

เสนาศึกษา

เล่มที่ ๘๗/ ตอนที่ ๖ เดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๖๔ ISSN 0857-5002

ศาสตราจารย์ กาโม ภว โหติ
(ผู้ได้การศึกษาเป็นผู้เจริญ)

๑๑๒ ปี โรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม
“จากอดีต สู่ ปัจจุบัน”
๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๔

อาเศียรวาทภัทรราชสักการะ

เทวารามณมิตร์ประณมรตนตรัย	
อัฏฐเจีฎพระพรชัย	อิศุณ
ส่ากลทิตนฤมาณประสาณวรวิรุฬห์	
มนตราสุคนธ์กรุ่น	ประทาน
พรหมเมศวรณฤมลประดิษฐ์มนสการ	
มาลาพิสุทธิ์มัลย์	ชูลี
เทพแมนสรวงนฤเบศร์ประทับสุรบตี	
ลั่นเกล้าจุฬาย ศรี	ประธาน
เนื่องในกาลนวมินทร์สมัยศุภมงคล	
องค์ภูมิพลวาร	เฉลิม
ห้าธันวาสิริวารสวัสดิ์รชเพติม	
โครงการ ๖ ทรงเริ่ม	เอนก
ทรงกอปรคุณกรุณาประจำสุชาติแรก	
ผืนแผ่นดินสยามแรก	สวรรค์
จปร.วิทยาสถานมณินันท์	
จุดเทียนประทีปอัฏฐ	ชูลี
น้อมสำนึกกรุณาอิศุณกตวที	
จงรักและภักดี	นิรันดร์

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ ข้าพระพุทธเจ้าโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
พันโท ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมใจดี วีรภัทรเวช ผู้ประพันธ์
อาจารย์ส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
ประเภทคำประพันธ์ สัททุกวิกิพีดฉันท์ ๑๙

สารบัญ

เสนาศึกษา

เล่มที่ ๘๗ ตอนที่ ๖ เดือนพฤศจิกายน – ธันวาคม ๒๕๖๔

ทุลกระหม่อมอาจารย์: ๓๐ ปี โครงการเอกสารสำคัญ ฯ (ตอนที่ ๔).....	๑๑
ผายน้ํา ภายใน รร.จปร.....	๑๓
เรื่องจากปก “๑๑๒ ปี โรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม”	๑๔
โครงการสำเนาจดหมายเหตุจากต่างประเทศ ในพระราชดำริ ฯ (ตอนที่ ๒).....	๒๓
การบังคับบัญชาหน่วย.....	๓๘
การวิจัยและพัฒนาหุ่นยนต์เก็บกั้วัตถุระเบิด.....	๔๖
สื่อสารมีค่าในทุกเหล่า (ตอนที่ ๒) การเชื่อมต่อเครื่องโทรศัพท์.....	๕๑
แผ่นดินไทยทุกที่มีเรื่องเล่า (ตอนที่ ๔).....	๕๗
ตำนาน สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช.....	๖๗
ไฟรักไฟสงคราม.....	๗๒
เสพติดสื่อโซเชียล จนกลายเป็นโรคซึมเศร้า.....	๗๗
ประโยชน์ของพืชกระท่อม.....	๘๓
ประสบการณ์ต่างแดน ประเทศเกาหลี (ตอนที่ ๓).....	๙๕
ช่วงเวลาที่ดี.....	๑๐๒
ใคร อะไร ที่ไหน.....	๑๐๗

.....
ความคิดเห็นของผู้เขียนในหนังสือฉบับนี้ไม่มีส่วนผูกพันกับทางราชการแต่ประการใด

๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๔

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดงาน วันนิทรรศการวิชาการ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ๒๕๖๔ และพระราชทานของที่ระลึกแก่สถาบันการศึกษาที่เข้าร่วมงาน ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๔ ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

กิจกรรม

๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๔

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทรงบันทึกแถบวีดิทัศน์ ทรงดนตรีไทย ร่วมกับนักเรียนนายร้อย เนื่องในวันปิยมหาราช ณ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงนำข้าราชการ นักเรียนนายร้อย และประชาชน “เดิน – วิ่ง เขาชะโงก มินิมาราธอนและไตรกีฬา ๖๔” ณ บริเวณอ่างเก็บน้ำวัดพระฉาย โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

กิจกรรม

๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรการเกี่ยวข้าว ณ แปลงสาธิตการเกษตร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โดยมี ผบ.รร. จปร. และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เฝ้าฯ รับเสด็จ

๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรการสาธิตดนตรี – นาฏศิลป์ไทย ประกอบวิชา HI 2001 ไทยศึกษาให้แก่ นักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ ๒ ณ หอประชุม โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

กิจกรรม

๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๔

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จทรงเป็นประธานในงานรำลึกวันเสด็จฯ ทรงเปิด โรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม ครบรอบ ๑๑๒ ปี (๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๒) ณ หอประชุมโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๔

พลเอก ณรงค์พันธ์ จิตต์แก้วแท้ ผบ.ทบ. เป็นประธานในพิธีประดับเครื่องหมายยศให้แก่ นายทหารใหม่ นักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ ๕ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๔ (จปร.๖๗) ณ หอประชุมโรงเรียน นายร้อยพระจุลจอมเกล้า

กิจกรรม

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานผ้าพระกฐิน ให้ ผบ.ร.จปร. เชิญไปทอดถวายยังที่ชุมชนมุงสงฆ์ วัดสุทธธรรมาราม ภายในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โดยมีข้าราชการ นักเรียนนายร้อย และครอบครัวร่วมพิธี

๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

พลโท ปิยะพงศ์ กลิ่นพันธุ์ ผบ.รร.จปร. ได้นำข้าราชการและครอบครัวร่วมกิจกรรมประเพณีลอยกระทงประจำปี ๒๕๖๔ บริเวณอ่างเก็บน้ำวัดพระฉาย โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

กิจกรรม

๕ ธันวาคม ๒๕๖๔

พลโท ปิยะพงศ์ กลิ่นพันธุ์ ผบ.รร.จปร. เป็นประธานจัดกิจกรรมน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เนื่องในวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๔ ณ พุทธศาสนสถาน โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

คุณระหม่อมอาจารย์:

๓๐ ปี โครงการเอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์จากต่างประเทศในพระราชดำริ
ตอน ๔ การแปลเอกสารสำคัญ: เกาหลี จีน ญี่ปุ่น รัสเซีย และสหรัฐอเมริกา

พินเอก ๑๕.๑๕๕๓๓ งามพร๑๕๑๑๑๑

“...เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๙๓ ได้ไปที่หอจดหมายเหตุของกระทรวงการต่างประเทศของรัสเซีย ซึ่งเก็บเอกสารตั้งแต่ ค.ศ. ๑๗๒๐-๑๙๑๒ คือ สมัยที่ยังมีพระเจ้าซาร์ เอกสารพวกนี้รวบรวมจากสถานทูตและสถานกงสุลของรัสเซียประจำประเทศต่าง ๆ สนธิสัญญาที่รัสเซียลงนามจนถึงช่วงปฏิวัติ มีจำนวนเอกสารประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ ฉบับ ตู้นั่งสี่ยาว ๘ กิโลเมตร

หอจดหมายเหตุนี้เป็นกองหนึ่งของกระทรวงการต่างประเทศ มีหน้าที่ให้ข้อมูลประวัติศาสตร์แก่กระทรวงการต่างประเทศ แต่ก็เปิดให้บุคคลทั่วไปใช้บริการได้ มีนักประวัติศาสตร์เข้ามาทำงานไม่น้อยกว่า ๓๕๐ คนต่อปี มีนักวิจัยมาจากต่างประเทศประมาณปีละ ๗๐ คน เช่น จากประเทศนิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น ประเทศยุโรป เสียหายที่ไม่เคยมีนักประวัติศาสตร์ไทยมาเลย ทั้ง ๆ ที่มีเอกสารจำนวนมากเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสยามกับรัสเซีย นอกจากหอจดหมายเหตุแห่งนี้ กองยังมีหอจดหมายเหตุอีกแห่ง เก็บเอกสารตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๑๗ จนถึงปัจจุบัน เอกสารสงครามโลกครั้งที่ ๒ ที่พวกเราสนใจก็อยู่ในหอนั้น...

ยังมีอะไรอีกเยอะแต่เราไม่มีเวลาดู ดูแล้วก็คิดว่าเอกสารทางด้านรัสเซียเป็นเรื่องที่เราไม่ค่อยมีความรู้และไม่ค่อยได้ใช้กัน น่าจะได้มีโครงการศึกษา อาจจะทำคนมาแปลเป็นภาษาอังกฤษ แล้วเรามาคัดเลือกกันดูอีกที อาจารย์ลูคมีลาซึ่งเป็นล่ามให้ตอนนั้นบอกว่า ภาษารัสเซียโบราณนั้นอาจจะยากสำหรับคนไทย...”

พลเอกหญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ “บทกล่าวนำ” ในการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง “๑๒๐ ปีแห่งความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทย-รัสเซีย จากมุมมองของเอกสารรัสเซีย สหรัฐอเมริกา และนักวิชาการไทย-รัสเซียศึกษา” ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

บทนำ

หากผู้อ่านได้อ่านพระราชนิพนธ์ “บทกล่าวนำ” นี้ อย่างพิถีพิถัน นอกจากรับความรู้ใหม่ ๆ แล้ว ยังจะพบเห็นได้ว่าพระองค์ทรงนำเสนอสองสิ่งสองเรื่องไปพร้อมกันในบทกล่าวนำด้วย เนื่องจากมีทั้งข้อเท็จจริงและพระราชดำริในบทพระราชนิพนธ์นี้อย่างชัดเจน และสองสิ่งสองเรื่องนี้ก็เกี่ยวพันกับโครงการหอจดหมายเหตุ

กปศ.สกศ.รร.จปร. ในพระราชดำริ ๆ ที่พระองค์ทรงริเริ่มและดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องตลอดในระบอบยาวนานครบสามทศวรรษแล้ว ทั้งในการรวบรวม จัดเก็บและเผยแพร่เอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์จากหอจดหมายเหตุต่างประเทศ โดยเฉพาะในส่วนที่จะนำเสนอในตอน ๔ นี้ คือการแปลเอกสารสำคัญจากเอกสารต่างประเทศ

จากบทพระราชนิพนธ์นี้ สิ่งแรกที่พระองค์ทรงเปิดประเด็นไว้และถือเป็นเรื่องสำคัญต่อวงวิชาการไทย ก็คือ ทรงกล่าวถึงด้านข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น “...เสียดายที่ไม่เคยมีนักประวัติศาสตร์ไทยมาเลย ทั้ง ๆ ที่มีเอกสารจำนวนมากเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสยามกับรัสเซีย นอกจากหोजดหมายเหตุแห่งนี้ กองยังมีหोजดหมายเหตุอีกแห่ง เก็บเอกสารตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๑๗ จนถึงปัจจุบัน เอกสารสงครามโลกครั้งที่ ๒ ที่พวกเราสนใจก็อยู่ในหอนั้น...”

ในขณะเดียวกัน บทพระราชนิพนธ์นี้ยังสะท้อนพระราชดำริและพระราชประสงค์ของทูลกระหม่อมอาจารย์ ที่ทรงมุ่งมั่นในการรวบรวมเอกสารสำคัญของไทยจากหोजดหมายเหตุต่างประเทศ ตามโครงการหोजดหมายเหตุ กปศ.สกศ.รร.จปร. ในพระราชดำริฯ ตั้งแต่ปี ๒๕๓๔-๒๕๓๕ เป็นต้นมา และที่สำคัญก็คือ พระองค์มีพระราชประสงค์เผยแพร่เอกสารสำคัญจากต่างประเทศไปสู่ประชาชนชาวไทยอย่างทั่วถึง ด้วยการแปลแม่อาจต้องใช้ผ่านทางภาษาอังกฤษก็ตาม ดังความที่ว่า “...ดูแล้วก็นึกว่าเอกสารทางด้านรัสเซียเป็นเรื่องที่เราไม่ค่อยมีความรู้และไม่ค่อยได้ใช้กัน น่าจะได้มีโครงการศึกษาอาจจะจ้างคนมาแปลเป็นภาษาอังกฤษ แล้วเรามาคัดเลือกกันดูอีกที...”

บทความสั้น ๆ นี้ซึ่งเป็นตอนที่ ๔ ในชุดทูลกระหม่อมอาจารย์กับ ๓๐ ปี โครงการเอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์จากต่างประเทศในพระราชดำริฯ จะได้แนะนำและนำเสนอพระราชดำริและพระราชประสงค์ของพระองค์ในการดำเนินการเรื่องนี้ต่อจากตอนที่แล้วคือตอนที่ ๓ “การเผยแพร่เอกสารสำคัญ: การจัดงานสัมมนาทางวิชาการ” มาสู่การเผยแพร่เอกสารสำคัญในอีกทางหนึ่งคือ การแปลเอกสารสำคัญจากต่างประเทศ

ซึ่งมีทั้งเอกสารเกาหลี (ใต้) สาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น รัสเซีย และสหรัฐอเมริกา และสามารถจัดแบ่งการแปลออกเป็นสองช่วง คือ ช่วงแรกเป็นการแปลเอกสารสำคัญจากเอกสารรัสเซีย และช่วงที่สองหรือช่วงหลังเป็นการแปลเอกสารสำคัญจากเอกสารเกาหลี จีน ญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกา

การแปลเอกสารสำคัญในช่วงแรก: รัสเซีย

การแปลเอกสารสำคัญในช่วงแรกนี้ ทูลกระหม่อมอาจารย์ทรงนำร่องการแปลเอกสารของรัสเซียก่อนคือหลักฐานจากฝ่ายรัสเซียในโครงการชำระเอกสารประวัติศาสตร์ทางการทูตระหว่างไทยกับรัสเซีย ตามพระราชดำริของพลเอกหญิง ศ.เกียรติคุณ ดร.สมเด็จฯ พระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และต่อมารการแปลตามโครงการนี้ได้รับการพิมพ์เป็นหนังสือ ๒ เล่ม คือ (๑) ๑๐๐ ปี ความสัมพันธ์สยาม-รัสเซียค่าแปลเอกสารประวัติศาสตร์ถอดความจากภาษารัสเซียเป็นภาษาไทย (๒๕๔๐) และ (๒) ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับรัสเซีย: ประมวลเอกสารจดหมายเหตุและต้นฉบับเอกสารจดหมายเหตุของกระทรวงการต่างประเทศสหพันธรัฐรัสเซีย พ.ศ. ๒๔๘๔-๒๔๑๓ (ค.ศ. ๑๙๔๑-๑๙๗๐) (๒๕๕๘)

หลังจากหนังสือทั้งสองนี้เผยแพร่ออกสู่ผู้คนในวงกว้างแล้ว พระองค์ทรงเล่าและทรงมีข้อสงสัยเกี่ยวกับหนังสือสองเล่มนี้ ดังปรากฏในพระราชนิพนธ์ “บทกล่าวนา” ในการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง ๑๒๐ ปีแห่งความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทย-รัสเซีย ฯ ทูลกระหม่อมอาจารย์ทรงกล่าวตอนหนึ่งไว้ ความว่า

“...เมื่อกลับมาได้ เล่าเรื่องเอกสารจดหมายเหตุรัสเซียให้ศาสตราจารย์ธนินดี เศรษฐบุตร อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในเวลา นั้น และได้จัดแปลเอกสารส่วนหนึ่งพิมพ์เผยแพร่ไปครั้งหนึ่งแล้ว ตามที่นายวัฒน์ คุ้มวงศ์

รองอธิบดีกรมยุโรป กระทรวงการต่างประเทศ (ในเวลานั้น) ได้มาบรรยายในการประชุมเรื่อง จดหมายเหตุในครั้งที่แล้ว

หลังจากที่พิมพ์เผยแพร่แล้ว ได้ไปร่วมประชุม เนื่องในโอกาสครบรอบ ๑๐๐ ปีความสัมพันธ์ไทย-รัสเซีย ไม่ปรากฏว่านักวิชาการกล่าวถึงเอกสาร แปลนี้เลย ต่อมามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และ กระทรวงการต่างประเทศได้แปลและพิมพ์เผยแพร่อีกเป็นเล่มที่สอง แต่ก็ไม่ปรากฏว่ามีผู้สนใจ นำมาวิเคราะห์มากนัก สันนิษฐานว่าเป็นเรื่องที่ไม่ ได้เป็นประเด็นที่ตรงกับความสนใจของนักวิชาการ ไทยมากพอ...”

หลังจากนั้น พระองค์ยังทรงแปลเอกสารสำคัญ จากเอกสารรัสเซียไว้ในพระราชนิพนธ์ “บทกล่าวนำ” ในการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง ๑๒๐ ปีแห่งความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทย-รัสเซียฯ อีกด้วย ซึ่งมีข้อมูลน่าสนใจและชวนค้นชวนติดตามเหตุการณ์ทาง ประวัติศาสตร์จากเอกสารของรัสเซีย ดังความตอนหนึ่งว่า

“...ข้าพเจ้าได้ขอให้ข้าราชการสถาน เอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงมอสโกช่วยหาเอกสาร ให้เพิ่มเติม ข้าราชการที่อ่านภาษารัสเซียได้ ได้ จัดการหาเอกสารจาก Russian State Archive ส่งมาตั้งแต่ เดือนกรกฎาคม ปีนี้

(ในการใช้หอจดหมายเหตุต้องนัดล่วงหน้า ครั้งละสี่ปาด์และขอได้จำนวนจำกัด)

ได้เอกสารมาที่เป็นภาษารัสเซีย (เดือน มีนาคม ค.ศ. ๑๙๓๕) ถ้ามองสถานทูตแปลให้เป็น ภาษาไทย อีกฉบับหนึ่งลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๓๔ เป็นภาษาฝรั่งเศส ชื่อว่าสถานการณ์พรรค คอมมิวนิสต์สยาม (La Situation du Parti Communiste Siamois) (แปลเอง ยังไม่เสร็จ) เนื้อหา เกี่ยวกับสถานการณ์ของพรรคคอมมิวนิสต์สยาม ที่สัมพันธ์กับพรรคในจีน อันนัม มลายู ที่มีปัญหา ด้านการประสานงาน สถานะของ Komsomol (องค์กรเยาวชนของพรรค) และจุดอ่อนของพรรค ฉบับที่แปลเป็นภาษาไทย เป็นเอกสารส่ง ให้ นายอ็อตโต วิลเฮม กูซีเนน (Otto Wilhelm Kuusinen) นายกูซีเนนผู้เกิดในฟินแลนด์ หลังจากพรรคของเขาแพ้ในสงครามกลางเมือง หนีไป มอสโก ตั้งพรรคคอมมิวนิสต์ฟินแลนด์ ทำงานให้

สตาลิน ภายหลังจากเมื่อถึงสมัยครุสชอฟก็ยังคงเป็นใหญ่ เป็นสมาชิก โปลิตบูโร

มีเอกสารที่เป็นข้อเสนอของพรรคคอมมิวนิสต์ สยาม ขอการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการพรรค

เอกสารสถานการณ์ทั่วไปที่สยาม (ที่ส่งให้ นายกูซีเนน) เป็นข้อมูลทางภูมิศาสตร์ ประชากร สาเหตุของการปฏิวัติ ค.ศ. ๑๙๓๒ (พ.ศ. ๒๔๗๕) สถานะของกองทัพสถานะทางเศรษฐกิจ ข้อมูล ทางวัฒนธรรม ศาสนาและความเชื่อ การคมนาคม ขนส่ง สภาพความเป็นอยู่ของคนในสังคม สภาพ เศรษฐกิจที่ตกต่ำทำให้เกิดอาชญากรรม กลุ่มโจร สถานะทั่วไปของพรรคคอมมิวนิสต์สยามและการ รวมตัวกัน การตั้งพรรคคอมมิวนิสต์สยาม สถานะ ของกลุ่มคอมมิวนิสต์จีนในสยาม สถานะของพรรค สยามหลังจากการรวมตัวของสมาชิกพรรค องค์กร และการบริหารพรรค ความขัดแย้งทางแนวความคิดภายในพรรค และการต่อสู้ระหว่างฝ่ายขวาและ ฝ่ายซ้ายของพรรค ตารางแสดงจำนวนนักปฏิวัติ ตามกลุ่มต่าง ๆ...”

แม้ว่าพระองค์ทรงพยายามนำร่องการแปลเอกสาร สำคัญจากเอกสารของรัสเซีย ซึ่งต่อมามีการพิมพ์เป็น หนังสือ ๒ เล่มดังกล่าวมาแล้ว รวมทั้งทรงแปลอีกบาง ส่วนที่ปรากฏในบทพระราชนิพนธ์ “บทกล่าวนำ” ใน การสัมมนาทางวิชาการเรื่อง ๑๒๐ ปีแห่งความสัมพันธ์ ระหว่างราชอาณาจักรไทย-รัสเซียฯ นั้น แต่การแปล เอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์ไทยจากเอกสารรัสเซีย ก็ยังคงมีน้อยมาก และปัจจัยสำคัญคงเนื่องมาจากคน ไทยยังรู้และใช้ภาษารัสเซียได้ไม่มากนักนั่นเอง

ดังนั้นจึงหวังว่าในอนาคต การแปลเอกสารสำคัญ จากเอกสารของรัสเซียน่าจะทำได้มากขึ้น เนื่องจาก มีนักศึกษาไทยที่ได้รับทุนของรัฐบาลรัสเซีย และจบ ปริญญาเอกทางด้านรัฐศาสตร์ อักษรศาสตร์ เอกภาษา รัสเซีย และประวัติศาสตร์กลับมาเมืองไทยจำนวนหนึ่ง

ในจำนวนนี้มีท่านหนึ่ง (ว่าที่ดร.วงตะวัน นาโคซิติ) ได้มาร่วมงานเป็นอาจารย์ของกองวิชาประวัติศาสตร์ฯ ด้วย และหลายท่านได้เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยซึ่งส่วนหนึ่งก็ได้เข้ามาอยู่ในเครือข่ายของคณะวิจัย/การค้นคว้าเอกสารต่างประเทศ เช่น อาจารย์ ดร.จิราพร ตรีวิเศษ ศรมศว.ประสานมิตร และอาจารย์ ดร.อังสนา เรืองดำ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การแปลเอกสารสำคัญในช่วงหลัง: เกาหลี จีน และ สหรัฐอเมริกา

ภายหลังจากทุลกระหม่อมอาจารย์ทรงนาร่องแปลเอกสารของรัสเซียก่อนแล้ว ในระยะต่อมาช่วงหลัง ๆ คือช่วงปี ๒๕๖๓-๒๕๖๔ จึงเริ่มมีการแปลเอกสารต่างประเทศจาก “คลังข้อมูล” ดิจิทัลของหอจดหมายเหตุ กปศ.สกศ.รร.จปร. ในพระราชดำริฯ โดยเริ่มจากเอกสารเกาหลีใต้ ญี่ปุ่น จีน สหรัฐอเมริกา จากการจัดสัมมนาเรื่อง “๗๐ ปี ไทยกับสงครามเกาหลี” ในปี ๒๕๖๓ ปัจจุบันแปลแล้วเสร็จเพียง ๓ เล่ม คือเกาหลี จีน และ สหรัฐอเมริกา

สำหรับงานแปลที่แล้วเสร็จในปี ๒๕๖๔ มีจำนวน ๓ ชิ้น/เล่มนี้ จะได้แนะนำและสรุปเนื้อหาสำคัญของแต่ละชิ้น/เล่ม ดังนี้ (๑) งานแปลเอกสารเอกสารเกาหลี (ใต้) เรื่อง “บันทึกความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสาธารณรัฐเกาหลี: ในเอกสารประวัติศาสตร์ของสาธารณรัฐเกาหลี” โดยคุณเกษราภรณ์ หาญแก้ว ผู้แปลและจัดทำ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาพร บุญรุ่ง คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บรรณาธิการ

เนื้อหาของงานแปลเอกสารเกาหลีนี้ เน้น “การศึกษาประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ไทยกับสาธารณรัฐเกาหลีผ่านเอกสารราชการ (Text)” และเอกสารทั้งหมดนี้เป็นเอกสารราชการที่มาจากกระทรวงการต่างประเทศของรัฐบาลสาธารณรัฐเกาหลี ในยุคหลังสงครามเกาหลีเพียงไม่กี่ปี เอกสารเหล่านี้เป็นการจัดเก็บของรัฐ มีรัฐ

เป็นศูนย์กลางจึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องตีความเอกสารจากศูนย์กลางหรือจากบนลงล่าง เอกสารเหล่านี้เป็นเอกสารจากกลุ่มคนที่มีอำนาจสูงสุดเพียงไม่กี่คนในการตัดสินใจต่อประเด็นนั้น ๆ

(๒) งานแปลเอกสารจีน เรื่อง “สงครามเกาหลีในเอกสารจีน” อาจารย์ชัยพร พยาครุฑ ประจำหลักสูตรจีนศึกษา วิทยาลัยนานาชาติปริทัศน์พนมยงค์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และอาจารย์หวังซุนอู๋ บรรณาธิการ

การแปลเรื่อง “สงครามเกาหลีในเอกสารจีน” นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจประวัติศาสตร์ของสงครามเกาหลีและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทยผ่านเอกสารจีน ซึ่งในแวดวงวิจัยของไทยยังถือว่ามีความรู้ภาษาจีนอยู่น้อยและไม่เพียงพอ เพราะเหตุว่านักวิชาการด้านสังคมศาสตร์ของไทยที่สามารถเข้าถึงเอกสารจีนได้มีอยู่น้อย กอปรกับข้อจำกัดทางภาษาซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงหลักฐานทางประวัติศาสตร์ขั้นต้นของจีน จึงนำมาสู่โครงการรวบรวมเอกสารขั้นต้นจากหนังสือพิมพ์ประชาชน (เหรินหมินรื่อเป่า) ของจีนที่เกี่ยวข้องกับสงครามเกาหลีเพื่อทำการแปลเป็นภาษาไทย

บทแปลที่ได้คัดเลือกมานี้สามารถสะท้อนลักษณะสำคัญของจีนต่อสงครามเกาหลีได้อย่างน้อย ๔ ประการ ได้แก่ ทศนคติจีนในปฏิบัติการสงครามเกาหลี มหาอำนาจที่เกี่ยวข้องกับสงครามเกาหลี ขบวนการชาตินิยมของจีน และมุมมองของจีนที่มีต่อไทยในช่วงสงครามเกาหลี

(๓) การนำเสนอเอกสารสำคัญของสหรัฐอเมริกา เรื่อง “เผย “ข้อมูลใหม่” ทางประวัติศาสตร์ไทยสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ จากแฟ้ม “เอกสารลับที่สุด” ของหอจดหมายเหตุแห่งชาติ สหรัฐอเมริกา (NARA)” พันเอก ดร.สรศักดิ์ งามขจรกุลกิจ ผู้เขียน และพันเอกหญิง ดร.เมธิณี เฉลิมวัฒน์ น.ป.ประจำ รร.จปร. ช่วยราชการ กปศ.สกศ.รร.จปร. เป็นบรรณาธิการ

อันที่จริงแล้ว งานนี้มีใช้เป็นงานแปลโดยตรงหากเป็นการนำเอกสารลับ-ลับที่สุด-ลับสุดยอด (Top Secret) ของสหรัฐอเมริกา ในส่วนที่ถือว่าเป็นเอกสารสำคัญหรือ “ข้อมูลใหม่” ซึ่งเป็นเอกสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษ สำหรับการศึกษาวิจัยประวัติศาสตร์ไทยสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ มาเผยแพร่ พร้อมบทสรุปวิเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อแสดงให้เห็น

เห็นว่า “ข้อมูลใหม่” นี้มีความหมาย ความสำคัญต่อประวัติศาสตร์ไทยในสมัยดังกล่าวและต่อเนื่องมาในสมัยสงครามเย็นอย่างไร

การนำเอกสารของ NARA มาเผยแพร่ในครั้งนี้ ได้คัดเลือกมาจากส่วนหนึ่งที่อยู่ใน “คลังข้อมูล” ดิจิทัล (Digital Collections) ของโครงการหอจดหมายเหตุ กปศ.สกศ.ร.ร.จปร. ในพระราชดำริของทูลกระหม่อมอาจารย์ และได้นำมาเสนอก่อนเพียง ๓ ชุด ๕ เรื่อง ซึ่งเป็นเอกสารที่อยู่ใน RG 226, RG 457 ของสหรัฐอเมริกา (NARA)

เอกสารใน RG 226 ที่ได้เลือกมานำเสนอนี้มี ๒ เรื่องเด่น คือ (๑) บันทึกของนายเตียง ศิริขันธ์ และ (๒) บันทึกคำให้การ/การตอบคำถามของ นายกนต์ธีร์ ศุภมงคล

เอกสารทั้ง ๒ เรื่องนี้ เท่าที่ทราบยังไม่เคยมีใครกล่าวถึงในองค์ความรู้เดิม หรือยังไม่มีการนำมาใช้จากนักวิชาการประวัติศาสตร์สมัยสงครามโลก ๖ มาก่อนเลย จึงถือได้ว่าเป็นข้อมูลที่พบใหม่คือเป็น “ข้อมูลใหม่” ที่มีคุณค่า มีความสำคัญ ซึ่งจะมีผลต่อการรื้อถอนคำอธิบายประวัติศาสตร์ไทยสมัยสงครามโลก ๖ โดยเฉพาะเรื่อง ขบวนการเสรีไทย จากวาทกรรมเก่า “ตำนานเดิม” ไปสู่แนวทางใหม่อย่างมีน้ำหนักยิ่งขึ้น

ส่วนใน RG 457 ซึ่งถือได้ว่าเป็น “แหล่งข้อมูลใหม่” สำหรับการศึกษาประวัติศาสตร์ไทยนั้น มีเอกสารเด่น ๆ ๓ เรื่องด้วยกัน ซึ่งเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ภายในของไทยสมัยสงครามโลก ๖ คือ เป็นโทรเลขรายงานลับของญี่ปุ่นกลับไปทางกรุงโตเกียว ได้แก่ ๑) กรณีการเคลื่อนไหวกองทัพไทยเข้าสู่บริเวณตอนเหนือประเทศชายแดนของประเทศจีน และข้อสงสัยการติดต่ออย่างลับ ๆ ระหว่างทหารไทยกับฝ่ายจีน ๒) กรณีจอมพล ป. พิบูลสงคราม ยื่นใบลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี แต่ไม่ยอมออก และ ๓) กรณีฝ่ายญี่ปุ่นพยายามชักชวนให้จอมพล ป. พิบูลสงคราม เดินทางไปญี่ปุ่นหลายครั้ง แต่จอมพล ป. ก็บ่ายเบี่ยงเสมอ

ในฐานะ “แหล่งข้อมูลใหม่” เอกสารของญี่ปุ่นชุดนี้เผยให้เห็นการเมืองภายในของไทยในอีกแง่มุมหนึ่ง ซึ่งเรามักไม่รู้ ไม่เคยคิดกันมาก่อน เพราะมักเชื่อกันตลอดมาว่า จอมพล ป. พิบูลสงครามกับฝ่ายญี่ปุ่นเป็นเนื้อเดียวกัน แต่ข้อมูลนี้กลับแสดงถึง “ความชาญฉลาด”

และรู้จัก “หลอกล่อ” ของจอมพล ป. ในการดำเนินนโยบายกับญี่ปุ่นซึ่งไม่ไว้ใจรัฐบาลจอมพล ป. มาตั้งแต่ต้น เพราะเหตุว่าจอมพล ป. มีความเป็นอิสระพอควรในการใช้มาตรการต่าง ๆ ที่มีได้เอาใจญี่ปุ่นตามที่มักเชื่อกันว่า จอมพล ป. เป็นฝ่ายนิยมญี่ปุ่น

หากมองจากมุมของฝ่ายญี่ปุ่นนี้กลับพบว่าความเป็นไปของการเมืองไทยสมัยสงครามโลก ๖ บ่อยครั้งมาจากปัญหาความขัดแย้งภายในของไทยเราเอง มากกว่าเรื่องความนิยมหรือต่อต้านญี่ปุ่น ตามที่นักวิชาการไทยมักเชื่อและอธิบายกันตลอดมา ดังนั้นความขัดแย้งระหว่างจอมพล ป. และกลุ่มทหารบกกับฝ่ายนายปรีดี พนมยงค์-พลเรือน-ทหารเรือ-เสรีไทย จึงมีอะไรลึกซึ้งมากกว่านั้น และข้อมูลของญี่ปุ่นจะช่วยไขปริศนานี้ได้อย่างดี ซึ่งน่าจะได้เห็นภาพนั้นอย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น หากมีผู้สนใจค้น RG 457 อย่างจริงจังต่อไป

การแปลเอกสารเกาหลีใต้และจีน รวมทั้งการนำเสนอเอกสาร ๓ ชุด ๕ เรื่องของสหรัฐอเมริกานี้ ก็เป็นไปตามพระราชดำริและพระราชประสงค์ของทูลกระหม่อมอาจารย์ ในการรวบรวม จัดเก็บและเผยแพร่เอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์จากหอจดหมายเหตุต่างประเทศ และที่สำคัญก็คือ ทรงต้องการเผยแพร่เอกสารสำคัญจากต่างประเทศไปสู่ประชาชนชาวไทยอย่างทั่วถึง ด้วยการแปลแม้อาจต้องใช้ผ่านทางภาษาอังกฤษก็ตาม

บทสรุปและส่งท้าย

พระราชดำริและพระราชประสงค์ของทูลกระหม่อมอาจารย์ ที่ทรงต้องการเผยแพร่เอกสารสำคัญจากต่างประเทศไปสู่ประชาชนชาวไทยอย่างทั่วถึง ด้วยการแปลแม้อาจต้องใช้ผ่านทางภาษาอังกฤษก็ตามนั้น ก็คงทำนองเดียวกันกับสิ่งที่พระองค์ทรงริเริ่มในการรวบรวมและจัดเก็บเอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์จากหอจดหมายเหตุต่างประเทศ เพื่อเป็นทั้งแหล่งข้อมูลในฐานะ “วัตถุดิบ” และยังเป็น “เครื่องมือ” ให้คนไทยได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์และฝึกฝนการพัฒนาความคิดอ่านอย่างรอบด้าน

ความสำคัญทั้งสองเรื่องนี้ พระองค์ทรงเน้นให้ตระหนักไว้เสมอ ในฐานะ “วัตถุดิบ” นั้น การมีแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ย่อมถือเป็นสิ่งจำเป็นในขั้นพื้นฐาน และจะทำให้การศึกษาไปเป็นอย่างรอบด้าน “ข้อผิด

พลาดทางประวัติศาสตร์ (Historical Fallacy) ประการหนึ่งคือ การมุ่งค้นคว้าหลักฐานประเภทเดียว มองไปในทางเดียว และละเลยหลักฐานอื่น ๆ ที่มีอยู่ จะทำให้ไม่ได้คำอธิบายที่รอบด้านและมีน้ำหนักน่าเชื่อถือ” (เอกสารประกอบการทรงสอน จุดมุ่งหมายและขอบเขตการศึกษา และวิธีการทางประวัติศาสตร์ วิชาประวัติศาสตร์ ไทย ๓๐ เมษายน ๒๕๕๖)

นอกจากนี้แหล่งข้อมูลยังมีบทบาทและอิทธิพลในฐานะเป็น “เครื่องมือ” ที่สำคัญอีกด้วย ซึ่งเรื่องนี้พระองค์ทรงเน้นไว้เช่นกันและกระตุ้นแนะนำให้นักเรียนนายร้อยตระหนักถึงคุณค่าของประวัติศาสตร์ที่ให้เครื่องมือเราได้คิดได้โต้แย้ง เพราะการมีแหล่งเอกสารต่างประเทศ/หลักฐานชั้นต้น มีเรื่องเล่าและบทเรียนหลาย ๆ เรื่อง หลาย ๆ ด้าน ย่อมจะช่วยให้เราเห็นทางเลือกมากขึ้นและอาจจะช่วยให้เราพ้นภัยก็ได้ กล่าวคือ ความอยู่รอดของสังคมนั้นอยู่ที่การพัฒนาความนึกคิดของผู้คนในสังคมนั้น ๆ มิเช่นนั้นทุกคนคงถูกคล้อยตามได้อย่างง่ายดาย จนถึงขั้นถูกโน้มน้าวและชักนำได้

หลักการทรงสอนตามพระราชปรีชาญาณประวัติศาสตร์นี้ ก็เช่นเดียวกับเป้าหมายของการดำเนินการในโครงการหอจดหมายเหตุ กปศ.สกศ.ร.จปร. ในพระราชดำริ ฯ และการแปลเอกสารต่างประเทศ เพื่อให้คนไทยสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้อย่างกว้างขวาง ซึ่งจะช่วยให้คนไทยมีข้อมูลใหม่ที่หลากหลาย มีบทเรียนหลาย ๆ เรื่อง หลาย ๆ ด้าน จึงย่อมจะช่วยให้เราเห็นทางเลือกมากขึ้นและอาจจะช่วยให้เราพ้นภัยก็ได้

เรื่องนี้ก็อาจเทียบเคียงให้เข้าใจง่าย ๆ ได้กับหลักคิด พระราชดำริที่ทูลกระหม่อมอาจารย์ทรงสะท้อนให้เห็นความสำคัญของการเรียนภาษาหลาย ๆ ภาษา คือ ไม่ถูกผูกขาดจากภาษาใดภาษาหนึ่ง เพราะการคล้อยตามเสียงส่วนใหญ่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้อย่างง่ายดาย

ขอยกตัวอย่างเช่น ในเรื่องทำไมพระองค์

ทรงเรียนภาษาจีน โดยทรงเน้นประเด็นเรื่องการเรียนรู้ภาษานั้น ต้องเรียนรู้หลาย ๆ ภาษา เพื่อการเข้าถึงแหล่งความรู้หรือข้อมูลจากหลาย ๆ แหล่ง เพราะภาษาก็เช่นเดียวกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ คือเป็นเสมือน “เครื่องมือ” ให้กับเราสามารถใช้ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือใช้ในการทำความเข้าใจตัวเราและสังคม ซึ่งมีความสำคัญมากในเชิงการรู้เท่าทันโลกและเท่าทันตัวเราเอง

ตั้งความตอนหนึ่ง เมื่อนักศึกษาสาวชาวจีนขอพระราชทานพระราชนุญาตสัมภาษณ์พระองค์ เรื่องการศึกษาหลาย ๆ ภาษา แล้วมาเลือกภาษาตะวันออกเพราะอะไร พระองค์รับสั่งตอบว่า

“...ภาษาตะวันตกสำคัญมาก เพราะหนังสือความรู้ต่าง ๆ เป็นภาษาอังกฤษมากมาย website ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษ รู้ภาษาอังกฤษอย่างเดียวก็ไม่พอ เช่น ดูทีวีมีเหตุการณ์อย่างหนึ่ง โทรทัศน์ของแต่ละประเทศแสดงความคิดเห็นไม่ตรงกัน เราควรฟังหลาย ๆ ทาง และมาคิดตัดสินใจว่าเราควรจะทำอย่างไร”

(สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, เมื่อข้าพเจ้าเป็นนักเรียนนอก. (กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), ๒๕๔๔), ๒๕๓)

ดังนั้น ถ้าคนไทยและนักวิชาการรุ่นใหม่ได้ลองเปลี่ยนมุมมอง และสร้างองค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายและรอบด้าน ตามพระราชดำริหรือข้อคิด ข้อตระหนักที่พระองค์ทรงเสนอแนะข้างต้นว่า “เราควรฟังหลาย ๆ ทาง และมาคิดตัดสินใจว่าเราควรจะทำอย่างไร” แล้ว แน่ใจว่าจะช่วยให้คนไทยมีบทเรียนหลาย ๆ เรื่อง หลาย ๆ ด้าน จึงย่อมจะช่วยให้เราเห็นทางเลือกมากขึ้นและอาจจะช่วยให้เราพ้นภัยก็ได้ และทั้งหมดนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งและเป็นที่มาของการแปลเอกสารต่างประเทศที่สำคัญ เช่น เกาหลี จีน รัสเซียและสหรัฐอเมริกา ตามพระราชดำริและพระราชประสงค์ของทูลกระหม่อมอาจารย์ในโครงการหอจดหมายเหตุ กปศ.สกศ.ร.จปร. ฯ

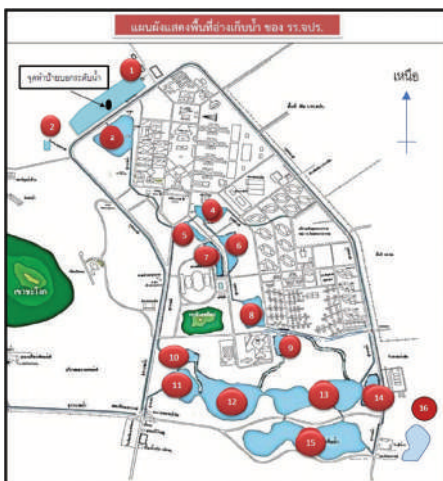
ฟายเก็บน้ำในโรงเรียนของเรา

เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๒ ผมได้ย้ายมารับราชการที่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ในตำแหน่ง รองผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (๒) ขณะนั้นมี พลโท ณัฐวุฒิ ชุณหะนันท์ เป็นผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า งานในหน้าที่ ที่ต้องรับผิดชอบคือ งานด้านกำลังพลและงานด้านส่งกำลังบำรุง สิ่งหนึ่งที่ผมสนใจและติดตามอยู่เสมอและถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ คือน้ำดิบสำหรับผลิตน้ำประปา เพื่อการอุปโภคและบริโภคภายในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ที่หล่อเลี้ยงกำลังพลและครอบครัวโดยรวมประมาณกว่า ๕,๐๐๐ คน ผมจึงได้ศึกษาแผนผังแหล่งน้ำที่มีทั้งหมดในโรงเรียน และทำลำดับเลขแหล่งน้ำ อันดับแรกจากด้านใกล้ภูเขาเป็นแหล่งแรกๆ และไล่ลงไปถึงแหล่งสุดท้ายก่อนที่จะไหลทิ้ง

ออกนอกเขตโรงเรียนไป

ในช่วงเดือน ธันวาคม ๒๕๖๒ – มิถุนายน ๒๕๖๓ เป็นระยะเวลายาวนานกว่า ๗ เดือน ภายหลังผมประจำปีได้ผ่านพ้นไปแล้ว มีการรายงานจากผู้รับผิดชอบการผลิตน้ำประปาว่าระดับน้ำดิบในแหล่งกักเก็บ ลดลงทุกวัน วันละ ๑ เซนติเมตร และมีแนวโน้มว่าจะไปถึงจุดวิกฤติในไม่ช้า ในเดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ช่วงเวลาแห่งความแห้งแล้งครอบคลุมทั่วไป โดยเฉพาะในเขตภูเขาที่ล้อมรอบโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ไฟป่าได้เริ่มขึ้นที่ จังหวัดสระบุรี และลามข้ามเขามาในเขตของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และ โรงเรียนเตรียมทหาร มีเรื่องที่เกิดขึ้นและตกไม่ออกคือ นักเรียนนายร้อย.จปร. รุ่นที่ ๓๔ จัดงานพบปะสังสรรค์ประจำปีโดยใช้สถานที่คือ อาคารรับรองโรงเรียนเตรียมทหารเป็นสถานที่จัดงาน แผนเดิมคือจัดกลางแจ้งในสนามหญ้าหน้าอาคารเพื่อชมบรรยากาศแสงไฟในเมืองจากมุมสูงบนเขา

แต่ในช่วงวันดังกล่าว เขม่าและควันไฟได้ปลิวมาครอบงำงาน จึงเคลื่อนย้ายเข้าไปจัดในห้องจัดเลี้ยง และในช่วงเวลาประมาณ ๑ ทุ่ม บรรดาสมาชิก รุ่นและครอบครัวก็ ไม่สามารถอยู่ในที่พักและงานเลี้ยงได้ต่อไปเนื่องจากไฟลามมาถึงรอบโรงแรมและห้องจัดงาน ในคืนนั้นแขกส่วนหนึ่งกลับกรุงเทพมหานคร อีกส่วนหนึ่งได้ย้ายที่พัก และเราเรียกงานคืนนั้นว่า “งานราตรีวิงหนีไฟ”

ภาพเหตุการณ์เพลิงไหม้ พื้นที่ภูเขา
หลังกองบัญชาการ โรงเรียนเตรียมทหาร

วิกฤติการณ์เรื่องน้ำเกิดขึ้นตามการคาดการณ์ ฝ่ายผลิตน้ำประปาโรงงานขอนแก่นสูบน้ำจากแหล่งน้ำที่อยู่ต่ำกว่า เข้ามาเติมในสระที่มีเครื่องสูบน้ำไปโรงผลิตน้ำประปา เพื่อให้เครื่องสูบน้ำทำงานได้ โดยใช้น้ำมันไปเป็นจำนวนมากกว่าวันละ ๘๐ ลิตร เครื่องติดต่อกันนานนับเดือน กระทั่งเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓ เมื่อการสูบน้ำทำให้น้ำในอ่างเพียงพอ และฝนเริ่มตกลงมา ผมได้ขออนุมัติ ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ในการยกระดับขอบคันของอ่างโค้ง ซึ่งถือว่าเป็นการยกระดับ แหล่งเก็บน้ำให้มีขอบสูงขึ้น ๕๐ เซนติเมตร เพื่อให้เก็บน้ำได้มากขึ้น

ภาพโรงสูบน้ำ

ปลายปี ๒๕๖๓ จึงมีระดับน้ำสูงเป็นที่น่าพึงพอใจและไม่เกิดความวิตกกังวล การยกคันกั้นน้ำจึงเหมือนเป็นจุดเริ่มของการเก็บสะสมน้ำ แห่งแรก ในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า หลังเกิดวิกฤตน้ำประปา เมื่อแหล่งน้ำด้านล่างสุดเต็มขอบคันเกิดความสวยงามต่อภูมิทัศน์โดยรอบ ผมจึงได้เดิน – ชี้จักรยาน ขับรถสำรวจและสอบถาม เจ้าหน้าที่

ที่เคยรู้จักเส้นทางน้ำไหล ประกอบกับดูแผนที่ แล้วเกิดแนวความคิดว่าอยากจะลองทำที่เก็บน้ำในรูปฝาย ไร่ไถ่ ๆ ที่เรียน ของนักเรียนนายร้อย ซึ่งจุดที่ไถ่ที่สุดคือหน้ากองวิชาประวัติศาสตร์

ภาพอ่างโค้ง

โดยให้ พันเอก อนันต์ ปัจวิทย์ ลองออกแบบอย่างง่าย ๆ ใช้วัสดุที่มีในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และไม่ต้องใช้งบประมาณ เป็นวัสดุหินในขนาดต่าง ๆ และเรียกฝายต้นแบบว่า ฝายอนันต์ ในช่วงแรกก็ยังมีกรั่วซึมด้านข้าง แต่ก็สามารถพัฒนาไปได้ ด้วยการเติมดินหน้าฝาย การก่อสร้างโดยใช้เครื่องจักรกล ประกอบกับคนยกหิน ซึ่งมีทีมงานชื่อ โปรตปราน เป็นแม่งานพากันจัดทำให้

ภาพฝายอนันต์

เมื่อฝายอนันต์เกิดขึ้น สิ่งที่เกิดขึ้นคือ น้ำที่มีระดับสูงขึ้น จึงทำให้เกิดการลอกคลอง หลังส่วนการศึกษาโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ให้เกิดความสะอาดสวยงาม กระทั่งมีนักเรียนชาวमारอกินปลาอยู่หลังฝาย จากนั้นฝายที่ ๒,๓,๔ ก็เกิดขึ้น บริเวณหน้าโรงพยาบาลโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า อีก ๓ ฝายคือ ฝายอ่างปูน ฝายป่าสัก และฝายต้นมะเดื่อ

ภาพฝายอ่างปูน

ภาพฝายป่าสัก

ภาพฝายต้นมะเดื่อ

ต่อมาก็มีฝายที่ ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, และ ๑๐ ได้แก่ ฝาย ๑๐๐ ปี และฝายคริสติน่า/ ฝายอ่างข้าง ๑/ ฝาย อ่างข้าง ๒ ฝายเสนาณรงค์, และฝายเพ็ญโก้นนท์, และ ตามมาด้วยฝาย ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔ คือกลุ่มฝายหน้า สีแยกสโมสรโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าและ ฝายที่ ๑๕ คือ ฝาย จปร. นอกจากนั้นที่มงานยังได้ทำ ฝายที่ ๑๖, ๑๗, ๑๘ คือฝาย โปรตปรานจำนวน ๓ แห่ง ในเขตบ้านพัก และยังคงดำเนินการสำรวจและ เตรียมการสร้างฝายเพิ่มเติมในเขตพื้นที่ รร.จปร. โดย ดำเนินการสำรวจตั้งแต่ต้นน้ำที่อยู่ในพื้นที่สนามฝึก อินวษา เพื่อสร้างฝายเพิ่มให้มากขึ้น

ภาพฝาย ๑๐๐ ปี

ภาพฝายคริสติน่า

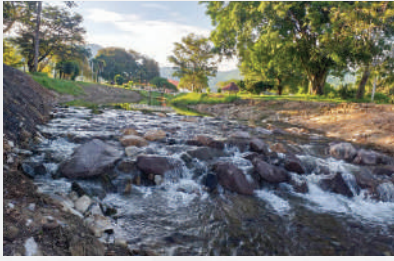
ภาพฝายอ่างข้าง ๑

ภาพฝายอ่างข้าง ๒

ภาพฝายเสนาณรงค์

ภาพฝายเพิกโก้นนท์

ภาพฝายสี่แยกกลโมสรนายทหาร

ภาพฝาย จปร.

เมื่อฝายต่าง ๆ เริ่มอยู่ตัวและเข้าระบบแล้ว เป็นช่วงปลายฝนต้นหนาวพอดี สิ่งที่ได้ดำเนินการต่อไปคือการตรวจและทำความสะอาด รักษาสภาพ ปรับปรุงความสวยงาม ขจัดสิ่งสกปรกออกไป เช่น กิ่งไม้ ใบไม้ ที่มากับน้ำและการจัดเรียงหิน ซ่อมแซม รอยรั่ว และกำหนดความรับผิดชอบให้กับหน่วยขึ้นตรง เพื่อให้มีการดูแลอย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตามเมื่อศึกษาในรายละเอียดจากแผนที่ทางทหารแล้วเห็นว่า สายน้ำที่ไหลลงมาจากภูเขาที่ล้อมรอบโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า มีสายที่สำคัญอยู่ ๒ สาย คือ ห้วยบุพพราว และคลองสี่เสียด ได้ดำเนินการสร้างฝายไปบนสายน้ำนี้ถึง ๑๕ ฝาย แต่สายน้ำอีกเส้นหนึ่งคือสาย คลองสี่เสียด ยังไม่ได้ดำเนินการเลย จึงได้เริ่มสำรวจและวางแผนที่จะกักเก็บในปี ๒๕๖๕ ต่อไป

นอกจากนี้สิ่งที่ไม่ได้อยู่ในแผนงานคือ การเก็บน้ำไว้บนเขาเพื่อชลอน้ำสร้างความชุ่มชื้นเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตโรงเรียน และทำแก้มลิงด้านบนให้สามารถกักเก็บน้ำได้มากขึ้นโดยขีดความสามารถของโรงเรียนเอง

ภาพถ่ายทางอากาศแก้มลิง

ผลลัพธ์ของการจัดสร้างฝายและแก้มลิงที่เกิดขึ้นในช่วงปีที่ผ่านมา (๒๕๖๓) โดยเห็นได้ชัดในพื้นที่คือ

๑. การกักเก็บน้ำมีระยะเวลายาวนานมากขึ้น น้ำไม่แห้งหายไปในพื้นที่เมื่อหมดฝน
๒. บรรยากาศในแต่ละพื้นที่ มีนกที่หลากหลายชนิดเพิ่มมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นนกกระยางขาว นกกระแตแต้แว๊ด นกกาน้ำ นกเอี้ยง นกกะปูด นกกะเต็นอกขาว
๓. ระบบนิเวศน์โดยรวม เช่น ต้นไม้มีสภาพเขียวชอุ่ม สร้างความสดชื่น
๔. แหล่งน้ำดิบสำหรับผลิตน้ำประปามีความจุเพิ่มขึ้น และไม่ต้องอยู่บนความเสี่ยงต่อวิกฤตการขาดน้ำอีกต่อไป

ท้ายที่สุดโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ยังได้สร้างหลักประกันความพร้อม ของแหล่งน้ำสำรอง คือ การจัดทีมสำรวจเส้นทางท่อส่งน้ำ เพื่อนำน้ำจากอ่างเก็บน้ำห้วยปรีธะมายังอ่างเก็บน้ำคลองโปลัดที่มีความจุ ๔.๒๕ ล้านลูกบาศก์เมตร ปัจจุบันมีน้ำเพียง ๐.๘๐๑ ล้านลูกบาศก์เมตร (ข้อมูล ณ วันที่ ๑ ธ.ค. ๒๕๖๔) ให้เข้ามาเติมเพื่อเพิ่มปริมาณให้มีความจุจาก ๑๘% ให้เป็น ๑๐๐% ได้ในอนาคตอันใกล้ ทั้งนี้เกิดจากความร่วมมือของทุกภาคส่วนอันได้แก่ สำนักงานชลประทาน จังหวัดนครนายก ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายกได้ให้ความอนุเคราะห์ จัดทีมสำรวจร่วมกันและแก้ไขปัญหาในภาพรวมได้เป็นอย่างดี

บทบรรณาธิการ

เรียน สมาชิกนิตยสารเสนาศึกษาทุกท่าน

กระผม พลตรี อำนาจ แยมผกา เสนาธิการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (นตท.๒๔ , จปร. ๓๕) ขอรายงานตัวกับสมาชิกทุกท่าน เพื่อรับหน้าที่เป็นบรรณาธิการนิตยสารเสนาศึกษา ตั้งแต่เล่มที่ ๘๗ ตอน ๖ (พฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๖๔) เป็นต้นไป นิตยสารเสนาศึกษาได้อยู่คู่กับโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้ามาอย่างยาวนาน การรับหน้าที่บรรณาธิการจึงนับเป็นความภาคภูมิใจอย่างยิ่งของตัวกระผมเอง ซึ่งกระผมและทีมงานจะใช้ความรู้ความสามารถและทรัพยากรทุกอย่างที่มีอยู่เพื่อพัฒนา นิตยสารเสนาศึกษาให้เป็นที่ชื่นชอบและถูกใจของสมาชิกทุกท่าน

ในเล่มที่ ๘๗ ตอน ๖ นี้ มีความพิเศษอยู่หลายประการ กล่าวคือตรงกับช่วงเวลาที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จจากทรงกระทำพิธีเปิดโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยมครบ ๑๑๒ ปี (๒๖ ธันวาคม ๒๔๕๒) นอกจากนั้นเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๔ ยังเป็นวันแห่งความปลื้มปิติของนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ ๕ รุ่นที่ ๖๙ ได้สำเร็จการศึกษาและได้รับการประดับยศเป็นที่ร้อยตรี ออกไปรับราชการเป็นนายทหารเพื่อรับใช้ประเทศชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และประชาชน อย่างภาคภูมิใจต่อไป เนื้อหาในเล่มยังมากไปด้วยบทความทางวิชาการ สารความรู้ และความบันเทิง ตลอดจนคอลัมน์ประจำเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าที่ทีมงานได้คัดสรรมาให้สมาชิกได้รับทราบถึงการเปลี่ยนแปลง

นิตยสารเสนาศึกษา ยังได้เพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสารกับสมาชิกผ่าน ID Line : sena.crma อีกช่องทางหนึ่ง จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะหรือบทความจากสมาชิก เพื่อนำมาปรับปรุงนิตยสารเสนาศึกษาให้ดียิ่งๆขึ้นไป

ขอแสดงความนับถือ

พลตรี

บรรณาธิการนิตยสารเสนาศึกษา

นิตยสารเสนาธิการ

กำเนิดครั้งแรก มกราคม ๒๔๕๘

กำเนิดครั้งหลัง มกราคม ๒๔๙๓

นิตยสารราย ๒ เดือน ของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

วัตถุประสงค์ : เพื่อเผยแพร่เพิ่มพูนความรู้ทางด้านวิชาการ ผลงานวิจัย การพัฒนาทางทหาร ศิลปะ สารคดี ความคิดเห็น ความรู้ทั่วไป และส่งเสริมความสัมพันธ์อันดี ระหว่างโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้ากับมวลสมาชิกนิตยสารเสนาธิการ

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์

คณะที่ปรึกษา

ที่ปรึกษา

พล.อ. วรวิทย์	พรพนสสัย
พล.อ. ปรีญา	สมสุวรรณ
พล.อ. ดนัย	มีชูเวท
พล.อ. พอพล	มณีรินทร์
พล.อ. ชำญชัย	ยศสุนทร
พล.อ. ถกกลเกียรติ	นวลยง
พล.อ. สิทธิพล	ชินสำราญ
พล.อ. ณัฐวุฒิ	ชุตินันท์
พล.ท. กานต์	พินัยนิติศาสตร์
พล.ต. จิระ	เหล่าจิวังกูร
พล.ต. วิชาติ	เอี่ยมไพจิตร

กองจัดการ

ผู้จัดการ/ฝ่ายศิลป์

พ.อ. ศรศักดิ์ เกิดจนะ

ผู้ช่วยผู้จัดการ

พ.อ.หญิง ศรชาติ พันธุ์ฤกษ์

ผู้พิมพ์/โฆษณา

พล.ต. อำนวย แยมพกา

ฝ่ายจัดส่ง

พ.ท. สรวุฒิ	ทองทิพย์
ร.ท. สุนันท์	เชื้อเกาว์
จ.ส.อ. เกียรติพล	พงศ์ทองกุล
นาง นันทวดี	ขุนสะอาดศรี
น.ส. กนกนันท์	ปาจันทร์
นาย ปฐม	กอบแก้ว
นาย ณัฐวุฒิ	เอมเข้ม
นาย บุญเจ็ดจันทร์	เกษมสวัสดิ์

ฝ่ายธุรการ

จ.ส.ท. ปิยะพงษ์ เมืองอำพัน

กองอำนวยการ

ผู้อำนวยการ

พล.ท. ปิยะพงษ์ กลิ่นพันธุ์

รองผู้อำนวยการ

พล.ต. ศุภชัย ศรีหอม

พล.ต. อุตม แก้วมหา

ผู้ช่วยผู้อำนวยการ

พล.ต. อำนวย แยมพกา

พล.ต. สิทธา สาริบุตรานนท์

พล.ต. อองอาจ พิมพทนต์

กรรมกร

พ.อ. นันทยศ บุชา

พ.อ. คำศักดิ์ นิมานันท์

พ.อ. โสฬส รัตนพงษ์ใส

พ.อ. ศักดิ์ระวี พิงเย็น

พ.อ. วิเชียร วิริยะจรมกุล

พ.อ. ปรีญา รุ่งเรือง

พ.อ. เสกสิทธิ์ ศรีพละ

พ.อ. กานต์จิพงษ์ พลดีอณะกุล

พ.อ. ชยานันท์ ทองจันทร์

กรรมกร/ฝ่ายกฎหมาย

พ.อ. ชำญชัย สังข์ทอง

กรรมกร/เหรียญกษาปณ์

พ.อ. อมรรฤทธิ แผ้วสกุล

กรรมกร/เลขานุการ

พ.อ. ตรีดิษฐ์ จิตริศรีอร่าม

กรรมกร/พช.เลขานุการ

พ.ท. สรวุฒิ ทองทิพย์

กองบรรณาธิการ

บรรณาธิการ

พล.ต. อำนวย แยมพกา

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

พ.อ.หญิง ณัฐมล จงทาร์

พ.ท.หญิง นวิวรรณ ตะเภาพงศ์

ประจำกองบรรณาธิการ/พิสูจน์อักษร

พ.ท.หญิง ชื่นหทัย สุริยโสภานันท์

พ.ต.หญิง ณัฐภรณ์ ยศสุนทร

พ.ต.หญิง มัทวัน ชุ่มทอง

พ.ต.หญิง อำนวย ช่างเกวียน

ร.อ.หญิง นิสากร จันทสร

ร.อ.หญิง เบญจภรณ์ พันธุ์นิล

ร.ท.หญิง จุติมา วานเครือ

ร.ท.หญิง สารีศา เขียววงา

ฝ่ายการเงิน

ร.อ.หญิง ศศิณันท์ คงศิริ

จ.ส.อ. กฤษฏาภรณ์ ปาละสิทธิ์

ช่างภาพ

จ.ส.อ. สุริจชัย พงษ์ปฎิเศตร์

จ.ส.อ. สัมหมาย พุทธา

ฝ่ายติดต่อประสานงาน

น.ส. วรภรณ์ ไชยภษา

นาง สารีศา จิตหรรตี

สำนักงานนิตยสารเสนาธิการ/กองบรรณาธิการ : โรงพิมพ์ ส่วนบริการ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ต.พรหมณี อ.เมือง จ.นครนายก ๒๖๐๐๑ โทร. ๐๒๒๔๑ ๒๖๕๑ - ๔, แฟกซ์ ๐ ๓๗๓๓ ๓๐๑๐ - ๔ ต่อ ๒๒๕๒๑-๓ โทรสาร ๒๒๕๒๑, ๐๒๒๕๗ ๕๔๑๐ e-mail : sera.crma64@gmail.com

* การติดต่อแผนกการเงิน เพื่อชำระเงินค่าสมาชิก เทร่บัญชีนิตยสารเสนาธิการ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า อ.เมือง จ.นครนายก ๒๖๐๐๑ โดยชื่อนานิตีส่งจ่าย ปณ.ฝ.ร.จปร. ในนาม เทร่บัญชี โทร. ๐๒๒๕๑ ๒๖๕๑ - ๔ ต่อ ๒๒๑๐๔, ๒๒๑๔๔, ๐๒๗ - ๐๐๕๕๓๕๔ และกรุณาส่ง ยศชื่อ - สกุล สมาชิกฯ พร้อมหลักฐานการ ชำระเงิน มาที่ เทร่บัญชี

* การย้ายที่อยู่ ทางภาพหรือสมัครเป็นสมาชิก ติดต่อสำนักงานนิตยสารเสนาธิการ โทร. ๐๒๒๕๑ ๒๖๕๑ - ๔ ต่อ ๒๒๕๒๑ - ๓

* อัตราค่าบำรุง ๑ ปี ๒๔๐ บาท สำหรับข้าราชการ (ศิษย์เก่า รร.จปร.) ประจําการสังกัดกระทรวงกลาโหม ทักจาก ผังง. ของหน่วย

บรรณาธิการผู้พิมพ์และโฆษณา * พล.ต. อำนวย แยมพกา

ID Line : @sera.crma

เรื่องราวปก :

ครบ ๑๑๒ ปีวันที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ
ทรงเปิด “โรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม” ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๔

บันทึก ครกัศย เกิดชนะ

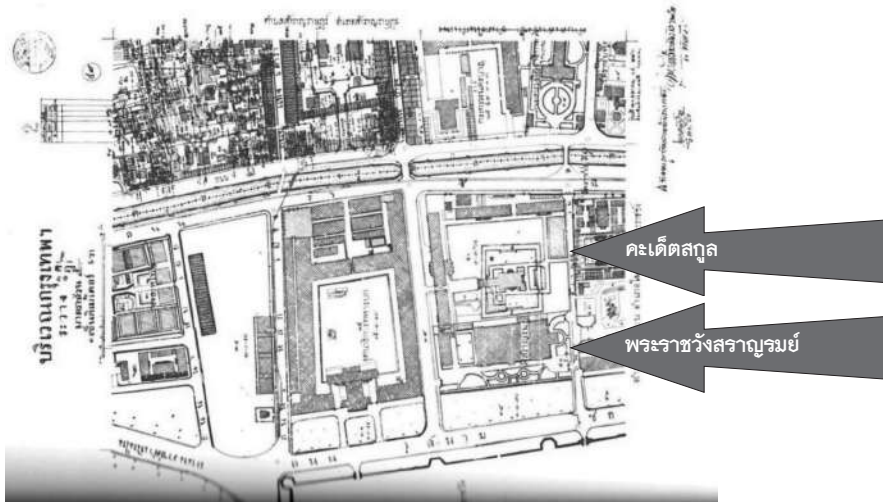
กว่า ๑ ศตวรรษ นับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๓๐ เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕ ปีกองราชย์ พ.ศ. ๒๔๑๑-๒๔๕๓) ทรงพระราชทานกำเนิด “คณะเต็ตสกูล” หลังพระราชวังสราญรมย์ เพื่อเป็นสถาบันการศึกษาหลักสำหรับผลิตนายทหารประจำการตามแบบตะวันตก จนถึงรัชกาลปัจจุบัน สถาบันการศึกษาทางทหารแห่งนี้มีการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญเป็นระยะ จนกระทั่งเป็น “โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า” ในปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงต่างๆ แสดงถึงการพัฒนาและความสามารถในการผลิตผู้นำทางทหารออกไปรับใช้ประเทศชาติได้ตามพระราชประสงค์ขององค์พระผู้พระราชทานกำเนิด

เหตุการณ์สำคัญหนึ่งซึ่งแสดงถึงการมุ่งสู่การเป็นสถาบันการศึกษาทางทหารโดยเฉพาะคือ การแยกหลักสูตรการฝึกศึกษาของ “โรงเรียนทหารบก” เป็น ๒ โรงเรียน คือ โรงเรียนนายร้อยชั้นปฐม และโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม ใน พ.ศ. ๒๔๕๐ และรัชกาลที่ ๕ เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม

ถนนราชดำเนินนอก วันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๕๒

ต่อมา ใน พ.ศ. ๒๔๖๘ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๖ ปีกองราชย์ พ.ศ. ๒๔๕๓-๒๔๖๘) จึงโปรดเกล้าฯ ให้ยุบรวมโรงเรียนทั้งสองเป็น “กองโรงเรียนนายร้อย” แต่ยังคงขึ้นกับกรมยุทธศึกษาทหารบก ในชื่อ “โรงเรียนนายร้อยทหารบก” ซึ่งสืบต่อมาเป็น “โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า” ในปัจจุบัน

“คณะเต็ตสกุล” และ “โรงเรียนทหารสราญรมย์” รัชกาลที่ ๕ ทรงพระราชทานกำเนิด “คณะเต็ตสกุล” เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๓๐ ต่อมาคือ “โรงเรียนทหารสราญรมย์” มีสถานที่ตั้งอยู่หลังพระราชวังสราญรมย์ พระองค์เสด็จฯ ไปทรงประกอบพิธีเปิดโรงเรียนอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๔๓๕ (อาคารที่เสด็จฯ ทรงเปิด ต่อมาเป็นที่ตั้งของกรมแผนที่ทหาร กองทัพอากาศระยะหนึ่ง)

หลังจากนั้นมีการเปลี่ยนนามโรงเรียน สถานที่ตั้ง และหลักสูตรการศึกษาหลายครั้ง เช่น โรงเรียนสอนวิชาการทหารบก (พ.ศ. ๒๔๔๐-๒๔๔๑) โรงเรียนทหารบก (พ.ศ. ๒๔๔๑-๒๔๔๖) โรงเรียนนายร้อยทหารบก (พ.ศ. ๒๔๔๖-๒๔๔๙) โรงเรียนทหารบก (พ.ศ. ๒๔๔๙-๒๔๕๒)

จุดเริ่มต้นของโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม
ถนนราชดำเนินนอก เนื่องจากพื้นที่โรงเรียนเดิมคับแคบ ดังนั้น ใน พ.ศ. ๒๔๔๕ ขณะที่เปิดโรงเรียนทหารบก มีผู้บังคับการ รัชกาลที่ ๕ มีพระราชกระแสให้กรมยุทธนาธิการขยายโรงเรียนไปยังพื้นที่ที่ทรงเลือก อยู่ริมถนนราชดำเนินนอก การก่อสร้างมีขึ้นเป็นระยะจนกระทั่งวันที่ ๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๔๗ จึงเริ่มให้นักเรียนนาย

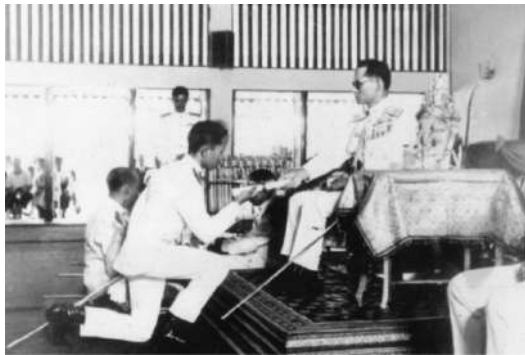
ร้อยชั้น ๕ และ ๖ ไปเรียนที่ตึกใหม่

โรงเรียนนายร้อยชั้นปฐม และโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม พ.ศ.๒๔๕๐ โปรดเกล้าฯ ให้ตั้งกรมบัญชาการโรงเรียนทหารบก มีผู้บัญชาการ และแบ่งส่วนราชการเป็น โรงเรียนนายร้อยชั้นปฐม และ โรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม แยกหลักสูตร การฝึกศึกษาและการบังคับบัญชาเป็น ๒ โรงเรียน (ระดับกอง) หลังการก่อสร้างอาคารเรียนที่ถนนราชดำเนินนอกแล้วเสร็จ รัชกาลที่ ๕ เสด็จฯ ไปทรงประกอบพิธีเปิด โรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยมอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๕๒ กองบัญชาการของโรงเรียนในเวลานั้น ปัจจุบันคือ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติ

ในห้วงเวลาเดียวกันนี้ โปรดเกล้าฯ ให้ยุบกรมบัญชาการโรงเรียนทหารบก และตั้งกรมยุทธศึกษา ทำหน้าที่บังคับบัญชาและจัดการศึกษา โรงเรียนนายร้อยทั้งสองตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๕๒ (พ.ศ. ๒๔๕๓ ตามปฏิทินสากล) จึงเป็นการแยกโรงเรียนทั้งสองอย่างชัดเจนทั้งด้านสถานที่ตั้งและการจัดการศึกษา สถานที่แห่งใหม่เป็นที่ตั้งของ โรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม ส่วนสถานที่เดิมหลังพระราชวังสราญรมย์เป็นที่ตั้งโรงเรียนนายร้อยชั้นปฐม แต่ใน พ.ศ. ๒๔๕๘ เมื่อ

โรงเรียนนายร้อยชั้นปฐมมีนักเรียนจำนวนมากก็ สลับสถานที่ตั้งกัน ต่อมา เนื่องจากวิกฤตการณ์ ทางเศรษฐกิจ รัชกาลที่ ๖ โปรดเกล้าฯ ให้ยุบรวม โรงเรียนนายร้อยชั้นปฐมและ โรงเรียนนายร้อย ชั้นมัธยม เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๔๖๘ ตั้ง เป็น “กองโรงเรียนนายร้อย” ขึ้นกรมยุทธศึกษา ซึ่งเปลี่ยนชื่อเป็น “กรมยุทธศึกษาทหารบก” มา ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๕๗ แล้ว อีกทั้งทรงดำรงตำแหน่งผู้ บังคับการพิเศษ “กองโรงเรียนนายร้อย” นี้ด้วย อย่างไรก็ตาม นิยมเรียก “กองโรงเรียนนายร้อย” นี้ ว่า “โรงเรียนนายร้อยทหารบก” ซึ่งเป็นชื่อที่ใช้ ต่อมาจนถึง พ.ศ. ๒๔๙๑

พระราชทานนามและตราประจำโรงเรียน
ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (รัชกาลที่ ๙ ปีกองราชย์ พ.ศ. ๒๔๘๙-๒๕๕๙) มีการเปลี่ยนแปลงสำคัญ เช่น วันที่ ๑ มกราคม

พ.ศ. ๒๔๙๑ มีพระบรมราชโองการในพระ ประทานให้โปรดเกล้าฯ พระราชทานนามใหม่ ว่า “โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า” (Chulachomklao Royal Military Academy) เพื่อ เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว และวันที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๙๓ โปรดเกล้าฯ พระราชทานตราแผ่นดินหรือตรา อาร์ม สำหรับเป็นตราประจำ โรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้า และเป็นเครื่องหมายเหล่าและ สังกัดของนักเรียนนายร้อย

ด้านหลักสูตรการศึกษา พ.ศ. ๒๔๙๒ รร.จปร. เริ่มใช้หลักสูตร ๕ ปี ซึ่งปรับมาจาก หลักสูตรโรงเรียนนายทหารบกสหรัฐอเมริกา (West Point) ต่อมาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระ ราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการ ทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ บัญญัติให้ผู้สำเร็จการศึกษา จาก รร.จปร. ได้รับปริญญา และมีผลย้อนหลัง

กับผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยทหาร บก และโรงเรียนเทคนิคมหาราช (พ.ศ. ๒๔๗๖- ๒๔๙๐) ก่อนหน้านั้นด้วย

การเปลี่ยนแปลงสำคัญคือ การย้ายที่ตั้ง รร.จปร. จากกรุงเทพฯ ไปจังหวัดนครนายก กล่าว คือ ใน พ.ศ. ๒๕๑๒ เมื่อกองทัพบกมีโครงการ ย้ายโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ออก นอกกรุงเทพฯ เนื่องจากสถานที่ตั้งเดิมคับแคบ รัชกาลที่ ๙ ได้มีพระราชกระแสให้ย้ายไปตั้ง ที่บริเวณเขาชะงอก อ.เมืองนครนายก เมื่อเริ่ม ก่อสร้าง มีพระมหากรุณาธิคุณเสด็จฯ ทรงวาง ศิลาฤกษ์ ณ สถานที่ตั้งแห่งใหม่ เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๔ ต่อมา เมื่อการก่อสร้างแล้ว

เสร็จ ได้เสด็จฯ ทรงเปิด โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๙ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว กับ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ก่อนเสด็จขึ้นครองราชย์ใน พ.ศ. ๒๕๕๙ ขณะทรงพระอิสริยยศ สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ามหา

โครงการกรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เป็นหน่วยเฉพาะกิจคาเด็ต เช่นเดียวกับกรมนักเรียนนายเรือรักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรือ (กรม นนร. ร.ร.นร) และกรมนักเรียนนายเรืออากาศรักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช (กรม นนอ.ร.ร.นบก.)

วชิราลงกรณ และทรงเป็นนักเรียนนายร้อยพิเศษ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ชั้นปีที่ ๕ ได้เสด็จประทานกระบี่สั้นแก่นักเรียนนายร้อยโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ชั้นปีที่ ๑ ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ถนนราชดำเนินนอก เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๗ และขณะทรงพระอิสริยยศ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ได้โดยเสด็จรัชกาลที่ ๙ ซึ่งเสด็จฯ ทรงเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า อ.เมืองนครนายก เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี (พระอิสริยยศในขณะนั้น) เฝ้าฯ รับเสด็จ หลังเสด็จขึ้นครองราชย์ โปรดเกล้าฯ ให้ปรับ

วันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นวันสำคัญวันหนึ่งของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เนื่องจากเป็นวันที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ ทรงเปิดโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม ดังนั้น เพื่อรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าจึงเริ่มจัดงานเพื่อรำลึกถึงวันสำคัญนี้ใน พ.ศ. ๒๕๑๑ เป็นปีแรก ผู้ริเริ่มคือ พล.ท.สำราญ แพทยกุล อดีตผู้บัญชาการ รร.จปร. (พ.ศ. ๒๕๐๗-๒๕๑๐) ขณะเป็นแม่ทัพกองทัพภาคที่ ๑ หลังจากนั้นโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ได้จัดงานนี้เป็นประจำทุกปีจนถึงปัจจุบัน

“โครงการสำเนาเอกสารจดหมายเหตุจากต่างประเทศ”

ในพระราชดำริพลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (ตอนที่ ๒)

พล.ต.ศ.ดร. ศรศักดิ์ ชูสวัสดิ์*

“...งานเขียนทางประวัติศาสตร์ที่ดี ต้องมีการใช้ข้อมูลหลักฐานอย่างรอบด้าน
และวิพากษ์อย่างเป็นระบบ...”^๑

บทความตอนที่ ๑ ผู้เขียนได้ตอบคำถามซึ่งผู้
อยู่นอกวงวิชาการประวัติศาสตร์มักถามอยู่เสมอ
ว่า จดหมายเหตุคืออะไร? ทำไมจึงมีความสำคัญ
ถึงขั้นที่จะต้องเดินทางไปต่างประเทศ? และ
เอกสารจดหมายเหตุเกี่ยวกับประเทศไทยไปอยู่
ต่างประเทศได้อย่างไร?^๒ สำหรับบทความตอนที่ ๒
ต่อไปนี้จะกล่าวถึงพระราชดำริริเริ่มโครงการ
และพระราชูปถัมภ์ใน “ทูลกระหม่อมอาจารย์”
พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม
ราชกุมารี และการดำเนินโครงการฯ ของผู้เขียน
และอาจารย์ท่านอื่น ๆ ซึ่งช่วยกันจัดหา เก็บ และ
บริการเอกสารฯ ในรูปของกระดาษถ่ายสำเนา

และไม่โครฟอร์ม ก่อนเปลี่ยนเป็นเอกสารดิจิทัล
ในปัจจุบัน ตลอดจนการสนับสนุนโครงการฯ จาก
กองทุนพัฒนา รร.จปร.

พระราชดำริเริ่มโครงการ

พระราชพจนารถของ “ทูลกระหม่อม
อาจารย์” ข้างต้น อัญเชิญมาจากพระราชนิพนธ์
“เอกสารประกอบการสอน” ซึ่งพระราชทานแก่นักเรียนนายร้อย
ในเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชพจนารถนี้มีความสำคัญ ๒ ประการ คือ
๑) พระราชประสงค์ที่จะให้ นนร. ซึ่งเรียนวิชา
ประวัติศาสตร์ไทยในขณะนั้น ตระหนักถึงความ
สำคัญของการใช้หลักฐานทางประวัติศาสตร์ และ

* ที่ปรึกษาทางด้านวิชาการ ส่วนการศึกษา รร.จปร. และอาจารย์พิเศษกองวิชาประวัติศาสตร์ สกศ. รร.จปร.

๑. พล.ท.หญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, “รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก,” เอกสารประกอบการสอน
วิชาประวัติศาสตร์ไทย, ๑๐ กันยายน ๒๕๓๕.

๒. ตอนที่ ๑ ดู *เสนาศึกษา*, ๘๗, ๒ (มีนาคม-เมษายน ๒๕๖๔) : ๙-๑๘.

๒) พระราชดำริเกี่ยวกับการใช้หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์ ซึ่งส่วนใหญ่ก็คือ เอกสารจดหมายเหตุ เนื่องจากพระราชวินิจฉัยคำสอนนี้ ทรงพระราชทานใน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นปีแรก ๆ ที่พระองค์ทรงเริ่มโครงการสำเนาเอกสารจดหมายเหตุจากต่างประเทศ จึงกล่าวได้ว่าพระราชดำริเกี่ยวกับความสำคัญของหลักฐานทางประวัติศาสตร์นี้ คือ ที่มาของโครงการฯ ดังกล่าว

ก่อนที่ทุลกระหม่อมอาจารย์จะเสด็จฯ ทรงรับราชการที่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ใน พ.ศ. ๒๕๒๓ ทรงสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาประวัติศาสตร์ (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง เหรียญทอง) จากคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๐ และปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจารึกภาษาตะวันออก มหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๒๒ ทั้งสองสาขาวิชาให้ความสำคัญกับหลักฐานลายลักษณ์อักษร ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลหลักที่ใช้ศึกษาอดีตของมนุษย์ในยุคประวัติศาสตร์ ดังนั้น เมื่อทรงเป็นอาจารย์และผู้อำนวยการ กองวิชาประวัติศาสตร์ ส่วนการศึกษา (กปศ.๑) ซึ่งรับผิดชอบการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์โดยตรงใน พ.ศ. ๒๕๓๐ จึงมีพระราชโองการส่งเสริมการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไทยด้วยการใช้หลักฐานอย่างรอบด้านและวิพากษ์อย่างเป็นระบบ

เมื่อกองทัพบกจัดตั้ง กปศ.๑ ใน พ.ศ. ๒๕๓๐ นั้น กปศ.๑ รับผิดชอบสอนวิชาประวัติศาสตร์ทั่วไป ไม่รวมวิชาประวัติศาสตร์ทหาร ซึ่งแยกอยู่ในความรับผิดชอบของส่วนวิชาทหาร ฯ กปศ.๑

จึงเป็นกองวิชาใหม่ เมื่อ กปศ.๑ จะเปิดการสอนในปีการศึกษา ๒๕๓๑ ทุลกระหม่อมอาจารย์จึงต้องทรงวางรากฐานการจัดการเรียนการสอนของ กปศ.๑ ใหม่ทั้งหมด^๓ ขณะนั้น กปศ.๑ ตั้งอยู่ที่ ชั้น ๓ อาคารกองวิชากฎหมายและสังคมศาสตร์

เรื่องแรก ๆ ที่ทุลกระหม่อมอาจารย์ทรงให้ความสำคัญ คือ การค้นคว้าของทั้งนักเรียนนายร้อยและอาจารย์ จึงโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งห้องสมุดของ กปศ.๑ ด้วยหนังสือพระราชทานและพระราชทรัพย์เพื่อจัดซื้อ^๔ ในเวลาเดียวกันก็ทรงส่งเสริมการค้นคว้าวิจัยของอาจารย์ กปศ.๑ ในลักษณะของการร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ทำให้เกิดการวิจัยและการสัมมนาทางวิชาการ เช่น การสัมมนาเรื่อง “ภาษากับประวัติศาสตร์ และความเคลื่อนไหวในวิชาประวัติศาสตร์ไทย” (พ.ศ. ๒๕๓๓) ซึ่งทุลกระหม่อมอาจารย์ทรงนำเสนอบทความเรื่อง “นครนายกกับสงครามโลกครั้งที่ ๒” (กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๓) แล้วพัฒนาเป็นโครงการวิจัยเรื่อง “ประวัติศาสตร์เมืองนครนายก” ใน พ.ศ. ๒๕๓๔-๒๕๓๗ (ดูเพิ่มเติมในตารางการดำเนินงานฯ ท้ายบทความ)

ใน พ.ศ. ๒๕๓๔ ทุลกระหม่อมอาจารย์ได้เสด็จฯ เยือนสหราชอาณาจักร เบลเยียม และสวีเดนแลนด์ และได้ทอดพระเนตรกิจการเกี่ยวกับเอกสารฯ ของสหราชอาณาจักร ๒ แห่ง ได้แก่ หอจดหมายเหตุสาธารณะ (The Public Record Office - PRO) ต่อมาคือ The National Archives - TNA) และห้องสมุดกระทรวงอินเดีย (India Office Library) สังกัดหอสมุดแห่งชาติ

๓. วิชาที่ กปศ.๑ รับผิดชอบสอนตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบันไม่ต่างกันมากคือ วิชาบังคับสำหรับ นนร. ทุกนาย 2 วิชา คือ พื้นฐานอารยธรรมไทย สำหรับ นนร. ชั้นปีที่ 2 (พ.ศ. 2546 เปลี่ยนเป็นวิชาไทยศึกษา) และประวัติศาสตร์โลก สำหรับ นนร. ชั้นปีที่ 5 (พ.ศ. 2537 เปลี่ยนเป็นวิชาประวัติศาสตร์ร่วมสมัย) และวิชาเลือกเสรี

๔. ห้องสมุด กปศ.๑ ในปัจจุบัน นอกจากหนังสือ วารสาร และสิ่งพิมพ์ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่ได้รับพระราชทานแล้ว ยังมีที่จัดซื้อด้วยพระราชทรัพย์และที่ได้จากการบริจาค รวมมากกว่า 15,000 รายการ สืบค้นรายชื่อได้ทางเว็บไซต์ของ กปศ.๑

สหราชอาณาจักร (The British Library) ซึ่งมีเอกสาร ชุดตะวันออกและกระทรวงอินเดีย (The Oriental and India Office Collections)

พระราชนิพนธ์ครั้งที่เสด็จฯ เยือนประเทศแถบยุโรป
ใน พ.ศ. ๒๕๓๔ และเสด็จฯ ทอดพระเนตรงาน
จดหมายเหตุ

หลังการเสด็จฯ ทอดพระเนตรหอจดหมายเหตุต่างประเทศครั้งนี้ พุทธกระหม่อมอาจารย์ได้มีพระราชดำริและพระราชทานพระราชทรัพย์แก่ กปศ.ฯ เพื่อดำเนินการจัดทำสำเนาเอกสารฯ เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไทยจากหอจดหมายเหตุต่างประเทศ ในต้นปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ผู้เขียนจึงได้เดินทางไปสหราชอาณาจักร

การดำเนินโครงการสำเนาเอกสารฯ

ผู้เขียนไปสหราชอาณาจักรตามโครงการฯ ครั้งแรกระหว่างเดือนมกราคม-เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๕ งานเริ่มต้นคือ การสำรวจและทำบัญชีเอกสารฯ เกี่ยวกับประเทศไทย ซึ่งมีอยู่ที่หน่วยงานจดหมายเหตุสำคัญ ๒ แห่ง คือ หอจดหมายเหตุแห่งชาติ ซึ่งในเวลานั้น ยังเรียกว่า PRO (The Public Record Office) และหอสมุดแห่งชาติ พร้อมกันนั้นได้ค้นคว้า

ข้อมูลสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ เกี่ยวกับจังหวัดนครนายกด้วย นอกจากนี้ โปรดเกล้าฯ ให้ผู้เขียนดูความเป็นไปได้ที่จะศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาวิชาประวัติศาสตร์ ที่มหาวิทยาลัยลอนดอน เพื่อที่จะได้ใช้เอกสารฯ ในสหราชอาณาจักร

เนื่องจากในเวลานั้น เครื่องคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information technology - IT) ยังไม่ก้าวหน้าและแพร่หลาย PRO ยังไม่มีระบบสารสนเทศที่สามารถสืบค้นผ่านคอมพิวเตอร์ได้ คู่มือและบัญชีเอกสารยังเป็นกระดาษหรือไม่โครฟอร์ม จึงต้องใช้เวลามากในการสืบค้นและจดบันทึก การทำสำเนาเอกสารต่างๆ ต้องใช้วิธีส่งถ่าย ซึ่งมีราคาค่อนข้างแพง หลังกลับถึงเมืองไทยและสอนหนังสือตามปกติ ผู้เขียนได้รวบรวมรายการเอกสารที่จดบันทึกจัดทำเป็น “รายงานเบื้องต้นการสืบค้นเอกสารทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับประเทศไทย ณ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ”

ผู้เขียนได้ไปสหราชอาณาจักรอีกครั้ง ใน พ.ศ. ๒๕๓๖ จนกระทั่งได้รับพระราชทานทุนไปศึกษาต่อปริญญาเอกที่มหาวิทยาลัยลอนดอน (พ.ศ. ๒๕๓๗-๒๕๔๒) ระหว่างศึกษาได้ทำสำเนาเอกสารเพื่อใช้ในการศึกษาทำวิทยานิพนธ์

จาก PRO และธนาคารแห่งชาติอังกฤษ (Bank of England) ต่อมาใน พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้เขียนได้ไปสหรัฐอเมริกา เพื่อค้นคว้าข้อมูลสำหรับทำวิทยานิพนธ์ที่หอจดหมายเหตุแห่งชาติ สหรัฐฯ (NARA - The National Archives and Records Administration) พร้อมกับอาจารย์ท่านอื่น ๆ ของ กปศ.ฯ และ กมส.ฯ ซึ่งโปรดเกล้าฯ ให้ไปดำเนินโครงการฯ ในสหรัฐฯ ได้แก่ พ.อ.หญิง ประไพพิศ วรวิฒนวิชัย พ.อ.วรานนท์ โกมุท พล.ต.หญิง ชมขนาด เทียมพิภพ และพ.อ.สรศักดิ์ งามชอรรถกุลกิจ

เนื่องจาก NARA อนุญาตให้ผู้ค้นคว้าถ่ายสำเนาเอกสารเองได้ และราคาไม่แพงมาก ผู้เขียนจึงได้ถ่ายสำเนากลับมาเป็นจำนวนมาก ส่วนใหญ่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสหรัฐฯ โดยเฉพาะช่วงสงครามครั้งที่ ๒ ซึ่งผู้เขียนกำลังสนใจทำเป็นวิทยานิพนธ์ และในประเด็นอื่นๆ ที่ยังเป็นปมปัญหาทางประวัติศาสตร์ ซึ่งเอกสารฯ ของสหรัฐฯ อาจช่วยให้ความกระจ่างได้ ส่วนอาจารย์ท่านอื่นได้ถ่ายสำเนาเอกสารฯ ตามหัวข้อที่แต่ละท่านสนใจ นอกจากนั้น ยังจัดซื้อหนังสือเกี่ยวกับเอกสารฯ และประวัติศาสตร์สหรัฐฯ ด้วยพระราชทรัพย์

หลังจากผู้เขียนสำเร็จการศึกษาปริญญาเอกใน พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว ได้กลับมาสานต่อโครงการฯ โดยเฉพาะการทำบัญชีเอกสารและจัดเก็บเอกสารเหล่านั้น อีกทั้งเขียนคำแนะนำเอกสารฯ เมื่อถึงเวลานี้ เครื่องคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตพัฒนาไปแล้ว รร.จปร. และหน่วยขึ้นตรงมีเว็บไซต์ของหน่วย (www.crma.ac.th) ผู้เขียนในฐานะผู้ดูแลเว็บไซต์ของ กปศ.ฯ จึงได้นำเอกสารแนะนำเหล่านั้นเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของ กปศ.ฯ

ขณะเดียวกันได้รวบรวมข้อมูลสำคัญเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของ กปศ.ฯ เช่น พระราชกิจทรงงานที่ กปศ.ฯ และ รร.จปร. ตั้งแต่เริ่มทรงสอนใน พ.ศ. ๒๕๒๓ และการจัดการเรียนการสอนของ กปศ.ฯ ตลอดจนภารกิจทางวิชาการอื่น ๆ เช่น การจัดสัมมนาทางวิชาการ การทัศนศึกษา

ต่อมา ผู้เขียนมีโอกาสดำเนินการเอกสารฯ ในสหรัฐฯ อีกใน พ.ศ. ๒๕๔๘ เมื่อได้รับทุนไปอบรมเกี่ยวกับความมั่นคงศึกษา (Security Studies) ที่มหาวิทยาลัยเดลาแวร์ จากการสนับสนุนของสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐฯ ประจำประเทศไทย จึงได้ถ่ายสำเนาบทความภาษาอังกฤษเกี่ยวกับประเทศไทยจากหอสมุดมหาวิทยาลัย ซึ่งในขณะนั้นถือว่าเป็นของหายาก ต่างจากปัจจุบันที่เข้าถึงบทความเหล่านั้นผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ได้สะดวก นอกจากนั้น หลังสิ้นสุดการอบรม ทูลกระหม่อมอาจารย์ได้โปรดเกล้าฯ ให้ผู้เขียนอยู่ในสหรัฐฯ ต่ออีกประมาณ ๑ เดือน เพื่อจัดหาเอกสารฯ ที่ NARA ทำให้ได้สำเนาเอกสารฯ อีกจำนวนหนึ่ง ผู้เขียนยังได้มอบหนังสือจำนวนมากที่ได้จากการอบรมแก่ห้องสมุด กปศ.ฯ ด้วย

ในการสานต่อโครงการฯ ผู้เขียนยังได้จัดหาสำเนาเอกสารฯ ในรูปต่าง ๆ จากหอจดหมายเหตุในและต่างประเทศ โดยอาศัยพระราชทรัพย์ เงินของกองทุนพัฒนา รร.จปร. เงินส่วนตัว เงินทุนจากการวิจัย รวมทั้งแลกเปลี่ยนไมโครฟิล์มกับสำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรุงเทพฯ

การดำเนินการจัดสำเนาเอกสารฯ ที่ได้มาซึ่งต้องใช้เวลามาก ทำให้การเดินทางไปจัดหาเอกสารจดหมายเหตุจากต่างประเทศโดยตรงทั้งระยะไป จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้โปรดเกล้าฯ

ให้ กปศ.ฯ ดำเนินโครงการฯ ในต่างประเทศ
อีก เพื่อจัดหาสำเนาเอกสารฯ ที่เปิดให้บริการใน
ระยะหลัง ผู้เขียนได้เดินทางไปสหราชอาณาจักร
ในปีนั้น และปีต่อ ๆ มาคือ พ.ศ. ๒๕๕๗ และ
๒๕๕๙ ขณะที่ใน พ.ศ. ๒๕๕๖ อาจารย์ท่านอื่น ๆ
ไปสหรัฐอเมริกา ได้แก่ พล.ต.หญิง ชมนาด เทียมพิภพ
พ.อ.สรศักดิ์ งามขจรกุลกิจ ส่วน พ.อ.พีรพล สงนุ้ย
ไปเวียดนามและกัมพูชา ต่อมาใน พ.ศ. ๒๕๕๙
โปรดเกล้าฯ ขยายโครงการไปสืบค้นเอกสารฯ
ที่ประเทศเยอรมนี ด้วยการร่วมมือกับภาควิชา
ประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย (ดูรายละเอียดในตารางการดำเนินงาน)

การถ่ายสำเนาและจัดซื้อ

สำเนาเอกสารฯ

สำเนาเอกสารฯ ที่ได้มาในระยะแรกเป็น
กระดาษ บางส่วนต้องส่งถ่ายสำเนา แต่ส่วนใหญ่
โดยเฉพาะเอกสารฯ ที่ NARA ผู้ค้นคว้าต้อง
ถ่ายสำเนาเอง นอกจากนั้น ยังมีหนังสือรวบรวม
สำเนาเอกสารฯ ต่างประเทศที่จัดซื้อระหว่างอยู่
ต่างประเทศ และสำเนาเอกสารในรูปแบบไมโครฟอร์ม
ซึ่งสั่งซื้อจากต่างประเทศในภายหลัง อาจารย์บาง
ท่าน เช่น ผู้เขียน และ พล.ต.พีรพล สงนุ้ย ได้
มอบสำเนาเอกสารฯ ที่ได้จากการค้นคว้าระหว่าง
ศึกษาต่อในต่างประเทศให้โครงการฯ ด้วย

ตัวอย่างสำเนาเอกสารจดหมายเหตุจากหอ
จดหมายเหตุแห่งชาติ สหราชอาณาจักร
แผ่นสีเหลือง คือใบยืมคืนเอกสารในแต่ละรายการ

การดำเนินการในระยะหลัง ตั้งแต่ พ.ศ.
๒๕๕๖ เป็นต้นมา การสืบค้นหารายชื่อเอกสาร
ของหอจดหมายเหตุในต่างประเทศ หรือหน่วย
งานที่มีเอกสารฯ สามารถดำเนินการผ่านระบบ
เครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ทั่วโลก เอกสารฯ
จำนวนหนึ่งแปลงเป็นดิจิทัลเผยแพร่ออนไลน์
ให้ดาวน์โหลดได้ มีทั้งที่เสียและไม่เสียค่าใช้จ่าย
อีกทั้งยังอนุญาตให้ผู้ค้นคว้าถ่ายสำเนาด้วย
กล้องดิจิทัลได้เอง ผู้เขียนจึงถ่ายรูปดิจิทัลหรือ
ดาวน์โหลดสำเนาเอกสารฯ ได้จำนวนมาก สำเนา
เอกสารฯ ที่ผู้เขียนได้จากสหราชอาณาจักรใน
พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นต้นมาจึงอยู่ในรูปดิจิทัลจาก
การถ่ายรูปหรือดาวน์โหลดเกือบทั้งหมด เหตุผล
ที่ต้องดาวน์โหลดไฟล์เอกสารฯ มาเก็บไว้ก็เพราะ
เกรงว่า ในอนาคตอาจจะต้องซื้อสำเนาเอกสารฯ
เหล่านั้น นอกจากนั้น เอกสารฯ จำนวนหนึ่ง
ดาวน์โหลดได้ฟรีเฉพาะในเวลาที่คุณค้นคว้าอยู่ใน
บริเวณหอจดหมายเหตุเท่านั้น พ้นจากสถานที่
นั้นแล้ว ต้องซื้อ

การแลกเปลี่ยนสำเนาเอกสาร กับสำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรุงเทพฯ

เพื่อให้นักวิจัยไทยทั่วไปสามารถเข้าถึงไมโครฟิล์มบางรายการที่ กปศ.ฯ มี สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรุงเทพฯ ได้ทำสำเนาไมโครฟิล์มจำนวน ๓๔ ม้วนจากสหรัฐฯ ที่ผู้เขียนจัดหาด้วยเงินสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เพื่อให้บริการที่สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรุงเทพฯ ขณะที่สำนักหอจดหมายเหตุฯ มอบสำเนาไมโครฟิล์มเอกสารฯ ของสำนักฯ บางรายการมาให้บริการที่ กปศ.ฯ ด้วย

การบริหารจัดการสำเนาเอกสาร จดหมายเหตุ

การที่ผู้เขียนมีโอกาสได้ไปศึกษาค้นคว้าที่หอจดหมายเหตุต่างประเทศและหอสมุดสำคัญระดับชาติหรือระดับสากล ตลอดทั้งระดับหน่วยงานในต่างประเทศ คือ มหาวิทยาลัย ทำให้เห็นว่าชาติมหาอำนาจตะวันตกให้ความสำคัญมากกับงานจดหมายเหตุ และสร้างความพร้อมด้านทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการค้นคว้าวิจัยงานจดหมายเหตุจึงไม่ใช่แค่เก็บรักษาและบริการเท่านั้น แต่รวมถึงการดำเนินการให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงและใช้เอกสารฯ เหล่านั้นได้สะดวก รวดเร็ว งานจัดทำคู่มือการใช้ เอกสารแนะนำดัชนีค้นคำจึงเป็นงานสำคัญ

ประสบการณ์จากการค้นคว้าวิจัยเอกสารฯ ในต่างประเทศ และในไทย ทำให้ผู้เขียนตระหนักว่า เรื่องการสืบค้นและการเข้าถึงเอกสารเป็นเรื่องสำคัญ นักจดหมายเหตุและบรรณารักษ์มีบทบาท

สำคัญกับงานค้นคว้าด้านประวัติศาสตร์ ดังนั้นเมื่อกลับมาสานต่อโครงการ ผู้เขียนจึงให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการสำเนาเอกสาร เพื่อง่ายแก่สืบค้นและพยายามจัดทำบัญชีเอกสาร การแนะนำเอกสาร การสืบค้น ซึ่งต้องใช้เวลามากในการดำเนินการ

การจัดเก็บเอกสาร

การจัดเก็บ ได้ดำเนินการจัดเก็บและทำบัญชีสำเนาเอกสารตามระบบเดิมของเอกสาร แต่ละชุดจากหอจดหมายเหตุแต่ละแห่ง ซึ่งจัดเก็บไม่เหมือนกัน ระยะเวลาของการดำเนินการนั้น เนื่องจากสำเนาเอกสารอยู่ในรูปกระดาษถ่ายสำเนา จึงจัดใส่กล่องเอกสาร ในลักษณะเดียวกับการจัดเก็บในหอจดหมายเหตุในไทยและต่างประเทศ คงหมวดหมู่เดิมเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับได้ แล้วจัดทำบัญชีสำเนาเอกสารเป็นแฟ้มหรือเป็นเล่ม ส่วนสำเนาเอกสารฯ ที่เป็นดิจิทัลที่ได้มาในระยะหลังเก็บไว้ในคอมพิวเตอร์ จัดทำฐานข้อมูลเพื่อเก็บรักษา สืบค้น และบริการ

แฟ้ม กล่อง และตู้เก็บกล่องสำเนาเอกสารฯ กปศ.ฯ

การทำบัญชีและแนะนำเอกสาร

นอกจากการจัดเก็บเอกสารฯ แล้ว เพื่อสะดวกแก่การค้นคว้าของผู้ใช้บริการ การเขียนคำแนะนำ และการจัดทำบัญชีเอกสาร ก็เป็นงานที่มีความสำคัญ จึงได้จัดทำคู่มือและบัญชีเอกสารต่าง ๆ เช่น รายงานเบื้องต้นการสืบค้นเอกสารทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับประเทศไทย ณ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ (พ.ศ. ๒๕๓๕), บัญชีสำเนาเอกสารเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไทยจากอังกฤษถ่ายสำเนาจาก The Public Record Office อังกฤษ พ.ศ. ๒๕๓๕ และ ๒๕๓๖ (พ.ศ. ๒๕๓๖), รวบรวมหัวเรื่องรายงานการเมืองประจำเดือนระหว่างพฤษภาคม ๑๙๓๑ (พ.ศ. ๒๔๗๔) ถึงกันยายน ๑๙๔๑ (พ.ศ. ๒๔๘๔) จากสถานอัครทูตสหรัฐฯ ประจำกรุงเทพฯ ไปยังกระทรวงการต่างประเทศ กรุงวอชิงตัน ดี. ซี. (พ.ศ. ๒๕๔๒), บัญชีและหัวเรื่องบันทึกรายงานพิเศษ และรายงานประจำสัปดาห์เกี่ยวกับเศรษฐกิจการค้าของไทย ค.ศ. ๑๙๓๐-๑๙๓๓ ของสำนักงานผู้ช่วยทูตพาณิชย์สหรัฐฯ ประจำประเทศไทย และเบ็ดเตล็ดหนังสือติดต่อราชการเกี่ยวกับประเทศไทยของกระทรวงพาณิชย์ สหรัฐฯ ค.ศ. ๑๙๓๑-๑๙๔๕” (พ.ศ. ๒๕๔๓) ตลอดจนการทำสำเนารวมเล่มเอกสารบางอย่าง เช่น รวมข่าวและบทความเกี่ยวกับประเทศไทยบางส่วนจากหนังสือพิมพ์และนิตยสารตีพิมพ์ในสหรัฐอเมริกา ระหว่าง ค.ศ. ๑๙๔๒-๑๙๔๙

เอกสารแนะนำบางรายการมีเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของ กปศ.ฯ มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยประมาณจนถึงปัจจุบัน และรายชื่อเอกสารจำนวนมากได้นำเข้าสู่ระบบสืบค้นผ่านทาง

เว็บไซต์ของ กปศ.ฯ ซึ่งดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๖ ผู้เขียนเองได้เขียนบทความวิชาการจำนวนมากอ้างอิงถึงเอกสารฯ ในโครงการ

นอกจากนั้น ทูลกระหม่อมอาจารย์โปรดเกล้าฯ ให้จัดแนะนำสำเนาฯ ในรูปการจัดนิทรรศการและการสัมมนา เช่น เมื่อครบ ๖๐ ปี แห่งการเกิดสงครามโลกครั้งที่ ๒ ได้โปรดเกล้าฯ ให้ กปศ.ฯ จัดงานสัมมนาทางวิชาการเรื่อง “อันเนื่องด้วยสงครามสามชื่อ” ร่วมกับสถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในวันที่ ๑๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ ณ กปศ.ฯ ซึ่งจัดนิทรรศการแนะนำเอกสารฯ ด้วย ต่อมาได้โปรดเกล้าฯ ให้จัดสัมมนาทางวิชาการเพื่อแนะนำเอกสารฯ ที่ได้เพิ่มเติมในภายหลังใน พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๓

แหล่งที่มาและอายุของสำเนาเอกสารฯ

ปัจจุบัน โครงการฯ มีสำเนาเอกสารฯ จากหลายประเทศ ได้แก่ สหราชอาณาจักร สหรัฐฯ ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น เวียดนาม ตุรกี เยอรมนี และกัมพูชา หน่วยงานหลักซึ่งเป็นแหล่งที่มาของสำเนาเอกสารฯ คือ สหรัฐฯ เช่น NARA สหราชอาณาจักร เช่น TNA, Bank of England ฝรั่งเศส เช่น หอจดหมายเหตุกระทรวงการต่างประเทศ

อายุของสำเนาเอกสารฯ ส่วนใหญ่อยู่ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. ๒๔๑๑-๒๔๕๓) สงครามโลกครั้งที่ ๒ (พ.ศ. ๒๔๘๒-๒๔๘๘) และยุคสงครามเย็น (ประมาณ พ.ศ. ๒๔๙๐-๒๕๓๔)

รูปแบบและปริมาณของ สำเนาเอกสารฯ

สำเนาเอกสารฯ ที่กองวิชาประวัติศาสตร์ มี ๔ รูปแบบ ได้แก่ ๑) กระดาษถ่ายสำเนา ๒) ไมโครฟอร์ม (microfilm และ microfiche) ๓) ภาพถ่ายดิจิทัล (image) และ ๔) หนังสือชุด

สำเนาเอกสารฯ ในระยะแรกเป็นกระดาษทั้งหมด ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๖ ส่วนใหญ่เป็นภาพถ่ายดิจิทัล และ PDF ซึ่งทำให้จัดทำระบบฐานข้อมูลได้ง่ายขึ้น ทั้งการจัดเก็บ สืบค้นและเรียกมาอ่าน

รวมสำเนาเอกสารฯ ทั้งแบบกระดาษและภาพถ่ายมีมากกว่า ๑๔๐,๐๐๐ แผ่น ส่วนที่อยู่ในรูปไมโครฟอร์มมี ๑๓๑ รายการ และหนังสือชุด Foreign Relations of the United States series (FRUS) เกี่ยวกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ค.ศ. ๑๙๕๒-๑๙๖๘ จำนวน ๒๑ เล่ม

ไมโครฟิล์ม ตู้จัดเก็บ และเครื่องอ่าน

ชื่อหมวดเอกสารสำคัญ

โครงการฯ มีสำเนาเอกสารฯ จากหลายประเทศ ดังได้กล่าวมาแล้ว แต่ที่มีจำนวนมาก ได้แก่ สหราชอาณาจักร สหรัฐฯ ขอยกตัวอย่างหมวดสำคัญ ซึ่งในการจัดระบบเอกสารของเดิมได้แยกตามชื่อหน่วยงาน ดังนี้

สหราชอาณาจักร เช่น BT: Board of Trade, CAB: Cabinet Office, CO: Colonial Office, FCO: Foreign and Commonwealth Office, FO: Foreign Office, HW: Special Operations Executive (SOE), WO: War Office และ OV: Bank of England

สหรัฐอเมริกา เช่น RG 59: General Records of Department of States, RG 226: Records of the Office of Strategic Services (OSS), RG 472: US Forces in Southeast Asia 1950-1975, RG 490: Record of the Peace Corps Box 75-76: Country Plan, compiled 1966-1986, RG 550: Records of United States Army, Pacific 1950-1975

โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า กับ การสนับสนุนโครงการฯ ในพระราชดำริ

โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าได้มีส่วนสนับสนุนโครงการฯ ในพระราชดำรินี้ผ่านกองทุนพัฒนาโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (กทพ.รร.จปร.) โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าจัดตั้ง กทพ.รร.จปร. เป็นทางการใน พ.ศ. ๒๕๔๒ กองทุนนี้มีที่มาจากพระราชดำริในทูลกระหม่อมอาจารย์เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๑ และทุนพระราชทานตั้งต้นกองทุนที่มุ่งสนับสนุนการพัฒนาโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการ

เรียนการสอน และการวิจัย ต่อมา ทูลกระหม่อม อาจารย์มีพระราชดำริว่า โรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้าควรจัดให้มีแหล่งทุนเฉพาะ สำหรับงานวิจัย ดังนั้น ใน พ.ศ. ๒๕๕๒ โรงเรียน นายร้อยพระจุลจอมเกล้า จึงปรับปรุงการบริหารกองทุนใหม่ เรียกว่า กทพ.ร.ร.จปร.๕ ดังนั้น การสนับสนุนโครงการสำเนาเอกสารฯ ของ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าจึงดำเนินการผ่าน กทพ.๑ ด้วยการสนับสนุนงบประมาณให้อาจารย์แต่ละท่านไปดำเนินงาน เช่น

๑. สำเนาเอกสารฯ ได้แก่ การจัดซื้อไมโครฟอร์มจากสหรัฐฯ คือ NARA และหอสมุดและพิพิธภัณฑ์ประธานาธิบดี แฟรงคลิน ดี. รูสเวลต์ และหอสมุดรัฐสภาสหรัฐฯ (The Library of Congress) การถ่ายสำเนาเอกสารฯ จากกระทรวงการต่างประเทศฝรั่งเศส (Le ministère des Affaires étrangères) ไมโครฟิล์มจากหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรุงเทพฯ

๒. อุปกรณ์ เช่น เครื่องอ่านไมโครฟิล์ม

๓. ทุนสนับสนุนงานวิจัยของอาจารย์ กปศ.๑ เช่น ผู้เขียนได้รับทุนทำวิจัยใน พ.ศ. ๒๕๕๑ เรื่อง “นโยบายต่างประเทศของสหรัฐฯ ต่อประเทศไทย (ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๔- กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๕) : ศึกษาสาเหตุและปัจจัยที่ทำให้สหรัฐฯ ไม่ประกาศสงครามต่อไทย”

๔. การจัดสัมมนาทางวิชาการของ กปศ.๑ เช่น การสัมมนาทางวิชาการเฉลิมพระเกียรติ เรื่อง “๗๐ ปี แห่งการสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ ๒ : ไทยจากเอกสารจดหมายเหตุต่างประเทศ สหรัฐฯ อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย เยอรมนี ตุรกี

และจีน” และการแนะนำเอกสารจดหมายเหตุ จากต่างประเทศ ในจดหมายเหตุ กปศ.๑ เนื่องในโอกาสฉลอง พล.อ.หญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีพระชนมายุ ๕ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๕๘ วันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ณ กปศ.๑ และ “ของขวัญแห่งมิตรภาพ: สองศตวรรษแห่งความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐอเมริกากับราชอาณาจักรไทย และแนะนำโครงการจดหมายเหตุกองวิชาประวัติศาสตร์ ส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ในพระราชดำริ พล.อ.หญิง ศ.ดร.สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี” ณ กองวิชาประวัติศาสตร์ ส่วนการศึกษา รร.จปร. วันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้น

โครงการศูนย์เอกสารจดหมายเหตุ พล.อ.หญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

นอกจากโครงการจัดหาสำเนาเอกสารฯ แล้ว พล.ต.หญิง ดร. คุณนิออน สนิทวงศ์ ณ อยุธยา สนับสนุนให้ กปศ.๑ รวบรวมเอกสารฯ และวัสดุอื่น ๆ เกี่ยวกับการทรงงานของทูลกระหม่อม อาจารย์ที่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เพื่อตั้งเป็นศูนย์จดหมายเหตุในพระองค์ต่อไป ประกอบกับ กปศ.๑ ผลิตงานเกี่ยวกับการทรงงานที่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เผยแพร่ อยู่เสมอในรูปแบบสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น เว็บไซต์ของ กปศ.๑ หนังสือเฉลิมพระเกียรติในโอกาสต่าง ๆ กปศ.๑ จึงได้รวบรวมพระราชนิพนธ์ คำสอน เทปบันทึกพระสุรเสียง พระฉายาลักษณ์

๕. พ.อ. ศรศักดิ์ ชูสวัสดิ์, “มุมวิจัย : กองทุนพัฒนาโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้ายุคใหม่ (กทพ. รร.จปร.)” เสนาศึกษา, 79, 2 (มี.ค.-เม.ย. 2556) : 51-60..

เพื่อจัดระบบในรูปจดหมายเหตุ อาจกล่าวได้ว่าโครงการฯ นี้ดำเนินการคู่กับโครงการสำเนาเอกสารฯ มาตั้งแต่ต้น

ต่อมา พล.ต.หญิง ปิยนุช รัตนวิชัย ได้ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยขอนแก่นจัดทำฐานข้อมูลเอกสารคำสอนในพุทธระหม่อมอาจารย์ในโครงการ “การจัดทำจดหมายเหตุดิจิทัลเชิงความหมายสำหรับการจัดการความรู้ผลงานทรงสอนในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี” ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ด้วยการแปลงเอกสารคำสอนและวัสดุจดหมายเหตุที่เกี่ยวข้องเป็นดิจิทัลเพื่อจัดทำฐานข้อมูลสำหรับเก็บรักษาและสืบค้นต่อไป

คณะวิจัยโครงการ “การจัดทำจดหมายเหตุดิจิทัลเชิงความหมายสำหรับการจัดการความรู้ผลงานทรงสอนในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี” ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ที่มาของภาพ : “กลุ่มวิจัยมนุษยศาสตร์ดิจิทัล มข. ร่วมกับโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าจัดทำโครงการฯ,” **กลุ่มวิจัยมนุษยศาสตร์ดิจิทัล มข.**, สืบค้นจาก <https://dh.kku.ac.th/th/news/view/18/>

สรุป

จากที่กล่าวมาทั้งหมด นับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๔-๒๕๓๕ เมื่อพุทธระหม่อมอาจารย์ทรงริเริ่มโครงการจัดหาเอกสารจดหมายเหตุจากต่างประเทศ อาจารย์ กปศ.ฯ อาจารย์กองวิชาอื่น ๆ และบุคลากรจากภายนอกหลายท่านได้ทำงานสนองพระราชดำริและมีส่วนร่วมวางรากฐานและพัฒนาโครงการพระราชดำรินี้เป็นรูปเป็นร่างและสามารถให้บริการได้ ทำให้มีเอกสารและผลงานค้นคว้าวิจัยหลายเรื่องที่ใช้ประโยชน์จากสำเนาเอกสารฯ

สำเนาเอกสารฯ เหล่านี้ทำให้เกิดงานวิจัยและช่วยให้ค้นพบข้อเท็จจริงที่ต่างไปจากเดิมนำไปสู่ข้อสรุปและองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดจากการได้ศึกษาหลักฐานที่รอบด้านมากขึ้น โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสหรัฐฯ เช่น จากการศึกษาของผู้เขียน พบว่า หลังจากไทยประกาศสงครามกับสหรัฐฯ ในวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๕ การยืนหรือไม่ยืนคำประกาศสงครามแก่สหรัฐฯ ของไทยของ ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช อัครราชทูตประจำสหรัฐฯ ไม่ได้เป็นเหตุผลให้สหรัฐฯ ไม่ประกาศสงครามต่อไทย^๖ ตัวอย่างการค้นพบข้อเท็จจริงเช่นว่านี้แสดงถึงผลสำเร็จของโครงการในพระราชดำรินี้

นอกจากนั้น ประสพการณ์จากการดำเนินโครงการฯ และการได้ใช้เวลาค้นคว้าวิจัยเอกสารฯ ทำให้ผู้เขียนพบว่า งานจดหมายเหตุเป็นรากแก้วของการค้นคว้าวิจัยทางประวัติศาสตร์ เพราะเป็นหลักฐานสำคัญ หากปราศจากเอกสารจดหมายเหตุ งานค้นคว้าวิจัยทางประวัติศาสตร์

๖. พ.ท.ศรศักร ชูสวัสดิ์, “ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช “สง” คำประกาศสงครามให้สหรัฐอเมริกา,” ศิลปวัฒนธรรม, 28, 10 (ส.ค., 2550) : 114-124.

ที่น่าเชื่อถือเกิดขึ้นได้ยาก อีกทั้งเป็นงานที่ต้องใช้เวลา ทุนทรัพย์ และความร่วมมือกัน ตั้งแต่การสืบค้น จัดหา จัดเก็บ บริการ คือการบริหารจัดการ ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน แม้แต่ส่วนบุคคลทั่วไป ควรช่วยกันรักษา จัดเก็บ และเผยแพร่เอกสารสำคัญต่าง ๆ ต่อไป

ในปีปัจจุบัน เป็นที่น่ายินดีที่ การทรงส่งเสริมการศึกษาประวัติศาสตร์ไทยด้วยการใช้หลักฐานอย่างรอบด้านมานานกว่า ๔๐ ปี และด้วยมหารุณาคิคุณ สำนักงานวิจัยแห่งชาติ (วช.) ได้น้อมรับพระราชดำริไปต่อยอด งานหนึ่งคือการนำสำเนาเอกสารฯ ที่ กปศ.ฯ จัดเก็บไปเผยแพร่ในรูปดิจิทัลผ่านเว็บไซต์ของ วช. ตลอดทั้งมีโครงการจัดหาเอกสารฯ เพิ่ม

นอกจากโครงการสำเนาเอกสารฯ ข้างต้นแล้ว กปศ.ฯ ยังมีภารกิจหนึ่งที่ดำเนินการคู่กันมาตลอด ดังได้กล่าวมาแล้ว คือ โครงการศูนย์เอกสารจดหมายเหตุ พล.อ.หญิง สมเด็จพระ

กนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี หากโครงการฯ หลังนี้สำเร็จลงได้ กปศ.ฯ จะมีหอจดหมายเหตุระดับหน่วยงานที่มีเอกสารฯ สำคัญของไทยและต่างประเทศ

กล่าวเฉพาะ นิตยสาร “เสนาศึกษา” แท้ที่จริงเป็นแหล่งเอกสารจดหมายเหตุของ รร.จปร. ที่สำคัญ เพราะเนื้อหาของนิตยสารเกี่ยวข้องกับโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โดยตรง นอกจากนั้น ยังมีศักยภาพที่จะเผยแพร่สำเนาเสนาศึกษาฉบับย้อนหลังได้ เนื่องจากห้องสมุดโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า มีสำเนาของนิตยสาร “เสนาศึกษา” ฉบับย้อนหลังในรูปดิจิทัลอยู่แล้ว หากนำมาจัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อให้สืบค้นได้ง่าย แล้วเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ก็จะมีหอจดหมายเหตุเสมือนจริงสำหรับเป็นแหล่งค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ทหารไทย รวมทั้งโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ต่อไป

ตารางแสดงการดำเนินงานโครงการสำเนาเอกสารจดหมายเหตุจากต่างประเทศ

ปี พ.ศ.	ผู้ดำเนินการ	ประเทศ : สถานที่ : สำเนาเอกสาร หรืออื่นๆ	แหล่งทุน
๒๕๓๓	กปศ.ฯ และสมาคมประวัติศาสตร์ในพระราชูปถัมภ์ฯ	การสัมมนาเรื่อง “ภาษากับประวัติศาสตร์ และความเคลื่อนไหวในวิชาประวัติศาสตร์ไทย” ณ รร.จปร. ๑๖-๑๘ ก.พ. ๓๓	
๒๕๓๔	พล.อ.หญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปศึกษาเอกสารจดหมายเหตุที่ The National Archives (TNA) และหอสมุดแห่งชาติ สหราชอาณาจักร		

ปี พ.ศ.	ผู้ดำเนินการ	ประเทศ : สถานที่ : สำเนาเอกสาร หรืออื่นๆ	แหล่งทุน
๒๕๓๕	กปศ.๗	การสัมมนา เรื่อง “หนึ่งศตวรรษสยามใหม่กับเส้นทางสู่อินทรี” ณ รร.จปร. ๑๔-๑๖ ก.พ. ๓๕	
๒๕๓๕	พล.ต.ศรีจักร ชูสวัสดิ์ *	สหราชอาณาจักร : The National Archives (TNA), The British Library (BL)	พระราชทรัพย์
๒๕๓๖	พล.ต.ศรีจักร ชูสวัสดิ์ * พ.อ. วรานนท์ โกมุท	สหราชอาณาจักร : TNA, BL	พระราชทรัพย์
๒๕๓๗	กปศ.๗	การสัมมนาเรื่อง “ประวัติศาสตร์เมืองนครนายก” และนิทรรศการแนะนำเอกสารฯ ณ กปศ.๗, ๖ ก.ย. ๓๗	
๒๕๓๙	พ.อ.หญิง ประไพพิศ วรวัฒน์ชัย *	สหรัฐฯ : The The National Archives and Records Administration (NARA)	พระราชทรัพย์
	พล.ต.หญิง ชมนาด เทียมพิภพ *	สหรัฐฯ : NARA, The Library of Congress (LC)	พระราชทรัพย์
	พล.ต.ศรีจักร ชูสวัสดิ์ *	สหรัฐฯ : NARA, LC	พระราชทรัพย์
	พ.อ.วรานนท์ โกมุท *	สหรัฐฯ : NARA, LC	
	พ.อ.สรศักดิ์ งามขจรกุลกิจ *	สหรัฐฯ : NARA	พระราชทรัพย์ และเรียนภาษาอังกฤษ
๒๕๓๗- ๒๕๔๐	พล.ต.ศรีจักร ชูสวัสดิ์	TNA, Bank of England	พระราชทรัพย์
๒๕๔๒	กปศ.๗ และสถาบันไทย คดีศึกษา มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	การสัมมนาเรื่อง “อันเนื่องด้วยสงครามสามชื่อ” และนิทรรศการแนะนำเอกสาร, ณ กปศ.๗, ๑๘ ส.ค. ๔๒	

ปี พ.ศ.	ผู้ดำเนินการ	ประเทศ : สถานที่ : สำเนา เอกสาร หรืออื่นๆ	แหล่งทุน
๒๕๔๓	พล.ต.หญิง คุณนิออน สนิทวงศ์ ณ อยุธยา และคณะ	จัดทำสารสังเขป สำเนาเอกสารจากหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร ดิ. ซี. สหรัฐฯ .	
๒๕๔๘	พล.ต.ศรศักดิ์ ชูสวัสดิ์ *	สหรัฐฯ : NARA, LC	พระราชทรัพย์
๒๕๔๙-๕๐	พล.ต.ศรศักดิ์ ชูสวัสดิ์	จัดซื้อไมโครฟิล์มจาก NARA (๓๔ ม้วน)	กทพ. รร.จปร. และสำนักงานผู้ช่วยทูตทหารบก สถานเอกอัครราชทูตไทย สหรัฐฯ
๒๕๕๐	พล.ต.ศรศักดิ์ ชูสวัสดิ์	แลกเปลี่ยนไมโครฟิล์มจากสหรัฐฯ ๓๔ ม้วนกับสำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรุงเทพฯ	-
๒๕๕๑	พล.ต.ศรศักดิ์ ชูสวัสดิ์	ดาวนโหลดและจัดหาสำเนา Bangkok Calendar ๑๘๖๑-๖๘ (๘ เล่ม)	สำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์
๒๕๕๓	พล.ต.ศรศักดิ์ ชูสวัสดิ์	จัดซื้อไมโครฟิล์ม ๒ ม้วนจาก FDR Library and Museum สหรัฐฯ	กทพ.ฯ
๒๕๕๔	พล.ต.ศรศักดิ์ ชูสวัสดิ์ และ พ.ท.ศุภสิทธิ์ สังวรพงษ์	จัดซื้อไมโครฟิช (microfiche) จาก LC สหรัฐฯ	กทพ.ฯ
๒๕๕๖	พล.ต.ศรศักดิ์ ชูสวัสดิ์ *	สหราชอาณาจักร : TNA, BL, University of London (UL)	พระราชทรัพย์ และ กทพ.ฯ
	พล.ต.ศรศักดิ์ ชูสวัสดิ์	จัดซื้อไมโครฟิล์มจากสำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรุงเทพฯ	กทพ.ฯ สนับสนุนโครงการวิจัย
	พล.ต. พีรพล สมน้อย *	เวียดนามและกัมพูชา : The National Archives กทพ.ฯ สนับสนุนโครงการวิจัย พระราชทรัพย์และ กทพ.ฯ	พระราชทรัพย์และ กทพ.ฯ

ปี พ.ศ.	ผู้ดำเนินการ	ประเทศ : สถานที่ : สำเนาเอกสาร หรืออื่นๆ	แหล่งทุน
	พล.ต.หญิง ชมนาด เทียมพิภพ *	สหรัฐฯ : NARA	พระราชทรัพย์
	พ.อ.สรศักดิ์ งามขจรกุลกิจ *	สหรัฐฯ : NARA	พระราชทรัพย์
	อาจารย์จิรฤดี ปิงตระกูล พล.ต.หญิง ปิยนุช รัตนวิชัย พ.ท.หญิง เอิบบุญ บุลสุข และพ.ต.ศิวพงศ์ กุศลภูษมงคล	เริ่มจัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้นสำเนาเอกสารฯ	
๒๕๕๗	พล.ต.ศรศักดิ์ ชูสวัสดิ์ *	สหราชอาณาจักร : TNA, BL UL	พระราชทรัพย์
๒๕๕๘	พล.ต.ศรศักดิ์ ชูสวัสดิ์ และ พ.ต.ศิวพงศ์ กุศลภูษมงคล	ดำเนินการแปลงไมโครฟิล์มเป็น PDF ที่สำนักวิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	กทพ.ฯ
	ดร. ตูลย์ อิศรางกูร ณ อยุธยา * ดร. ภาวรรณ เรืองศิลป์ *	หอจดหมายเหตุแห่งชาติ เยอรมนี	พระราชทรัพย์/ ความร่วมมือ กับภาควิชา ประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาฯ
	กปศ.ฯ	การสัมมนาเรื่อง “๗๐ ปี แห่งการสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ ๒ : ไทยจากเอกสารจดหมายเหตุต่างประเทศ สหรัฐฯ อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย เยอรมนี ตุรกี และจีน” และการแนะนำเอกสารจดหมายเหตุจากต่างประเทศ, ณ กปศ.ฯ, ๓๑ ส.ค. ๕๘	กทพ.ฯ

ปี พ.ศ.	ผู้ดำเนินการ	ประเทศ : สถานที่ : สำเนาเอกสาร หรืออื่นๆ	แหล่งทุน
๒๕๕๙	พล.ต.ศรศักดิ์ ชูสวัสดิ์ *	สหราชอาณาจักร : TNA, BL, UL, The Royal Archives	พระราชทรัพย์
	พ.อ.สรศักดิ์ งามขจรกุลกิจ *	สหรัฐฯ : NARA	พระราชทรัพย์
	พ.ท.อภิเชก มนเทียรวิเชียรฉาย *	สหรัฐฯ : NARA	พระราชทรัพย์
	พ.ท.สมโชติ วีรภัทรเวช *	สหรัฐฯ : NARA	พระราชทรัพย์
	ร.อ.หญิง ทิพย์พาพร อินค่อม *	มาเลเซีย : หอจดหมายเหตุแห่ง ชาติ	พระราชทรัพย์

หมายเหตุ : ยศล่าสุด * ระยะเวลาทำงานในต่างประเทศประมาณ ๑-๔ เดือน แล้วแต่โครงการในแต่ละปี

แนวทางการบังคับบัญชาหน่วย การนำหน่วย และการบริหารหน่วย

โดย พลเอก นเรศรักษ์ ฐิตะฐาน

<https://naretrak.webs.com/leader-8.html>

กล่าวนำ

เพลง “ แนวทางการบังคับบัญชาหน่วยฯ ” นี้ ผมตั้งใจจัดทำขึ้นในเวลาที่การเกษียณอายุราชการ ของตนเองใกล้เข้ามามากแล้ว และข้อมูลที่ได้ เรียบเรียงขึ้นนี้น่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน หรือ ผู้ที่มีเจตนาธรรมที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ได้ พิจารณานำไปประยุกต์ใช้ให้ เหมาะกับ บุคลิกลักษณะของแต่ละคน

ผมตั้งใจที่จะ share “ประสบการณ์ตรง” ของ ตนเองตลอดชีวิตราชการที่ผ่านมา และเสนอแนะ “แนวทางการดำเนินชีวิตราชการที่มีความมั่นคง” เป็นไปเพื่อประโยชน์ของทางราชการ เป็นประโยชน์ แก่ส่วนรวม และเป็นประโยชน์แก่ประชาชน...รวมทั้ง เป็นการยืนยัน และให้กำลังใจเพื่อนข้าราชการว่า การดำเนินชีวิตราชการในแนวนี้ ก็สามรถมีความ ก้าวหน้าได้ตามสมควรแก่กรณี... จุดสำคัญยิ่ง คือ จะนำมาซึ่ง “ความภาคภูมิใจ” แก่ตนเอง แก่คนที่ เรารักและคนที่รักเรา ที่ผ่านพ้นชีวิตราชการไปด้วย “ความสวัสดิ์”

ผมจะ “เล่าเรื่องราวต่าง ๆ” จากความทรงจำ จากประสบการณ์ของผมเองให้ผู้อ่านได้ทราบ

ในแง่มุมต่าง ๆ บางเรื่องอาจจะเป็นเรื่องสั้น ๆ บาง เรื่องอาจมีความยาว แล้วแต่กรณี บางเรื่องอาจเป็น คติสอนใจ อบรมใจของตนเอง สร้างเสริมกำลังใจ ให้แก่ตนเอง

ขอให้มั่นใจได้ว่า ข้อความ-เนื้อหาที่ปรากฏ นี้ได้ผ่านการปฏิบัติ ผ่านการพิสูจน์มาแล้วว่า สามารถปฏิบัติได้จริง เพียงขอให้มีหัวใจที่มุ่งมั่น เป็น ตัวของตัวเอง ตั้งใจจริงในการปฏิบัติต่าง ๆ และมี พื้นฐานของความเสียสละเป็นที่ตั้ง

สรุปคือเอกราะกำกับได้

ช่วงที่ผมเป็นนักเรียนนายร้อย อยู่ในช่วง ปี ๒๕๒๑-๒๕๒๖ เป็นเวลาที่ประเทศชาติบ้าน เมืองกำลังอยู่ในช่วงที่น่ากังวลใจอย่างยิ่งจาก ภัยคอมมิวนิสต์ พวกเรานักเรียนนายร้อยใน เวลานั้น ได้ถูกหล่อหลอมไม่ว่าจะโดยรู้ตัวหรือ ไม่รู้ตัว ไม่ทางตรงก็ทางอ้อม ด้วยวิธีการต่าง ๆ ให้มีความพร้อมที่จะออกไปเป็นผู้นำหน่วยทหาร..... บทกลอน บทประพันธ์ต่าง ๆ ที่ปลูกฝัง โน้มน้าวให้ พวกเรามีอุดมการณ์มุ่งมั่น ทุ่มเท เสียสละ พร้อมทั้ง จะสำเร็จการศึกษาออกไปทำหน้าที่ปกป้องประเทศ

ชาติมีอยู่มากมาย ดังที่ผมนำมาลงไว้ส่วนหนึ่งใน
โฮมเพจของผม ในหน้า “คติพจน์” ([https://
naretrak.webs.com/motto1.html](https://naretrak.webs.com/motto1.html)) ซึ่งเพจนั้น
จะสะท้อนให้เห็นถึงการอบรมบ่มเพาะพวกเราของ
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าในเวลานั้นได้เป็น
อย่างดี

นักเรียนนายร้อยทุกคนในเวลานั้นน่าจะจดจำ
บทพระราชนิพนธ์ของสิ้นเกล้าฯ รัชกาลที่ ๖ ได้อย่าง
ขึ้นใจว่า

“วิชา เปรียบด้วยกำลังเหมาะ

สุจริต คือ เกราะกำบังได้

ปัญญา คือ อาวุธยุทธพิชัย

สติไซรัคมพลยุทธนา”

วลี สุจริต คือ เกราะกำบังได้ นี่เป็นความ
ฝังใจของผม และได้ยึดมั่นเป็นท่าทีในการปฏิบัติ
ราชการมาตลอดชีวิตราชการ... ผมมีความเชื่อมั่น
ว่าเมื่อมีวลีนี้เป็น “หลักใจ” ก็เสมือนมี “เครื่องมือ
กำกับ” คอยตรวจสอบการปฏิบัติของเราอยู่ตลอด
เวลาในการตัดสินใจไม่ว่าจะต้องปฏิบัติสิ่งใด หรือ
ต้องตัดสินใจสั่งการใด ๆ... ชีวิตราชการก็จะมี ความ
มั่นคงปลอดภัยเป็นพื้นฐาน

พวกเราสำเร็จการศึกษาออกมาเข้ารับราชการ
ในขณะที่ภัยคอมมิวนิสต์ซึ่งเป็นภัยใหญ่หลวงของ
ชาติเริ่มคลี่คลายไปในทางที่ดี อย่างไรก็ตาม ก็มีภัย
คุกคามโดยตรงจากประเทศเพื่อนบ้านตามมา จน
มีเพื่อนร่วมรุ่นของผมจำนวนหนึ่งในช่วงที่เราเป็น
ผู้หมวดผู้กอง ต้องจากกันไปใช้ชีวิตเพื่อปกป้อง
ประเทศชาติ...

ทศพิธราชธรรม

ชีวิตราชการของผมก็ดำเนินมาโดยลำดับ ตั้งแต่
ปี ๒๕๒๖ จากผู้บังคับหมวดปืนเล็ก รองผู้บังคับกอง
ร้อย... จนกระทั่งในปี ๒๕๓๑ ได้รับความไว้วางใจ

จากผู้บังคับบัญชาให้เป็นผู้บังคับกองร้อยอาวุธเบา...
ปกครองบังคับบัญชากำลังพลประมาณ ๒๐๐ นาย
ซึ่งเริ่มไม่ถนัดนักเมื่อเปรียบเทียบกับเมื่อตอนเป็น
ผู้บังคับหมวด.. ผมมีความกังวลอยู่บ้างว่าจะปกครอง
บังคับบัญชากำลังพลอย่างไรดี จะนำพวกเขาไปด้วย
แนวทาง อย่างไรดี... สุดท้าย ผมก็ได้แนวทางที่เติม
ไปด้วยความมั่นใจว่าเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพ
มั่นคง ปลอดภัย

ผมยังจดจำภาพและคำพูดของตนเองได้
ค่อนข้างชัดเจนในวันที่ประชุมกองร้อยฯ ครั้งแรกหลัง
จากรับหน้าที่ผู้บังคับกองร้อยฯ... ผมได้บอกกำลังพล
ว่า ผมจะปกครอง บังคับบัญชา ดูแลกำลังพลและ
หน่วยโดยใช้หลัก “ราชธรรม ๑๐” หรือ “ทศพิธราช
ธรรม”.....

พจนานุกรมพุทธศาสน์ฉบับประมวลศัพท์
และฉบับประมวลธรรม โดย พระพรหม คุณากรณ์
(ป.อ.ปยุตโต) ได้แปลโดยสรุปความไว้ว่า **ราชธรรม
หรือทศพิธราชธรรม คือ ธรรมของพระราชา, ธรรม
ของนักปกครอง, คุณสมบัติของนักปกครองที่ดี...
ยังประโยชน์สุข และความชื่นชมยินดีให้เกิดขึ้น มี
๑๐ ประการ คือ**

๑. ทาน การให้ทรัพย์สินสิ่งของ

๒. ศีล ประพฤติดีงาม

๓. ปริจาคะ ความเสียสละ

๔. อาชวชะ ความซื่อตรง

๕. มัททวะ ความอ่อนโยน

๖. ตบะ เฝือกเสลดค้นหา ไม่หมกมุ่นใน
ความสุขสำราญ

๗. อักโกธะ ความไม่โกรธ

๘. อวิหิงสา ความไม่เบียดเบียน

๙. ขันติ ความอดทนเข้มแข็งไม่ห่อถ้อย

๑๐. อวิโรธนะ ความไม่คลาดธรรม

หลักราชธรรมนี้ เป็นคำสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่ง “สามารถปฏิบัติตามได้จริง และมีผลประเสริฐจริง” เป็นที่มั่นใจได้ว่าการปกครองบังคับบัญชาตามหลัก ๑๐ ข้อนี้มี “ผู้รู้” รับรอง... ผมได้บอกกับกำลังพลของผมว่า หลัก ๑๐ ประการนี้ คือ “พระเดช ๕ - พระคุณ ๕” โดย ๕ ประการแรก คือ “พระคุณ” และ ๕ ประการหลัง คือ “พระเดช”... ผมจะพยายามปฏิบัติงาน ปกครองบังคับบัญชา กำลังพล ดูแลหน่วยด้วยแนวทาง ๑๐ ประการนี้ให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ และจะใช้เป็น “เครื่องมือในการตรวจสอบและทบทวนตนเอง” กำกับการประพฤติปฏิบัติของตนเองด้วย... นอกจากนั้น ผมได้ขอให้กำลังพล ได้คอยตรวจสอบดูด้วยว่าผู้บังคับกองร้อยของพวกเขาได้ทำตามทีพูดไว้มากน้อยเพียงใด... การที่บอกกำลังพลไปเช่นนี้ เสมือนกับการประกาศ “คำมั่นสัญญา” ทั้งต่อหน้ากำลังพลทั้งหน่วย และกับตัวเองด้วย... ผมได้ใช้หลักราชธรรมนี้ในการดำเนินชีวิตราชการต่อมา และตลอดมา... มิกำลังที่จะอวดอ้างว่าได้ทำตามนี้ได้โดยสมบูรณ์ แต่ก็มิได้ย่อหย่อนขนาดที่เรียกว่า “ดีแต่พูด” ผมขอเรียกว่าหลักราชธรรมเป็นเสมือน “เข็มทิศนำทาง” ในการปฏิบัติงาน ไม่ให้เราชวนเซไปเมื่อชีวิตราชการประสบความยุ่งยาก มีเรื่องท้าทาย หรือมีเรื่องที่ต้องฝ่าฟันไป

วิถีคิดและวิถีดำเนินชีวิตราชการ

หลักสุจริตคือเกราะกำบังได้ และหลักราชธรรม ตามที่ได้กล่าวมานี้ เมื่อฝังอยู่ในจิตใจแล้ว ได้พัฒนา “วิถีคิดและวิถีดำเนินชีวิตราชการ” ของผมไปในเรื่องอื่น ๆ อีกมากมายต่อมา ซึ่งจะได้เล่าต่อไป เช่น

- หากไม่แน่ใจว่าปฏิบัติราชการในลักษณะใดจะเป็นเรื่องถูกต้องหรือไม่ จะขอยอม “เสียเปรียบไว้ก่อน”

- ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นเป็นเพียง “ผู้บริหารหน่วย” มิใช่ “เจ้าของหน่วย”

- การให้คุณให้โทษที่ไม่เป็นธรรม เป็นการทำร้ายกำลังพลนับร้อยนับพัน

เป็นต้น

ดูพอจะน่าสนใจอยู่บ้างใช่ไหมครับ... ผมขอเรียนว่าความคิดความอ่านนี้ มิได้เกิดขึ้นชั่วข้ามคืนแต่ค่อย ๆ พัฒนาไปตามเวลาและโอกาสที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการในระดับหน่วยที่สูงขึ้นไป ซึ่งจะขอนำเรียน ขยายความโดยละเอียดต่อไป...

หลังจากชีวิตราชการในช่วงต้นที่เป็นผู้นำหน่วยทหารขนาดเล็ก เป็นผู้บังคับหมวด ผู้บังคับกองร้อย ในหน่วยกำลังรบตามมาตรฐานปกติของนายทหารสัญญาบัตรส่วนใหญ่ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ต่อมาผมได้มีโอกาสปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าหน่วยในระดับที่สูงขึ้นมาโดยลำดับ อาทิ ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหาร, ผู้อำนวยการสำนัก, ผู้อำนวยการศูนย์ และ เจ้ากรม

ผมจะขอเล่าประสบการณ์ในตำแหน่งหน้าที่ที่เพิ่งผ่านพ้นไปไม่นานนี้ครับ... ผมได้มีโอกาสปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการทหารกรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกลาโหม เมื่อปี ๒๕๕๔-๒๕๕๕ และปฏิบัติหน้าที่เจ้ากรมเทคโนโลยีสารสนเทศและอวกาศกลาโหม ระหว่างปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐ ...

ในการประชุมหน่วยทั้งสองนั้นในครั้งแรกเพื่อมอบนโยบาย และแนวทางปฏิบัติให้แก่เพื่อนข้าราชการ และพนักงานราชการของทั้งสองหน่วย ผมได้เล่าให้ที่ประชุมได้ทราบถึงจุดยืน ท่าที-วิถีคิดของผมในการปฏิบัติราชการไปทั้งสิ้น ๕ เรื่อง... ได้ขอให้หัวหน้าหน่วยทั้งระดับผู้อำนวยการกอง และหัวหน้าแผนกงานภายในกองงานต่าง ๆ นำแนวทางเหล่านี้ไปปฏิบัติ และขอให้กำลังพลทุกคนที่ยังไม่ได้เป็นผู้บังคับบัญชา แต่

ก็จะมีโอกาสได้เป็นบ้างในวันใดวันหนึ่งข้างหน้า เช่นกัน ได้ร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานตามแนวทางที่ผมได้ชี้แจงไป ดังนี้

๑. “สุจริต คือ เกราะกำบังได้”

ผมได้พูดกับผู้ใต้บังคับบัญชา ๆ ว่า ในการปกครองบังคับบัญชาของผมนั้น เป็นไปตามมาตรฐานปกติทั่วไป คือ การดำเนินการต่อผู้ที่บกพร่องในหน้าที่ เสียวินัย ผิดวินัย ไใด ๆ ก็ตาม ก็จะต้องมีการลงทัณฑ์เป็นธรรมดา จากเขาไปหาหน้าก อาจเริ่มต้นจากการชี้แจง ตำหนิ ว่ากล่าวตักเตือน ภาคทัณฑ์ ทัณฑ์กรรม... ไปจนถึงการกัก ชัง และจำขัง ตามทัณฑ์ ๕ สถานของวินัยทหารที่ทหารทุกคนทราบดี...

แต่สำหรับการประพடுத்தุจริตคดโกงใด ๆ ก็ตามในการปฏิบัติราชการ รวมถึงการปฏิบัติที่เป็นารุจริต ทำร้าย หรือเบียดเบียนประชาชน... ผมจะไม่ลงทัณฑ์จากเขาไปหาหน้าก... จากการทำผิด ตักเตือน... ผมจะลงทัณฑ์สถานหนักทันที เพราะถือว่าได้พูดจาทำความเข้าใจในที่ประชุมแห่งนี้แล้ว ได้ตักเตือนไว้ล่วงหน้าแล้ว

ผมเคยจำเป็นต้องลงทัณฑ์ผู้ใต้บังคับบัญชา ทั้งที่ที่มีความรู้จักคุ้นเคยกับผู้ใต้บังคับบัญชาผู้นั้น โดยต้องตัดสินใจปลดเขาออกจากราชการ... ผมไม่ได้สบายใจที่ต้องลงทัณฑ์ขั้นเด็ดขาดในครั้งนั้น แต่ก็ต้องทำ และได้ทำโดยปราศจากความลังเล เพราะข้าราชการผู้นั้นได้ประพடுத்தิดอย่างร้ายแรง ทำผิดต่อสถาบันทหาร ทำผิดต่อประเทศชาติ และประชาชน...

- ## ๒. “อย่าอ้างรุ่นอ้างเหล่าเอาประโยชน์ อย่าอ้างโคตรญาติกามาจัดสรร อย่าอ้างสิทธิ์การศึกษาสถาบัน ต้องร่วมกันร้อยใจเป็นหนึ่งเดียว”

กลอนบทนี้ผมไม่ได้แต่งขึ้นเอง แต่มีอดีตผู้บังคับบัญชาของผมท่านหนึ่งเคยกล่าวไว้... ผมประทับใจทุกคำของกลอนนี้อย่างมากครับ... จำขึ้นใจ... เห็นด้วยทุกคำพูด... ตรงใจ และเป็นท่าทีในการทำงานของผมตลอดมา

เรื่อง “อ้างรุ่นอ้างเหล่าเอาประโยชน์”... นั้น ผมเองก็มีรุ่น และก็รักเพื่อนฝูง รักหมู่คณะเช่นเดียวกันคนอื่น ๆ... เพื่อนต้องคอยช่วยเหลือกันเวลาเพื่อนและครอบครัวของเพื่อนประสบความเดือดร้อน... ส่วนชีวิตราชการ ต่างคนต่างก็ต้องปฏิบัติงานด้วยความตั้งอกตั้งใจ ต่างก็เป็น “มดงาน” กันไป... สร้างเหตุให้ตี เดี่ยวผลมันก็จะดีไปเอง... ในอีกมุมหนึ่งถ้าจะรักแต่เพื่อน เกาะกลุ่มกันแต่เพื่อน แล้วพวกเราไปเอารุ่นพี่รุ่นน้องร่วมสถาบันกันไว้ที่ไหน... เรื่อง “อ้างเหล่าฯ” ก็เช่นกัน ไม่ต่างกัน... ทุกรุ่น ทุกเหล่า ต่างก็ต้องมีนายทหารฝีมือดี ฝีมือเยี่ยมอยู่ในทุกรุ่น ทุกเหล่า... ให้เขาเหล่านั้นได้มีโอกาสปกครองบังคับบัญชา บริหารราชการ ดูแลหน่วย ดูแลอาวุธ ยุทธโศปกรณ์ สิ่งอุปกรณ์ของหน่วย ดูแลกำลังพล ดูแลงบประมาณของทางราชการ

เรื่อง “อ้างโคตรญาติกามาจัดสรร”... นั้น ผู้บังคับหน่วย/หัวหน้าหน่วยก็ควรที่จะตั้งหลักให้มั่นคงว่า “นี่เป็นเรื่องของราชการ... ไม่ใช่เรื่องส่วนตัว”... การจะคัดสรร หรือคัดเลือกบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ ก็ควรที่จะเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปมีโอกาสเข้ารับการคัดสรร หรือสอบคัดเลือกด้วย... หลักคิดก็ได้ซับซ้อนอะไร กล่าวคือ “เงินเดือนข้าราชการมาจากภาษีประชาชน ดังนั้นประชาชนก็ควรมีสิทธิ์ มีโอกาสที่จะเข้ารับราชการเสมอหน้ากัน”... การแข่งขันที่เป็นธรรมเป็นท่าทีที่ควรได้รับการสนับสนุนให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมในวงกว้าง

เรื่อง “อ้างสิทธิ์การศึกษาสถาบัน” ก็เช่นกัน... ผู้บังคับบัญชาต้องมีจิตใจกว้างขวาง เทียงธรรม... ผู้ที่ตั้งใจปฏิบัติราชการ มีผลงานโดดเด่น ก็ควรได้รับ

การสนับสนุนให้มีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ไม่ว่าจะมิแหล่งกำเนิดใด ไม่ว่าจะสำเร็จการศึกษา มาจากโรงเรียนทหาร หรือสำเร็จการศึกษา จากมหาวิทยาลัย หรือแม้แต่เลื่อนฐานะมาจากนายทหารชั้นประทวนก็ตาม

เรื่อง “ร่วมกันร้อยใจเป็นหนึ่งเดียว”... แทนที่จะเป็น “เหตุ” ก็กลายเป็น “ผล” หรือ “ผลลัพธ์”... หากผู้บังคับบัญชา และทุกคนมีจิตใจเที่ยงธรรม มั่นคง เข้มแข็ง และเสียสละประโยชน์ส่วนตน.. ความสามัคคีในหมู่คณะ การร่วมมือร่วมใจ ก็จะเป็นสิ่งที่พึงหวังได้อย่างแท้จริง... ขวัญและกำลังใจของกำลังพลส่วนใหญ่ของหน่วยก็จะสูงอย่างไม่ต้องสงสัย เพราะมั่นใจได้ว่าความเจริญก้าวหน้าในชีวิตราชการ มันจะเป็นอย่างที่ควรจะเป็น...

๓. “ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น เป็นเพียงผู้บริหารหน่วย มิใช่เจ้าของหน่วย”

ผมเห็นว่าท่าทีที่ถูกต้องในเรื่องนี้มี “ความสำคัญอย่างยิ่งยวด”... ผู้บังคับหน่วย/หัวหน้าหน่วยทุกคนควรที่จะตระหนักในเรื่องนี้อย่างที่สุด

ผมได้บอกกับกำลังพลของผมว่า ผมตั้งหลักไว้อย่างมั่นคงเสมอว่า ผมมาเป็นเพียง “ผู้บริหาร” คน-เครื่องมี/ทรัพยากร-เวลา-งบประมาณ/เงิน ที่มีให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ แล้วก็พ้นไปในเวลาไม่นาน... หลักคิดก็ไม่ได้ซับซ้อนอะไร นั่นคือ หากผู้บังคับบัญชาท่านใดเป็นเจ้าของหน่วย นั่นก็ย่อมแสดงว่า ผู้บังคับบัญชาท่านนั้นจะต้องจ่ายเงินของท่านเองเป็นเงินเดือน และเบี้ยเลี้ยงให้แก่กำลังพลทุกคน... ซึ่งเป็นไปไม่ได้ ความเป็นจริงแล้ว ผู้จ่ายเงินเดือน ๆ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ คือ “รัฐบาล” โดย “ภาษีจากประชาชน”

เมื่อผู้บังคับบัญชาท่านใดมีความ “เห็นถูก” เป็นสัมมาทิฐิเช่นนี้แล้ว ก็จะไม่เห็น “คนหลง”, “รถหลง”, “น้ำมันหลง”, “เงินหลง”,

“ของหลง” เป็นสมบัติของตนเอง... แต่จะทำหน้าที่บริหารจัดการดูแลเรื่องต่างๆเหล่านี้ให้ดีที่สุด มีประสิทธิภาพที่สุด คุ่มค่าที่สุด เป็นไปเพื่อส่วนร่วมมากที่สุด... และที่สุดอีกหลายประการ ที่เป็นไปในทางสร้างสรรค์ เป็นไปเพื่องาน และเพื่อประโยชน์ของทางราชการ

ผมขอเสนอว่า การบริหารจัดการหน่วยนั้น จะต้องครอบคลุมไปถึง “การส่งหน้าที่” ให้แก่ผู้บริหารคนต่อไปให้ดีที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ด้วย... หลักคิดก็คือ “หน่วยจะต้องดียิ่งๆ ขึ้นไป” มิใช่ดีเฉพาะช่วงที่เราบริหาร พอผู้อื่นมารับหน้าที่แล้วหน่วยก็ตกต่ำลงไป... ผู้บริหารที่มีธรรมเป็นเครื่องนำทางจะต้องเผื่อแผ่ “ความสำเร็จ และการรักษาความสำเร็จ” ไปให้แก่ผู้ที่ตามมาข้างหลังด้วย

ผมขอสรุปในเรื่องนี้ว่า หากเรามี “มิฉฉาทิฐิ” โดยเห็นว่าเมื่อได้เป็นผู้บังคับบัญชาแล้ว เราก็เป็น “เจ้าของ” หน่วยนั้น... ก็คือการ “กินเมื่อง” นั้นเอง... ผลของการปฏิบัติต่าง ๆ ก็จะเป็นไปในทางตรงกันข้ามกับที่กล่าวมาอย่างสิ้นเชิง..

๔. “การให้คุณให้โทษที่ไม่เป็นธรรม เป็นการทำร้ายกำลังพลนัรบร้อยนัรบพัน”

ผมให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ไม่น้อยไปกว่า ๓ เรื่องที่ผ่าน ๆ มาเลย... เพราะเป็นเรื่องที่สามารถกระทบต่อขวัญและกำลังใจของผู้ใต้บังคับบัญชาได้โดยตรง ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ขึ้นอยู่กับผู้บังคับบัญชาท่านนั้น ๆ โดยแท้

ในสังคมราชการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “สังคมทหาร”... จะนับเป็นจุดเด่นก็คงไม่ผิดที่จะเห็นชัดเจนว่าทหารมีความรักพวกพ้อง ร่วมเป็นร่วมตาย ร่วมทุกข์ร่วมสุข... ผมเชื่อว่าความรู้สึกนี้มีกับนายทหารแทบทุกคนเมื่อสำเร็จการศึกษามาใหม่ ๆ คือคำว่า “รักลูกน้อง”... (ตอนเป็นนายทหารเด็ก ๆ ผมมั่นใจว่าเราจะห่วงลูกน้องมากกว่าห่วง

นายเสี่ยอีก)... ความรักพวกพ้อง หมูคณะเป็นสิ่งที่
ดีอย่างไม่ต้องสงสัย.. เราจะสังเกตได้จากเวลากำลัง
พลในหน่วยหรือครอบครัวของกำลังพลเสียชีวิต เรา
จะเห็นว่าผู้บังคับบัญชาทหาร และทหารในหน่วยจะ
ไปร่วมงาน ร่วมแสดงความเสียใจกับเพื่อนร่วมงาน
ของตนอย่างพร้อมเพรียง เป็นภาพที่น่าประทับใจที่
เราได้เห็นกันจนชินตา

ในมุมมองเช่นนี้ ผมมองเห็นมุมมองอย่าง
สำคัญอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้น เป็นเสมือน “กบฏของการรักลูกน้อง”... ตอนเป็นนายทหารชั้นผู้น้อย
เป็นผู้บังคับบัญชาหน่วยทหารขนาดเล็ก กำลังพลมี
จำนวนไม่มากนัก เรายังสามารถจดจำลูกน้องได้ทุก
นาย หรือเกือบทุกนาย อาจรู้แม้กระทั่งนิสัยใจคอ
และรวมไปถึงครอบครัวของเขา แต่เมื่อเป็นนาย
ทหารชั้นผู้ใหญ่มากขึ้น เป็นความจริงที่เราจะจดจำ
ลูกน้อง ได้ไม่หมด ไม่ทั่วถึง... แต่กำลังพลทุกคนใน
หน่วยนั้นๆ ก็เป็นลูกน้องของเรา มิใช่เฉพาะผู้ที่อยู่
ใกล้ชิดเรา จะต้องตระหนักให้มั่นคง...

ในการให้คุณ... จะต้องตระหนักว่า “ลูก
น้องที่เราไม่รู้จัก ไกลหูไกลตา แต่เขาก็กำลังทำงาน
ให้เรา ให้หน่วยของเราอยู่ เช่นเดียวกับกับคนที่อยู่
ใกล้ชิดเรา ไม่ได้แตกต่างกันเลย”

ในการให้โทษ... ก็หลักการเดียวกัน...
“เมื่อมีกำลังพลบกพร่อง ละเอียด หย่อนยาน เสีย
วินัย กระทำผิดต่อหน้าที่ราชการ... หากท่านเป็น
ผู้บังคับบัญชาแต่กลับเพิกเฉย ไม่ดำเนินการใดๆ
ท่านจะตอบกำลังพลที่ประพฤติอยู่ในครรลองได้
อย่างไร”... (ท่านอะลุ่มอล่วยกับคนไม่ดี ก็เท่ากับ
ท่านกำลังทำร้ายคนดีในเวลาเดียวกันนะครับ)

ผมขอสรุปในเรื่องนี้สัก ๒ ประเด็น...
ประเด็นแรก “นายที่หนักแน่น มั่นคง จะไม่
ตอบแทนเฉพาะกับลูกน้องที่รู้จักมักคุ้น”... นายที่
เที่ยงธรรมจะต้องมีความ “ประณีต” ในการให้คุณ
ให้โทษ ถึงจะเข้าไปอยู่ใน “หัวใจของลูกน้อง” ส่วน

ใหญ่หรือทั้งหน่วยได้อย่างแท้จริง... นับเป็นเรื่องที่
ทำทนายอย่างมาก ประเด็นที่สอง นายที่เที่ยงธรรม
อาจจะไม่มี “บารมีในทางโลก” มากนัก หากแต่
“บารมีในทางธรรม” นั้นน่าจะมีอย่างเต็มเปี่ยม
เพราะได้ประพฤติปฏิบัติในราชธรรมข้อที่ ๑๐
“อวิโรธนะ” ได้อย่างแท้จริง

๕. “การละเลยไม่ดำเนินการใด ๆ กับกำลัง
พลที่กระทำผิด เท่ากับเป็นการทำร้ายกำลังพลผู้
นั้น”

ผมเห็นว่าเรื่องนี้เป็น “จุดอ่อนสำคัญ”
เรื่องหนึ่ง จึงขอยกมากล่าวแยกต่างหากจากข้อที่ ๔
ผู้บังคับบัญชาบางท่านเป็นคนดี มีน้ำใจ แต่บาง
ครั้งบางสถานการณ์ “อาจไม่เพียงพอ ในการ
ปกครอง-บังคับ-บัญชา-ควบคุม-สั่งการ-กำกับ-
ดูแล”...

หลักคิดในเรื่องนี้ ก็ได้แก่

- หากเรา “รักลูกน้องจริง” ก็ควรจะต้อง
ตัดสินใจดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งกับลูกน้องที่
บกพร่อง ละเลย เลินเล่อ เกียจคร้าน เฉื่อยชา เฉล
เสียวินัย ไปจนถึงกระทำการ ทุจริตต่อหน้าที่และ
ความรับผิดชอบ...

- ไม่ควรคิดว่า “ไม่เป็นไร”, “ปล่อยให้
ธรรมชาติลงโทษ”... ถ้าผู้บังคับหน่วย/หัวหน้าหน่วย
ท่านใดมีความเห็นผิดเช่นนี้ ก็ควรพิจารณาตัวเองขอ
พ้นจากการเป็นผู้นำหน่วย/หัวหน้าหน่วย เพราะท่าน
กำลัง “ขาดภาวะผู้นำ”... ขาดคุณสมบัติสำคัญที่จะ
เป็น “แบบฉบับ” หรือเป็น “พ่อพิมพ์/แม่พิมพ์” ให้
ใคร ๆ

- สิ่งที่ต้องตั้งหลักให้มั่นคงอีกประการ
หนึ่งก็คือ “อย่ากลัวว่าลูกน้องจะไม่รัก”... ผู้บังคับ
หน่วย/หัวหน้าหน่วยจะต้อง “หนักแน่นในคำ
สรรเสริญ และนินทา” トラบใดที่มันใจในการกระทำ
ที่ถูกต้อง และ “ผู้รู้” ไม่ติเตียนแล้ว เราก็ไม่ต้อง

หวั่นไหวกับโลกธรรมใดๆ (ผู้รู้ คือพระธรรม และ พระสุปฏิปันโน)

- ควรคิดตามหลักของเต๋า โดยนักปราชญ์ เล่าจื่อ ที่ว่า “จัดการก่อนที่จะเกิดเหตุ จัดระเบียบก่อนที่จะยุ่งเหยิง”... หน้าที่สำคัญยิ่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งทุกท่านทราบที่อยู่แล้วก็คือ เป็น “ผู้ตัดสินใจ”... ตัดสินใจดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งนะครับ... ที่สมเหตุสมผลกับกำลังพลที่กำลังจะเดินผิดทาง หรือเดินผิดทางไปแล้ว ให้มีหรือกลับมา มีเส้นทางเดินในชีวิตราชการที่ถูกที่ควรต่อไป

- สารของเรื่องนี้ คือ “จิตใจที่หนักแน่น มั่นคง”... สร้างเหตุให้ดี ให้ถูกต้อง เป็นธรรม แล้วไม่ต้องกังวลต่อผลลัพธ์ คือคำสรรเสริญ-นิทา ไม่จำเป็นต้องให้น้ำหนักความสำคัญกับทั้งสองเรื่อง เพราะต่างก็เป็นเรื่องของ “โลกธรรม” ทั้งคู่... เป้าหมายไม่ควรถูกกำหนดไว้ว่าจะทำงานโดยเสียงคำนิทา และรอรับคำสรรเสริญ... มันเป็นของคู่กันโดยแท้... จะรับเพียงอย่างเดียวไม่ได้ไม่มีทางหนีพ้น และที่ยิ่งกว่า นั้นในบางสถานะแวดล้อม คนเรานั้นบางครั้งก็อาจต้องประสบพบเจอกรณี “ทำดีแสนดีคนก็ยักติ ทำชั่วแสนชั่วมคนก็ยักชม”... อย่าหวั่นไหวใน “โลกธรรม” ครับ

วิธีคิดของผมทั้ง ๕ เรื่องนี้ ผมยืนยันกับ ผู้ที่บังคับบัญชาของผมว่าผม “พูดจริง และทำจริง”... ผมยังขยายความให้ไว้ด้วยว่า “ผมมีทัศนคติ มีเจตนาธรรมที่จะใช้กรอบความคิดเหล่านี้ไปสู่การปฏิบัติจริง” อย่างไรก็ตาม ผมไม่ได้สัญญาว่าจะทำทุกเรื่องตามแนวทางที่กล่าวมานี้ได้ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ แต่ก็ยืนยันว่าจะต้องทำได้ ๘๐ เปอร์เซ็นต์เป็นอย่างน้อย หรือ ๙๐ เปอร์เซ็นต์ขึ้นไป... บางเรื่องก็ต้องทำ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์... อย่างเช่นเรื่อง “สุจริต คือเกราะกำบังได้” เป็นต้น... มิใช่พูดมอบนโยบายฟังแล้วดูดีมาก แต่ปฏิบัติจริงกลับทำได้เพียง ๑๐, ๒๐ หรือ

๓๐ หรือ ๔๐... หรือไม่ได้ทำจริง และผมก็ได้พูดให้ “คำมั่นสัญญา” คล้ายๆ กับที่เคยพูดให้นโยบายตอนเป็นผู้บังคับกองร้อยว่า “ให้คอยจับผิดผมด้วยว่า ผมจะดีแต่พูดหรือเปล่า”... ผมไม่ได้ทำหยาใคร แต่ผมมั่นใจว่าตัวเองกำลังทำอะไรรออยู่และมั่นใจอย่างยิ่งว่าผม “ทำเพื่อส่วนรวม”

มาตรการตรวจสอบตนเองในการตัดสินใจ สั่งการ หรือดำเนินการใด ๆ

ตามที่ได้เล่ามาเกี่ยวกับ “วิธีคิดและวิธีดำเนินชีวิตราชการ” ของผมมาก่อนข้างยาวพอสมควร ในท้ายนี้อยากจะ “ขอเสนอเป็นแนวทางสั้น ๆ แบบรวบรัด” สำหรับใช้ในการคิดตัดสินใจดำเนินการใดๆ หรือสั่งการใดๆ ด้วย “ผลึกความคิด” ๓ เรื่องสั้นๆ เป็น “คำถามถามตนเอง - ตอบตนเอง” เมื่อจะต้องตัดสินใจดำเนินการใดๆ ดังนี้ครับ

๑. “เรื่องที่จะตัดสินใจทำนี้ เป็นไปโดยสุจริตหรือไม่?”

๒. “เรื่องที่จะตัดสินใจทำนี้ เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมหรือไม่?”

๓. “เรื่องที่จะตัดสินใจทำนี้ เป็นการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพหรือไม่?”

เมื่อตั้งหลักไว้มั่นคงเช่นนี้แล้ว ก็จะดำเนินการต่างๆ ไปอย่างปราศจากความลังเลสงสัยใดๆ และเพิ่มพูนกำลังใจให้แก่ตนเองว่ากำลังจะทำการที่ถูกต้องชอบธรรมแล้ว

ท่าทีที่ขอเสนอแนะสำหรับการปฏิบัติตนและ ปฏิบัติราชการ

สุดท้ายของสุดท้ายนี้... ผมขอเพิ่มเติมเกร็ดเล็กๆ น้อยๆ เพื่อท่านใดผ่านเข้ามาเยี่ยมเพจนี้

scan เนื้อหาจากหน้าสุดท้ายมาก่อน จะได้เห็น
แก่นแนวความคิดสำคัญบางอย่างของผมก่อน ซึ่ง
อาจจะทำให้เกิดความสนใจที่จะลองอ่านในราย
ละเอียด...

ผมมีความคิด-ความเชื่อกับเรื่องเหล่านี้ครับ

- สิทธิและหน้าที่: ต้องให้ความสำคัญกับ
เรื่อง “หน้าที่” มากกว่า “สิทธิ”

- เข้มแข็ง... ก้มหน้าก้มตาทำงานไป:
สร้างความมั่นคงในจิตใจไว้ว่า “การปฏิบัติงาน
เป็นการปฏิบัติธรรม”

- รัฐบาลคุณคน แต่ไม่ติดหนี้บุญคุณใคร: ก็
เมื่อไม่ขอร้องใคร ไม่ขออะไรใคร ก็ไม่ติดหนี้ใคร เป็น
ตัวของตัวเอง ทำแต่สิ่งที่ถูกต้องได้ตลอดชีวิตราชการ

- เสียสละ: ถ้าไม่แน่ใจ ให้ยอมเสียเปรียบ
ไว้ก่อน

- ระวังติดกับดัก: ประสบความสำเร็จทาง
โลก แต่ประสบความล้มเหลวทางธรรม

- ความสำเร็จ... ไม่ใช่ดูแค่ชีวิตนี้ แต่ต้อง
ดูยาวไปถึงชีวิตถัดไป... หากชาตินี้ดี แต่ชาติหน้ายังไม่
แน่ใจ อย่างนี้ไม่ถือว่าชีวิตที่ประสบความสำเร็จ
ทั้งที่ได้เกิดมาเป็นมนุษย์ และได้พบพระพุทธศาสนา

- ความสันโดษ... ทำอย่างเต็มที่จนสุดสติ
ปัญญาความสามารถ ผลจะออกมาแค่ไหนอย่างไร ก็
ยินดีและพอใจในสิ่งที่มี สิ่งที่เป็น และที่ได้รับ

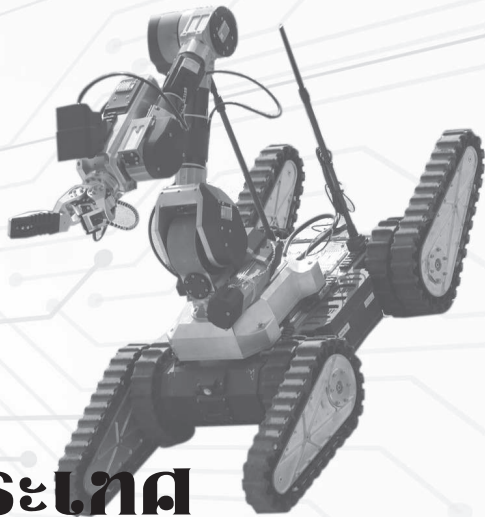
- โลกธรรม ๘: ฝึกตนเองให้หนักแน่น
ต่อการได้ลาภ-เสื่อมลาภ ได้ยศ-เสื่อมยศ สุข-ทุกข์
สรรเสริญ-นินทา.... “มีได้มา เสียไป เป็นธรรมดา”

- อิทธิบาท ๔: ธรรมะซึ่งนำไปสู่ความ
สำเร็จ ใช้เป็นทั้งแนวทางและเครื่องมือตรวจสอบ
ตนเองในการปฏิบัติงานในขณะเดียวกัน

- หิริ โอตตปัปะ: ผมขอปิดท้ายด้วยเรื่องที
กล่าวได้ว่า “สำคัญที่สุดเรื่องหนึ่ง” ก็น่าจะไม่มีผิด...
หิริ: ความละอายแก่ใจ ละอายต่อความชั่ว และ
โอตตปัปะ: ความเกรงกลัวต่อบาปอกุศลกรรม เป็น
“หัวใจของเรื่อง “สุจริต คือ เกราะกำบังได้”...

ผมมองว่าหิริโอตตปัปะนั้นอยู่ในระดับ
“อุดมการณ์” ในการดำเนินชีวิตเลยทีเดียว... ผม
ขอพูดปิดท้ายไว้ว่า หากทุกท่านทำใจให้เป็นธรรม ไม่
หลอกตัวเอง ทบทวนตัวเอง ก็จะตระหนักได้ว่า การ
ทำความดี การทำบุญทำทาน ทำสิ่งที่เป็นกุศลกรรม
นั้น เป็นสิ่งที่เป็นมงคลชีวิตโดยแท้ แต่หากเปรียบ
เทียบกับการละบาป อกุศลกรรมแล้ว อย่างหลังนี้
อยู่ในระดับที่ยากกว่ามาก... การที่จะประกันได้ว่า
เราจะประคองชีวิตให้ผ่านภพภูมิมนุษย์ครั้งนี้ไปได้
อย่างปลอดภัย ไปสู่ภพหน้าที่ไม่ตกต่ำลงหรือจะดียิ่ง
ขึ้นไปอีกได้ เราจะต้องสร้าง “หิริโอตตปัปะ” ให้มีไว้
ในใจตนไว้ให้ได้อย่างมั่นคงตลอดไป..

เปิดโลกความรู้ เทคโนโลยีป้องกันประเทศ

การวิจัยและพัฒนาหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดของ สทป.
บทความจาก สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ

สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ หรือ สทป. เป็นหน่วยงานในการกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ดำเนินการตามพระราชบัญญัติเทคโนโลยีป้องกันประเทศ พ.ศ. 2562 โดยเป็นหน่วยงานที่สามารถดำเนินการด้านเทคโนโลยีป้องกันประเทศได้อย่างครบวงจร ตั้งแต่ขั้นการวิจัยพัฒนา จนถึงขั้นการผลิตและจำหน่าย เพื่อตอบสนองนโยบาย Thailand 4.0 และการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ 11 (S - Curve 11) ของรัฐบาล เป็นการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” ด้วยการผลิตยุทโธปกรณ์ภายในประเทศ ทำให้สามารถประหยัดงบประมาณและลดการพึ่งพาจากต่างประเทศ

สทป. ได้กำหนดเทคโนโลยีเป้าหมาย 5 ด้าน ได้แก่ 1) เทคโนโลยียานไร้คนขับ 2) เทคโนโลยียานรบและระบบอาวุธ 3) เทคโนโลยีการจำลองยุทธ์และการฝึกเสมือนจริง

4) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางทหาร และ 5) เทคโนโลยีจรวดและอาวุธนำวิถี สทป. ดำเนินโครงการวิจัยและพัฒนาด้านหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิด จำนวน 4 โครงการย่อย แบ่งเป็นการวิจัยพื้นฐาน จำนวน 1 โครงการ และการวิจัยและพัฒนาต้นแบบ จำนวน 3 โครงการ ซึ่งสอดคล้องตามแผนแม่บทการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี ยานไร้คนขับ ดังนี้

โครงการที่ 1 การวิจัยพื้นฐานหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิด

โครงการที่ 2 การวิจัยและพัฒนาต้นแบบหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดขนาดเล็ก (D-EMPIR)

โครงการที่ 3 การวิจัยและพัฒนาต้นแบบหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดขนาดกลาง (D-MER)

โครงการที่ 4 การวิจัยและพัฒนาต้นแบบหุ่นยนต์ตรวจการณ์ขนาดพกพา (NOONAR)

สหป. ดำเนินโครงการวิจัยและพัฒนาหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดในรูปแบบการบูรณาการความร่วมมือจากทั้งสถาบันการศึกษาและภาคอุตสาหกรรม เพื่อบูรณาการขีดความสามารถในการวิจัยและพัฒนาต่อยอดเทคโนโลยีหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดให้สามารถตอบสนองภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามความต้องการของผู้ใช้งาน เพื่อให้สอดคล้องตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า (กอ.รมน.ภาค 4 สน.) ที่ได้ลงนามร่วมกัน เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2560 ในกรอบระยะเวลา 4 ปี สิ้นสุดในปี 2563 และต่อมาได้ขยายระยะเวลาบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า เพิ่มเติมอีก 3 ปี จนถึงปี 2565

การดำเนินการที่สำคัญ

โครงการที่ 1 การวิจัยพื้นฐานหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิด

เริ่มต้นจากการศึกษาความเป็นไปได้ในปี พ.ศ. 2559 โดยการรวบรวมความต้องการของหน่วยผู้ใช้งาน รวมทั้งการแสวงหาความร่วมมือในการวิจัยและพัฒนา ที่มุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากทั้งสถาบันการศึกษา หน่วยงานวิจัย และภาคอุตสาหกรรม ก่อให้เกิดเป็นต้นแบบ

และองค์ความรู้อันทรงคุณค่าในหลายสาขา ได้แก่ การพัฒนาหุ่นยนต์ขนาดกลางที่สามารถเคลื่อนที่ได้รอบทิศทาง (Omni-directional platform) องค์ความรู้ระบบนำทางหุ่นยนต์ (Vision-based closed-loop control for robot navigation) การตรวจหาเป้าหมายอัจฉริยะโดยใช้เรดาร์ทะลุพื้นดิน ต้นแบบและองค์ความรู้ในการพัฒนาระบบขับเคลื่อนหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดขนาดกลาง (แบบสายพาน) องค์ความรู้ในการพัฒนาประสิทธิภาพของเซ็นเซอร์ขยายสัญญาณสำหรับตรวจหาวัตถุระเบิด และการพัฒนาซอฟต์แวร์สำหรับตรวจการจับวัตถุระเบิดจากภาพเอกซเรย์ ซึ่งสามารถนำไปขยายผลเพื่อนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพของเทคโนโลยีให้ก้าวหน้าขึ้น พร้อมกับถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ภาคประชาสังคมได้ต่อไปในอนาคต

โครงการที่ 2 การวิจัยและพัฒนาต้นแบบหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดขนาดเล็ก (D-EMPIR)

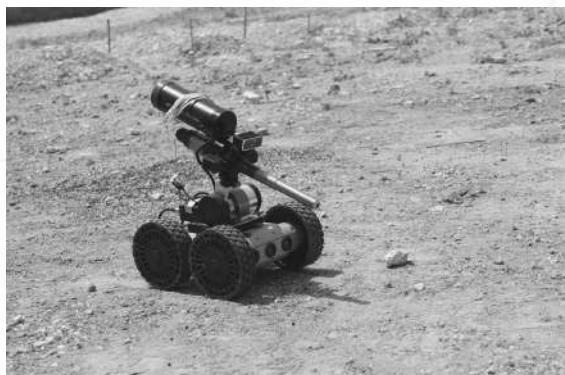
การวิจัยและพัฒนาต้นแบบหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดขนาดเล็ก (D-EMPIR) ได้ถูกออกแบบให้มีน้ำหนักเบา เจ้าหน้าที่สามารถพกพาไปปฏิบัติงานได้สะดวก เหมาะกับการใช้งานในระดับยุทธวิธี การพิสูจน์ทราบ ลาดตระเวน ตรวจการณ์ และสำรวจพื้นที่เป้าหมาย ง่ายต่อ

การใช้งาน สามารถปฏิบัติงานต่อเนื่อง 1-2 ชั่วโมง คงทนต่อสภาพแวดล้อม รองรับด้วยมาตรฐานสากล สามารถปีนและไต่ทางลาดชันได้ไม่น้อยกว่า 35 องศา สามารถควบคุมและสั่งการแบบไร้สายระยะไกล 200 เมตร รองรับการปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ที่ช่วยในการสนับสนุนภารกิจที่หลากหลาย เช่น ปีนยิงทำลายวงจรวัดถูระเบิด ระบบเอกซเรย์ วัดถูระเบิด ปัจจุบัน สทป. ได้ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร (มทม.) ในการพัฒนาปรับปรุงหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดขนาดเล็ก (D-EMPIR) จนมีสมรรถนะที่เพียงพอและสามารถตอบสนองความต้องการได้ในระดับความพึงพอใจดีมาก

โครงการที่ 3 การวิจัยและพัฒนาต้นแบบหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดขนาดกลาง (D-MER)
อยู่ในขั้นตอนวิจัยและพัฒนา ทดสอบทดลองและพัฒนาปรับปรุงต้นแบบหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดขนาดกลาง (D-MER)

โครงการที่ 4 การวิจัยและพัฒนาต้นแบบหุ่นยนต์ตรวจการณ์ขนาดพกพา (NOONAR)
การวิจัยและพัฒนาต้นแบบหุ่นยนต์ตรวจการณ์ขนาดพกพา รุ่นหนูนา (NOONAR) มีวัตถุประสงค์ เพื่อสนับสนุนภารกิจการตรวจค้นและการพิสูจน์ทราบ โดยมีการออกแบบและพัฒนาบนแนวคิดที่มุ่งเน้นให้หุ่นยนต์ มีขนาดเล็ก เพื่อความสะดวกต่อการพกพาไปกับหน่วย

ตัดสินผลการตรวจสอบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดและรับรองผลในรายการขึ้นส่วนอุปกรณ์ต้นแบบยุทธโปกรณ์และผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศโดยจัดทำรายงานผลการตรวจหรือไปรับรองผลการตรวจให้แก่หน่วยงานภายในและภายนอก ตามที่ได้รับการรับรอง

ดำเนินกลยุทธ์ ดังนั้น หุ่นยนต์รุ่นนี้จึงมีความคล่องตัวและมีความทนทานสูง เนื่องจากผลิตด้วยวัสดุคอมโพสิตที่รองรับแรงกระแทกจากการตกจากที่สูงได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังมีคุณสมบัติและขีดความสามารถเทียบเคียงกับผลิตภัณฑ์จากต่างประเทศ แต่มีต้นทุนที่ต่ำกว่า โดยมีระบบ การส่งกำลังบำรุงแบบครบวงจรทั้งหมดภายในประเทศ รวมถึงสามารถนำไปต่อยอดสู่การผลิตในชั้นอุตสาหกรรมได้ ซึ่งโครงการนี้เป็นการดำเนินการภายใต้กรอบความร่วมมือทางวิชาการและการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กับ สทป.

การสร้างเชื่อมั่นและยืนยันศักยภาพด้วยมาตรฐานและการทดสอบหุ่นยนต์ ของ สทป.

1. สทป. มีส่วนงานควบคุมคุณภาพและมาตรฐานการทดสอบมาตรฐานซึ่งเทียบเคียงกับต่างประเทศ เพื่อยืนยันคุณภาพและความปลอดภัยก่อนการนำไปใช้งานควบคุมคุณภาพชิ้นส่วนย่อยที่สร้างขึ้นโดยผู้ผลิต/ผู้รับจ้างจากภายนอก รวมไปถึงการทดสอบและการตรวจตามขอบข่ายหน่วยตรวจตามมาตรฐาน ISO/IEC 17020 (มาตรฐานข้อกำหนดสำหรับหน่วยตรวจ)

2. สทป. มีสนามทดสอบหุ่นยนต์เพื่อทดสอบสมรรถนะของหุ่นยนต์ ที่สร้างขึ้นตามมาตรฐาน American Society for Testing and Materials หรือ ASTM International ซึ่งเป็นสมาคมวิชาชีพทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่กำหนดและจัดทำมาตรฐาน ซึ่งได้รับการยอมรับทั่วโลก โดยสนามทดสอบยานภาคพื้นไร้คนขับ จำลองลักษณะพื้นที่การปฏิบัติการกิจในพื้นที่จำกัดและมีสภาพพื้นผิวที่จำลองให้ใกล้เคียงกับพื้นคอนกรีตที่มีฝุ่นปกคลุม โดยสามารถทำการทดสอบเพื่อประเมินสมรรถนะการเคลื่อนที่ (Mobility performance) ได้แก่ 1) การเคลื่อนที่ผ่านภูมิประเทศ 2) การเคลื่อนที่ข้ามสิ่งกีดขวาง และ 3) การทดสอบเพื่อประเมินผู้ควบคุมกับยานภาคพื้นไร้คนขับ โดยสนามทดสอบนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ทดสอบยานภาค

ตามภารกิจของแต่ละหน่วย และให้ความสนใจขีดความสามารถด้านการซ่อมบำรุงของ สทป.

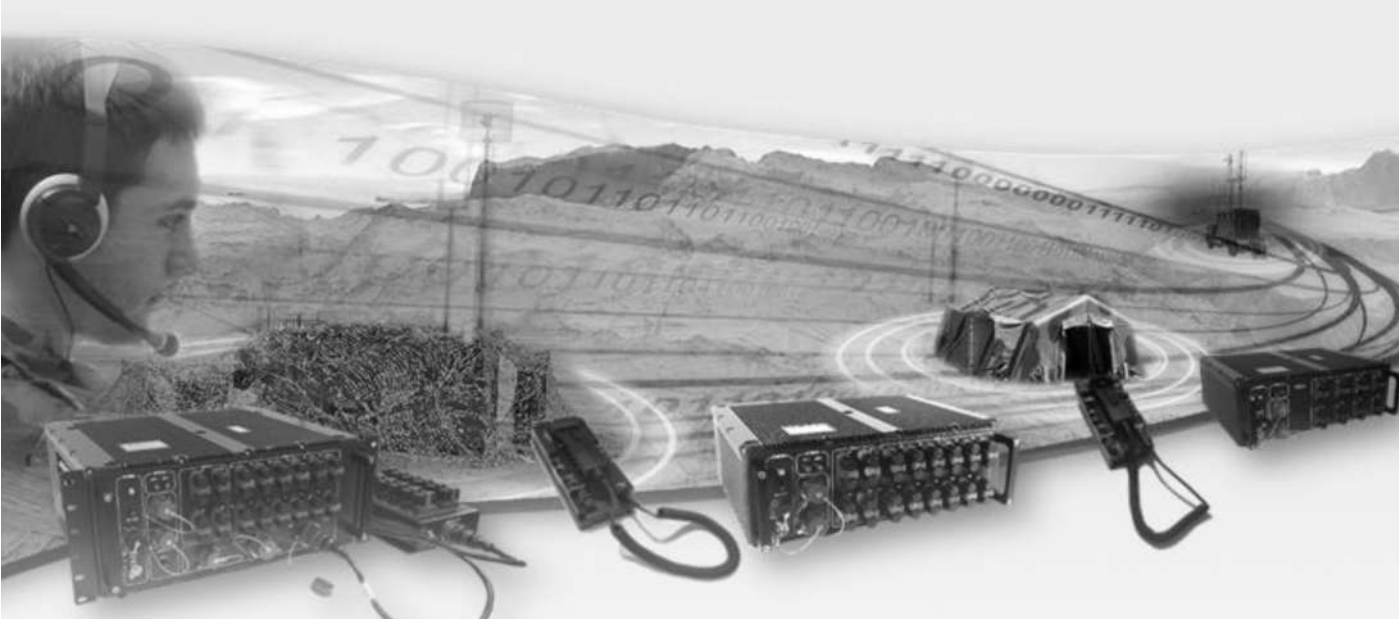
ปัจจุบัน สทป. อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยและพัฒนาปรับปรุงต้นแบบหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดให้มีสมรรถนะสูงเพียงพอสำหรับการใช้งานในภารกิจตรวจการณ์เก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิดของหน่วยงานในประเทศ เน้นภารกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นสำคัญ โดย สทป. ยังคงต้องวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีป้องกันประเทศที่เป็น

พื้นไร้คนขับ ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ถูกกำหนดขึ้นโดยหน่วยงานที่กำกับดูแลเรื่องมาตรฐานการทดสอบเพื่อเป็นการยืนยันและรับประกันถึงคุณภาพและสมรรถนะของผลงานวิจัยด้านหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดของ สทป. สร้างความมั่นใจและความไว้วางใจให้หน่วยผู้ใช้ ในการนำหุ่นยนต์ไปปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นรูปธรรมได้ทุกภารกิจ

3. การทดสอบและประเมินผลหุ่นยนต์ตรวจการณ์โดยหน่วยผู้ใช้ เพื่อทำการทดสอบและประเมินผลหุ่นยนต์ตรวจการณ์ขนาดเล็ก โดยมีหน่วยผู้ใช้งาน 12 หน่วยงาน ประกอบด้วย หน่วยงานภายใต้กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า, กรมสรรพาวุธของเหล่าทัพ, กลุ่มงานเก็บกู้วัตถุระเบิดกองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ในการนี้หน่วยงานผู้ใช้ได้ร่วมทดสอบสมรรถนะ การใช้งานหุ่นยนต์และรับทราบขีดความสามารถด้านการสนับสนุนการซ่อมบำรุง รวมถึงมาตรฐานการทดสอบ ทั้งนี้หน่วยผู้ใช้งานมีความต้องการนำหุ่นยนต์ไปประยุกต์ใช้งาน

โครงการเดิมควบคู่ไปกับการดำเนินการโครงการใหม่ภายใต้พระราชบัญญัติเทคโนโลยีป้องกันประเทศ พ.ศ. 2562 ในลักษณะของการบูรณาการและเป็นเทคโนโลยี 2 ทางที่ใช้งานได้ทั้งทหารและพลเรือน งานในโครงการใดที่สามารถต่อยอดในเชิงพาณิชย์ได้จะนำมาพิจารณาดำเนินการ โดยเชื่อมั่นในศักยภาพของคนไทยในด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่นอกจากจะทำให้อุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่นอกจากจะทำให้กองทัพไทยพึ่งพาตนเองได้แล้ว ยังเป็นอุตสาหกรรมที่จะสร้างรายได้เพิ่มขึ้นให้แก่ประเทศไทยในอนาคตอีกด้วย

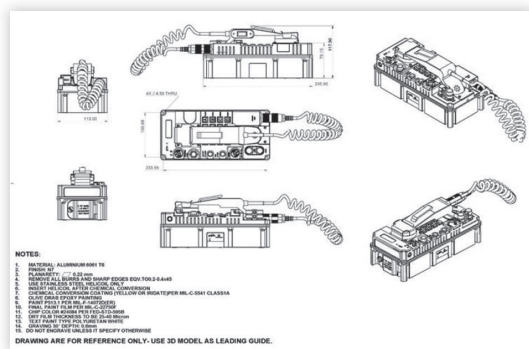

สื่อสารมีค่าในทุกละ “การเชื่อมต่อเครื่องโทรศัพท์”

สวัสดีครับผู้อ่านทุกท่าน ในฉบับที่แล้ว ได้กล่าวถึงยุทธโศปกรณ์ทางสายแบบใหม่ที่จะนำมาใช้ในการวางแผนการปฏิบัติการสื่อสารทดแทนแบบเก่า ไม่ว่าจะเป็นเครื่องสลับสายโทรศัพท์ทางทหาร (ETE : Elbit Tactical Telephony Exchanges) ซึ่งนำมาทดแทน ตู้สลับสาย SB-993/GT ตู้สลับสาย SB-22/PT และตู้สลับสาย SB-86/PT หรือ เครื่องโทรศัพท์ ETP-1 ซึ่งนำมาทดแทน เครื่องโทรศัพท์สนาม TA-312/PT และ เครื่องโทรศัพท์สนาม TA-1/PT

สำหรับฉบับนี้ เรามาต่อกันด้วยคุณลักษณะ และวิธีการใช้งานเครื่องโทรศัพท์ ETP-1 กันครับ ตามที่ทราบกันแล้วว่า เครื่องโทรศัพท์ ETP-1 นั้น เป็นเครื่องโทรศัพท์กดปุ่มแบบ Analogue สามารถเลือกรูปแบบการทำงานได้ 2 อย่าง คือ ระบบหม้อไฟร่วม CB Mode (COMMON BATTERY) และระบบหม้อไฟประจำเครื่อง LB Mode (LOCAL BATTERY)

รูป ภาพร่างเครื่องโทรศัพท์ ETP-1 (Out Line)

โดยเมื่อเลือกการทำงานแบบ LB Mode โทรศัพท์สนามต้องการแหล่งจ่ายพลังงานขนาด 4.5 V. (ใช้แบตเตอรี่ ขนาด C 1.5 V. จำนวน 3 ก้อน) เพื่อเลี้ยงวงจรปากพูดหูฟัง ระยะโดยประมาณในการติดต่อ (พูดและเรียก) ของเครื่องโทรศัพท์ ETP-1 ประมาณ 12.5 ไมล์ หรือ 20 กิโลเมตร โดยใช้สายโทรศัพท์สนาม WD-1/TT เมื่อนำไปเชื่อมต่อกับเครื่องโทรศัพท์ ETP-1

เครื่องอื่น ๆ หรือต่อใช้งานร่วมกับโทรศัพท์สนาม TA-312/PT โดยตรง เครื่องโทรศัพท์สนามทั้งสองเครื่องต้องกำหนดให้เป็นแบบ LB Mode เหมือนกัน และที่เครื่องโทรศัพท์สนาม TA-312/PT ต้องการแหล่งจ่ายพลังงานขนาด 3 V. (ใช้แบตเตอรี่ ขนาด D 1.5 V. จำนวน 2 ก้อน) สำหรับการเชื่อมต่อกับเครื่องโทรศัพท์เครื่องอื่น ๆ ใน CB Mode นั้น ต้องเชื่อมต่อผ่านเครื่องสลับสายโทรศัพท์ทางทหาร ETE-X (Type C, Type S และ Type M)

รูป การเปรียบเทียบขนาดของแบตเตอรี่ที่มีขายทั่วไปตามท้องตลาด (จากซ้ายไปขวา D (LR20), C (R14), AA (LR6), AAA (LR03), AAAA (LR8D425), A23 (8LR932), 9-Volt (6LR61), CR2032 และ LR44)

Telephone	ETP-1
Phone Type	CB/LB
H-250 MIL-STD handset (field replaceable)	+
Signaling Button	+
Connectors	Binding Posts
LED Indication	2 LED
User Programmable Memory Storage	10
Keypad	16 buttons
Weight	<2kg
Dimensions:	
Width	11.3 cm
Height	10.4 cm
Length	24.6 cm
Operation Temperature	-20°C to +55°C
Storage Temperature	-30°C to +71°C
Power Source	External: CB - from PBX Internal: Batteries

รูป ขนาด มิติ และคุณลักษณะของเครื่องโทรศัพท์ ETP-1 จากบริษัทผู้ผลิต

ส่วนประกอบของเครื่องโทรศัพท์ ETP-1

ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ได้แก่

ตัวเครื่อง ซึ่งในตัวเครื่องโทรศัพท์ ETP-1 นั้น จะมีรายละเอียด ดังนี้

1. สวิตช์ปรับโหมดการทำงาน (LB/CB Knob) ซึ่งการใช้งานซึ่งสามารถปรับได้ 2 โหมด โดยการบิดไปทางซ้าย (LB) หรือขวา (CB) แล้วแต่ผู้ใช้งานว่าจะใช้งานในโหมดใด

2. ปุ่มกดเรียก (SIGNALING/FLASH BUTTON) เป็นปุ่มสำหรับใช้ในการกดเรียก เพื่อเป็นการเรียกเสียงกระดิ่งไปยังเครื่องโทรศัพท์ปลายทางเครื่องอื่น เช่นเดียวกับการหมุนเรียกในโทรศัพท์สนาม TA-312/PT แต่ในเครื่องโทรศัพท์ ETP-1 นี้จะเป็นการกดปุ่มแทน ซึ่งปุ่มนี้จะใช้เฉพาะ LB Mode เท่านั้น ก่อนการกดเรียกจะต้องสังเกตดูสวิตช์ปรับโหมดการทำงานว่าเปลี่ยนเป็น LB Mode เรียบร้อยแล้ว

3. ไฟแสดงสถานะสีแดง (LOW BATT/OFF HOOK) เมื่อผู้ใช้งานต่อเครื่องโทรศัพท์สนาม ETP-1 ไปยังเครื่องโทรศัพท์ปลายทางหรือต่อเข้ากับเครื่องสลับสายโทรศัพท์ทางทหาร ETE-X (Type C, Type S และ Type M) แล้ว จะปรากฏไฟสถานะสีแดง ก็ต่อเมื่อ

3.1 ผู้ใช้งานยกปากพูดหูฟังออก จากตัวเครื่อง (OFF HOOK) และไฟแสดงสถานะจะดับเมื่อผู้ใช้งานวางปากพูดหูฟังไว้บนแท่น (ON HOOK) ซึ่งในกรณีนี้ หากการทำงานปกติปากพูดหูฟังวางบนแท่นสนิทไฟแสดงสถานะจะไม่ติด

3.2 ผู้ใช้งานได้ปรับสวิตช์ใช้งานอยู่ใน LB Mode และแบตเตอรี่ในตัวเครื่องอ่อน ไฟแสดงสถานะจะกระพริบสีแดง (LOW BATTERY)

4. ไฟแสดงสถานะสีเขียว (CALL IN/OUT) เป็นไฟแสดงสถานะที่แสดงว่ามีสายเรียกเข้า

5. สวิตช์ปรับความดังของสัญญาณเสียงกระดิ่งเรียกเข้า (RINGER) ซึ่งสามารถปรับระดับได้ 3 ระดับ คือ

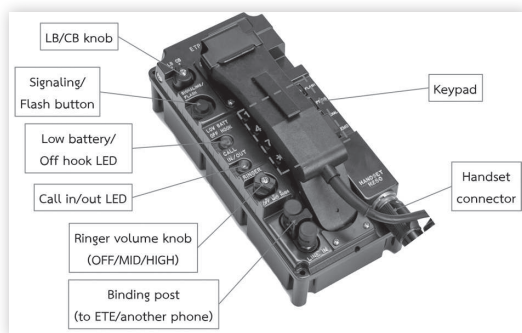
5.1 OFF เมื่อปรับสวิตช์มาตำแหน่งนี้ จะมีเพียงไฟแสดงสถานะสีเขียวกระพริบ

5.2 MID เมื่อปรับสวิตช์มาตำแหน่งนี้ จะมีเสียงกระดิ่งเรียกเข้าความดังปานกลาง และไฟแสดงสถานะสีเขียวกระพริบ

5.3 HIGH เมื่อปรับสวิตช์มาตำแหน่งนี้ จะมีเสียงกระดิ่งเรียกเข้าความดังมาก และไฟแสดงสถานะสีเขียวกระพริบ

6. หมุดต่อสาย (BINDING POST) เป็นตำแหน่งสำหรับต่อสายโทรศัพท์สนาม (FIELD WIRE) WD-1/TT เช่นเดียวกับเครื่องโทรศัพท์สนาม TA-312/PT และเครื่องโทรศัพท์สนาม TA-1/PT การใช้งาน โดยการกดลงไป แล้วนำสายไฟหรือสายโทรศัพท์สนามเสียบเข้าไปอยู่ร่องกลางแล้วปล่อย

7. แป้นตัวเลข (KEYPAD) ซึ่งอยู่ที่บริเวณหน้าเครื่อง เป็นตัวเลข 1-9 และสัญลักษณ์พิเศษแต่จะมีตัวอักษร A, B, C และ D เพิ่มมา ซึ่งตัวอักษรเหล่านี้ เป็นฟังก์ชันซึ่งจะใช้งานเฉพาะในโหมด CB เท่านั้น

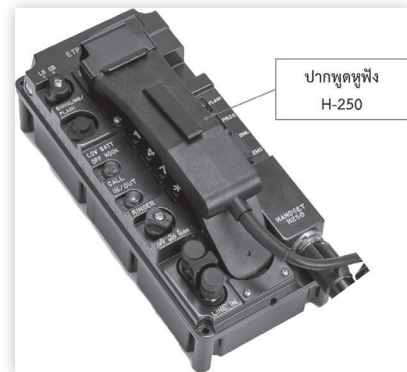

รูป เครื่องโทรศัพท์ ETP-1 (รายละเอียดตัวเครื่อง)

รูป แป้นตัวเลข (KEYPAD)

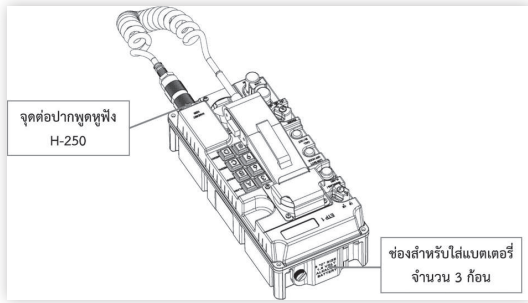
ปากพูดหูฟัง H-250

รูป เครื่องโทรศัพท์ ETP-1 (ปากพูดหูฟัง H-250)

การต่อเครื่องโทรศัพท์ ETP-1 เพื่อใช้งาน

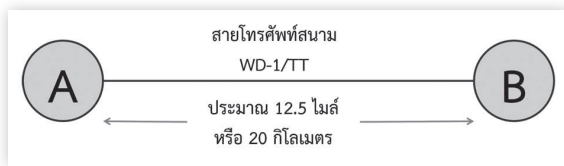
สำหรับการเริ่มใช้งานให้นำหมุดของปากพูดหูฟัง H-250 ไปต่อเข้ากับตัวเครื่องโทรศัพท์ตรงจุดที่มีตัวอักษรว่า HANDSET สำหรับช่องด้านบนตัวเครื่องโทรศัพท์จะเป็นช่องสำหรับใส่แบตเตอรี่เพื่อใช้งานใน LB Mode โดยการใส่แบตเตอรี่ขนาด C 1.5 V จำนวน 3 ก้อน โดยการใส่แบตเตอรี่นั้น จะหันขั้วบวกขึ้นด้านบน และใส่จนครบ 3 ก้อน จากนั้นจึงปิดฝาเครื่องโทรศัพท์

รูป การต่อเครื่องโทรศัพท์ ETP-1 เพื่อใช้งาน

วิธีการใช้งานเบื้องต้น

การใช้งานในโหมด LB (LOCAL BATTERY)

รูป รูปแบบการเชื่อมต่อเครื่องโทรศัพท์ เพื่อใช้งานแบบจุดต่อจุด

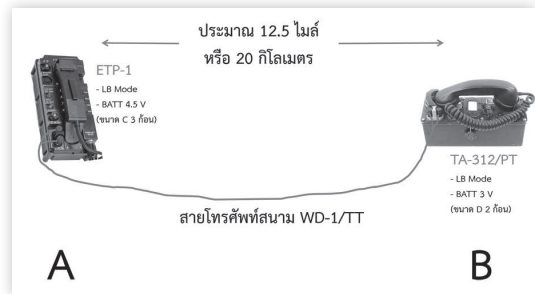
การใช้งานเครื่องโทรศัพท์ ETP-1 ในโหมด LB นั้น เป็นการใช้งานโดยใช้แบตเตอรี่ จำนวน 3 ก้อน 4.5 V Battery size C ซึ่งเดิมโทรศัพท์ สนาม TA-312/PT จะใช้แบตเตอรี่จำนวน 2 ก้อน 3 V Battery size D ซึ่งเมื่อเราใส่แบตเตอรี่เข้าไป เรียบร้อยแล้วการเริ่มต้นใช้งานจะต้องปรับไปอยู่ LB Mode

จากนั้นทำการตรวจสอบสถานะของ แบตเตอรี่ โดยการยกหูโทรศัพท์ (OFF HOOK) หากไฟแสดงสถานะปกติเมื่อผู้ใช้งานยกหู โทรศัพท์ (OFF HOOK) ขึ้น สัญญาณจะเป็นไฟ แสดงสถานะสีแดงจะติดค้าง ซึ่งแสดงว่าโทรศัพท์ ETP-1 พร้อมใช้งาน

รูป การต่อใช้งานเครื่องโทรศัพท์ ETP-1 เมื่อเลือก การทำงานแบบ LB

ในการทำงานแบบ LB Mode เมื่อผู้ใช้งานเครื่องโทรศัพท์ สนาม ETP-1 ต้องการเรียก ไปยังคู่สถานี ทำได้โดยการกดปุ่มเรียก (SIGN-ALING/FLASH BUTTON) วงจรผลิตไฟเรียก ในตัวเครื่องจะทำการแปลงแรงไฟขนาด 4.5 V จากแบตเตอรี่ให้เป็นไฟเรียกขนาด 90 VAC 20 Hz แล้วส่งไปยังคู่สถานี แต่ถ้าเป็นโทรศัพท์ สนาม แบบ TA-312/PT วงจรไฟเรียกจะเป็นแบบมือ หมุน

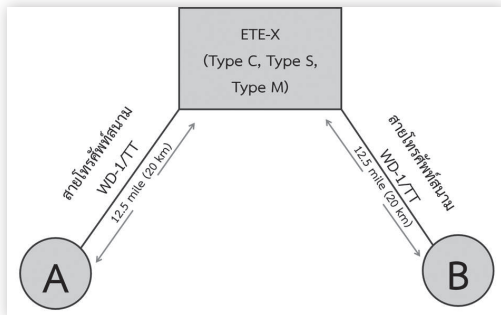

รูป การต่อใช้งานเครื่องโทรศัพท์ ETP-1 และเครื่อง โทรศัพท์ สนามแบบ TA-312/PT

จากรูปตัวอย่างข้างต้น เป็นการเชื่อมต่อ โทรศัพท์ 2 เครื่อง แบบ Point - to - Point คือ การต่อใช้งานเครื่องโทรศัพท์ ETP-1 (A) และเครื่องโทรศัพท์ ETP-1 (B) และ การต่อใช้ งานเครื่องโทรศัพท์ ETP-1 และเครื่องโทรศัพท์

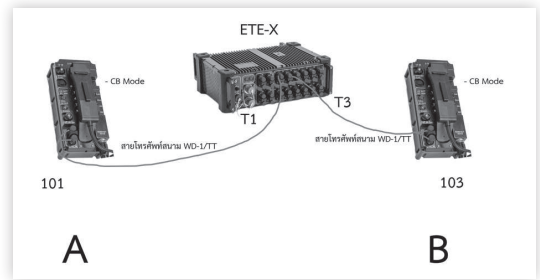
สนามแบบ TA-312/PT โดยใช้สายโทรศัพท์สนาม (FIELD WIRE) WD-1/TT ซึ่งระยะทางในการติดต่อระหว่างเครื่องโทรศัพท์ 2 เครื่องนี้ โดยใช้หมัด LB จะอยู่ที่ประมาณ 20 กิโลเมตร เมื่อเชื่อมต่อเสร็จแล้ว ทำการทดสอบการใช้งาน โดยการยกหูโทรศัพท์หากไฟแสดงสถานะสีแดงติด แสดงว่าต่อสายโทรศัพท์สนามถูกต้อง การทดสอบกดเรียกจากเครื่องโทรศัพท์ ETP-1 (A) ไปยังเครื่องโทรศัพท์ ETP-1 (B) ปลายทาง โดยการกดปุ่มเรียก (SIGNALING/FLASH BUTTON) ค้างไว้ เครื่องโทรศัพท์ปลายทางจะมีเสียงกริ่งดัง พร้อมทั้งมีไฟแสดงสถานะสีเขียวกระพริบ

การใช้งานในโหมด CB (COMMON BATTERY)

รูป รูปแบบการเชื่อมต่อเครื่องโทรศัพท์ กับเครื่องสลับสายโทรศัพท์ทางทหาร ETE-X

การใช้งานเครื่องโทรศัพท์ ETP-1 ในโหมด CB นั้น เป็นการใช้งานโดยใช้การใช้ไฟเลี้ยงจากเครื่องสลับสายโทรศัพท์ทางทหาร ETE-X (Type C, Type S และ Type M) เพราะฉะนั้นแล้ว ผู้ใช้งานไม่จำเป็นต้องใส่แบตเตอรี่ในเครื่องโทรศัพท์ หรือหากผู้ใช้งานได้ใส่แบตเตอรี่ไว้ในเครื่องโทรศัพท์เพื่อใช้งานในโหมด LB ก่อนหน้านี้แล้ว ให้ผู้ใช้งานนำแบตเตอรี่ดังกล่าวออกจากเครื่องโทรศัพท์

รูป การเชื่อมต่อเครื่องโทรศัพท์ กับเครื่องสลับสายโทรศัพท์ทางทหาร ETE-X

จากรูป เป็นการเชื่อมต่อโทรศัพท์ 2 เครื่องกับเครื่องสลับสายโทรศัพท์ทางทหาร โดยจะมีเครื่องโทรศัพท์ 2 เครื่อง คือ เครื่องโทรศัพท์ ETP-1 (A) และเครื่องโทรศัพท์ ETP-1 (B) ต่อเข้ากับเครื่องสลับสายโทรศัพท์ทางทหาร ETE-X ซึ่งตัวอย่างเครื่องโทรศัพท์ ETP-1 (A) จะเป็นการต่อที่ Port T1 และเครื่องโทรศัพท์ ETP-1 (B) ต่อที่ Port T3 โดยใช้สายโทรศัพท์สนาม (FIELD WIRE) WD-1/TT เมื่อเชื่อมต่อเรียบร้อยแล้ว เครื่องโทรศัพท์ A จะมีหมายเลขเป็น 101 เครื่องโทรศัพท์ B จะมีหมายเลขเป็น 103 เมื่อผู้ใช้งานจะทำการโทรศัพท์จากเครื่องโทรศัพท์ A ไปยังเครื่องโทรศัพท์ B (หรือเครื่องโทรศัพท์อื่น ๆ ที่เชื่อมต่ออยู่) ให้ยกหูโทรศัพท์ (OFF HOOK) ที่เครื่องโทรศัพท์ A จากนั้น กดหมายเลข 103 (หรือหมายเลขอื่น ๆ ตาม port ที่เชื่อมต่อ) ที่เป็นตัวเลข (KEYPAD) จากนั้น ไฟสถานะสีเขียวของเครื่องปลายทางจะแสดงไฟสถานะสีเขียวพร้อมกับเสียงกระดิ่งเรียก ในทำนองเดียวกันหากเครื่องโทรศัพท์ B ต้องการโทรศัพท์หาเครื่องโทรศัพท์ A ก็กดหมายเลข 101 ที่เป็นตัวเลข (KEYPAD)

สำหรับฉบับนี้ การเชื่อมต่อเครื่องโทรศัพท์ ETP-1 เพื่อใช้งานพื้นฐาน ร่วมกับเครื่องสลับสาย โทรศัพท์ทางทหาร ETE-X ใช้งานแบบ Standard Alone ก็มีเพียงเท่านี้ครับ ฉบับหน้าจะเป็นการใช้งานฟังก์ชันที่อยู่บนแป้นปุ่มกด (KEYPAD) และการเชื่อมต่อเพื่อใช้งานระหว่างเครื่องสลับสาย โทรศัพท์ทางทหาร ETE-X ใช้งานแบบ Network เชื่อมต่อถึงกันด้วยสายโทรศัพท์สนาม (FIELD WIRE) WD-1/TT ผ่านทาง FXO Port และ FXS Port จะมีหน้าตาแบบไหน คอยติดตามชมกันต่อไปครับ สุดท้ายนี้ ผู้เขียนต้องขอขอบคุณ พันตรีสามารถ เถินมงคล อจ.แผนกวิชาการสื่อสาร ประเภทสาย รร.ส.สส. ที่ได้กรุณาอนุเคราะห์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ สำหรับผู้ที่สนใจข้อมูลสามารถเข้าไปศึกษาเพิ่มเติมได้ที่ <https://elbitsystems.com>

“ ... สื่อสารมีค่าในทุกเหล่า ... ”

ที่มา :

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Batteries_comparison_4,5_D_C_AA_AAA_AAAA_A23_9V_CR2032_LR44_matchstick-1.jpeg

<https://elbitsystems.com/media/Telephon.pdf>

แผ่นดินไทยทุกทấcเรื่องเล่า (๑)

ศ.ศิวลาเลง

๑. การไปรษณีย์ โทรเลข

ตั้งแต่โบราณกาลการติดต่อระหว่างพระนครกับหัวเมืองยังต้องใช้คนเดินสาร ใช้เรือหรือใช้ม้าเป็นพาหนะ ซึ่งการไปรษณีย์เป็นไปอย่างล่าช้า ประกอบกับหนทางยังไม่สะดวกสหายเท่าใดนักพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเห็นความสำคัญของการสื่อสารทางไปรษณีย์ จึงได้ใช้จังหวัดนครปฐมเป็นที่เริ่มต้นการไปรษณีย์เป็นครั้งแรกของเมืองไทยในปีพุทธศักราช ๒๔๑๒ หลังจากการไปรษณีย์เปิดดำเนินการแล้วทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้วิศวกรชาวอังกฤษ ๒ นาย ช่วยกันประกอบและทำการทดลองการโทรเลขขึ้น แต่การทำงานของทั้งสองไม่สามารถทำได้เต็มที่ เนื่องจากในขณะนั้นยังมีป่าไม้อยู่เป็นจำนวนมาก การสื่อสารทางโทรเลขจึงไม่ประสบผลสำเร็จ ต่อมากระทรวงกลาโหมได้รับงานนี้มาดำเนินการเองเมื่อพุทธศักราช ๒๔๑๘ ใช้เวลานานถึง ๖ ปี โทรเลขสายแรกจึงสัมฤทธิ์ผลเริ่มเปิดดำเนินการ

ได้ โดยส่งสายระหว่างกรุงเทพฯ-สมุทรปราการ รวมระยะทาง ๔๕ กิโลเมตร และยังมีการวางสายใต้น้ำต่อไปจนถึงประภาคารที่ปากน้ำเจ้าพระยา สำหรับบอกร่องน้ำเมื่อเรือเข้าออก ส่วนสายที่ ๒ จากกรุงเทพฯ-บางปะอิน สร้างเสร็จในปีพุทธศักราช ๒๔๒๖ และขยายเส้นทางออกไปอีกหลายสาย ส่วนการไปรษณีย์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งกรมไปรษณีย์เป็นครั้งแรกเมื่อพุทธศักราช ๒๔๒๖ ที่ตึกกรมแม่น้ำเจ้าพระยาเหนือปากคลองโอ่งอ่าง ในระยะแรกการบริหารอยู่ในเขตด้านทิศเหนือถึงตำบลสามเสนด้านใต้ถึงบางคอแหลม ด้านตะวันออกถึงสระปทุมวัน ต่อมาในปีพุทธศักราช ๒๔๔๑ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้รวมการไปรษณีย์และการโทรเลขเข้าด้วยกันเรียกว่า “กรมไปรษณีย์โทรเลข”

๒. เสือป่า

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงส่งเสริมความรักชาติผ่านพระราชดำรัสบทพระราชนิพนธ์และเสือป่าเป็นสำคัญ

เสื่อป่า เป็นอาสาสมัครพลเรือน พ่อค้า คหบดี เพื่อให้เรียนรู้วิชาการทหารเพื่อช่วยชาติในยามสงคราม และอบรมด้านระเบียบวินัยเพื่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่พลเรือน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๕๔ โดยทรงเป็นนายกเสื่อป่า ทรงมีพระราชดำรัสหลายครั้ง และมีพระราชนิพนธ์หลายเรื่องเพื่อปลูกฝังความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ แก่กองเสื่อป่า ดังเช่น

“...การเป็นคนไทยไม่ได้เป็นแต่ชาวบางกอก ชาวไทยจะอยู่ที่แห่งใด ในตำบลใด ก็เหมือนกันหมด ไม่เลือกจะไปอยู่ที่ใดเท่ากันทั้งนั้น...

...ทำไมเราจึงได้เป็นคนไทย เราเป็นไทยเพราะเหตุที่เราไม่ได้เป็นข้าใคร จึงเป็นคนไทย เพราะเหตุว่าไม่มีชาวต่างประเทศมากค่อเรา...”

(เทศนาเสื่อป่า วันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๕๘)

๓. ดุสิตธานี

ในรัชสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๖ พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวนั้น ได้ทรงจัดให้มีการทดลองจัดการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยขึ้นในบริเวณพระราชวังดุสิต เรียกว่า “ดุสิตธานี” ดุสิตธานีมีการปกครองแบบประชาธิปไตยโดยแท้ คือ มีนคราภิบาลเป็นผู้ปกครอง มีผู้แทนราษฎรที่ราษฎรเลือกตั้งเข้ามาทำหน้าที่ในที่ประชุมใหญ่เรียกว่า “เซษฐบุรุษ” มีการประชุมกันเป็นครั้งคราว มีการไฟฟ้า การสาธารณสุข การไปรษณีย์โทรเลข และการจัดเก็บภาษีอากรด้วย ซึ่งทั้งหมดมีลักษณะเหมือนเทศบาลในปัจจุบันนั่นเอง

สถานที่สำคัญในดุสิตธานี มีดังนี้

๑. อ่างหยก ซึ่งสมมติว่าเป็นทะเล
๒. พระตำหนักอุดมวนาภรณ์ เป็นที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

๓. นาครศालา ที่ทำการของคณะนคราภิบาล
๔. ไฮเต็ลเมโทรโปล ใช้เป็นที่ประชุมและรับประทานอาหาร

๕. โรงพยาบาลเสื่อของไฮเต็ลเมโทรโปล

๖. ที่ทำการสมุหเทศาภิบาล และสโมสรของพรรคแพรรแสบี่น้ำเงิน

๗. สวนลุมพินี ซึ่งอยู่ในอำเภอบึงพระราม สวนนี้มีกำเนิดเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๖๒ ก่อนสวนลุมพินีที่กรุงเทพมหานคร ๖ ปี ในอำเภอนี้มีน้ำพุ ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดแห่งหนึ่งของดุสิตธานี

๘. สวนพระรามประทานซึ่งอยู่ในอำเภอดอนพระราม

๙. สวนคนธรรพอุทยาน ซึ่งอยู่ในอำเภอดุสิต และอำเภอนี้ยังมีสถานที่สำคัญต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก เช่น พระราชวังวัชรินทร์ราชนิเวศน์ ศาลารัฐบาลมณฑลดุสิตธานี วัดธรรมาริบัติไทย เป็นต้น ทั้งยังมีถนนที่สำคัญ ๆ คือ ถนนชัยชนะสงคราม ถนนสยามชนะศึก ถนนพิลิกฤทธิไทย ถนน ๑๑ พฤษภาคม และถนน ๒๒ กรกฎาคม ซึ่งรายชื่อถนนสายต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนแต่เกี่ยวพันกับชัยชนะที่ประเทศไทยได้จากสงครามโลกครั้งที่ ๑ ทั้งสิ้น

๑๐. สวนวิจิตรมาลี ซึ่งอยู่ในอำเภอปากน้ำ อำเภอนี้ยังมีเขาพระพุทธรบาท มีกองดับเพลิงซึ่งเป็นของเอกชน มีทั้งถนนราชดำเนินและถนนราชฎร์มรรคา

๑๑. สวนนันทอุทยาน เป็นสวนอีกแห่งหนึ่งในอำเภอดุสิต มีอนุสาวรีย์ทหารอาสา (ซึ่งสร้างก่อนอนุสาวรีย์ทหารอาสาที่กรุงเทพมหานคร)

๑๒. สวนสราญรมย์ ซึ่งอยู่ในอำเภอเขาหลวง มีพระราชวังแห่งหนึ่งชื่อว่า “พระมหาคีรีราชปุระ” มีพระที่นั่งคิระพิมานอยู่บนไหล่เขา ซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำสำคัญ ทำให้เกิดลำน้ำดุสิต

นอกจากนี้ยังมีอำเภอสำคัญอีกอำเภอหนึ่ง คือ อำเภอบางไทย ซึ่งเป็นแหล่งการค้า ทั้งมีโรงพยาบาลชื่อ “วชิรพยาบาล” มีวัดพระบรมธาตุ มีไฮเต็ลเมโทรโปลซึ่งเป็นที่ประชุม มีนาครศาลา และมีบ้านผูกใจซึ่งเป็นเคหสถานของนายราม ฦ กรุงเทพ

๔. คลังออมสิน

ทรัพย์สินสมบัติจากการออม ธนาคาร ของรัฐแห่งแรกในสยามสีฟอเทีย ใหญ่ เพื่อ และ เทียบ

เนื่องจากสยามในขณะนั้นได้มีการจัดตั้งธนาคารของเอกชนขึ้นมาหลายแห่งทั้งของชาวไทยและชาวต่างประเทศ แต่กิจการธนาคารก็ยังไม่แพร่หลายเป็นที่รู้จักโดยทั่วไป อีกทั้งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำริให้ประชาชนรู้จักการเก็บออม และมีสถานที่เก็บรักษาเงินทองให้ปลอดภัยจากโจรผู้ร้าย ด้วยระหว่างที่เสด็จไปศึกษาต่อที่ประเทศอังกฤษ ทรงมีโอกาสทอดพระเนตรกิจการ Edinburgh Savings Bank ที่ประเทศอังกฤษ ซึ่งทรงเห็นว่ามีประโยชน์ต่อประชาชนและระบบเศรษฐกิจของประเทศอย่างมาก จึงมีพระราชดำริมาตั้งแต่นั้นครั้งดำรงพระยศสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาชิราวุธพระบรมโอรสาธิราช สยามมกุฎราชกุมาร อีกทั้งทรงเอาพระราชหฤทัยใส่ เพื่อตั้งกิจการเพื่อการออมเงินของชาวไทยขึ้นมาบ้าง

เมื่อทรงสำเร็จการศึกษาเสด็จนิวัตสยามแล้ว ในปี พ.ศ. ๒๔๕๐ ได้ทรงทดลองตั้งธนาคารขึ้นมาชื่อว่า สีฟอเทีย ซึ่งมีที่มาจากพระนามของพระองค์และคณะกรรมการบริหาร

คือ สี มีความหมายว่า ใหญ่ ซึ่งหมายถึงพระองค์เอง ด้วยทรงดำรงพระอิสริยยศเป็น สยามมกุฎราชกุมาร อันเป็นพระอิสริยยศที่ยิ่งใหญ่

ฟอ มาจากชื่อของหม่อมหลวง เพื่อ ฟิ่งบุญ ณ อยุธยา (ภายหลังได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น เจ้าพระยารามราฆพ) คณะกรรมการ

และ เทียบ มาจากชื่อของ เทียบ อัศวรักษ์ (ต่อมาได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็นพระยาศุภราชบดี) กรรมการของธนาคารอีกผู้หนึ่ง

แบงก์สีฟอเทีย ตั้งอยู่ในพระตำหนักสวน

จิตรลดา บริเวณวังปารุสกวัน อันเป็นวังที่ประทับในขณะนั้น โดยทรงกำหนดระเบียบแบบแผนและข้อบังคับเช่นเดียวกับธนาคาร เพื่อฝึกฝนให้ข้าราชการในพระองค์เข้าใจระเบียบวิธีการของธนาคารและรู้จักการเก็บออม ทรงเริ่มต้นที่มหาดเล็กในพระองค์ที่ทรงกำหนดให้นำเงินเดือนที่ได้รับพระราชทานมาฝาก ซึ่งสามารถถอนเงินจำนวนนี้ไปใช้ได้เมื่อต้องการ

การจัดตั้งสีฟอเทีย มีจุดประสงค์ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระราชประสงค์สำราญนิจการออมของชาวสยาม เพื่อจะดำเนินกุศลโอบายที่จะทำให้ประชาชนของพระองค์เข้าใจและเห็นความสำคัญของการออมเงิน

๕. น้ำประปาดื่มได้ กำเนิดกิจการประปาแห่งสยาม

แต่เดิมก่อนที่กิจการประปาจะกำเนิดขึ้น ชาวไทยยังดื่มน้ำฝนและน้ำในแม่น้ำลำคลอง และเมื่อเกิดโรคระบาด โดยเฉพาะโรคอหิวาตกโรค หรือที่เรียกในสมัยโบราณว่า โรคห่า ได้พรากชีวิตผู้คนไปเป็นจำนวนมากมายมหาศาล ดังเช่นในปี พ.ศ. ๒๓๖๓ สมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ ๒ ที่ได้เกิดโรคอหิวาตกโรคหรือโรคห่าระบาดขึ้นภายในกรุงเทพมหานคร โดยเริ่มระบาดมาจากเกาะหมาก (ป็นัง) จากนั้นได้ลุกลามระบาดไปยังหัวเมืองชายทะเลมาถึงสมุทรปราการและเข้าสู่พระนคร โรคห่า ระบาดหนักอยู่ถึง ๑๕ วัน มีผู้ตายไปกว่า ๓๐,๐๐๐ คน กล่าวกันว่าตามวัดวาอารามในพระนคร มีซากศพที่ตายด้วยโรคห่าทับถมกองกันเหมือนดังกองฟืน ทั้งล่องลอยเป็นที่อุจาดตามแม่น้ำลำคลองอีกมาก จนคุณุหัสหนีจากบ้าน พระสงฆ์หนีจากวัด สร้างความ

หวาดกลัวทั้งโรคภัยและผีทำกันไปทั่วพระนคร

ในครั้งนั้นพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย โปรดให้จัดพระราชพิธีอาพาธพินาศ ตามโบราณราชประเพณี ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท และอัญเชิญพระแก้วมรกตและพระบรมสารีริกธาตุ ออกแห่ มีพระสงฆ์ชั้นผู้ใหญ่นำขบวนประพรมน้ำมนต์ เพื่อขับไล่โรคภัยตลอดทาง ส่วนพระองค์และเหล่าข้าราชการ ทั้งหลายงดราชการทรงรักษาอุโบสถศีล และบำเพ็ญพระราชกุศล เป็นการบำรุงขวัญกำลังใจประชาชน เนื่องจากในสมัยนั้นการสาธารณสุขยังไม่ก้าวหน้าเช่นในปัจจุบัน

แม้ว่าในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว บ้านเมืองได้เจริญก้าวหน้ามากแล้ว แต่โรคทำก็ยังคงระบาดอยู่ อีกทั้งชาวบ้านทั่วไปยังเข้าใจว่าในตอนกลางคืนผีไหลมาดื่มน้ำในลำคลอง พวกกันตื่นกลัวจนไม่กล้าออกจากบ้านเรือน ในยามค่ำคืน เพราะเมื่อดื่มน้ำจากแม่น้ำลำคลอง ก็พากันเป็นโรคทำล้มตายกันเป็นจำนวนมากทำให้พระนครวังเวงน่ากลัว พระองค์จึงโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งโรงงาน สำหรับแจกจ่ายอาหาร น้ำสะอาดให้กับประชาชนขึ้นที่ข้างพระบรมมหาราชวัง จากเหตุการณ์โรคคอหิวดกโรคระบาดหลายครั้งและจากการเสด็จประพาสยุโรปถึง ๒ ครั้ง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้กรมสุขาภิบาลจัดทำน้ำประปาสำหรับให้ประชาชนได้มีน้ำสะอาดในการอุปโภคและบริโภค ในวันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ.๒๔๔๒ ถือเป็นจุดเริ่มต้นของกิจการน้ำประปาในประเทศไทยที่ได้เจริญก้าวหน้ามาจนถึงปัจจุบันนี้

Water Supply
หลังจากที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จประพาสยุโรป ทำให้มีโอกาสทอด

พระเนตรกิจการประปาในทวีปยุโรป ซึ่งจ่ายน้ำสะอาดให้ประชาชนได้ใช้ถึงบ้านเรือน ทั้งสะดวกสบาย และสะอาด เมื่อเสด็จนิวัติพระนคร จึงมีพระราชดำริว่าประชาชนชาวสยาม ควรจะมีน้ำสะอาดไว้ดื่มกินเช่นในยุโรปบ้าง ดังนั้น จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กรมสุขาภิบาล ซึ่งมีหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับความสะอาดภายในกรุงเทพมหานคร เป็นผู้รับผิดชอบดูแล กรมสุขาภิบาลจึงได้ว่าจ้างนายเดอ ลาโรเตียร์ วิศวกรชาวฝรั่งเศสที่มีความชำนาญเกี่ยวกับการทำประปาเข้ามาเป็นช่างประปา

ในช่วงแรกของการดำเนินงานกิจการประปายังไม่มีชื่อในภาษาไทย โดยเรียกทับศัพท์ในภาษาอังกฤษว่า “Water Supply” ต่อมา พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดให้เปลี่ยนเป็น ประปา เป็นภาษาสันสกฤต หมายถึง น้ำที่กรองจนสะอาดปราศจากเชื้อโรค

หลังจากที่กรมสุขาภิบาลได้ว่าจ้างนาย เดอ ลาโรเตียร์ เขาได้เสนอให้นำน้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณที่น้ำเค็มขึ้นไม่ถึงมาทำน้ำประปาเพื่อความสะดวกและไม่ต้องใช้เงินลงทุนมากนัก กรมสุขาภิบาลจึงร่วมมือกับกรมคลอง เพื่อสำรวจคลองที่เหมาะสมในที่สุด จึงเลือกคลองเชียงรากน้อย แขวงเมืองปทุมธานี ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานครมากนัก

เมื่อเลือกคลองได้แล้วกรมสุขาภิบาลจึงเริ่มต้นดำเนินการเตรียมการสำหรับทำน้ำประปาอย่างจริงจัง เริ่มจากจัดซื้อที่ดินสำหรับขุดคลองส่งน้ำจากเชียงรากน้อยมายังคลองสามเสนฝั่งเหนือตามแนวทางรถไฟเรียกว่า คลองส่งน้ำ และให้ตั้งโรงสูบน้ำขึ้นบริเวณสามเสน เพื่อสูบน้ำขึ้นไปยังที่เกรอกรอง ปัจจุบันเรียกว่า โรงสูบน้ำดิบสำแล

จากโรงสูบน้ำดิบไปยังโรงกรองน้ำที่สามเสนมีระยะรวม ๓๐ กิโลเมตร มีชื่อเรียกในปัจจุบันว่า คลองประปา นอกจากนี้ยังมีการก่อสร้างอาคารสำหรับติดตั้งระบบผลิตน้ำ อ่างเก็บน้ำ ประตูนํ้า ท่อไซฟอนลอดคลองสะพาน และอื่น ๆ รวมหมดงบประมาณในการก่อสร้างระบบประปาครั้งแรกทั้งสิ้น ๔,๐๓๘,๒๑๑ บาท ๘๑ สตางค์ ใช้เวลาในการดำเนินงานทั้งหมด ๕ ปี จึงจ่ายน้ำให้ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครได้

กิจการประปาได้เริ่มต้นขึ้นแล้ว

กว่ากิจการประปาจะดำเนินการแล้วเสร็จและจ่ายน้ำให้ชาวสยามได้ก็สิ้นรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เข้าสู่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งเสด็จไปเป็นประธานในพิธีเปิดการประปา กรุงเทพมหานครอย่างเป็นทางการในวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๕๗ และมีพระราชดำริสพระราชทานแก่ผู้เข้าร่วมพิธีส่วนหนึ่งว่า

“.....น้ำซึ่งใสสะอาดบริสุทธิ์ใคร ๆ ย่อมรู้อยู่แล้วทั้งในโบราณและบัดนี้ว่า เป็นของจำเป็นเพื่อประโยชน์และเพื่อความสุภาพสำหรับป้องกัน โรคอันตรายของมนุษย์ น้ำใสสะอาด ย่อมเป็นเครื่องบำบัดได้ดีกว่าโอสถ หรือเภสัชทั้งหลาย ในที่สุดน้ำประปาที่ใสสะอาดบริสุทธิ์ อันเป็นพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระพุทธเจ้าหลวง รัชกาลที่ ๕ ผู้ทรงริเริ่ม เพื่อให้ประชาชนของพระองค์ในกรุงเทพฯ ได้บริโภค ก็สำเร็จตามพระราชประสงค์ ต่อไปราษฎรของพระองค์ไม่ต้องบริโภคน้ำที่ไม่บริสุทธิ์ ซึ่งก่อให้เกิดโรคร้ายอีกต่อไป ซึ่งนอกจากจะเป็นการบำรุงความสุภาพอันเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ประชาชนแล้ว การประปายังเป็นเครื่องแสดงปรากฏอีกอย่างหนึ่งว่า เมืองไทยได้ดำเนินขึ้นสู่บันไดแห่งความเจริญอีกขั้นหนึ่งแล้ว”

๖. สะพานพระราม ๖

สะพานรถไฟข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาแห่งแรกในสยาม

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงดำเนินพระราชโบายด้านการพัฒนาประเทศต่อจากสมเด็จพระบรมชนกนาถ โดยเฉพาะกิจการด้านการรถไฟในรัชกาลนี้มีการขยายเส้นทางครอบคลุมเกือบทั่วประเทศ ทั้ง

สายเหนือ สายใต้ สายตะวันออก และตะวันตก โดยมีพระเจ้าน้องยาเธอ กรมพระยาคำแพงเพชรอัครโยธิน ทรงเป็นพระกำลังสำคัญในฐานะ ผู้ว่าการกรมรถไฟหลวง และเพื่อเชื่อมทางรถไฟระหว่างสายเหนือและสายใต้ และลดค่าใช้จ่ายในการสร้างสถานีรถไฟขึ้นอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งไม่สะดวกสำหรับผู้โดยสารและการขนส่งสินค้า อีกทั้งยังต้องใช้งบประมาณในการก่อสร้างจำนวนมาก กรมรถไฟหลวงจึงกราบบังคมทูล ขอพระบรมราชานุญาต ก่อสร้างสะพานพระราม ๖ สำหรับข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณบางซื่อ บนฝั่งพระนครและบางพลัดในฝั่งธนบุรี

การก่อสร้างสะพานพระราม ๖ ได้มีการสำรวจและเปิดประมูลการก่อสร้าง บริษัท เล เอนตาบริดจ์ มอง ไตเต ประเทศฝรั่งเศส เป็นผู้ประมูลการก่อสร้าง โครงการนี้ได้ในราคา ๒,๗๑๔,๑๑๓.๓๐ บาท สาเหตุสำคัญที่บริษัทของฝรั่งเศสประมูลงานนี้ได้ เนื่องจากขณะนั้นเงินฟรังก์ของฝรั่งเศสอ่อนตัวมีอัตราแลกเปลี่ยนอยู่ที่ ๑ บาท ต่อ ๕ ฟรังก์ เมื่อเทียบกับค่าเงินปอนด์ที่แข็งค่ามากมีอัตราแลกเปลี่ยนอยู่ที่ ๑๑ บาท ต่อ ๑ ปอนด์

การลงนามในสัญญาสร้างสะพานระหว่างรัฐบาลและบริษัทรับเหมาทำในเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๔๖๕ เริ่มการก่อสร้างในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๔๖๕ และพระเจ้าน้องยาเธอ กรมพระยาคำแพงเพชรอัครโยธิน เสด็จมาวางหินพระฤกษ์ ในวันที่ ๖ เมษายน พ.ศ. ๒๔๖๖ ตรงกับวันที่ระลึกถึงการสถาปนากรุงเทพมหานคร

ลักษณะของสะพานพระราม ๖ เป็นแบบคานดิลีเวอร์ (Cantilever)

ประกอบด้วยสะพานเหล็ก ๕ ช่วง ตัวสะพาน

กว้าง ๑๐ เมตร ยาว ๔๔๒.๐๘ เมตร สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ๑๐ เมตร แบ่งออกเป็นทางรถไฟ ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก สำหรับรถยนต์สัญจร และทางเดินเท้าฝั่งซ้ายและขวา

ยังไม่ทันที่สะพานพระราม ๖ จะแล้วเสร็จพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ก็เสด็จสวรรคตลงเสียก่อน แต่การก่อสร้างสะพานก็ยังคงดำเนินการต่อมา และแล้วเสร็จในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๔๖๙ สมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ ซึ่งได้เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินี มาทรงเป็นประธาน ในพระราชพิธีเปิดสะพานพระราม ๖ อย่างเป็นทางการ ในวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๖๙ (นับแบบปฏิทินเก่า) ซึ่งเป็นวันคล้ายวันเสด็จพระราชสมภพในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในการครั้งนี้กรมรถไฟหลวงได้เชิญเสด็จขึ้นขบวนรถไฟหมายเลข ๒๒๖ สำหรับเป็นขบวนเสด็จฯ ข้ามสะพานแห่งนี้ และรถไฟขบวนนี้ลากจูงด้วยรถจักรไอน้ำ

เพื่อระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ที่พระราชทานพระบรมราชานุญาต และทรงสนับสนุนการสร้างสะพานแห่งนี้ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงพระราชทานชื่อสะพานแห่งนี้ว่า สะพานพระราม ๖ ถือเป็นสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาเชื่อมเส้นทางฝั่งตะวันออกกับฝั่งตะวันตกสายแรกในสยาม

๗. ประวัติศาสตร์สะพานพระราม ๖

สะพานพระราม ๖ ไม่ได้มีความสำคัญเพียงแต่เป็นสะพานรถไฟแห่งแรกในสยามเท่านั้น ยังได้ผ่านร้อนผ่านหนาวและประวัติศาสตร์ที่เจ็บปวดตรวดร้าว รวมถึงความเปลี่ยนแปลงมาแคว้นมากมายหลายครั้ง ในระหว่างสงครามมหาเอเชียบูรพา หรือสงครามโลกครั้งที่ ๒ ญี่ปุ่นได้ยกพลขึ้นบกที่ชายฝั่งสยามประเทศ

หลายแห่งพร้อมกัน ทำให้รัฐบาลต้องประกาศยินยอมให้ญี่ปุ่นใช้ประเทศไทยเป็นทางผ่านเดินทางไปพม่าและอินเดีย และต่อมาได้ประกาศทำสงครามร่วมกับฝ่ายญี่ปุ่น

กองทัพญี่ปุ่นได้ใช้ทางรถไฟและสะพานพระราม ๖ เป็นเส้นทางลำเลียงกำลังพล เชลยศึก อาวุธ และยุทธโศปกรณ์ทั้งหลายไปยังจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีการสร้างทางรถไฟ เพื่อต่อไปยังประเทศพม่าและอินเดีย ทางรถไฟสายนี้ชื่อว่า ทางรถไฟสายมรณะ ซึ่งมีเชลยศึกและคนงานทั้งชาวไทย จีน และออสเตรเลีย เสียชีวิตในการก่อสร้างจำนวนมาก

ด้วยความสำคัญของสะพานพระราม ๖ และสถานีรถไฟของไทยทั้งหัวลำโพงและบางกอกน้อย จึงเป็นจุดที่กองทัพสัมพันธมิตรทิ้งระเบิดโจมตีหลายครั้ง จนในวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๘ ถือเป็นการโจมตีครั้งหนักที่สุดครั้งหนึ่ง เครื่องบินของกองทัพสัมพันธมิตรอังกฤษและสหรัฐอเมริกาโจมตีทางอากาศทิ้งระเบิดบริเวณจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญหลายแห่ง สะพานพระราม ๖ ถูกระเบิดจนขาดกลาง นับเป็นความเสียหายอย่างหนัก ของกรมรถไฟหลวงและสยามประเทศ

หลังจากสงครามมหาเอเชียบูรพายุติลงด้วยความพ่ายแพ้อย่างราบคาบของฝ่ายอักษะ รัฐบาลได้ดำเนินการบูรณะซ่อมแซมประเทศที่ได้รับความเสียหายอย่างหนักจากสงคราม รวมถึงสะพานพระราม ๖ ด้วย โดยมีบริษัท เดอลองแมน ของชาวอังกฤษที่เคยประมูลก่อสร้าง สะพานพระราม ๖ เมื่อครั้งก่อนที่ต้องพ่ายแพ้ เพราะเงินปอนด์อ่อนค่า และบริษัทคริสเตียนนี แอนด์ นิลเสน (ไทย) จำกัด ใช้เงินค่าซ่อมแซมสะพานแห่งนี้ทั้งสิ้น ๒๕๑,๕๖๑,๓๑๒.๗๖ บาท ในระยะเวลาในการ

ซ่อมแซมระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๙๓- ๒๔๙๖ รวม ๓ ปีกว่า

เมื่อสะพานพระราม ๖ ซ่อมแซมแล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๔๙๖ สามารถทำการเดินรถได้ตามปกติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ มาทรงเป็นประธานในพิธีเปิดใช้งานสะพานพระราม ๖ อีกครั้งในวันที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๙๖

ในครั้งนี้อการรถไฟแห่งประเทศไทยผู้รับผิดชอบกิจการรถไฟของไทยในขณะนั้น ได้เชิญเสด็จทั้งสองพระองค์พร้อมคณะ ผู้ติดตามขึ้นขบวนรถไฟหมายเลข ๕๖๒ สำหรับเป็นขบวนเสด็จข้ามสะพานแห่งนี้ รถไฟขบวนนี้ลากจูงด้วยรถจักรดีเซลไฟฟ้าชูลเซอร์

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ การรถไฟแห่งประเทศไทยและผู้เชี่ยวชาญด้านกิจการรถไฟของรัฐบาลญี่ปุ่น (JICA) เข้าตรวจสอบสะพานพระราม ๖ เนื่องจากใช้งานมาเป็นเวลานานมากแล้ว อีกทั้งยังเคยถูกระเบิดในสงครามมหาเอเซียบูรพาที่สร้างความเสียหายให้กับสะพานอย่างหนัก รวมถึงตอม่อของสะพานด้วย ผลจากการสำรวจตรวจสอบ จำเป็นต้องซ่อมแซมแก้ไขเพื่อป้องกันไม่ไห้สะพานพังลงมา การออกแบบแก้ไขได้แล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ จากนั้นการรถไฟแห่งประเทศไทย ได้ว่าจากบริษัท เนวาร์ตน์ พัฒนาการ จำกัด ซ่อมแซม ในราคา ๓๐,๙๙๙,๕๒๘ บาท การซ่อมแซมแล้วเสร็จในวันที่ ๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๑

ในปัจจุบันสะพานพระราม ๖ ใช้สำหรับเป็นสะพานรถไฟแต่เพียงอย่างเดียว เนื่องจากมีการสร้างสะพานพระราม ๗ เพื่อให้รถยนต์สัญจรตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นต้นมา สาเหตุสำคัญที่ต้องยกเลิกเส้นทางการเดินรถยนต์บนสะพาน

พระราม ๖ เนื่องจากปริมาณรถยนต์จำนวนมากในแต่ละวันอาจทำให้สะพานแห่งนี้พังเสียหายลงมาได้ ซึ่งอาจสร้างความเสียหายให้กับชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน รวมถึงสะพานแห่งนี้ยังมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ จึงต้องอนุรักษ์ให้อยู่คู่ประเทศไทยและกิจการรถไฟของไทยต่อไป

สะพานพระราม ๖ ถือเป็นสะพานรถไฟที่สำคัญที่สุดไม่เฉพาะสร้างขึ้นเป็นแห่งแรก แต่ยังอำนวยประโยชน์ให้กับชาวไทยมาเป็นเวลานานกว่า ๘๐ ปี โดยเฉพาะผู้โดยสารที่เดินทางด้วยรถไฟ รวมถึงพ่อค้าและเกษตรกรที่ใช้รถไฟในการลำเลียงขนส่งสินค้าและผลผลิต และในปัจจุบันก็ยังคงมีความสำคัญในฐานะนี้อยู่ นอกจากประโยชน์ทั้งหลายแล้ว สะพานแห่งนี้ยังแสดงให้เห็นถึงความเจริญด้านกิจการรถไฟของสยามประเทศ และประวัติศาสตร์ของชาติที่เกี่ยวข้องกับสะพานแห่งนี้มาเป็นเวลาช้านาน

๘. พระราชวังบางปะอิน

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์ถึงเกาะบางปะอินเป็นความว่า “สมัยกรุงศรีอยุธยา ในแผ่นดินสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ขณะนั้นพระเอกาทศรถดำรงพระอิสริยยศเป็นพระมหาอุปราช คราวหนึ่งได้เสด็จประพาสทางชลมารคลงมาทางใต้ เมื่อผ่านมาถึงเกาะบางปะอินเรือพระที่นั่งถูกพายุถล่มลง สมเด็จพระเอกาทศรถมิเป็นอันตรายสามารถว่ายน้ำเข้าไปที่เกาะบางปะอินได้ และได้อาศัยชาวเกาะแห่งนั้นประทับแรม จนเป็นเหตุให้ได้สตรีชาวเกาะบางปะอินผู้มีรูปร่างสวยงามมาเป็นบาทบริจาริกาสืบมาสตรีผู้เป็นบาทบริจาริกานั้นตั้งครรภ์และได้คลอดบุตรชาย สมเด็จพระเอกาทศรถทรงทราบ ครั้นจะทรงรับไว้เป็นพระราชโอรสก็ทรงละอายพระทัย จึงมีพระบัญชาให้พระยาศรีธรรมมาธिरาช พระญาติของ

พระองค์รับกุมารนั้นมาอุปการะไว้ พระศรีธรรมราชา ได้ปฏิบัติตามพระบัญชา โดยเลี้ยงกุมารนั้นไว้ ต่อมาเติบโตขึ้นก็ได้เข้ารับราชการเป็นมหาดเล็ก จนได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น “จมีนศรีสรรัักษ์”

เกาะบางปะอินนี้ได้เป็นที่เกิดของคนสำคัญ คือ จมีนศรีสรรัักษ์ พระราชโอรสลับ ๆ ของสมเด็จพระเอกาทศรถ ซึ่งต่อมาจมีนศรีสรรัักษ์ได้ปราบดาภิเษกขึ้นเป็น พระมหากษัตริย์ครองกรุงศรีอยุธยา ในพระนาม สมเด็จพระเจ้าปราสาททอง

๙. แม่น้ำเจ้าพระยา

ในสมัยโบราณ ยุคต้นกรุงศรีอยุธยา หรือก่อนหน้านั้น แม่น้ำ (เจ้าพระยา) สมัยแรก ไม่รู้ว่าชื่ออะไรแน่ ? แต่เรียกบริเวณที่ไหลออกอ่าวไทยว่า ปากน้ำพระประแดง

คำว่า “เจ้าพระยา” เพิ่งมีเรียก “ปากน้ำบางเจ้าพระยา” เมื่อแผ่นดิน สมเด็จพระเจ้าบรมโกศ ในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงสันนิษฐานว่า ที่ซึ่งเป็นเมืองสมุทรปราการ หรือจังหวัดสมุทรปราการ ทุกวันนี้ นั่น แต่ก่อนคงจะเรียกว่า “บางเจ้าพระยา”

ไม่มีหลักฐานว่ายุคแรกเริ่มแม่น้ำสายนี้ชื่ออะไร แม้ชาวยุโรปที่เดินทางเข้ามายังกรุงศรีอยุธยาในสมัยสมเด็จพระนารายณ์ เช่น ลา ลูแบร์ ก็กล่าวถึงชื่อแม่น้ำสายนี้ไว้ว่า

“ลำน้ำอันสวยงาม ซึ่งคนสยาม เรียกว่า แม่น้ำไหลผ่านตั้งแต่เมืองเชียงใหม่ จนกระทั่งตกทะเล กล่าวคือ จากเหนือมาได้ คำว่า แม่น้ำนี้ มีความหมายเช่นเดียวกับแม่น้ำอันแปลว่าลำน้ำใหญ่”

ทางภาคเหนือเรียกลำน้ำใหญ่ว่า “แม่” หรือ “น้ำแม่” เช่น แม่ปิง หรือน้ำแม่ปิง แม่วัง หรือน้ำแม่วัง แม่อิง หรือน้ำแม่อิง เป็นต้น ส่วนภาคกลางลงไป

เรียก “แม่น้ำ” เช่น แม่น้ำเจ้าพระยา

เหตุที่เรียกลำน้ำใหญ่ว่า “แม่” ก็เพราะเป็นวัฒนธรรมดั้งเดิมของคนในพื้นที่ดินใหญ่ของภูมิภาคอุษาคเนย์ ตั้งแต่ยุคดึกดำบรรพ์มาแล้ว ที่มีพื้นฐานมาจากการยกย่อง หรือให้ความสำคัญแก่ฝ่าย “หญิง” หรือฝ่าย “แม่” เช่น ประเพณีการนับถือเครือญาติ หรือให้ความสำคัญต่อการสืบเชื้อสายทางข้างแม่ ดังจะเห็นว่า หลังแต่งงาน จะให้ฝ่ายชาย หรือ “บ่าว” ที่หมายถึงผู้รับใช้ ไปอยู่บ้านฝ่ายหญิง หรือ “สาว” เพื่อทำงานรับใช้บ้านฝ่ายหญิง ประเพณีนี้ยังสืบทอดมาถึงปัจจุบันในครอบครัวชนบท

ประเพณีการเรียกชื่อ เมื่อต้องการให้หมายถึง ผู้เป็นหลัก หรือเป็นประธานของกลุ่ม หรือของสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้ว มักใช้คำว่า “แม่” นำหน้านามนั้น เช่น แม่น้ำ แม่เต่าไฟ แม่ย่านาง แม่ทัพ แม่ยก แม่เหล็ก แม่แรง ฯลฯ

แผนที่กรุงศรีอยุธยาสมัยแรก ที่ชาวยุโรปทำไว้ ลงชื่อบริเวณที่เป็นแม่น้ำเจ้าพระยาว่า Menam เฉย ๆ บ้าง Menam River บ้าง แสดงว่า แม่น้ำเจ้าพระยา แต่ก่อนยังไม่มีการเรียกชื่อ เจ้าพระยา แต่รับรู้กันทั่วไปว่า นี่คือแม่น้ำ

ต่อมาเรียกชื่อแม่น้ำตามชื่อสถานที่ หรือตำบล หมู่บ้านที่อยู่ปากน้ำ เช่น แม่น้ำบางปะกง ก็ได้ชื่อมาจากหมู่บ้านบางปะกงหรือบางมั่งกงที่อยู่ปากน้ำ ส่วนปากน้ำเจ้าพระยาสมัยโบราณ ก็เรียกว่าปากน้ำพระประแดง เพราะมีيانพระประแดงอยู่ปากน้ำ ภายหลังเมื่อแผ่นดินงอก เป็นเหตุให้ทะเลห่างออกไปไกล เมืองพระประแดง จึงมีชื่อเรียกใหม่

ราวปลายสมัยกรุงศรีอยุธยา แม่น้ำเจ้าพระยา เพิ่งมาได้ชื่อว่า “เจ้าพระยา” ก็เพราะเรียกชื่อตามปากน้ำ ที่มีบางเจ้าพระยาตั้งอยู่ ซึ่งสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงอธิบายไว้ในพระราชพงศาวดาร ฉบับพระราชหัตถเลขาไว้ว่า

“...ที่เราเรียกกันว่า ปากน้ำเจ้าพระยาทุกวันนี้ แต่โบราณ เรียกว่า ปากน้ำพระประแดง ภายหลังเมื่อแผ่นดินงอก ทะเลห่างออกไปไกลเมืองพระประแดง จึงเรียกปากน้ำบางเจ้าพระยา ได้เห็นในจดหมายเหตุพระอุบลีไปเมืองลังกา เมื่อแผ่นดินสมเด็จพระบรมโกศ ในหนังสือนั้น เรียกว่า ปากน้ำบางเจ้าพระยา ทำนองเรียกปากน้ำบางปะกง เข้าใจว่า ที่ซึ่งตั้ง

เมืองสมุทรปราการทุกวันนี้ ในเวลานั้นเรียก “บางเจ้าพระยา”...”

สรุปว่า ตรงที่แม่น้ำสายนี้ไหลออกทะเลนั้น มีบางบางหนึ่งชื่อ “เจ้าพระยา” ซึ่งก็คือตัวเมืองสมุทรปราการในปัจจุบัน ผู้คนเลยพากันเรียกว่า “ปากน้ำบางเจ้าพระยา” เมื่อนานเข้าจึงเรียก แม่น้ำทั้งสายนี้ว่า “แม่น้ำเจ้าพระยา”

เรื่องชื่อแม่น้ำ อาจารย์ ศรีศักร วัลลิโภดม เคยตั้งข้อสังเกตว่า แม่น้ำลำคลองที่ไหลผ่านแต่ละแห่งก็จะมีชื่อเรียกจากคนในท้องถิ่นนั้น ๆ แตกต่างกันไปซึ่งคนนอกท้องถิ่นมักไม่รู้

คนภายนอกนั้นมักมองแม่น้ำลำคลองที่สัมพันธ์กับภูมิศาสตร์การเมืองเป็นสิ่งสำคัญ เห็นได้จากเอาชื่อเมือง มาตั้งเป็นชื่อแม่น้ำลำคลอง เช่น แม่น้ำท่าจีน ซึ่งมีหลายชื่อตามเมืองที่ไหลผ่าน ที่ต้นน้ำเรียกแม่น้ำมะขามเฒ่า ตามชื่อตำบลมะขามเฒ่า แต่เมื่อผ่านเขตจังหวัดสุพรรณบุรีก็เรียกแม่น้ำสุพรรณบุรี พอผ่านเขตเมืองนครชัยศรี ก็เปลี่ยนมาเรียกว่าแม่น้ำนครไชยศรี พอถึงปากน้ำที่เมืองท่าจีนก็เรียกแม่น้ำท่าจีน โดยเอาบริเวณปากน้ำเป็นชื่อรวมแม่น้ำทั้งสาย

การตั้งชื่อแม่น้ำโดยเอาท้องถิ่นและเมืองที่อยู่ตรงปลายน้ำเป็นชื่อลำน้ำตลอดสายนี้ ได้ถูกนำไปใช้กับแม่น้ำสายอื่น ๆ เหมือนกัน คือ แม่น้ำแม่กลอง แม่น้ำบางปะกง เป็นต้น

ชื่อแม่น้ำเจ้าพระยาก็เช่นเดียวกัน คือ เอาบริเวณที่เป็นปลายน้ำมาตั้งชื่อตามประเพณีของคนกรุงเทพฯ ในยุคต้น เพราะบริเวณใกล้ปากน้ำนั้นมีบางเจ้าพระยาอยู่

ชื่อบางเจ้าพระยานี้ น่าจะมาจากบรรดาศักดิ์ “เจ้าพระยา” คนใดคนหนึ่งที่มีอำนาจหน้าที่ควบคุมปากน้ำสายนี้ โดยมีกองกำลังไพร่พลตั้งค่ายด้าน

ตรวจตราอยู่ที่ตำบลหรือบางนี้มาแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา

แม่น้ำเจ้าพระยามีจุดกำเนิดอยู่ที่ตำบลปากน้ำโพ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ไหลจากทิศเหนือลงสู่อ่าวไทย ผ่านที่ราบภาคกลาง สภาพลุ่มน้ำทางฝั่งตะวันออกในเขตจังหวัดนครสวรรค์และลพบุรีเป็นที่ราบสูงมีเนินเขาเตี้ย ๆ เป็นสันปันน้ำกั้นระหว่างลุ่มน้ำเจ้าพระยาและลุ่มน้ำป่าสัก ส่วนทางตอนล่างลงมาซึ่งอยู่ในเขตจังหวัดสระบุรีและฉะเชิงเทราจะเป็นที่ราบลาดเขาลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยา และเป็นที่ราบชายฝั่งทะเลในเขตจังหวัดสมุทรปราการ สภาพลุ่มน้ำทางฝั่งตะวันตกของลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนบนเป็นที่ราบและตอนล่างเป็นที่ราบลุ่ม ซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกับลุ่มน้ำท่าจีนลาดลงไปจรดชายฝั่งทะเลด้านอ่าวไทย

ลุ่มน้ำเจ้าพระยามีแม่น้ำสายหลัก คือ แม่น้ำเจ้าพระยา โดยมีแม่น้ำสะแกกรังไหลมาบรรจบเหนือเขื่อนเจ้าพระยา ลำน้ำสาขาที่สำคัญของแม่น้ำเจ้าพระยา ได้แก่ แม่น้ำน้อย แยกออกจากแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณจังหวัดชัยนาท แล้วไหลกลับเข้าแม่น้ำเจ้าพระยาอีกครั้งที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา **แม่น้ำสุพรรณบุรี** แยกออกจากแม่น้ำเจ้าพระยาและไหลขนานคู่กันไปจนออกสู่อ่าวไทย มีชื่อเรียกต่าง ๆ กันไป ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปากแม่น้ำ คือ **คลองมะขามเฒ่า** **แม่น้ำสุพรรณบุรี** **แม่น้ำนครชัยศรี** และ**แม่น้ำท่าจีน** คลองบางแก้ว เป็นคลองสายสั้น ๆ แยกออกจากแม่น้ำเจ้าพระยาที่จังหวัดอ่างทอง แล้วไหลไปบรรจบกับแม่น้ำลพบุรี ซึ่งแยกออกมาจากแม่น้ำเจ้าพระยาที่จังหวัดสิงห์บุรีเช่นกัน โดยจุดบรรจบอยู่ในเขตอำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขต 11 จังหวัด ได้แก่ นครสวรรค์ ชัยนาท สิงห์บุรี ลพบุรี อ่างทอง อยุธยา

สระบุรี ปทุมธานี นนทบุรี สมุทรปราการ และ กรุงเทพมหานคร

๑๐. สมเด็จพระเจ้าตากสินกษัตริย์ไทยใช้แม่น้ำเจ้าพระยา

นับเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์การรบของไทยที่ใช้กองทัพเรือเดินทางข้ามทะเล สาเหตุที่พระองค์ตัดสินใจใช้กำลังทางเรื่อนั้น อาจเป็นเพราะเห็นว่าพม่าสกัดการรบทางบก ไม่ชำนาญการรบทางน้ำเหมือนชาวทะเลตะวันออก ประกอบกับอยุธยาในเดือน ๑๒ นั้นเป็นฤดูน้ำหลากน้ำเจิ่งนองท่วมทุ่ง การใช้เรือรบจะได้เปรียบมากกว่า

จากเมืองจันทบุรี กองทัพเรือได้มาจอดพักที่เมืองชลบุรี ราษฎรได้มาร้องเรียนว่านายทองอยู่ นกเล็ก ซึ่งพระเจ้าตากทรงแต่งตั้งให้เป็นเจ้าเมืองชลบุรีประพฤติตนเป็นโจรสลัดให้ลูกน้องเที่ยวปล้นเรือสินค้าที่แล่นผ่านหน้าเมืองชลบุรีทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนมาก เมื่อทรงชำระความเป็นเรื่องจริงก็ให้ประหารชีวิตนายทองอยู่ นกเล็ก พอจัดการปกครองเมืองชลบุรีเรียบร้อยแล้ว ในเดือนพฤศจิกายนพระองค์ก็ทรงนำทัพเรือมุ่งสู่อ่าวไทยเข้าสู่ปากน้ำเจ้าพระยา บรรดาทหารกษัตริย์ได้ยกพลขึ้นบกที่ป้อมวิชัยประสิทธิ์ เข้าตีทหารของนายทองอิน คนไทยที่ไปเข้าข้างพม่าตั้งค่ายที่ธนบุรีเพื่อรวบรวมทรัพย์สินส่งไปยังเมืองพม่า

หนังสือเรื่อง *ไทยรบพม่า* ของกรมพระยาดำรงราชานุภาพ บรรยายเหตุการณ์ตอนนั้นว่า

“...ฝ่ายสุกี้แม่ทัพพม่าที่ค่ายโพธิ์สามต้น ได้ทราบความจากคนที่นายทองอินให้ไปบอกข่าว ไม่ช้าพวกที่แตกหนีไปจากเมืองธนบุรีก็ตามไปถึง บอกสุกี้ว่าเสียเมืองธนบุรีแก่ไทยแล้ว สุกี้ได้ทราบก็ตกใจ ให้รีบ

เตรียมรักษาค่ายโพธิ์สามต้น และเวลานั้นเป็นเวลาฤดูฝน สุกี้เกรงว่ากองทัพไทยจะขึ้นไปถึงเสียก่อนเตรียมต่อสู้พร้อม จึงให้มองภูนายทัพรองคุมพลพวกมอญและไทยที่ไปยอมอยู่ด้วย ยกเป็นกองทัพเรือลงมาตั้งสกัดคอยต่อสู้อยู่ที่เพนียด เจ้าตากยกขึ้นไปถึงกรุงฯ ในค่านั้น ได้ความว่ามีกองทัพข้าศึกลงมาตั้งอยู่ที่เพนียด ยังไม่ทราบที่กำลังข้าศึกจะมากน้อยเท่าใดก็ยังอยู่ ฝ่ายพวกไทยที่มากองทัพมองภูรู้ว่ากองทัพไทยด้วยกันยกขึ้นไปก็รวนระจะหลบหนีไปบ้าง จะมาเข้ากับเจ้าตากบ้าง มองภูเห็นพวกไทยไม่เป็นใจต่อสู้ข้าศึก เกรงจะพากันเป็นกบฏขึ้น ก็รีบหนีเอาตัวรอดกลับไปค่ายโพธิ์สามต้นในค่านั้น

พอรุ่งเช้าเจ้าตากทราบความจากพวกไทยที่หนีพม่ามาเข้าด้วยว่าข้าศึกถอยหนีจากเพนียดหมดแล้ว ก็รีบยกตามขึ้นไป และค่ายพม่าที่โพธิ์สามต้นนั้นตั้งข้างปากตะวันออกค่าย ๑ ข้างฝ่ายตะวันตกค่าย ๑ ตัวสุกี้แม่ทัพอยู่ค่ายข้างปากตะวันตก ค่ายนี้พม่าเรือเอาอิฐตามวัดมาก่อกำแพงเมืองทำเชิงเทินมั่นคงมาแต่ครั้งเนเมียวสีหบดี แม่ทัพใหญ่อยู่เมื่อล้อมกรุงฯ จึงเป็นที่มั่นของสุกี้ต่อมา เจ้าตากยกตามมองภูขึ้นไปถึงโพธิ์สามต้นเวลาเช้าก็สั่งให้ทหารระดมตีค่ายพม่าข้างปากตะวันออก พอเวลา ๙ นาฬิกาก็ได้ค่ายนั้น เจ้าตากจึงทรงให้เข้าตั้งรักษาค่าย แล้วให้ทำบันไดสำหรับจะพาดปืนค่ายพม่าข้างปากตะวันตกแต่เวลาเช้านั้น ครั้นพร้อมเสร็จพอเวลาค่ำก็ให้พระยาพิพิธ พระยาพิชัย นายทหารจีน คุมกองทหารจีนไปตั้งประชิดค่ายสุกี้ทางด้านวัดกลาง พอรุ่งเช้าก็ให้กองทหารไทยจีนเข้าระดมตีค่ายสุกี้พร้อมกัน รบกันแต่เช้าจนถึงกองทัพอันเจ้าตากก็เข้าค่ายพม่าได้ ฆ่าสุกี้แม่ทัพพม่าตายในที่รบ พวกไพร่พลที่เหลือตายมองภูพาหนีไปได้บ้าง แต่ที่จับได้และที่เป็นไทยยอมอ่อนน้อมโดยดีนั้นเป็นอันมาก เจ้าตากก็ได้อภัยพม่าที่โพธิ์สามต้นก็ได้กรุงศรีอยุธยากลับคืนมาเป็นของไทย...”

กรุงศรีอยุธยาได้กลับมาเป็นของไทยอีกครั้งหนึ่ง เมื่อวันศุกร์เดือน ๑๒ ขึ้น ๑๔ ค่ำ เพลาย่ำ ๑ โมงเศษ ตรงกับวันที่ ๖ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๓๑๐ นับจากวันเสียกรุงเมื่อวันที่ ๗ เมษายน พุทธศักราช ๒๓๑๐ ไม่ถึงปี

ตำนาน

สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

ต่อจากเล่มที่ ๘๗ ตอน ๕

โดย..พรกมล สุนทรนนท์

ตอนที่ ๑๙

ม้าศึกคู่กายตัวแรกของสิน
ณ อาณาจักรเจ้าสัวซุ่น

ทันทีที่สินถึงหน้าประตูบ้าน คนแรกที่มองเห็นคือเจ้าสัวซุ่น เพราะกำลังนั่งสนทนาเรื่องการค้า และการบ้านการเมืองอยู่กับไฮองอันเป็นปกติวิสัยของคนทั้งสอง หลังเลิกงานเจ้าสัวซุ่น ตะโกนบอกนงเอี้ยงที่ออกมารอลูกชายตั้งแต่บ่าย เพราะได้ข่าวลูกชายจะกลับมาวันนี้ ในขณะที่ ไฮองรีบเร่งเดินไปเปิดประตูให้สิน

ทุกครั้งที่สินกลับมา ก็ยังความปิติให้ทุกคนในบ้าน ยิ่งครั้งนี้ สินหายไปนาน นกเอี้ยงดีใจจนน้ำตาไหล และที่สำคัญที่สุด การกลับมาครั้งนี้ของสิน ไม่ได้ทำให้ทุกคนดีใจอย่างเดียว แต่ยังทำให้ทุกคนในบ้านทั้งตื่นเต้นและตกใจ โดยเฉพาะ นกเอี้ยง แทบเป็นลมบนโต๊ะกินข้าว เมื่อสินได้เล่าเหตุการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้นให้ฟัง โดยเฉพาะเรื่องที่ สินฆ่าโจรตาย อายุเพียงแค่ ๑๓ ปีสิน ใจกล้าทำได้ถึงเพียงนี้ มันทำให้ครอบครัวสินยิ่งนึกถึงคำทำนายของหลวงตาโชติ

เจ้าสัวซุ่นได้ชวนหลานชายออกไปนั่งคุยที่ระเบียงบ้าน “ หลานยิ่งถูกมันตาย ได้อย่างไร ” “ หลานกึ่งเหมือนกันครับท่านตา หลานเห็นมันกำลังถือปืนไล่ผู้หญิงที่ไม่มีทางสู้ หลานก็กระโดดลงจากม้า ยิ่งสวนกลับไปนัดเดียว มันก็ลงไปนอนกองกับพื้น หลานก็คว้าแขนผู้หญิงไปขึ้นม้า ”

“ นัดเดียว มันตายเลยรี.. ”

“ เปล่าครับ..ท่านตา ตอนแรก หลานก็ไม่รู้ว่ามันตายหรือไม่ เห็นมันกองลงกับพื้น

หลานตกใจ เลยพาผู้หญิงวิ่งหนีไปก่อน พอขึ้นหลังมาได้ หลานหันไปมอง เห็นมันยังนอนอยู่กับพื้นเหมือนเดิม แต่ในมือมันถือปืนเล็งจักยิงไปที่ทหารของเรา หลานเลยยิงสวนกลับไปอีก ๑ นัด ”

“ คราวนี้..มันตายเลยรี ”

“ ใช่ครับ ท่านตา มันตายสนิทเลย ”
เจ้าสัวซุ่นจ้องมองหลานชาย ตั้งแต่หัวจรดเท้า

ด้วยท่าทางครุ่นคิดและห้วงใย ก่อนพูดว่า
“เจ้าสินเอ๋ย..สัญญาตฤณของหลาน
มันได้สำแดงตัวตนของมันแล้ว ถึงตาจักเลี้ยง
หลานมาอย่างทะนุถนอมเพียงใด
ชะตาของหลานนั้นคงมีอาจหลีกเลี่ยงได้
หลานจงเตรียมตัวเตรียมใจเถิด”

สินนั่งฟังตาคพูด ด้วยความสงบนิ่ง ก่อนพูดว่า..

“ ท่านตาคครับ หลานอยากได้ม้าสักตัว ”

“ หลานขี่มันเป็นแล้วรี ”

“ยังเลยครับท่านตา แต่หลานว่ามันไม่ยาก ๑๖
วัน ที่หลานอยู่บนหลังม้ากับเจ้าฟ้าท่าน หลาน
สังเกต เห็นการขี่และการบังคับม้า ของเจ้าฟ้า
ท่านตลอด หลานคิดว่าขี่ไม่ยาก และ ตลอด
การเดินทาง ทุกครั้งที่พักม้า หลานก็เล่นกับม้า
ตลอด จนคุ้นเคย ”

“ เอาละ..ถ้าหลานมันใจเยี่ยงนั้น พรุ่งนี้ตาค
หยุดงาน พาไปฝึกขี่ม้าทั้งวัน ถ้าหลานขี่เก่งแล้ว
ตาคักยกให้เลย มีอยู่ ๒ ตัว ให้เลือกไปตัวหนึ่ง ”

“ ครับท่านตา ”

เป็นครั้งแรก ที่เจ้าสัวซุ่น เห็นหลานชายแสดง
อาการดีใจออกมาอย่างเต็มสีหน้าและท่าทาง มัน
ทำให้เจ้าสัวซุ่น ได้รู้ว่าหลานชายชอบม้ามาก ๆ

คืนนี้การสนทนากันของคนในครอบครัวได้ยุติ
ลงตอนสามทุ่มกว่า ๆ นกเอี้ยงกับสินกราบลาตา
กับยาย และเดินกลับเรือน โดยมีโหสองเดินไปส่ง
เพื่อจะแวะเยี่ยมหม่อมฮั่วผู้เป็นมารดาเหมือนเดิม

ณ ตำหนักพระสนมนกเอี้ยง

ชด..นั่งรอสินอย่างใจจดใจจ่อที่ใต้ต้นไม้
ใหญ่จนตึกต้น ด้วยความคิดถึง เขาอยากเดินออกไป
ไปหาสินแทบขาดใจ แต่ติดตรงที่นกเอี้ยงบอกให้
อยู่ดูแลบ้านจึงไม่กล้าออกไป

ชดมองเห็นสินเดินเข้ามาแต่ไกล เขา
รีบวิ่งเข้าไปหาอย่างไม่มีรีรอ ทั้งสินและชดจับมือ
กันเดินเข้ามาในบ้านด้วยความดีใจ นกเอี้ยงรู้ดีถึง

ความผูกพันของทั้งสอง ก่อนจะขึ้นเรือนจึงพูดขึ้น
ว่า

“ คืนนี้ อนุญาตให้คุยกันให้หายคิดถึง แต่อย่า
ตึกมากนัก เทียนนี้ยังมีเวลาอีก ๒ วัน ที่จักได้อยู่
ด้วยกัน ”

สินกับชดรับคำ แล้วเดินออกไปคุยกันที่
ใต้ต้นไม้ใหญ่ ที่ที่ใช้เป็นลานฝึกซ้อมประจำที่หน้า
บ้าน พอนั่งลง คำแรกที่สินพูดกับชดคือ..

“ พี่ชด..ผมคิดถึงพี่ชดมาก แล้วเพื่อน ๆ ผมเป็น
เยี่ยงไรบ้าง ผมก็คิดถึงพวกเขาเหมือนกัน ” น้ำตา
ของชดไหลพรากด้วยความซาบซึ้ง จนต้องเอา
มือปาดน้ำตา เพราะหัวใจของไอ้ชดคนนี้ มันทั้ง
คิดถึงทั้งห้วงใยคุณหนูสินของมัน

“ พี่ชดและเพื่อน ๆ ทั้งคิดถึง ทั้งเป็นห่วงคุณหนู
มาก คุณหนูไม่อยู่สืบทว่าวัน ไ้เมฆ ไ้สิงห์ ไ้
ลอย กับไ้ไ้ น้ำหัวจุก มันสับเปลี่ยนหมุนเวียนมา
ถามข่าวคุณหนูตลอด ”

“ พี่ชด พรุ่งนี้ไปตามพวกเขามาให้ผมด้วยนะ ”
ชดรับคำและรับถามสินถึงเรื่องการไปสงขลา

สิน..ได้เล่าถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ได้
เผชิญมาให้ฟังโดยละเอียด ชดตะลึง! และปรบมือ
ให้สิน เป็นการใหญ่ ชด..ชื่นชมสินด้วยหัวใจ คืนนี้
ทั้งสองคุยกันไม่นานและแยกย้ายกันไปนอน หลัง
จากคุยไม่ถึงชั่วโมง

สินขึ้นเรือน เห็นแม่นกเอี้ยงยังคงนั่งรอ
อยู่ นกเอี้ยงบอกให้ลูกชายไปอาบน้ำ แล้วรีบเข้า
นอน จะได้เอาแรงไปฝึกขี่ม้า และเล่นกับเพื่อน ๆ
ในวันพรุ่งนี้ สินทำตามที่แม่สั่งอย่างว่าง่ายเหมือน
เดิม เมื่ออาบน้ำแต่งตัวเสร็จแล้ว สินเข้าไปในห้อง
ของตัวเอง ได้หยิบผ้าห่มและหมอน ออกมาหาแม่
“ ท่านแม่ครับ ลูกนอนอนข้างเตียงท่านแม่ จักได้
รี ไม่ครับ ”

“ อันใด ? ลูกจึงคิดทำเยี่ยงนี้เล่า..”

“ ลูกคิดถึงท่านแม่มากครับ ไปสงขลาคราวนี้ ลูก

แอบน้ำตาไหลหลายคราทีเดียว ”

นกเอี้ยงเอามือลูบหัวลูกชาย “ เยี่ยงนั้นก็ตามใจเจ้าเถิด ”

คืนนี้ สิ้นหลับยาวจนถึงเช้า ได้ยินเสียงกรนเบา ๆ ทั้งคืน ปกติ ตีห้า สิ้นจะตื่นแล้ว แต่วันนี้หกโมงครึ่งแล้ว สิ้นยังไม่ตื่น นกเอี้ยงเข้ามานั่งดูลูกชายใกล้ ๆ เห็นยังนอนหลับสบายและคงกรนเบา ๆ จึงเดินเข้าไปหาเหมยฮั่วที่กำลังจัดเตรียมอาหารเช้า เพื่อสั่งให้จัดเตรียมอาหารเช้าเพียงให้ สิ้นกับตาและเพื่อน ๆ ไปกินกันตอนซ่อมขี่ม้า นกเอี้ยงแปลกใจที่ไม่เห็นชด ตื่นมานั่งรอสินเหมือนเดิม จึงถามเหมยฮั่ว จนได้ความว่า..สินสั่งให้ไปตามเพื่อน ๆ มา นกเอี้ยง ยิ้ม ๆ พร้อมส่ายหน้าและเดินกลับเข้าไปที่ห้องนกเอี้ยง เข้าไปนั่งข้าง ๆ สิ้น เอามือแตะแขน และเรียกเบา ๆ ..

“ เจ้าสิน ๆ วันนี้นัดเพื่อน ๆ ก็เมื่อยมากกันลูกพี่ชดไปตามเพื่อนให้ลูกแล้วนะ ”

เสียงนกเอี้ยงทำให้สินสะดุ้งตื่น พร้อมกับขอบคุณมารดา แล้วลุกไปอาบน้ำอย่างไม่จู้จี้เจียนี่ สินทานข้าวเข้ากับมารดาตามลำพัง

สินทานข้าวเสร็จ ชดกลับมาพอดี และได้เข้ามารายงานสิน ว่า..เพื่อน ๆ ทั้ง ๔ คนดีใจมากที่รู้ว่า สินกลับมา แต่เช้า ๆ พวกเขาขอช่วยพ่อแม่ทำงาน เสร็จแล้วจะรีบตามมา ได้เวลาใกล้เพื่อน ๆ จะมา สิ้นกับชด ขวนกันลงมารอที่เดิมก่อน ๓ โมงเช้านิดหน่อย สหายรักทั้ง ๔ คนรวมตัวกันพร้อมที่ด้านหน้าอาณาจักรเจ้าสัวซุ่น และเดินเข้ามาถึงบ้านสิน เป็นเวลา ๓ โมงเช้าพอดี

เพียงครึ่งเดือนที่ไม่ได้เจอกัน มันช่างดูเนิ่นนานสำหรับพวกเขาทั้ง ๖ คน ต่างคนต่างแย่งกันคุย ต่างคนต่างแย่งกันถามไถ่ กันและกัน และ สุดท้าย สิ้นได้เล่าเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตัวเองทั้งหมด ตอนลงไปสงขลาให้เพื่อน ๆ ฟังความรู้สึกของทั้ง ๔ คนไม่ได้ต่างจาก ชด เลย

สินบอกแก่เพื่อนๆทุกคนว่า..

“ ข้ากลับมาคราวนี้ พวกเราคงมิได้ซ่อมมิด ซ่อมดาบ ซ่อมธนู หรือปะมือใด ๆ กันดอก ” เมฆริบถามด้วยความสงสัย “ ทำไมรี คุณหนู หรือว่า ท่านตาเห็นว่าเกิดเรื่องแบบนี้ แล้วจ้กให้คุณหนูวางมือเรื่องแบบนี้ทั้งหมด ”

“ หาได้เป็นแบบนี้ไม่ พี่เมฆ ท่านตาของข้ายังกลับส่งเสริม ”

“ แล้วอันใดเล่า จึงจ้กมิได้ฝึกกัน ”

“ วันนี้ ท่านตาจ้กพาข้าไปฝึกขี่ม้าทั้งวัน ถ้าข้าขี่ได้เก่งเมื่อใด ท่านตาจ้กยกม้าให้ข้า ๑ ตัว แต่ข้าว่า วันเดียว ข้าอาจจ้กขี่ได้ไม่เก่ง ข้าจึงคิดว่า ๒ วันที่ข้ากลับมาเที่ยวนี้ ข้าจ้กใช้เวลาฝึกขี่ม้าทั้งหมด และข้าก็อยากให้พวกเจ้า ไปดูการฝึกซ้อมของข้า พวกเจ้าจ้กได้คุ้นเคย เวลาที่ข้าฝึกให้พวกเจ้าต่อ พวกเจ้าจ้กได้ขี่เป็นเร็ว ๆ ”

พูดจบ ทุกคนอีกเฝิมต่างอยากไปเร็ว ๆ เจ้าน้ำจึงรับถาม.. “ แล้วเราจ้กไปเมื่อใดกันพี่สิน ข้าอยากเห็นพี่สินขี่ม้าเร็ว ๆ ”

“ ท่านตานัดข้าออกไปเจอกันที่ลานฝึกเลยเราพร้อมก็ไปกันเลย ” ชดก็ใจร้อนอยากจะไปเหมือนกัน เพราะตั้งแต่พ่อเสียชีวิต ชดไม่เคยได้ขี่ม้าอีกเลย จึงขึ้นไปเอาอาหารกลางวันของทุกคนเอง โดยไม่รอให้เหมยฮั่วเอาลงมาส่ง สักครู่ ชดก็หัวตะกร้าที่บรรจุห่ออาหารที่มากพอสำหรับมือกลางวันของทุกคนลงเรือนมา พร้อม ๆ ..กับการเคลื่อนขบวนเดินทาง ไม่ถึง ๑๕ นาที ทั้ง ๖ คนก็มาถึงลานฝึก ในขณะที่เจ้าสัวซุ่นอุ่นเครื่องม้ารออยู่ก่อนแล้ว.. สิน.. ไม่รอช้า รีบวิ่งเข้าไปหาคุณตาด้วยความตื่นเต้น เจ้าสัวซุ่น เริ่มจากฝึกให้สินเรียนรู้สัดส่วนและอวัยวะต่าง ๆ ของม้า การดูลักษณะม้า นิสัยม้า และต่าง ๆ ที่เป็นความรู้เบื้องต้น หลังจากนั้นให้สินฝึกงูม้าและเริ่มเข้าสู่กระบวนการฝึกขี่ม้า โดยมีเพื่อน ๆ ยืนเชียร์และให้กำลังใจอยู่

ข้างสนามตลอด การเรียนรู้ของสินเป็นไปได้เร็วมาก อาจจะทั้งด้วยความชอบและอัจฉริยภาพส่วนตัวและจากประสบการณ์ ๑๕ วัน ที่อยู่บนหลังม้า ตอนไปสงขลา

สินเก่งขึ้นเรื่อยๆ แบบก้าวกระโดด เพียงไม่นาน สินก็สามารถขี่และบังคับม้า ให้ไปตามเส้นทางที่ตัวเองต้องการได้แล้ว ในตอนท้ายของการฝึกวันแรก สินลองให้เพื่อน ๆ ขึ้นนั่งข้างหลัง ที่ละคน ๆ แล้ววิ่งไปคนละรอบ จนครบ ๕ คน เพื่อให้เพื่อนได้รับประสบการณ์ด้วย การซ้อมวันนี้ สิ้นสุดลงตอนบ่าย ๓ โมง แบบการซ้อมไป พักไป ทุกคนทั้งม้า เข้าวันต่อมา สินก็กลับมาซ้อมอีกครั้ง ในเวลาเดิมพร้อมกับเพื่อนกลุ่มเดิม ช่วงเช้า – ถึงเที่ยง เจ้าสัวชั้นยังคงควบคุมการฝึกซ้อมของสิน พอมั่นใจว่าสินขี่ม้าเองได้ดีและคล่องแล้ว จึงยกม้าให้สิน ตามคำมั่นสัญญา ช่วงบ่าย จึงไม่มีการฝึกซ้อม สินจึงเริ่มฝึกขี่ม้าให้เพื่อนแต่ละคนทันที จนเพื่อน ๆ เริ่มขี่ม้าเป็น ตกเย็น สินได้โชว์ลีลาการขี่ม้า ไปส่งเพื่อนให้ถึงบ้านที่ละคน ก่อนที่ตัวเอง กับ ชด จะกลับมาทานข้าวที่บ้านกับครอบครัว คืนนี้ สิน นอนหลับอย่างมีความสุข เพราะได้สิ่งที่ตัวเองปรารถนามาครอง

รุ่งเช้า สินได้ขี่ม้าไปทำงานสนใจ พร้อมได้กราบทูลเรื่องม้า ต่อพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ พระองค์ทรงปลื้มใจตัวสินเป็นอย่างยิ่ง พร้อมกับมีพระราชดำรัสกล่าวชื่นชมและให้กำลังใจ

ทุกอย่างในชีวิตสิน ดำเนินไปรวดเร็วมาก พระองค์ทรงคิดไม่ต่างจากเจ้าสัวชั้น และทรงทอดพระเนตรสิน ที่นั่งก้มหน้าก้มตาทำงานอยู่ใกล้ ๆ ในพระทัยทรงคิดว่า...เวลาของเขามันคงมาถึงแล้ว..

หลังจากผ่านเหตุการณ์ที่เลวร้ายจากสงขลา และได้ม้ามาจากคุณตา พดติกรรมสินก็เปลี่ยนไปบ้าง เช่น พอมีเวลาว่างหรือหลังเลิกงาน

สินมักจะลงไปขลุกอยู่กับม้าของตัวเอง หรือควมม้าเล่น ๆ ลับตาคน สินก็มักจะเอาปืนที่พกติดตัวตลอด ออกมาดูและสำรวจความเรียบร้อย

ถึงสินจะเปลี่ยนแปลงไปบ้างในด้านนี้ แต่เรื่องงาน เรื่องการศึกษา เรื่องครอบครัว และเพื่อน สินก็ไม่เคยเปลี่ยนแปลง เพียงแต่มีสิ่งที่ทำให้สินสนใจเพิ่มขึ้นมา ใน ๑ สัปดาห์ สินใช้เวลา ๕ วัน ทำงานรับใช้พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ ในฐานะ “มหาดเล็กฝึกหัดรับใช้ส่วนพระองค์” ส่วนอีก ๒ วัน สิน ใช้เวลากับครอบครัวและเพื่อน ยกเว้นมีพระบรมราชโองการให้สินเดินทางไปไหนกับพระองค์ หรือกับเจ้าฟ้าอุทุมพร สินใส่ใจศึกษากฎหมายต่าง ๆ และการบ้านการเมืองจากพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ และ เจ้าฟ้าอุทุมพร อยู่มิได้ขาด นานวัน สินยิ่งเป็นที่โปรดปรานของพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ และ เจ้าฟ้าอุทุมพร บางครั้ง เจ้าฟ้าอุทุมพร ทรงชวนสิน ไปขี่ม้าแข่งกัน ต่อมาการขี่ม้าแข่งกัน ก็เป็นที่โปรดปรานของทั้งเจ้าฟ้าอุทุมพร ทั้งสิน และมักหาเวลาไปขี่ม้าแข่งกันเสมอ... วันหยุด ๒ วัน สินยังกลับบ้านตรงเวลาเหมือนเดิม และปฏิบัติตัวต่อตายายและแม่รวมทั้งหมดทุกคนในบ้านเหมือนเดิมเช่นกัน แต่ด้วยวัยที่มากขึ้นเรื่อย ๆ ของสิน การปฏิบัติตัวบางอย่างอาจเป็นไปตามวัย เช่น การคบหากับเพื่อน

เดิมที สินกับเพื่อน ๆ จะเล่นและซ้อมศิลปะการป้องกันตัวกันที่บ้าน หรือขี่ม้าออกไปเล่นและฝึกซ้อมกันที่แค่ลานกว้าง ๆ ซึ่งอยู่ไม่ห่างจากบ้านนัก หรืออาจจะออกไปเดินที่ย่านการค้าของคุณตา และพากันช่วยคุณตาขายของ เสร็จแล้วก็เดินเลยไปที่ท่าเรือที่สินเคยมากับตาตอนเด็ก ๆ

เมื่อเข้าวัยหนุ่ม บางครั้งสินก็จะชวนชด ออกไปหาเพื่อน ๆ นอกบ้าน และมักจะเลือกนั่งเล่นและซ้อมการต่อสู้ที่บ้านเพื่อนคนใดคนหนึ่ง บ่ายคล้อยถึงเย็น ก็จะมีเริ่มสังสรรค์กันและมักจะมี

เหล่า มีบุหรื ตามประสาบ้านชาวบ้าน ทัว ๆ ไป เพื่อนบางคนดื่ม บางคนไม่ดื่ม ส่วนสินไม่ดื่ม แต่คอยควบคุมเพื่อน ไม่ให้ดื่มกันแบบเมามายจนควบคุมตัวเองไม่ได้ เพื่อให้สามารถเดินกลับบ้านกันได้แบบสบาย บางวัน เพื่อนชวนไปเดินป่า สินชอบมาก จะรับปากไปทันที ในการเดินป่ามักเอาเกวียนไปเสมอ และผลัดเปลี่ยนการขี่เกวียนรวมทั้งสินด้วย พอถึงที่ที่ชอบ ก็จะไปพักกันที่นั่น แล้วก่อกองไฟ เมฆก็จะนำเพื่อน ๆ ออกยิมนกยิงหนูและหาอาหารป่ามาปิ้งย่างกันกิน ส่วนสินขนนึ่งเผ้ากองไฟ โดยมีขดนั่งอยู่ด้วย

สินไม่ชอบฆ่าสัตว์ จนเพื่อน ๆ ต้องล้อเล่นแบบขำ ๆ ว่า..“ ปืนสินยิงสัตว์ไม่ได้ ..ยิงได้แต่คนร้าย ” เล่นเอาสินต้องนั่งยิ้มแบบเจื่อน ๆ และได้แต่คิดในใจ ถ้ารู้ว่ามาแล้วต้องล่าสัตว์มากินอย่างนี้ไม่มาดีกว่า

ตกเย็นเจ้าสัวซุ่น มักชวนสินไปซ้อมยิงปืน และคุยเรื่องการค้ากันเสมอ แม้ว่าชีวิตสินจะไปได้ดีในทางราชการ แต่เจ้าสัวซุ่นก็ไม่อยากให้หลานปล่อยมือเรื่องการค้า เพราะราชสำนักต่าง ๆ ก็ยังต้องทำการค้า และการค้าเป็นอาชีพที่ทำเงินได้อย่างงดงาม ที่ตนเองมั่งคั่งได้ในตอนนี้ ก็เพราะการค้า จึงอยากให้หลานรู้ไว้ให้ชำนาญ

ต่อมาระยะหลัง ๆ ทุกวันหยุด เจ้าสัวซุ่น เริ่มให้สินเข้ามาดูแลการค้า หัดดูแลเรือสินค้าเข้าออกรวมทั้งแต่งเกวียนสินค้า ไว้ให้ออกค้าขาย เจ้าสัวซุ่น เห็นว่าสินเป็นคนรักเพื่อน ในวันหยุดจึงให้ชวนเพื่อน ๆ มาฝึกเป็นพ่อค้าเกวียน

สิน,ขด และเพื่อนรักทั้ง ๕ คน เริ่มมาเป็นพ่อค้าเกวียน คุมกันไปเล่มละ ๓ คน โดยเริ่มขายกันใกล้ ๆ ที่สามารถไปกลับได้ทุกวัน แต่ละวัน เจ้าสัวซุ่น จะจ่ายผลตอบแทนให้อย่างงดงาม และพอใจกันทุกคน ต่อมาก็เริ่มออกไปขายกันใน

ที่ไกล ๆ ที่ต้องพักค้างคืน เช่นไปถึงแถวชายแดนซึ่งเคยปะทะสู้รบกับกลุ่มโจร พวกที่เป็นบ่อนทำลายแผ่นดินและรังแกชาวบ้าน ทั้ง ๖ คนช่วยกันปราบอย่างราบคาบมาก็หลายครั้ง ต่อมาสายรักของสินทั้ง ๔ คนพอใจในการทำงานกับเจ้าสัวซุ่น จึงขอมาเป็นพ่อค้าเกวียน ทำงานประจำด้วย เจ้าสัวซุ่นรับเข้าทำงาน ส่วนขดมีหน้าที่ดูแลพระตำหนักพระสนมเอกเอียง และติดตามสิน ดังนั้นขดจึงเข้ามาที่อาณาจักรการค้า เฉพาะในวันที่สินเข้ามา ซึ่งส่วนมากจะเป็นเฉพาะตอนเย็นและวันหยุด

ต่อมาเจ้าสัวซุ่น เริ่มสุขภาพไม่ค่อยดี จึงให้เจ้าพระยาจักรีกราบพูลต่อพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศว่า หลังเลิกงานจะขอให้สินกลับมาอนที่บ้าน จะได้ดูแลและฝึกการค้ากับคุณตาไปด้วยพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศและเจ้าพระยาจักรีให้การสนับสนุน เพราะตระหนักดีว่า การค้าก็เป็นเรื่องสำคัญ โดยเฉพาะการค้าของเจ้าสัวซุ่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับราชสำนักสยามเป็นอย่างมาก..

แม้ว่า สายรักทั้ง ๔ คนของสิน จะเข้าทำงานที่อาณาจักรการค้า ของเจ้าสัวซุ่นแล้วก็ตาม แต่เรื่องการฝึกศิลปะการต่อสู้แขนงต่าง ๆ รวมถึงการขี่ม้า สินกับขดและสายรักทั้ง ๔ คนยังหาเวลาฝึกซ้อม ได้อย่างสม่ำเสมอ สัปดาห์ละประมาณ ๒ วัน วันละ ๑ - ๒ ชั่วโมง โปรดติดตามตอนต่อไป..

ไพลรักไพลสงคราม

ต่อจากเล่มที่ ๘๗ ตอน ๕

คำสอนจากโรงเรียนนายร้อย จปร. ดังแว่วมาจากส่วนลึกของจิตใจ...

“ยามสุข ผู้บังคับบัญชาจะเป็นคนสุดท้ายในแถวทหาร...แต่ยามทุกข์ ผู้บังคับบัญชาจะเป็นคนแรก”

จากแผนที่ตระเตรียมและผ่านการซักซ้อมมาแล้วอย่างดี ครูหนึ่งรถสามคันที่นำหน้าขบวนก็เริ่มเคลื่อนที่แยกตัวออกจากขบวนส่วนใหญ่ซึ่งหยุดนิ่งเตรียมพร้อมอยู่กับที่ตามคำสั่ง

รถทั้งสามคันค่อย ๆ เคลื่อนที่เข้าสู่พื้นที่คับขัน หยอกล้อความเป็นความตายเบื้องหน้า คันแรกเป็นรถขนาด ๑ ตันติดอาวุธเอ็ม-๖๐ อยู่เหนือตำแหน่งพลขับ พลประจำปืนสายปากกระบอกปืนไปตามสายตาที่ตรวจตราภูมิประเทศ โดยเฉพาะฝั่งซ้ายที่เป็นเนินสูงข่มอันได้เปรียบหากศัตรูยึดครองกำลังที่เหลืออีกเกือบ ๑๐ คน นิ้วมือแตะที่ไถรง์โกอาวุธประจำกายเอ็ม-๑๖ ด้วยท่วงที่เตรียมพร้อมสูงสุด

คันที่สองซึ่งวิ่งตามมาเป็นของชายชาญ รถจี๊ปขนาด ๑/๔ ตัน เอ็ม-๑๕๑ ชายชาญนั่งอยู่บนเบาะขาด้านหน้าระดับเดียวกับพลขับ ในมือถือเอ็ม-๑๖ ตัดลากล้องสั้นเพื่อความคล่องตัว เยื้องไปที่เบาะหลัง พลวิทยุสะพายวิทยุสนามอยู่บนหลัง มือซ้ายถือปากพุดหูฟังพร้อมรับส่งข่าว มือขวาถือเอ็ม-๑๖

คันที่สาม ปิดท้ายขบวนล้อเป้า เป็นรถขนาด ๒ ตันครึ่งที่เรียกกันติดปากเช่นเดียวกันว่า ยีเอ็มซี ในส่วนพื้นที่บรรทุกซึ่งเปิดโล่งไว้หลังคามีกำลังทหารอยู่เกือบ ๒๐ คน ติดอาวุธพร้อม เสริมด้วยเครื่องยิงเอ็ม-๗๙ ‘ไอ้ปืนโต’ อีกสองกระบอกใช้ยิงลูกระเบิดขนาด ๔๐ มิลลิเมตร ซึ่งนับเป็นอาวุธที่ใช้อย่างได้ผลอีกชนิดหนึ่ง

กำลังส่วนนำนี้ล้วนผ่านการฝึกฝนและคัดเลือกมาแล้วอย่างถี่ถ้วนผ่านประสบการณ์การรวบรวมกันมาแล้วอย่างโชกโชนจนกลายเป็นทีมงานที่เหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับเผชิญกับสถานการณ์วิกฤตเช่นนี้ ทุกคนผูกพันกันเหมือนพี่น้องที่สามารถตายแทนกันได้

รถทั้งสามคันวิ่งตามกันไปช้า ๆ เหนือขึ้นไปบนท้องฟ้าเฮลิคอปเตอร์ลำที่บินนำไปล่วงหน้าเมื่อครู่กลับมาบินวนเวียนพร้อมให้ความช่วยเหลือตามที่ได้รับคำขอจากชายเมื่อครู่นี้

แม้จะผ่านความเป็นความตายซึ่งบางครั้งก็หนักกว่านี้แทบนับครั้งไม่ถ้วน แต่ทุกคนก็แทบไม่หายใจหัวใจเหมือนหยุดเต้น...

ขบวนรถและกำลังทหารส่วนใหญ่ยังคงหยุดรั้งรออยู่ไกลออกไปขณะที่มีเพียงรถนำสามคันและกำลังศัตรูส่วนน้อยเท่านั้นที่กำลังเคลื่อนที่ใกล้เข้ามาในพื้นที่สังหารซึ่งเลือกไว้ เบื้องบนเฮลิคอปเตอร์ติด

อาวุธปืนวินวินเสียงข่มขู่ สถานการณ์ที่เปลี่ยนไปเบื้องหน้าทำให้นักรบ ทพท. ที่วางกำลังรอเข้าปฏิบัติการเกิดความลังเล กระนั้นด้วยวินัยเหล็กและจิตที่มุ่งมั่นทุกคนจึงยังคงอยู่ในสภาพพร้อมรบ รอการตัดสินใจจากผู้บัญชาการรบ

หากจะตายก็ขอให้หัวเกยป้อม-เหมือนเช่นทุกครั้ง และคำปักใจก่อนออกปฏิบัติการครั้งนี้

ธรมินยังคงสงบนิ่ง จิตใจมุ่งมั่น สมาธิรวมศูนย์สู่ภารกิจเบื้องหน้า ไม่ตื่นเต้น ไม่หวั่นไหว สูดลมหายใจเข้าปอดเต็มที่แล้วค่อย ๆ ระบายออกตามวิธีการที่ได้รับการอบรมเมื่อยามเผชิญวิกฤต มุ่งแยกแยะโจทย์แห่งความเป็นความตายเบื้องหน้า ค้นหาคำตอบจุดอ่อน-จุดแข็ง

เริ่มจากเฮลิคอปเตอร์ติดอาวุธ ประสบการณ์การรบสอนเขาว่า แม้ทั้งอาวุธจรวดและปืนกลอากาศทั้งสองข้างจะน่าสะพรึงกลัวสักเพียงใดแต่อาวุธเหล่านี้ก็แทบจะไร้ประโยชน์ในสถานการณ์รบติดพัน เพราะไม่สามารถแยกแยะโจมตีศัตรูที่พัวพันใกล้ชิดติดตัวฝ่ายตนเองได้ จุดอ่อนของอาวุธทางอากาศจึงสามารถใช้เป็นจุดแข็งของพวกเขาได้

แก๊จโทษตกไปข้อหนึ่ง...

สำหรับกำลังส่วนใหญ่ที่รั้งรออยู่และพร้อมจะเข้าช่วยเหลือเพื่อแก๊จสถานการณ์ให้กับส่วนกล้าตายนั้น ธรมินไม่วิตก เพราะเขาวางแผนแก้ไขไว้แล้วอย่างรอบคอบ ตามหลักวิชาซุ่มโจมตีในสงครามกองโจร

จากประสบการณ์อีกเช่นกัน ทุกครั้งที่มีการยิงพลได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต เหล่าศัตรูจะให้ความสำคัญกับคนเจ็บคนตายมากกว่าการไล่ติดตาม ดังนั้นด้วยยุทธวิธี “เข้าตีเร็ว ถอนตัวเร็ว” ย่อมสามารถทำให้พวกเขาผลจากการรบได้อย่างง่ายดาย โดยเฉพาะภูมิประเทศป่าเขาสลับซับซ้อนที่เป็นเสมือนบ้านของพวกเขาจะทำหน้าที่เป็นเครื่องกำบังความปลอดภัยให้ได้อย่างสมบูรณ์แบบ

ทุกโจทย์ได้รับคำตอบ ธรมินหันไปสบตากับทหารพิทักษ์ที่หมอบรอคำสั่งอยู่เคียงข้างพร้อมส่ง

สัญญาณพยักหน้ายืนยันภารกิจ

แล้วเผ่ารอเสียงปืนแตกนัดแรกอันเป็นสัญญาณโจมตีจากเขา...

เหลืออีกประมาณ ๑๐๐ เมตรจะถึงจุดดับชั้นที่เนินสูงข่มข้างถนนหักข้อศอกริมหุบเหวลึก ชายชาวยกมือขวาเป็นสัญญาณให้ขบวนรถหยุดการเคลื่อนที่แล้วโดดลงจากรถหยุดนั่งชันเข่าบนพื้นถนน ลำตัวแนบชิดตัวถังรถใช้เป็นที่กำบัง กำลังในบังคับบัญชาอีกสองคันต่างปฏิบัติตามอย่างรวดเร็วเช่นเดียวกัน ทุกสายตาสอดส่องหาสิ่งผิดปกติรอบกาย โดยเฉพาะบนเนินสูงข่มด้านซ้ายมือที่อยู่ติดถนน นิ้วชี้ของทุกคนทาบทับบนโกร่งโกพร้อมตัวดตะไกล้นกระสุนทันทีที่ตรวจพบเป้าหมาย

ชายชาวยกมือซ้ายไปรับปากพูดหูฟังจากพนักงานวิทยุที่กำลังตัวอยู่ถัดไปแล้วเริ่มบทแรกของการระวังป้องกันด้วยการเปิดฉากโจมตีก่อนเบื้องบนท้องฟ้าเฮลิคอปเตอร์ติดอาวุธลำนั้นยังคงบินวนเวียนทำหน้าที่ตรวจการณ์และพร้อมเข้าโจมตี

“อินทรี ๖ จากสมิหลา เอี้ยว...” กรอกคำพูดด้วยเสียงกระซิบ

“จากอินทรี ๖...” เสียงตอบรับจากนักบินที่ ๑ ดังแทรกมาในความเงียบแห่งราวไพรที่มีเพียงเสียงเครื่องยนต์และใบพัดตัดอากาศดังเป็นจังหวะสม่ำเสมอสร้างท่วงทำนองเร้าใจ

“เห็นเนินเขาริมถนนตรงหักข้อศอก ทิศทาง ๑๑ นาฬิกาหรือไม่...เปลี่ยน” เจียบไปครู่หนึ่ง

“เห็นแล้ว...ที่มีตะแบกใหญ่ดอกสีม่วงไซ้หรือไม้...เปลี่ยน”

“ถูกต้อง...ขอจรวดสองลูกตรงนั้น ตามด้วยปืนกลเคลียร์รอบ ๆ ...เปลี่ยน”

“รับทราบ รับปฏิบัติ จรวดสองลูกตามด้วยปืนกลรอบ ๆ เนินตะแบกสีม่วง...คอย”

พลิกถ้อยอย่างคล่องแคล่วแล้วพุ่งตรงเข้าสู่ที่หมายด้วยท่วงทำนองเร้าแรงที่ได้โอบเหี่ยวอีกครั้งคราเฮลิคอปเตอร์ติดอาวุธบินโฉบผ่านที่ตั้งการวางกำลังของเพื่อนนักรบเดินดินแล้วปล่อยอาวุธเข้าสู่ที่หมาย

เสียงจตุระเปิดดังขึ้นพร้อมควันขาวซึ่งพุ่งออก จากท้ายท่อเครื่องยิงจรวด ๕ ลำกลิ้งที่ติดอยู่ข้าง ลำตัวทั้งสองข้าง จรวดหัวระเบิดขนาด ๒.๗๕ นิ้ว พุ่ง ตัวออก ทิ้งควันขาวเป็นทางยาวเข้าสู่เป้าหมายอย่าง แม่นยำ เสียงระเบิดดังกึกก้องทำลายความเงียบที่ ปกคลุมขุนเขาและป่าทึบแห่งภูบรรทัด

ก่อนจะคดีใบหน้าลงแนบพื้นและพยายามทำตัว ลีบเล็กติดดินให้มากที่สุดเพื่อลดอันตราย ภาพจรวด ทั้งสองลูกที่วิ่งตรงเข้ามาหาต่อหน้าต่อตาทำให้เขานึกไปถึงวันนั้นที่เกือบเอาชีวิตไม่รอดจากลูกระเบิด คราวนั้นเขาไม่รู้เนื้อรู้ตัว แต่คราวนี้แตกต่างไป ยมทูต วิ่งตรงใกล้เข้ามาตามลำดับตรงหน้า ควันขาวท้ายจรวดขีดท้องฟ้าเป็นเส้นยืนยันท่าแห่งแห่งที่...ระยะห่างระหว่างเขากับจรวดหดสั้นลงตามลำดับ

ชบหน้าแทบดิน คิดถึงหญิงคนรักขึ้นมาจับใจ หากบาดเจ็บอีกครั้งใครจะดูแล ?

“บ้านน่าอยู่นะครับ...ร่มรื่นดีจัง” ผ่านภพเคียงคู่ไปกับอาทิตยาซึ่งกำลังนำเขาไปยังศาลาริม น้ำ “เป็นบ้านของคุณปู่คุณย่าคะ อาชีพดั้งเดิมของท่านคือทำสวนผลไม้” นายทหารหนุ่มเหลียวมองไปรอบ ๆ ซึ่งยังคงคร่ำครึด้วยไม้ผลยืนต้นหลากชนิด “ท่านมีลูกคือคุณพ่อของทิตยาเพียงคนเดียวจึงรับสืบทอดต่อ แต่ก็ไม่ค่อยได้อยู่เพราะส่วนใหญ่ท่านกับคุณแม่ก็รับราชการอยู่ต่างจังหวัดมาโดยตลอด มีทิตยานี้แหละที่ได้อยู่มากหน่อย โดยเฉพาะตอนเข้ามหาวิทยาลัย คุณปู่เสียไปหลายปีแล้ว ยังคงเหลือแต่คุณย่าใจดี” น้ำเสียงเธอร่าเริงเป็นกันเอง ผ่านภพนึกไปถึงหญิงชราที่หญิงสาวแนะนำให้รู้จักเมื่อครูนี

หนุ่มสาวทั้งสองเดินคลอเคลียมาถึงศาลาลงน้อยซึ่งทอดตัวไปในลำคลองที่ใช้เป็นทั้งที่พักผ่อนและทำเทียบเรือเล็ก ๆ ซึ่งชาวบ้านแถบนั้นยังคงใช้เป็นพาหนะหลักในการสัญจรไปมา ทั้งคูนั่งลงบนที่นั่งซึ่งสร้างขนบช่องทางเดินกลางศาลา ผ่านภพวางหนังสือที่ถือติดมือมาไว้ข้างตัว สักครู่หนึ่งหญิงสาวรับใช้ก็นำน้ำผลไม้คั้นในคนโทแก้วใหญ่พร้อมแก้วอีกสองใบมาให้ แล้วปล่อยให้หนุ่มสาวอยู่กันตามลำพัง

ตลอดเวลาที่มีมิตรภาพได้งอกเงยงดงามจนกลายเป็นความสัมพันธ์พิเศษซึ่งรู้จักกันอยู่แก่ใจระหว่างชายหนุ่มและหญิงสาว ผ่านภพไม่พยายามเร่งร้อนบีบคั้นหาคำตอบจากเธอ เขามีความรู้สึกคล้ายกำลังเฝ้าพรวนดินให้น้ำแก่ต้นไม้แห่งความรัก พร้อมหวังเต็มเปี่ยมว่าอีกไม่นานก็จะผลิดอกตามครรลองธรรมชาติ และเมื่อถึงเวลานั้น ดอกกรักดอกนี้จะงดงามหอมกรุ่นอย่างไม่มีที่เปรียบ

แต่ความตั้งใจนี้เปลี่ยนไปจากรายงานข่าวลับพร้อมหลักฐานจากจังหวัดตงตั้งฉบับนั้น วันนี้จึงเป็นวันแรกที่เขาขออนุญาตมาเยี่ยมหญิงสาวที่บ้านของเธอ พร้อมความตั้งใจจะเปิดเผยเรื่องราวทั้งสิ้นที่เก็บกลั่นอยู่ในใจตลอดมา

วันนี้เขาต้องการคำตอบ และหากต้นรักจะต้องเหี่ยวเฉาหรือตายจากไป เขาก็พร้อมรับความเจ็บปวดซึ่งคงจะดีกว่าปล่อยให้หัวใจล้าลึกไปมากกว่านี้

ลมเย็นพัดผ่านนำความชุ่มชื้นรอบตัวมาสู่ หลังจากพูดคุยเรื่องทั่ว ๆ ไปได้พักใหญ่ อากาศรอบตัวก็เริ่มขมุกขมัว หญิงรับใช้น้ำตะเกียงโคมรั่วมาให้ความสว่าง แสงสว่างจากเปลวไฟเต็นระริกยิ่งทำให้ใบหน้าของหญิงสาวงดงามลึกซึ้งมากขึ้นไปอีก

“คุณอาทิตยาครับ...” ผ่านภพเอ่ยนามหญิงสาวเต็มยศจนเธอแปลกใจ

“คะ ?” เจียบไปครู่หนึ่งคล้ายรวบรวมกำลังใจดวงตากลมโตหวานซึ่งของหญิงสาวจ้องจับประสานรอคำพูดต่อ

“คุณเชื่อเรื่องเหนือจริงบ้างไหมครับ ?” ไม่คาดคิดมาก่อนว่าจะได้รับคำถามเช่นนี้ หญิงสาวนิ่งไปครู่หนึ่ง

“ไม่รู้สิคะ...”

“เอาอย่างนี้แล้วกัน ผมเล่าอะไรให้ฟังเรื่องหนึ่งแล้วค่อยให้ความเห็น...” สุ่มเสียงจริงจัง อาทิตยานั่งตัวตรง สองมือประสานไว้บนตักตากลมโตจ้องจับรอรับฟัง

แล้วเรื่องราวความสัมพันธ์ย้อนอดีตข้ามภพระหว่างเขากับศศิประภา ก็หลังไหลออกจากปาก

ของผ่านภพออย่างละเอียด ทุกชั้นทุกตอน จนกระทั่งถึงตอนที่หลักฐานทุกอย่างถูกทำลายไปกับเปลวเพลิงที่เผาผลาญบ้านน้อยริมน้ำเจ้าพระยาหลังนั้น มหัทศจรยแห่งเรื่องราวสะกดให้หญิงสาวนิ่งงัน...

เรื่องราวจบลง อาทิตยาขอให้เขาทบทวนภาพความฝันที่ซ้ำซากอีกครั้งหนึ่ง...

ในฝัน เขาเห็นสตรีนางหนึ่งกำลังร้องไห้คำครวญราวจะขาดใจ เสื้อผ้าเนื้อตัวเประเปื้อนไปด้วยเลือดสด ๆ สีแดงฉาน ในอ้อมกอดของเธอเขาเห็นชายหนุ่มในเครื่องแบบสนามสีเขียวเข้ม ร่างกายเต็มไปด้วยบาดแผลยับเยิน แนนั่งอยู่ในวงแขน...

อาทิตยาตัวแข็งทื่อ ดวงตาเบิกกว้างจนผ่านภพแปลกใจ ครู่หนึ่งเมื่อรวบรวมสติได้ หญิงสาวจึงเอ่ยถามด้วยน้ำเสียงสั่นเครือ

“หลังจากนั้นพี่ภพมีฝันแบบนี้อีกไหมคะ ?”

ผ่านภพทบทวนความจำครู่หนึ่งแล้วเล่าให้ฟังถึงความฝันที่เกิดขึ้นอีกหลายครั้งระหว่างออกปฏิบัติการณ์ในพัทลุงและตรัง และสุดท้ายที่นครศรีธรรมราช ก่อนได้รู้จักกับเธอขณะถูกควบคุมตัวที่บ้านชะเอียน หญิงสาวนิ่งรับฟังโดยสงบ

“พี่ภพคะ... ทิตยาก็มีฝันแบบนี้เหมือนกัน” จากนั้นก็เล่าให้ฟังถึงความฝันที่ไม่อาจให้คำอธิบายได้ของเธอ ถึงตอนนี้ผ่านภพกลายเป็นฝ่ายรับฟังด้วยอาการเช่นที่เกิดกับหญิงสาวเมื่อครู่

“ครั้งสุดท้ายที่ฝันคือที่บ้านชะเอียน ใบหน้าของนายทหารคนนั้น ขอโทษค่ะ... เหมือนใบหน้าของพี่ ไม่มีผิดเพี้ยน แต่ตอนนั้นคิดว่าคงเป็นเพราะได้รู้จักกับพี่ใหม่ ๆ จึงเก็บไปฝันต่อ...”

ผ่านภพเป็นฝ่ายตะลึง...

“ไม่น่าเชื่อเลย เพราะระยะหลัง ๆ ความรู้สึกในฝันของพี่ ศติประภาก็กลายเป็นคนคนเดียวกับทิตยา...”

เงียบไปอีกสักครู่หนึ่ง หญิงสาวก็ตั้งคำถามสำคัญ

“พี่ภพเล่าว่ามีหนังสืองานศพของคุณสุภาแล้ว มีภาพถ่ายหมู่ซึ่งมีภาพของคุณศติประภาด้วยใช่ไหม

คะ ?”

“ใช่จ้ะ...วันนี้พี่ตั้งใจจะเล่าเรื่องนี้ให้พี่ เลยหยิบหนังสืองานศพที่ว่านั้นมาด้วย” กล่าวจบก็หันไปหยิบหนังสือที่วางอยู่ข้างตัวตั้งแต่แรก เปิดไปยังหน้าที่ลงภาพถ่ายหมู่หน้าหอประชุมใหญ่แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยแล้วส่งให้หญิงสาว

จากแสงตะเกียง ภาพของศติประภาโดดเด่น...

“ไม่น่าเชื่อเลย ไม่น่าเชื่อเลย...” หญิงสาวกล่าวพิมพ์้ากับตัวเองเมื่อเห็นใบหน้าหญิงสาวในอดีต

ปริศนาทุกอย่างถูกเฉลย คำตอบที่ได้รับแม้ไม่อาจหาเหตุผลทางวิทยาศาสตร์ใด ๆ มาอธิบายได้ แต่บัดนี้ทั้งผ่านภพและอาทิตยาต่างมั่นใจในคำตอบที่ตรงกันแล้ว

ชายหนุ่มค่อย ๆ เอื้อมไปเกาะกุ่มมือของหญิงสาว ถ่ายทอดความรักทั้งหมดที่มีอยู่ไปสู่ และคล้ายทำนองที่ขวางกั้นถูกทำลาย อาทิตยาโผล่เข้าหาอ้อมกอดของชายหนุ่มพร้อมสะอื้นให้จนตัวโยน

ทุกชีวิตล้วนถูกลิขิตมาแล้ว...

ดาวตกดวงหนึ่งกรีดท้องฟ้าเป็นทางยาวเจิดจ้า กลิ่นหอมอ่อน ๆ จากกลิ่นหอมแทรกซึมปนมากับสายลมอ่อน เสียงเพลงแว่วมาจากที่อันแสนไกล

จันทร์กระจ่างฟ้า นภาประดับด้วยดาว...

จรวดทั้งสองลูกกระแทบชะง่อนผาเหนือหัวใกล้ต้นตะแบกสีม่วงที่ยืนเด่น แแรงระเบิดทำให้เศษหินเศษดินปลิววีนไปทั่ว ตะแบกสั่นกราว บางกลีบดอกที่อ่อนแอก็กระเจายพรั่งพดู ติดตามด้วยเสียงกระสุนปืนกลอากาศหวีดหวิวรอบกาย บางนัดเจาะเข้าต้นไม้ที่ขวางทางปืนจนขาดกระจุย คว้นดินปืนคละคลุ้งส่งกลิ่นฉุนแสบจมูก แต่นักรบ ทพท. ทุกคนไม่มีใครขยับตัวหนี ต่างพยายามใช้ประโยชน์สูงสุดจากที่กำบังตามธรรมชาติที่ได้เลือกสรรไว้แล้วเป็นอย่างดีก่อนหน้านี้ ทุกคนสงบนิ่งรอฟังคำสั่งเข้าโจมตีครู่หนึ่งเสียงปืนกลอากาศก็สงบลง แต่นกเหล็กตัวนั้นยังคงบินวนเวียนอยู่รอบ ๆ เฝ้ารอจังหวะ

ธรมินค่อย ๆ ยกศีรษะที่แนบติดพื้นขึ้น แล้วรวบรวมสมาธิเพ่งสายตาไปยังถนนเบื้องล่าง

ตรวจการณ์ความเคลื่อนไหวของศัตรู

ชายชาญกับกำลังส่วนนำการเคลื่อนที่ยังคงหมอบนิ่งอยู่หลังรถซึ่งใช้เป็นกำบัง สายตาทุกคู่เพ่งมองไปยังเนินเขาบริเวณพื้นที่น่าสงสัย เวลาที่ผ่านไปหลังสิ้นสุดการโจมตีทางอากาศแบบขว้างหินถามทางดูช่างเชื่องช้ากระทั่งเมื่อมั่นใจว่าไม่มีการเคลื่อนไหวใด ๆ แล้ว เขาจึงกระชับอาวุธในมือให้แน่นเข้าแล้วขยับตัวจะลุกขึ้นนำผู้ใต้บังคับบัญชาเคลื่อนที่ต่อไป แต่แล้วก็ต้องชะงักและทรุดตัวลงนั่งตามเดิม เมื่อพลวิทยุคู่มือใจถึงขาไว้แล้วชี้ให้ดูบริเวณพื้นที่ต้องสงสัย

ฟุ่ไม่ตรงนั้นขยับตัวไหวอย่างผิดปกติ ทุกสายตาดูจับจ้องไม่กะพริบ อาวุธประจำกายทุกกระบอกถูกยกขึ้นประทับป่า รอดต้อนรับการปรากฏตัวของเป้าหมาย

“หมูป่า...” เสียงพลวิทยุกระซิบบอกอย่างโล่งใจเมื่อฝูงหมูป่าซึ่งยังคงมีอยู่ชุกชุมในพื้นที่แถบนี้ค่อย ๆ โผล่พ้นแนวป่าออกมาอย่างระแวงไพรทุกปากกระบอกปืนลดลง อย่างน้อยก็ได้ผ่อนคลายแม้ชั่วขณะหนึ่ง

เมื่อเห็นว่าไม่ปรากฏสิ่งผิดปกติ ชายชาญก็ลุกขึ้นยืนเต็มตัว แล้วหันโบกมือขวาเป็นสัญญาณเคลื่อนที่ กำลังทั้งหมดแยกออกเป็นสองส่วนขนานแนวถนนซ้ายขวาตามแบบแผนปฏิบัติการลาดตระเวนที่ได้รับการฝึกและผ่านการปฏิบัติมาแล้วนับครั้งไม่ถ้วน

กำลังส่วนนำเคลื่อนที่ใกล้เนินตะแบกสีม่วงเข้าไปตามลำดับ...

กำลังของศัตรูเคลื่อนที่เข้ามาอยู่ในพื้นที่สังหารแล้ว...

พานท้ายของไรเฟิลจุดจุ่มจากค่ายสังคมนิยม-อาก้าประทับแน่นอยู่กับซอกไหล่ด้านขวาของธรณิน สายตามองผ่านแนวศูนย์หน้า-ศูนย์หลังไปยังเป้าหมายสำคัญ

ศัตรูที่อยู่ใกล้พนักงานวิทยุมากที่สุดมักเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดทั้งนี้เพราะต้องใช้วิทยุสำหรับ

สั่งการ นั้นเป็นพื้นฐานที่ได้รับการฝึกฝนและเรียนรู้จากประสบการณ์จริงในสนามรบ ดังนั้นหากคิดจะทำลายศูนย์กลางการบังคับบัญชาจึงเลือกเป้าหมายคนที่อยู่ใกล้พนักงานวิทยุมากที่สุด

จากการเฝ้าตรวจการณ์การเคลื่อนไหวของกองทหารหน่วยนี้นับแต่หยุดขบวนรถ เห็นได้ชัดเจนว่าศัตรูคนที่กำลังตกเป็นเป้าสังหารของเขาในระยะไม่ถึงร้อยเมตรย่อมเป็นนายทหารระดับผู้บังคับบัญชาอย่างแน่นอน

กำลังศัตรูเข้าสู่พื้นที่สังหาร ผู้บัญชาการของศัตรูอยู่ในศูนย์เล็ง บัดนี้เวลาแห่งการทำลายล้างเพื่อประกาศชัยชนะของประชาชนมาถึงแล้ว ธรณินค่อย ๆ เลื่อนปลายนิ้วชี้ทาบที่อยู่กับโกร่งโกเข้าตะเกไพพร้อมลั่นกระสุนสังหารซึ่งเป็นสัญญาณเปิดฉากการโจมตีตามที่ได้ชักซ้อมกันไว้

สุดลมหายใจเข้าปอดเต็มที่ ค่อย ๆ ผ่อนออกครึ่งหนึ่ง กลั่นหายใจนิ่ง ค่อย ๆ เพิ่มน้ำหนักนิ้วที่เกาะกุ่มไกปืนให้กระสุนลั่นโดยไม่รู้ตัว สายตายังคงมองผ่านศูนย์เล็งไปยังเป้าหมาย ขั้นตอนการใช้อาวุธที่ได้รับการฝึกถูกนำมาใช้อีกครั้งครา...

(ติดตามฉบับต่อไป)

“โรคติดสื่อสังคมออนไลน์ (Social Addiction)”

เรียบเรียงโดย พ.อ.นพ. ยรรยงค์ อัมสุวรรณ
ผู้อำนวยการกองแพทย์ สำนักงานสนับสนุน หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย

“Social Addiction โรคติดสื่อสังคมออนไลน์ เสี่ยงก่อภาวะ “ซึมเศร้า”

ในปัจจุบันเทคโนโลยี เข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของผู้คนมากขึ้น ในบางครั้งสมาร์ตโฟนเปรียบเสมือนเป็นปัจจัยที่ ๕ ของมนุษย์เลยก็ว่าได้ ทั้งนี้เพราะสมาร์ตโฟนสามารถทำให้เราเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ได้ง่ายและรวดเร็ว รวมถึงการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เช่น Facebook Twitter Instagram Line และ Instant Messaging อื่น ๆ ด้วย เดิมทีมนุษย์เป็นสัตว์สังคมซึ่งต้องการการยอมรับจากผู้คนรอบข้าง ดังนั้นการที่เราสามารถเข้าถึงโซเชียลมีเดียได้ง่ายขึ้นมากในปัจจุบัน ทำให้มีความเสี่ยงในการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ได้ง่ายขึ้นมากตามไปด้วย โดยเราสามารถสังเกตตนเองว่ามีอาการของโรคติดสื่อสังคมออนไลน์นี้ได้จากลักษณะอาการหลายประการที่มีความเป็นไปได้สูงที่จะพบปัญหาการติด Social Media และอาจก่อให้เกิดภาวะของโรคซึมเศร้า โรคเครียด วิตกกังวล สมาธิสั้น และไบโพลาร์ได้เนื่องจากการจดจ่ออยู่กับสมาร์ตโฟนหรือโซเชียลมีเดียเป็นเวลานานตลอดวันจะทำให้มีเวลาในการพักผ่อนน้อยลง และเกิดการฝังตัวอยู่ในโลกออนไลน์มากเกินไปจนตัดขาดจากผู้คนรอบข้าง ผู้ป่วยบางรายใช้ชีวิตในโลกสมมติมากกว่าโลกแห่งความเป็นจริงเสียอีก

เราเริ่มต้นตรวจสอบอาการโรคติดสื่อสังคมออนไลน์กันดังต่อไปนี้...

๑. อยู่กับโซเชียลมีเดียมากกว่าที่ตั้งใจไว้
 ๒. ช่วงเวลาที่ไม่ได้ใช้โซเชียลมีเดีย มักจะมีอาการกระวนกระวายใจหรือหงุดหงิด
 ๓. หากเราพยายามที่จะควบคุมการเข้าถึงโซเชียลมีเดียของตัวเองแต่ก็ไม่สามารถควบคุมได้จริง ๆ
 ๔. คิดถึงโซเชียลมีเดียอยู่เรื่อย ๆ ไม่ว่าจะกำลังทำอะไรอยู่ก็ตาม
 ๕. เวลาที่เครียดมักจะใช้โซเชียลมีเดียเพื่อคลายเครียด
 ๖. มีการโกหกหรือปิดบังเพื่อที่จะได้เล่นโซเชียลมีเดีย
 ๗. โซเชียลมีเดียเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาการทำงานหรือเกิดปัญหาความสัมพันธ์กับคนใกล้ชิด
- หากมีลักษณะอาการตาม ๗ ข้อที่กล่าวมา แสดงว่าเราอาจเป็นโรคติดสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งสามารถรับมือและแก้ไขได้ด้วยตนเองตามวิธีดังต่อไปนี้
๑. มีการตั้งเตือนเวลาการใช้งานโซเชียลมีเดียเป็นตัวช่วย เพื่อลดเวลาการใช้งานโซเชียลมีเดียให้น้อยลง
 ๒. มีการวางแผนและกำหนดเวลาการใช้งาน

โซเชียลมีเดียให้ชัดเจน

๓. หางานอดิเรกที่สนใจทำ เช่น การออกกำลังกาย การทำงานฝีมือ เดินทางท่องเที่ยวเพื่อเบี่ยงเบนความสนใจจากโซเชียลมีเดีย

๔. ออกไปสังสรรค์พบปะเพื่อนหรือญาติ แทนการใช้เวลาอยู่กับโซเชียลมีเดีย

๕. ปรึกษาจิตแพทย์เพื่อหาแนวทางการแก้ไข และรักษาโรคติดสื่อสังคมออนไลน์ หากไม่สามารถแก้ไขตามวิธีเบื้องต้นด้วยตนเองได้

เด็กติดกับสื่อสังคมออนไลน์ได้โดยเข้าครอบงำชีวิตประจำวันและหากใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจส่งผลเสียให้เกิดปัญหาทางการเรียน การทำงาน เกิดปัญหากับเพื่อน และเกิดปัญหาในครอบครัวได้ หรือบางครั้งอาจทำให้เกิดอาการป่วยทางจิตได้เช่นกัน ซึ่งก่อให้เกิดเหตุการณ์ความรุนแรง ปัญหาด้านอาชญากรรม ความรุนแรงทางเพศต่าง ๆ ได้ในท้ายที่สุด เหตุการณ์เหล่านี้ส่วนหนึ่งเกิดมาจากการที่เด็ก ๆ ติดเกม ติดสื่อออนไลน์ หรือโซเชียลมีเดีย เพราะได้เห็นตัวอย่างหรือรับแรงกระตุ้นที่ผิด หรือการใช้งานอย่างไม่ถูกต้องเนื่องจากไม่ได้รับการควบคุมดูแลจากผู้ปกครองหรือคนรอบกายในทางที่เหมาะสม และควรจะเป็น

โรคทางกายที่เกิดการเสพติดสื่อโซเชียล/สื่อสังคมออนไลน์

• โรคอ้วน เกิดจากการไม่ยอมไปไหน นั่ง กินนอน ไม่ทำอะไรนอกจากดูสื่อออนไลน์ หรือตั้งหน้าตั้งตารอที่จะถึงเวลาดูและเล่นโซเชียล

• ภาวะซึมเศร้า โรคเครียด จากการหมกมุ่นอยู่กับหน้าจอมือถือหรือสื่อออนไลน์มากเกินไป

• หากอยู่ในวัยเรียน วัยรุ่น จะมีเรื่องของการขาดสมาธิ ขาดความรับผิดชอบในการทำงานต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

การป้องกันปัญหาการติดสื่อสังคมออนไลน์

• พยายามจำกัดเวลาการใช้โซเชียลมีเดียให้ลดลง หรือกำหนดเวลาใช้ไม่เกิน ๒ ชั่วโมงต่อวัน และอาจต้องมีการเตือนหรือควบคุมจากคนรอบข้างบ้างหากมีการใช้เกินเวลาที่กำหนด

• หากิจกรรมหรืองานอดิเรกอย่างอื่นทำ ที่สามารถให้ความสนุก ความเพลิดเพลินได้เช่นกัน เช่น การเล่นเกม การออกกำลังกาย ดูหนัง ฟังเพลง เป็นต้น

• จัดเวลาสร้างความสัมพันธ์กับคนในครอบครัว และเพื่อนฝูง

• เดินทางไปท่องเที่ยว หางานเสริมที่ต้องไปพบปะพูดคุยกับผู้คนรอบข้าง

เมื่อเริ่มคิดว่าตนเองหรือบุตรหลานมีอาการเข้าข่ายเสพติดสื่อออนไลน์ หรือที่เรียกว่า Social Addiction แล้ว อาจลองปรับพฤติกรรมตามคำแนะนำข้างต้นดู แต่หากคิดว่าไม่สามารถรับมือกับพฤติกรรมต่างๆ เหล่านี้ได้ พ่อแม่ควรรีบพาบุตรหลานเข้าพบและปรึกษากับจิตแพทย์เด็กและวัยรุ่นโดยเร็วที่สุด หากในกรณีที่เป็นผู้ใหญ่ ควรนัดปรึกษากับจิตแพทย์ เพื่อช่วยวินิจฉัยและให้การรักษาในลำดับต่อไป

Social Detox คืออะไร ?

คนส่วนใหญ่ มักจะหยิบมือถือเป็นอันดับแรก ยิ่งช่วง Work From Home มนุษย์เงินเดือน

แบบเรา ตื่นนอนมากก็คือจ่อจออยู่หน้าอีเมลตั้งแต่ยังไม่ล้างหน้าแปรงฟัน หรือบางคนสายเสฟข่าวก็จะอัปเดตข่าวสารใน Twitter เลื่อนหน้า Facebook Feeds หรือที่หนักกว่านั้นคือสายโพสต์ แบบว่าตื่นนอนก็โพสต์ กินข้าวก็โพสต์ ทำอะไรก็ต้องลง Story IG Facebook ให้เพื่อน ๆ ในโซเชียลได้ดูกัน ซึ่งนิสัยเหล่านี้จะทำให้เราเคยชินจนไม่รู้ตัว และถ้าปล่อยไปนาน ๆ อาจจะเข้าสู่ภาวะ Socialism ได้ ใครที่คิดว่าตัวเองกำลังติดโซเชียลเกินไปแล้ว เรามีวิธีเยียวยาให้เราได้อยู่ในโลกออฟไลน์กันบ้างกับการทำ Social Detox

อาการแบบนี้ที่ต้อง Social Detox

เพราะความที่เราหมกมุ่นอยู่แต่โลกของโซเชียล เราเสียไปกับการก้มหน้าก้มตาเล่นมือถือทั้งรับข่าวสาร ทำงาน และติดตามเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งส่งผลเสียทั้งร่างกายและจิตใจ ดังนี้

- ปวดเมื่อยฝ่ามือ คอ ไหล่ ถือเป็นสัญญาณว่าควรหยุดเล่นมือถือได้แล้ว
- ปวดตา แสบตา แสงบนหน้าจอแสดงผลของมือถือจะมีแสงสีฟ้าปนออกมาด้วย ซึ่งแสงสีฟ้าคือส่วนสำคัญที่จะทำให้ลายจอประสาทตาให้เสื่อมสภาพลงและทำให้ตาของเราห่างจากการเพ่งมองหน้าจอบ่อยเป็นเวลานานอีกด้วย
- ความกระวนกระวายใจเมื่อไม่ได้เล่นโซเชียล เช่น เครือข่ายล่ม แบตหมด ติดงาน ทำให้เรามีความหงุดหงิดมาก ใครที่เริ่มมีอาการนี้แสดงว่า คุณกำลังเริ่มเสพติด Social Media แล้ว
- ความไม่มั่นใจในตัวเองและเปรียบเทียบชีวิต

กับคนอื่น คนส่วนใหญ่มักจะใช้โซเชียลมีเดียในการแชร์โพสต์ อัปเดตไลฟ์สไตล์ต่าง ๆ โดยเฉพาะเพื่อน ๆ ของเราที่ใช้ชีวิตแบบกินหรืออยู่แพง ทำให้บางทีเรารู้สึกด้อยค่าขึ้นมาเองว่าทำไมชีวิตเราไม่เป็นอย่างนั้นบ้าง และเริ่มขาดความมั่นใจเพราะเอาชีวิตตนเองไปเปรียบเทียบกับภาพที่เห็นในสังคมออนไลน์ หรือบางคนอาจจะเสฟติดยอดโลก และสูญเสียความมั่นใจเมื่อยอดโลกลดน้อยลง

ติด Social Media มากไป ไม่ใช่เรื่องดี

เพราะโซเชียลทำให้การเข้าถึงกันและกันง่ายขึ้น ทำให้คนที่อยู่ไกลก็เหมือนอยู่ใกล้กันแค่หน้าปากซอย หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไม่กี่นาทีที่แล้ว กลายมาเป็นข่าวตลกเทรนด์ในโซเชียลให้เราได้อัปเดตแบบทันทั่วถึง ทำให้บางคนกลัวพลาดกระแสหรือเรื่องราวสำคัญ ต้องคอยเช็คมือถือ หรือตั้งแจ้งเตือนตลอดเวลา ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งร่างกายและจิตใจ ดังนั้นใครที่มีอาการต่อไปนี้ควรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด่วน

- รู้สึกเครียด จิตตก กับการเสฟข้อมูลข่าวสารหรือคอมเมนต์ต่างๆ มากเกินไป ทั้งที่ไม่ใช่เรื่องของเรา
- รู้สึกว่าคุณค่าของตัวเองลดลงเมื่อไม่ได้รับการยอมรับในสังคมออนไลน์
- เริ่มเปรียบเทียบตัวเองกับคนในโซเชียล เพราะตามติดชีวิตคนอื่นมากเกินไป
- ทุกวันต้องโพสต์ข้อความ ถ่ายรูป อัปเดตโซเชียล
- เสฟติดโซเชียลขนาดหนัก เล่น Facebook Twitter หรือ IG ได้ทั้งวัน รู้สึกกระวนกระวายหงุดหงิด เมื่อไม่ได้เล่นโซเชียล

โรคร้ายอาจถามหา ถ้าติด Social มากไป

เพราะอาการติดจอหรือเสพติดโซเชียลที่มากเกินไปอาจเป็นการทำร้ายสุขภาพกายและสุขภาพใจของเราได้ในระยะยาว ดังนี้

- โรควุ้นในตาเสื่อม บางคนอาจจะ

ต้องทำงานติดจอคอมพิวเตอร์ทุกวัน วันละหลาย ๆ ชั่วโมง หรือจ้องมือถือบ่อยแบบไม่ว่างตา ทั้งการเล่นโซเชียลหรือเล่นเกม พฤติกรรมเหล่านี้หากทำติดต่อกันนานเกินไปอาจทำให้เกิด “โรควุ้นในตาเสื่อม” ได้ เพราะในหน้าจอของอุปกรณ์เหล่านี้จะมีแสงสีฟ้าชนิดหนึ่งซึ่งเป็นอันตรายต่อดวงตาของเรา โดยแสงสีฟ้านี้จะตรงเข้าทำลายดวงตาของเราจากภายใน ทำให้เกิดการเสื่อมสภาพของน้ำวุ้นในตา ทำให้เกิดโรควุ้นในตาเสื่อมนั่นเอง อาการสำคัญคือเวลามองจะเห็นภาพเป็นคราบดำๆ คล้ายหยากไย่ ซึ่งใครเริ่มมีอาการเหล่านี้ จะทำให้เกิดอาการปวดตาและมีปัญหาด้านสายตาในที่สุด

•Text - Neck Syndrome เป็นโรคที่เกิดจากพฤติกรรมการใช้งานอุปกรณ์สื่อสาร โทรศัพท์มือถือแท็บเล็ต ด้วยท่าทางที่ผิด และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม จึงเกิดอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย อาการเริ่มแรกส่วนใหญ่จะพบกับอาการ ปวดต้นคอ ไหล่ห่อ คอตก และปวดหลัง หรือรุนแรงกว่านั้น จะเริ่มมีความเสื่อมของแนวกระดูกหรือหมอนรองกระดูกคอ ซึ่งก่อให้เกิดการกดทับของไขสันหลังหรือรากประสาทบริเวณคอ ส่งผลให้เกิดอาการชามือและแขนอ่อนแรงได้

ใกล้กันให้มากขึ้นด้วย Social Detox

เลิกสนใจคนโซเชียลและเอาใจใส่คนในชีวิตจริงๆ ด้วยการพยายามทำให้มือถือมีความสำคัญกับเราน้อยที่สุด ไม่ใช่ นั่งอยู่ตรงหน้าก็ยังเลือกที่จะดูโซเชียลแบบนี้ไม่ได้แน่ ลองมาดูวิธี Social Detox แบบง่าย ๆ ด้วยตัวเองตามนี้ รับรองว่า ลด ละ เลิก ได้แน่นอน

•ปิด Notification ต่าง ๆ ด้วยวิธีที่ง่ายที่สุดในการทำ Social Detox คือการปิดการแจ้งเตือนที่หน้าจอของแอปต่าง ๆ โดยเฉพาะโซเชียลมีเดีย ซึ่งจะทำให้ถูกรบกวนความสนใจได้น้อยลงอาจจะตั้งเตือนให้เป็นเพียงตัวเลขบนแอปเท่านั้นก็พอแล้ว

•หากิจกรรมออฟไลน์ทำเมื่อเราหยุดเล่น Social Media แล้ว เราย่อมมีเวลาให้กับตัวเองมากขึ้น ควรหากิจกรรมที่ชอบทำแทน เช่น อ่านหนังสือ ดูซีรีส์ ฟังเพลง ทำอาหาร ปลูกต้นไม้

•งดหรือกำหนดเวลาในการเล่นโซเชียล สำหรับสายโหดด้วยวิธีที่ง่ายที่สุดคือ การลบแอปโซเชียลออกไปให้หมด เหลือไว้แต่แอปสำหรับทำงานเท่านั้น แต่ส่วนน้อยที่จะทำแบบนี้ได้ เพราะในชีวิตประจำวันเรายังต้องติดต่อสื่อสารกับคนภายนอกและยังต้องรับรู้ข่าวสารอยู่ เพียงแค่เราอาจจะจำกัดเวลาการเล่น หรือแค่ลดการใช้โทรศัพท์เท่านั้นเอง เช่น การอัปเดตหรือโพสต์ข้อความ การเสพสื่อข่าวสารต่าง ๆ อาจจะจำกัดเวลาเล่น เช่น กำหนดไว้ว่าจะเล่นโซเชียลแค่ ๒ ชั่วโมงต่อวันเท่านั้น

ปัญหาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่นำมาสู่การฆ่าตัวตาย

เป็นที่รู้กันดีว่าในยุคปัจจุบันสื่อสังคมออนไลน์ได้เข้ามามีบทบาทต่อชีวิตประจำวันค่อนข้างมาก และสื่อดังกล่าวก็เปรียบเสมือนดาบสองคมที่มีทั้งด้านบวกและด้านลบ อย่างในกรณีที่มีการเผยแพร่เนื้อหาแสดงออกถึงความรุนแรง เช่น การทำร้ายตัวเอง ทำร้ายผู้อื่น หรือการถ่ายทอดสดแสดงการฆ่าตัวตาย เป็นต้น ล้วนเป็นปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไข จิตแพทย์ระบุว่า การเผยแพร่ข้อความหรือ

เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงรวมถึงการฆ่าตัวตาย ส่งผลโดยตรงในเรื่องของการเรียนรู้ในสังคม โดยเฉพาะอิทธิพลที่มีต่อเด็กและวัยรุ่นที่ยังไม่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ไม่มีทักษะการแก้ไขปัญหาที่ดีพอ อาจมีการเลียนแบบพฤติกรรมได้ เนื่องจากคิดว่าเป็นการแก้ปัญหาที่ดีที่สุด

แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นในเรื่องของการฆ่าตัวตายก็ต้องมีปัจจัยหลายอย่างร่วมด้วย นอกเหนือจากเลียนแบบพฤติกรรมตามเนื้อหาที่เผยแพร่ในสื่อสังคมออนไลน์ โดยปัญหาที่เกิดขึ้นมากที่สุดมักเกิดกับวัยรุ่นโดยเฉพาะ เนื่องจากความสามารถของสมองส่วนที่เกี่ยวข้องกับการยับยั้งซึ่งใจยังพัฒนาได้ไม่เท่ากับด้านของอารมณ์ ทำให้ขาดความสามารถในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้น ในวัยรุ่นเองก็มีความเครียดที่ค่อนข้างหลากหลาย เนื่องจากความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลายด้าน ทั้งในด้านสรีระที่เปลี่ยนไป หรือในด้านความรับผิดชอบที่เพิ่มมากขึ้นจากในวัยเด็ก รวมถึงเรื่องเพื่อนที่มีอิทธิพลต่อเด็กวัยนี้ค่อนข้างมาก เริ่มมีความรัก หรือมีความสนใจบางอย่างเป็นพิเศษ ส่งผลให้เกิดความเครียดและการแสดงออกทางพฤติกรรมได้ และการใช้สื่อสังคมออนไลน์ก็มีส่วนต่อการแสดงออกทางพฤติกรรมค่อนข้างมาก

การดูแลเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์สำหรับเด็กวัยรุ่นคือ

ผู้ปกครองควรเฝ้าสังเกตอยู่ห่าง ๆ อาจใช้สื่อสังคมออนไลน์ร่วมกับเด็กแต่ไม่ควรแสดงตัวตนมากนัก เนื่องจากการแสดงตัวมากเกินไปอาจทำให้เด็กถอยหนีซึ่งส่งผลต่อการควบคุมที่ยากขึ้น คอยสังเกตดูว่าเด็กมีความสนใจในด้านไหน กดไลค์เนื้อหาประเภทใด และคอยให้คำแนะนำตามความเหมาะสม รวมถึงผู้ปกครองควรกำหนดเงื่อนไขการใช้งานอินเทอร์เน็ตของเด็ก เพื่อควบคุมปริมาณการใช้งานไม่ให้มากเกินไปและส่งผลเสียในที่สุด ในเรื่องของการถ่ายทอดสดฆ่าตัวตายผ่านสื่อสังคมออนไลน์ รวมถึงการเผยแพร่ข้อความที่เป็นสัญญาณในการฆ่าตัวตาย ที่ปัจจุบันมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทั้งในประเทศ

และต่างประเทศ จากผลสำรวจพบว่ามี การฆ่าตัวตายสำเร็จเพิ่มมากขึ้น แต่ยังไม่มีความแน่ชัดว่า เกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์หรือไม่ และพบว่า คนที่มีพฤติกรรมเผยแพร่เนื้อหาทำนองนี้ อาจเกิดจากแรงจูงใจบางอย่าง เช่น การได้รับคอมเมนต์ หรือการได้รับการกดไลค์ รวมถึงผู้เผยแพร่อาจมีอาการทางจิตเวชอย่างอื่นร่วมด้วย จึงส่งผลให้มีพฤติกรรมเผยแพร่ข้อมูลที่ไม่เหมาะสม นอกจากนี้ยังมีอีกหนึ่งภาวะที่น่าสนใจและควรทำความรู้จักเกี่ยวข้องกับการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์และอาการทางจิตเวชเรียกว่า Facebook Depression Syndrome หรือ ภาวะซึมเศร้าจากเฟซบุ๊ก ซึ่งจะมีลักษณะ ดังนี้

1. มีความเข้าใจผิดเกี่ยวกับความเป็นจริงที่เป็นสุขของเพื่อน ๆ ใน Facebook
 2. ตกเป็นเหยื่อทางอารมณ์ของกิจกรรมชีวิตประจำวันของผู้อื่น
 3. มักเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของตนเองกับเพื่อน ๆ อยู่เสมอ
 4. มักเปลี่ยนรูปโปรไฟล์ของตนเองอยู่เสมอเพื่อเรียกร้องความสนใจ
 5. รู้สึกกระวนกระวายใจเมื่อไม่สามารถเช็คข้อความข่าวสารหรือสถานะของตัวเองได้เหมือนเดิม
 6. มักอับเฉตสถานะแบบดึงดูด หรือโพสต์บทความต่าง ๆ เช่น ข้อความขำขัน ข้อความแหลมคม
- ทั้งนี้ทั้งนั้นอาการดังกล่าวเป็นเพียงสัญญาณของการเกิดภาวะซึมเศร้าจากเฟซบุ๊ก แต่ยังไม่ใช่ผล

วินิจฉัยทางโรคจิตเวช และผู้ที่มีพฤติกรรมดังกล่าว อาจมีอาการป่วยทางจิตเวชอยู่แล้ว เช่น ป่วยเป็นโรคซึมเศร้าแล้วมาใช้งาน Facebook จึงมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงภาวะซึมเศร้า แต่อาจไม่ใช่อาการที่เกิดขึ้นจาก Facebook เสียทีเดียว ในด้านของปริมาณการใช้อินเทอร์เน็ตนั้นยังมีความสัมพันธ์กับอาการซึมเศร้าด้วย รวมถึงอาการทางจิตเวชอื่น ๆ เช่น วิตกกังวล ก้าวร้าวรุนแรง มีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น แต่ยังไม่จัดว่าเป็นโรคเสียทีเดียว เพียงแต่ส่งผลให้มีบุคลิกในอีกรูปแบบหนึ่ง สืบเนื่องมาจากการเสพติดสื่อออนไลน์

ในการควบคุมปริมาณการฆ่าตัวตายที่เผยแพร่ในสื่อสังคมออนไลน์ คนในครอบครัวมีบทบาทที่สำคัญที่สุด โดยการสอดส่องดูแลพฤติกรรมของคนในครอบครัว สังเกตว่านิสัยใจคอเปลี่ยนไปหรือไม่อย่างไร หรือมีอาการเก็บตัวหรือไม่ รวมถึงการเรียนถดถอยลงไหม ไปจนถึงพฤติกรรมการรับประทาน อาหาร การเข้านอน และที่สำคัญคือปริมาณการใช้สื่อออนไลน์ในปริมาณที่มากเกินไปหรือเปล่า

แนวทางป้องกันแก้ไขให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการใช้งานอินเทอร์เน็ตเพื่อส่งผลด้านบวก

- ควรเลือกสื่อที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก เหมาะสมกับการเรียนรู้ในแต่ละช่วงวัย และใช้ในปริมาณที่เหมาะสมไม่มากเกินไปหรือน้อยเกินไป รวมถึงพยายามดูแลคนในครอบครัวไม่ให้ละเลยความรับผิดชอบในภาระหน้าที่ต่าง ๆ

อย่างการเรียนหรือการทำงานบ้าน อันเนื่องมาจากการเสพติดสื่อออนไลน์

- มีสติในการโพสต์ เพราะสิ่งที่โพสต์มันก็นำพาผลเสียอื่น ๆ ตามมาได้ ซึ่งก็คล้ายกับ การที่เรารอให้รอยเท้าเอาไว้ให้คนคอยตามสืบหรือภาษาอังกฤษเรียกว่า Digital Footprint คือ ถ้าเป็นรอยเท้าที่ดีก็คงไม่มีปัญหาหรือผลกระทบอะไร แต่ถ้าเราทิ้งรอยเท้าที่ไม่ดีเราก็คงจะต้องตามแก้ไข ปัญหาแบบไม่จบสิ้น ทางที่ดีที่สุดคือ Cyber Safety ปลอดภัยไว้ก่อนและคิดก่อนโพสต์เสมอ
- จัดแบ่งเวลาให้เหมาะสมในการใช้โซเชียลมีเดีย มิเช่นนั้นเราจะกลายเป็นคนติดโซเชียลมีเดีย การติดสื่อสังคมออนไลน์ในเด็กที่อยู่ในชั้นประถมศึกษาตอนต้นมีความสัมพันธ์กับการใช้เวลาคุณภาพครอบครัวที่ต่ำและผลการเรียนที่ต่ำลง
- แบบวินิจฉัยการติดโซเชียลมีเดียสำหรับวัยรุ่น ประกอบด้วย ข้อคำถาม ๘ ข้อ ได้แก่ ๑) หมกมุ่น ๒) เสียเวลา ๓) พยายามหยุด ๔) อารมณ์เสียเมื่อหยุดหรือถูกห้าม ๕) ไม่มีเวลาทำสิ่งอื่น ๖) เสียสัมพันธ์ ๗) โทกหก ๘) ใช้เพื่อบรรเทาทุกข์
- หากสงสัยว่าติดโซเชียล ให้ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ สายด่วนสุขภาพจิต 1323 ในกรณีติดโซเชียลอย่างหนักผู้ป่วยจะมีอาการสับสนเรื่องเวลา ในมีเดียวกับโลกความจริง การรักษาจึงจัดโปรแกรมการบำบัดในการช่วยปรับนาฬิกาชีวิตให้หายได้

เอกสารอ้างอิงและภาพอ้างอิงของบทความเรียบเรียงนี้

- Social Addiction โรคติดสื่อสังคมออนไลน์ เสี่ยงก่อภาวะ “ซึมเศร้า” (sanook.com)
<https://www.sanook.com/health/20229>
<https://www.param9.com/โรคติดต่อสังคมออนไลน์>
<http://www.baankluayonline.co/infographic-social-addiction/>
<https://www.dailynews.co.th/article/757982/>
<https://www.samitivejhospitals.com/th/article/เด็กติดโซเชียล>
<https://www.muangthai.co.th/th/article/social-detox>
<https://www.rama.mahidol.ac.th/ramachannel/article/ปัญหาการใช้สื่อสังคมออนไลน์>
<https://new.camri.go.th/infographic/106?skin=no>

กระท่อมผู้ร้ายที่น่ารัก...???

คนขยัน สู้งาน สู้อึด

พ.อ.หญิง ภาณุ.พท. กานต์สุวรรณ วิทยากรณ์ / ประจำ รร.จปร. ชรก.รพ.รร.จปร.

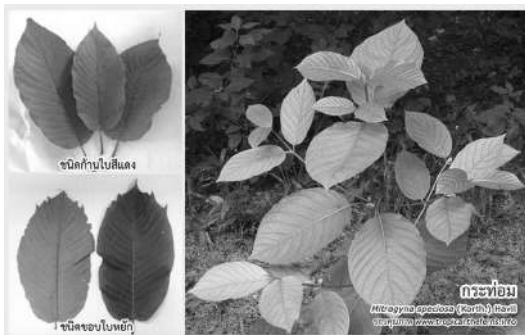
กระท่อม (Kratom)

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Mitragyna speciosa* (Korth.) Havil.

วงศ์ : Rubiaceae

ชื่อสามัญ : -

ชื่อพื้นบ้าน : ท่อม (ภาคใต้) , กระท่อม อีถ่าง (ภาคกลาง) , อีถ่าง อีแดง กระท่อม ไม้หลองเลาะ (ภาคเหนือ), เบียด-เบียด เบี้ยะ เกท่อม กูทุม คีทุมเบีย (มาเลย์), ไนทุม (ลาว)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ : กระท่อมเป็นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ปานกลาง มีแก่นเป็นไม้เนื้อแข็ง สูง ๑๐-๑๕ เมตร อยู่ในตระกูล *Mitragyna speciosa* อยู่ในวงศ์เข็มและกาแฟ ใบคล้ายใบกระดังงา มีชนิดก้านใบแดงและใบเขียว ดอกกลมโต ขนาดเท่าผลพุทรา ใบเป็นใบเดี่ยวสีเขียวรูปไข่แกมขอบขนาน เรียงตัวเป็นคู่ตรงข้าม แผ่นใบขนดกว้าง ประมาณ ๕-๑๐ ซม. ยาวประมาณ ๘-๑๔ ซม. ดอกเป็นชนิดสมบูรณ์เพศ มีสีขาวอมเหลือง คล้ายดอกกระถิน

ออกเป็นช่อ ตุ่มกลมขนาด ๓-๕ ซม. มีถิ่นกำเนิดในเขตร้อนชื้นแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ถือเป็นพืชพื้นเมืองของประเทศไทย, อินโดนีเซีย, มาเลเซีย, พม่า, ฟิลิปปินส์จนถึงเกาะนิวกีนิ เดิบโตได้ดีในที่ชุ่มชื้น ความชื้นสูง ดินอุดมสมบูรณ์และมีแสงแดดปานกลาง ในไทยมี ๓ พันธุ์ คือ พันธุ์แดงขาว (มีเส้นใบสีเขียวอ่อนกว่าแผ่นใบ) พันธุ์ยักษ์ใหญ่ (มีรอยหยักบริเวณปลายใบคล้ายเขี้ยว) และพันธุ์ก้านแดง (มีก้านและเส้นใบสีแดง)

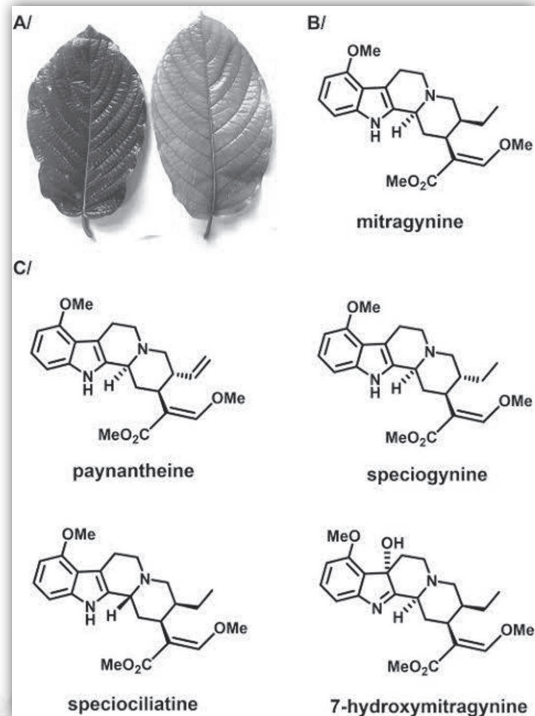
แหล่งที่พบ : พบมากในป่าธรรมชาติบริเวณภาคใต้ เช่น สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตรัง สตูล พัทลุง สงขลา ยะลา ปัตตานี นราธิวาส และยังพบในบางจังหวัดของภาคกลาง เช่น ปทุมธานี และตอนบนของประเทศมาเลเซีย

**สารสำคัญ องค์ประกอบทางเคมี ที่พบในพืช
กระท่อม**

ใบกระท่อม ประกอบด้วยสารหลากหลายกลุ่ม ได้แก่ alkaloids , flavonoids , triterpenes , phenolic compounds , saponin , stannins และ glycosides โดย สารกลุ่ม Indole Alkaloids เป็นสารกลุ่มใหญ่ที่จะพบในพืชกระท่อม และมีสาระสำคัญหลัก คือ mitragynine ปริมาณที่พบในใบกระท่อมของไทยจะมีสูงถึง ๖๖% โดยน้ำหนักเมื่อเทียบกับปริมาณสารสกัด alkaloids ทั้งหมด ขณะที่ใบกระท่อมมาเลย์ พบเพียง ๑๒% (Takayama ๒๐๐๔) มีฤทธิ์บรรเทาอาการปวด โดยกระตุ้นผ่าน opioid receptors นอกจากนี้ยังพบอนุพันธ์ อื่น ๆ เช่น speciogynine , 7-hydroxymitragynine , paynantheine และ speciociliatine เป็นต้น แต่พบในปริมาณน้อยกว่า ๑% ของสารแต่ละชนิด mitragynine ยังออกฤทธิ์ต้านอักเสบ โดยกดหลังสาร prostaglandin E2 (PGE-2) ในวิถี cyclooxygenase 2 (COX-2) อีกด้วย นอกจากนี้ ยังมีรายงานว่า 7-hydroxymitragynine ซึ่งพบแค่ ๒% จากใบกระท่อม มีฤทธิ์ยับยั้งการตอบสนองต่อความเจ็บปวด (Antinoceptive) ในหนูได้ดีกว่า morphine ๑๓ เท่าและดีกว่า mitragynine ๔ เท่า โดยออกฤทธิ์จำเพาะต่อ μ - และ k -receptors

สรุป มีรายงานการศึกษาวิจัยที่พบว่า สารสกัดจากส่วนต่าง ๆ ของกระท่อม ประกอบด้วย สารพิษเคมี ชนิดแอลคาลอยด์ (alkaloids) มากกว่า ๔๐ ชนิด ในจำนวนนี้มี alkaloids หลัก ๔ ชนิด ได้แก่ สารไมทราไจนีน(mitragynine) เซเวนไฮดรอกซี-ไมทราไจนีน (7-hydroxymitragynine) โครีแนนทีดีน (corynantheidine) และสเปคซิโอซิลิเอติน (speciociliatine) ที่พบว่า มีฤทธิ์ต่อจิตและประสาทคล้ายมอร์ฟีน ออกฤทธิ์กดประสาท (CNS depressant) โดยสารไมทราไจนีน (mitragynine)

เป็น alkaloids ที่พบมากที่สุดใบกระท่อม

**กระท่อมในระดับโลกกับการบริโภค
ที่ไปไกลกว่าใบสด...เป็นเครื่องดื่มชูกำลัง**

ในโลกนี้มีหลายประเทศที่ไม่ได้กำหนดให้กระท่อมเป็นยาเสพติดให้โทษ เช่น สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ไปจนถึงแคนาดา เป็นต้น แต่ตลาดกระท่อมที่ใหญ่ที่สุด คือ สหรัฐอเมริกา ที่ตลาดมีมูลค่าไม่ต่ำกว่า ๓ หมื่นล้านบาท ประเด็นคือ ต้องทิ้งภาพการบริโภคแบบเดิม ๆ ทิ้งไปก่อน เพราะในต่างประเทศการบริโภคกระท่อมมีความหลากหลาย มีจุดประสงค์เพื่อใช้ในการรักษาโรคซึมเศร้า บำบัดยาเสพติดไปจนถึงบำรุงร่างกายในด้านต่าง ๆ และมีการจำหน่ายกระท่อมในลักษณะแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ มากมาย เช่น ชา ผงแห้ง อาหารเสริม ยาต้ม เป็นต้น ทีนี้ลองนึกภาพว่าหลังจากนี้เกษตรกรไทยจะมีโอกาสมากกว่าการซื้อ-ขาย ใบกระท่อมสด แต่มีโอกาสพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น เช่น เครื่องดื่มชูกำลัง อาหารเสริม ยาต้ม หรืออาหาร และยังมีโอกาสในการส่งออกสินค้าไปยังตลาดขนาดใหญ่

ไม่ใช่แค่การสร้างรายได้ จากการซื้อขายแบบหลบ ๆ ซ่อน ๆ อีกต่อไป ตอนนี้เราทราบว่ามึนักรักกิจหลายรายสนใจที่จะทำเครื่องตีมีกระท่อม Energy Drink ในอนาคตอาจใช้แทนกาแฟก็ได้ แต่คาเฟอีนเป็นโครงสร้างที่ใกล้เคียงกันหรือว่าในเครื่องตีมีกระท่อมที่มีส่วนผสมใบโคคากลายเป็นเครื่องตีมีน้ำดำที่ทั่วโลกรู้จัก เพราะฉะนั้นกระท่อมในอนาคตอาจมีเครื่องตีมีกระท่อมเป็นเครื่องตีมีชูกำลังตีมีในปริมาณที่เหมาะสมเป็นยา

กระท่อมคือผู้ร้ายในสายตาคน ??? กว่า ๗๘ ปีกับประวัติศาสตร์การใช้ทางสังคมและการแพทย์ในบ้าน ประโยชน์และโทษหลังปลดล็อกเสรี

ปลดล็อกพืชกระท่อม
ปลูกกิน-ซื้อ-ขาย อย่างเสรี

2486
สมัครรับสิทธิ์ 8

78 ปี
ผ่านไปแล้ว

24 ส.ค. 2564

ออกกฎหมายควบคุม พืชกระท่อมเป็นครั้งแรก ห้ามปลูก-เลว-ขาย
เนื่องจากรัฐผูกขาดการผลิต มีราคาแพง ทำให้คนหันมาสูบบุหรี่กระท่อมแทน

พ.ร.บ. ยาเสพติดฯ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2564 มีผลบังคับใช้
ปลดล็อกพืชกระท่อม ออกจากบัญชียาเสพติด ประเภทที่ 5 ตามนโยบายรัฐบาล ให้เป็นพืชเศรษฐกิจตัวใหม่ สร้างรายได้เกษตรกร ปลูกกิน หรือซื้อ-ขายไม่จำกัดจำนวน ไม่ผิดกฎหมาย

ผู้ถูกคุมขัง คดีพืชกระท่อม 1,038 คน ได้รับการปล่อยตัว

1 หนี้นกว่าคน ในคดี ขึ้นศาลรอจ-อัยการ ถือว่าไม่เคยกระท่อม

ยกเว้นนำไปผสมกับสารเสพติด ยังคงต้องรับโทษ

พืชกระท่อม Kratom หรือ *Mitragyna Speciosa* (Korth.) Havil. คือ สมุนไพรยืนต้นชนิดหนึ่งในวงศ์ (Rubiaceae) ถูกนำมาใช้เป็นยาสามัญประจำบ้านมานานหลายร้อยปีแล้ว ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กระท่อมพบได้ในเขตร้อนและกึ่งร้อนของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และทวีปแอฟริกา ตาม พ.ร.บ. ยาเสพติดแห่งประเทศไทย

พ.ศ. ๒๕๒๒ ตกอยู่ภายใต้ยาเสพติดประเภทที่ ๕ แต่เนื่องจากปัจจุบันมีการนำวิจัยเกี่ยวกับพืชกระท่อมอย่างแพร่หลายและให้สอดคล้องกับหลักสากลและบริบทของสังคมไทย ในบางพื้นที่โดยเฉพาะภาคใต้ของประเทศไทย จึงมีราชกิจจานุเบกษาเผยแพร่ประกาศพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษฉบับที่ ๘ พ.ศ. ๒๕๖๔ ยกเลิกพืชกระท่อมจากยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ ให้มีกฎหมายครอบคลุมทั้งด้านวัฒนธรรม พฤติกรรมสุขภาพ และวิทยาศาสตร์ ตอนนี้กระท่อม ได้ออกจากบัญชียาเสพติดประเภทที่ ๕ โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป นำไปสู่ขั้นตอนการร่าง พ.ร.บ. พืชกระท่อม เพื่อควบคุมรายละเอียด การปลูก และการจำหน่าย จึงทำให้หลายคนเริ่มสนใจประโยชน์ของใบกระท่อม เรามองเห็นศักยภาพพืชกระท่อมเนื่องจากกระยะหลังองค์กรต่าง ๆ ที่ดูแลพืชเสพติดเริ่มมีแนวคิดเอามาทำเป็นยาทางการแพทย์แล้ว และรัฐบาลต้องการผลักดันให้เป็นพืชเศรษฐกิจตัวใหม่ที่จะสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรไทย โดยสาระสำคัญการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวนี้ กำหนดให้ผู้ที่ปลูกพืชกระท่อมไว้ครอบครองสามารถซื้อขายหรือนำมาบริโภคได้ ในลักษณะของสมุนไพร และปลูกต้นกระท่อมเพิ่มเติมได้ รวมไปถึงการสามารถส่งขายเชิงพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรม โดยไม่ต้องขออนุญาต ขั้นตอนหลังจากนี้จะมีการออกกฎหมายรองตามมาอีก อาทิ การกำหนดให้ห้ามขายแก่เด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี บริบูรณ์ สตรีมีครรภ์ และการกำหนดสถานที่ห้ามขาย เช่น โรงเรียนและวัด เป็นต้น รวมถึงกำหนดประเภทธุรกิจการส่งออกหรือนำเข้า ที่จะต้องมีการขออนุญาตกันต่อไป จากข้อจำกัดบนความเป็นไปได้ในการลดระดับใบกระท่อมเพื่อให้เป็นพืชธรรมดา ที่ใช้ประโยชน์ทางการแพทย์นั้น มีความเห็นว่า “...อีถ่าง, ท่อม, กระท่อม เป็นต้นไม้ประจำถิ่นของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ถิ่นที่อยู่หลัก ๆ

คือ ประเทศไทยและมาเลเซีย และมีอยู่บ้างในพม่า อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ประเทศที่มีรายงานการใช้ประโยชน์จากใบกระท่อมมากที่สุด คือ ประเทศไทย รองลงไปคือมาเลเซีย

กระท่อมกับการแพทย์พื้นบ้าน

คนไทยจะนิยมบริโภคใบกระท่อมกันเมื่อใด ไม่อาจทราบได้แน่นอน เมื่อย้อนไปตรวจสอบประวัติศาสตร์กฎหมาย ถึง พ.ศ.๑๙๐๓ ในสมัยพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) ปฐมกษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยา ในกฎหมายตราสามดวง ว่าด้วยลักษณะโจรก็ได้บัญญัติให้กระท่อมเป็นสิ่งผิดกฎหมายคงมีแต่เฉพาะผืนเท่านั้นที่ห้ามการบริโภคครอบครองหรือจำหน่าย การที่แพทย์พื้นบ้านได้ใช้กระท่อมเป็นตัวยาสมุนไพรไทยแสดงให้เห็นว่าคนไทยได้ใช้กระท่อมกันมาเป็นเวลานานและใช้กันซึ่งอย่างแพร่หลายนั่นเอง หลักฐานที่ยืนยันว่ากระท่อมเป็นสมุนไพรไทยแท้ ๆ อีกชั้นก็คือ เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน คำโครมเรื่อง เล่าสืบกันมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา มีการแต่งขึ้นใหม่ในสมัยรัชกาลที่ ๒ บางตอนในวรรณคดีเรื่องนี้ยังเป็นหลักฐานให้ความรู้ชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนและบ้านเมืองในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ ซึ่งสืบทอดกันมาแต่สมัยอยุธยา เหตุการณ์ที่กล่าวถึงกระท่อม คือตอนที่ ๒๗ พलयงามอาสา...

“ครานั้นขุนแผนแสนศักดิ์ดา

ดูห้องฟ้าแสงจาร์สรัดมี

สยยามตามตำราว่าฤกษ์ดี

สั่งให้ตีฆ้องชัยไว้โตไซ

ยกจากวัดใหม่ชัยชุมพล

พวกพหลพร้อมพรั่งตั้งโห่

พระสงฆ์สวดขยันโต

ออกทุ่งโพธิ์สามต้นขับพลมา

โห่ร้องฆ้องลั่นมาหึ่งหึ่ง

นายจันสามพันตั้งเป็นกองหน้า

กองหลังศรีอจราชาอาญา

พวกทหารสามพันห้าต่างคลาไคล

บ้างคอนกระสอบหอบกัญญา

ตั้งกำไสยามตามเหงื่อไหล

บ้างเหล่าใส่กระบอบหอบคอนไป

ล้าเมื่อไรใส่อีกไม่อ้ออึง

บ้างห่อใบกระท่อมตะพายแล่ง

เจียงยาหน้าแห้งตะแคงซิ่ง

ถุนกระท่อมในห่อพอดึงดึง

ค่อยมีแรงเดินตั้งถึงเพื่อนกันฯ”

(หมายถึงแม้แต่ทหารเดินทัพออกศึกในอดีตได้กระท่อมเสริมพลัง)

สรุป กระท่อมเป็นพืชพื้นถิ่นที่รู้จักกันดี

ในแถบประเทศอาเซียน คนมาเลเซียรู้จักกระท่อมในชื่อ เบียค-เบียค (Biak-Biak) เกท่อม (Ketom) กูทุม (Kutum) หรือ คีทุมเบีย (Ketumbia) และลาวเรียก ไนทุม (Nytum) ส่วนคนไทยรู้จักกระท่อมหลายชื่อ คนไทยภาคใต้รู้จักในชื่อท่อม ท่อม ต้นคอยโดน หรือ อีถ่าง คนไทยภาคเหนือรู้จักในชื่อ อีถ่าง อีแดง ไม้หลองเลาะ หรือกระอ่วม ซึ่งคนไทยเหล่านั้นรู้จักกระท่อมเนื่องจากการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านของไทย ใช้เป็นยารักษาโรคมานาน

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกรวบรวมตำรายาแพทย์แผนโบราณที่ใช้พื้นกระท่อมได้ ๑๘ ตำรับ ทั้งหมดเป็นคัมภีร์ยาหลวงทั้งสิ้น เช่น ตำราพระโอสถพระนารายณ์ ตำรายาโรงพระโอสถ (รัชกาลที่ ๒) ตำรายาศิลจารีวัดโพธิ์ (รัชกาลที่ ๓) ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ (รัชกาลที่ ๕) ตำรายาพระองค์เจ้าสายสนิทวงศ์เจ้ากรมหมอลวง

(รัชกาลที่ ๕) ตำราเวชศึกษาของพระยาพิศณุ
ประสาทเวช (รัชกาลที่ ๕) ตำรายาแพทย์ตำบล
ของพระยาแพทย์พงศาวิสุทธาธิบดี (แพทย์หลวง
ประจำพระองค์ในรัชกาลที่ ๖) และคัมภีร์แพทย์
ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เป็นต้น
สมัยโบราณการใช้ใบกระท่อมเพื่อรักษาการติดเชื่อ
ในลำไส้ แก้กท้องเสีย ท้องร่วง

ตำราไทย ระบุสรรพคุณ ของใบกระท่อมว่าใช้
ระงับอาการปวดท้อง แก้กบิด แก้กท้องเสีย ระงับอาการ
ปวดเมื่อยตามร่างกายและระงับประสาท หมอพื้น
บ้านนำส่วนเปลือกและใบพืชกระท่อมรักษาอาการ
ท้องร่วง ปวดท้อง ลดอาการปวดบิดถ่ายเป็นเลือด
รักษาโรคกระเพาะอาหาร รักษาโรคเบาหวาน โรค
ความดันโลหิตสูง โรคผิวหนัง เป็นต้น โดยแนะนำ
ถ้าเคี้ยวใบกระท่อมที่แกะก้านใบออกเคี้ยว อาจกลืน
หรือคายกาก ดื่มน้ำตาม นอกจากนี้ พืชกระท่อมยัง
เป็นองค์ประกอบสำคัญในตำรายาคัมภีร์แพทย์ไทย
แผนโบราณขุนโสภิตบรรณลักษณ์ (อำพัน กิตติขจร)
ได้แก่ ยาประสะกระท่อม ยาหนุมานจงถนนปิด
มหาสมุทร ยาแก้บิดลงเป็นเลือด ยาแก้บิดหัวลูก
และยาประสะกาฬแดง ใช้รักษาอาการท้องร่วงอย่าง
รุนแรง และแก้บิด จากบทความ **“พืช กระท่อมมี
ฤทธิ์เป็นยาจริงหรือไม่”** (สาวิตรี อัจฉรงค์กรชัย
และอาภาศิริวงศ์ ณ ออยุธยา ๒๕๔๘) ในหนังสือ
พืชกระท่อมในสังคมไทยได้รายงานการศึกษาถึง
ภูมิปัญญาและความนิยมใช้พืชกระท่อมของหมอ
พื้นบ้าน โดยวิธีสัมภาษณ์ พบว่าหมอพื้นบ้านความ
นิยมใช้พืชกระท่อม รักษาอาการลำดับจากมากไป
น้อย (นับเป็นร้อยละของหมอพื้นบ้าน) ได้แก่ อาการ
ท้องร่วง (๖๗%) เบาหวาน (๖๓.๓%) แก้กปวดเมื่อย
(๓๒.๗) แก้กไอ (๒๖.๕%) ขับพยาธิ (๑๔.๓%) ซึ่ง
สอดคล้องกับผู้ที่กินใบกระท่อมรักษาอาการเจ็บ
ป่วยด้วยตัวเอง (อาภา ศิริวงศ์ ณ ออยุธยาและคณะ
๒๕๔๙)

นอกจากนี้การใช้พืชกระท่อม แพร่หลายในทุก
ภูมิภาคของประเทศไทย การเคี้ยวใบกระท่อมนิยม
กันมากในหมู่ชนชั้นแรงงาน และเกษตรกร ก่อนออก
ไปทำงานกลางแดดนิยมเคี้ยวใบกระท่อมด้วยเชื่อ
ว่าทำให้มีพลังกำลัง เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน
ทำงานได้นาน ทนร้อน และไม่เหนื่อย

เมื่อกระท่อมถูกจัดให้เป็นยาเสพติด ตั้งแต่เมื่อ
๗๘ กว่าปีก่อน ความรู้ของชาวบ้านที่เคยกินเคยใช้
กระท่อมก็เริ่มเลือนรางหายไป ที่ยังแอบใช้อยู่ก็มีส่วน
น้อย ยกเว้นในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ยังมีการ
ใช้กันอยู่ หมอยาและชาวบ้านในสามจังหวัดชายแดน
ใต้เล่าว่า สมัยก่อนต้นกระท่อมเป็นต้นไม้ที่ปลูกไว้
แทบทุกบ้านเพราะมากด้วยคุณประโยชน์ หยิบนำ
มาใช้ได้สะดวกยามจำเป็นเล่ากันว่า ใบกระท่อมนั้น
โดยส่วนใหญ่จะนิยมนำมาเคี้ยวกินสด ๆ และถูกนำ
มาจัดเรียงใส่ในสำหรับหมากของแต่ละบ้านอีกด้วย
กระท่อมเป็นผักกินกับข้าวช่วยให้เจริญอาหารบำรุง
ร่างกาย และบำรุงสมรรถภาพทางเพศสำหรับผู้ชาย
ได้ดีอีกด้วย นอกจากนี้ชาวบ้านยังใช้กระท่อมเป็นยา
สำหรับสตรีหลังคลอดบุตรใหม่ ๆ ช่วยให้ร่างกาย
ฟื้นตัวและมีกำลังกลับคืนมาโดยนำมาต้มกับน้ำให้
เดือดและนำมาดื่ม ดังนั้นการใช้ใบกระท่อมของชาว
บ้านในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้นั้นถือว่าเป็นเรื่อง
ปกติ วิถีชุมชนทางภาคใต้ของไทยมีผู้ใช้กระท่อมเป็น
จำนวนมากกว่าภาคอื่น ๆ เนื่องจากบริบทของสังคม
และวัฒนธรรม มีการศึกษาพบว่า กลุ่มที่มีอาชีพการ
ละเล่นพื้นบ้านภาคใต้ เช่น หนังตะลุง ส่วนใหญ่นิยม
เคี้ยวกระท่อมทั้งก่อนและระหว่างนึ่งการแสดง โดย
มีสาเหตุจูงใจหลายประการ เช่น เพื่อมิให้เกิดอาการ
ง่วงนอน เพื่อทำให้เกิดอารมณ์สุนทรีย์และมีอารมณ์
ร่วมขณะที่บรรเลงดนตรีหนังตะลุง เป็นต้น นอกจากนี้
ผู้ที่นิยมเล่นกีฬาพื้นบ้านประเภทชนวัว ชนไก่ มี
บางส่วนที่นิยมเคี้ยวกระท่อม โดยส่วนใหญ่เคยใช้
กระท่อมมาก่อน จากการใช้ตามพ่อแม่ที่เคยใช้ต่อ ๆ

กันมา และส่วนหนึ่งให้ข้อมูลว่าใช้กระท่อมเพื่อเพิ่มความบันเทิงสนุกสนาน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของซอลดาและคณะ (๒๕๔๖) ที่พบว่าในอดีตกระท่อมมีไว้สำหรับเป็นของขบเคี้ยว ใช้ต้อนรับแขกในสังคม ตลอดจนงานประเพณีต่าง ๆ เช่น งานศพ งานบวช และงานแต่งงาน เป็นต้น ซึ่งวิธีการกินกระท่อมแบบดั้งเดิมในชุมชนภาคใต้ คือ การเคี้ยวใบกระท่อมสด แต่หากต้องเดินทางไกลจะตากแห้งหรือบางคนจะบดเป็นผงเพื่อชงดื่ม วิธีการกินใบกระท่อมสดจะมีการลอกก้านใบใบหรือดึงเส้นกลางใบออก เคี้ยวแล้วคายชานออกหรือไม่ก็ได้ และจะดื่มน้ำตามหรือไม่ก็ได้ บางรายป้องกันอาการท้องผูก ด้วยการเคี้ยวร่วมกับเกลือ บางรายใช้ใบแห้งชงน้ำดื่มแทนน้ำชา โดยบางรายมีการปรุงด้วยน้ำตาลเพื่อลดความขมด้วย สำหรับความถี่ของการกินขึ้นอยู่กับประเภทของงาน หากว่าเป็นงานที่ต้องใช้กำลังหรืองานกลางแดดก็จะพบว่ามีการกินกระท่อมในปริมาณมากและบ่อยกว่าคนที่ทำงานในร่ม ในอดีตกระท่อมสามารถหาซื้อได้ง่ายตามตลาดสดในชุมชนภาคใต้ เนื่องจากมีการนิยมใช้แพร่หลาย ทำให้ชาวบ้านส่วนหนึ่งนิยมปลูกกระท่อมไว้ตามบริเวณบ้าน ทั้งเพื่อเก็บไว้กินเองและขายให้แก่ชาวบ้านผู้ที่ใช้กระท่อมเป็นประจำ จากการสำรวจแหล่งของกระท่อมในภาคใต้พบว่า กระท่อมที่ชาวบ้านนิยมเคี้ยว มีอยู่ ๒ ชนิด ได้แก่ กระท่อมชนิดก้านแดงและก้านเขียว

การแพทย์พื้นบ้านในประเทศมาเลเซีย มีการใช้กระท่อมเป็นยาพอกแผลลดไข้ บรรเทาอาการไอ หอบหืด ถ่ายพยาธิ รักษาโรคกระเพาะอาหาร เพิ่มสมรรถภาพทางเพศ ทำให้อนอนหลับง่าย และบำบัดการถอนยาจากการติดยา และนอกจากนี้ยังมีการรายงานว่ากระท่อมถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายในเขตรัฐทางตอนเหนือของประเทศ ได้แก่ รัฐ Kedah และ Perlis ที่พบว่ามีความนิยมใช้กระท่อมในวัยรุ่นและวัยทำงาน ซึ่งจุดประสงค์ของผู้ใช้มีทั้งเพื่อ

เพิ่มกำลังในการทำงานของผู้ใช้แรงงานและใช้เพื่อความบันเทิงสนุกสนานในกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งวิธีการเตรียมเพื่อรับประทานหรือสูบ มีรูปแบบที่แตกต่างกับการใช้ในประเทศไทย เนื่องจากในมาเลเซียนิยมต้มใบกระท่อมเพื่อใช้ดื่มแทนน้ำชา นอกจากนี้ยังมีความนิยมใช้ใบแห้งมาสูบกับปอองไม้ไผ่ หรือที่เรียกกันว่า “Madatin” ในหมู่วัยรุ่นทำให้เกิดความมึนเมาสนุกสนาน อย่างไรก็ตาม แม้มีการพบพืชชนิดนี้ในประเทศแถบภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หลายประเทศ แต่ไม่พบการใช้ที่แพร่หลายตลอดจนวิธีการใช้ที่ชัดเจนในประเทศอื่น ๆ นอกเหนือจากประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย

ประโยชน์ของใบกระท่อมต่อสุขภาพ

การศึกษาทางเภสัชวิทยา พบว่าสารที่พบในกระท่อมมากที่สุดเป็นสารกลุ่ม alkaloids ซึ่งเป็นสารที่มีฤทธิ์ทางเภสัชวิทยาในหลายระบบและถูกนำมาใช้ในการรักษาโรคอย่างกว้างขวาง สารสำคัญที่พบ คือ ไมทราจินีน (mitragynine) เป็นสารที่พบเฉพาะในพืชกระท่อมเท่านั้น ออกฤทธิ์กดประสาทส่วนกลางทำให้รู้สึกชา กัดความรู้สึกเมื่อยล้าขณะทำงาน ช่วยทำให้กระปรี้กระเปร่า นอกจากนี้ยังพบอนุพันธ์ที่สำคัญ คือ 7-hydroxymitragynine ที่มีฤทธิ์ระงับปวดได้คล้ายกับการใช้มอร์ฟิน โดยมีฤทธิ์ยับยั้งการตอบสนองความเจ็บปวด จากงานวิจัยพบว่าใบกระท่อมทำปฏิกิริยากับร่างกายมีผลต่อเซลล์ประสาทบางชนิดในร่างกาย ในการรับรู้ความเจ็บปวดถูกนำมาใช้รักษาอาการเหล่านี้ แม้จะมีความแรงต่ำกว่ามอร์ฟินแต่มีข้อดีที่ไม่กดระบบทางเดินหายใจ ไม่ทำให้คลื่นไส้อาเจียน พัฒนาการในการติดยาต่ำกว่ามอร์ฟินหลายปี และบำบัดได้ง่ายกว่ายาก่อมประสาท

- ช่วยบรรเทาอาการเจ็บปวดในส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เช่น อาการปวดที่ไม่พึง

ประสงค์ เป็นผลจากการบาดเจ็บทางร่างกาย เนื้อเยื่อ ปวดหลัง อาการปวดที่เกิดจากภาวะเรื้อรัง เช่น โรคระบบประสาทส่วนกลางเสื่อม มะเร็ง เบาหวาน และโรคข้ออักเสบ เป็นต้น

- ใช้บำบัดทำเป็นยาสมุนไพรสำหรับพอก รักษาแผล

- ช่วยรักษาอาการไอ
- ช่วยลดการหลังกรด และรักษาแผล

ในกระเพาะอาหาร

- ช่วยลดการบีบตัวของลำไส้เล็ก
- ช่วยให้รู้สึกกระปรี้กระเปร่า รักษา ระดับพลังงาน ทำงานได้นานขึ้น ไม่หิวง่าย

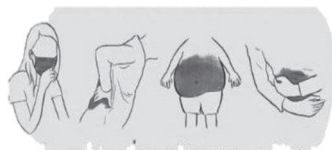
- รักษาอาการมวนท้อง โรคบิด ท้องเสีย ท้องเฟ้อ และช่วยในเรื่องการเผาผลาญ (ลดน้ำหนัก)

- บรรเทาอาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ คลายกล้ามเนื้อลาย

- ทำให้นอนหลับและระดับประสาท คลายวิตกกังวล ต้านการซึมเศร้า

- ช่วยเพิ่มการไหลเวียนโลหิตและ ลำเลียงออกซิเจนไปยังเซลล์สำคัญของร่างกาย

- นำไปใช้บรรเทาอาการปวดแทน มอร์ฟีนโดยมีความแรงต่ำกว่ามอร์ฟีนประมาณ 10 เท่า แต่มีข้อดีกว่ามอร์ฟีนอยู่หลายประการ เช่น กระตุ้นไม่กดระบบทางเดินหายใจ ไม่ทำให้เกิดอาการคลื่นไส้ อาเจียน ใช้บำบัดอาการติดยาหรือ มอร์ฟีนได้

ข้อควรระวังและหลีกเลี่ยงการใช้ใบกระท่อม

1. สตรีตั้งครรภ์และให้นมบุตร
2. ผู้ที่เป็นโรคหัวใจ
3. ผู้เป็นโรคพิษสุราเรื้อรังหรือติดสุรา
4. ผู้มีความผิดปกติทางจิต

วิธีใช้ใบกระท่อม เคี้ยว-ต้ม อย่างไรให้ปลอดภัย

1. คนทั่วไปเคี้ยวใบกระท่อมสด 1-3 ใบ โดยไม่ควรรับประทานเกินวันละ 15 กรัม โดยรูดก้านใบ ออกเพื่อเอาแต่ใบล้วน ๆ แล้วเคี้ยวเหมือนการเคี้ยวหมากเพราะน้ำลายมีความเป็นด่าง ไปสกัดเอาอัลคาลอยด์ mitragynine ออกมา และเวลารับประทานไม่ควรกลืนกากใบเพราะเส้นใยของใบกระท่อมจะเหนียวมากย่อยยาก ถ้าใครกลืนเข้าไปมาก ๆ มันอาจจะจับตัวเป็นก้อน ทำให้เกิดลำไส้อุดตัน เกิด “ถุงท่อม” ที่มีลักษณะเป็นก้อนแข็งอยู่ในท้องซึ่งจะทำให้ปวดท้องได้ การกินในขนาดต่ำประมาณ 1-5 กรัม จะเกิดผลคล้ายยากระตุ้นจะรู้สึกได้ภายใน 5-10 นาที และสารเหล่านี้จะอยู่ในร่างกายเป็นเวลา 60-90 นาที จะมีอาการเป็นสุข กระปรี้กระเปร่า ไม่รู้สึกหิวไม่อยากอาหาร ไม่รู้สึกเมื่อยล้าขณะทำงาน ทำให้สามารถทำงานได้นาน ทนแดดทนร้อนมากขึ้น แต่จะเกิดอาการหนาวสั่นเวลาอากาศเย็นหรือครีมฟ้าครึ้มฝน

2. สำหรับการต้มเพื่อทำน้ำกระท่อม ไม่ควรใช้เกิน 5 ใบต่อวัน เมื่อต้มแล้วก็ควรกรองเอากากออก แต่การต้มควรบีบมะนาวลงไปก่อนกรองกาก เพราะแอลคาลอยด์ในกระท่อมจะละลายอยู่ในรูปของเกลือละลายน้ำได้ แล้วเติมน้ำกระท่อมนั้น

3. ถ้าบริโภคในปริมาณสูง มากกว่า 15 กรัม ในปริมาณสูง จะมีฤทธิ์กดประสาทและเสพติด ยิ่งถ้าเสพไปนาน ๆ ผู้เสพอาจมีอาการท้องผูก นอนไม่หลับ คลื่นไส้ อาเจียน ผิวหนังคล้ำลง บางรายเสพ

มากเกินไปอาจพบอาการแขนกระตุก อารมณ์ซึมเศร้า หรือไมก็ก้าวร้าว กระวนกระวาย ความดันสูง มีอาการทางจิต หวาดระแวง เห็นภาพหลอน พูดไม่ค่อยรู้เรื่อง เมื่อหยุดเสพใบกระท่อมก็จะทำให้ร่างกายไม่มีแรง อ่อนเพลีย ทำงานไม่ได้ ปวดเมื่อยตัว

★ ใบกระท่อมถูกนำมาใช้อย่างผิดๆ จากพืชสมุนไพรกลายเป็น “สี่คูณร้อย” ★

ศูนย์วิชาการต้านยาเสพติด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดระบุว่า ในช่วงปี ๒๕๔๗ พบว่า สารเสพติดที่เรียกว่า “สี่คูณร้อย” (๔x๑๐๐) เริ่มแพร่หลายในกลุ่มวัยรุ่นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ สี่คูณร้อยเป็นเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมหลัก ๔ อย่าง คือ นำต้มใบกระท่อม น้ำอัดลม ประเภทโคล่า ยาแก้ไอที่มีส่วนผสมของโคเดอีน และยากันยุง ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นสูตรเริ่มแรกของสี่คูณร้อยตามการระบุของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ สี่คูณร้อยมีฤทธิ์กระตุ้นประสาท ทำให้ผู้เสพเมามาย และยังมีรายงานว่ามีการเสียชีวิตจากการเสphisี่คูณร้อยอีกด้วย นอกจากนี้สูตรสี่คูณร้อยแบบดั้งเดิมแล้วยังมีการใส่ส่วนผสมและยาที่มีฤทธิ์กล่อมประสาทอีกหลายอย่าง เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เสพ การแพร่ระบาดของสี่คูณร้อยกลายเป็นปัญหาใหญ่ที่หลายหน่วยงานให้ความสำคัญและยังทำให้พืชกระท่อมถูกจับตามากยิ่งขึ้นในฐานะที่เป็นส่วนผสมหลักของเครื่องดื่มที่นำไปสู่การเสพยาเสพติดชนิดอื่นที่รุนแรงขึ้น

กระท่อม...โอกาส

อน ะเป็นพืชเศรษฐกิจ รมิ

ปัจจุบันพบว่ามีความนิยมใช้กระท่อมพัฒนาเป็นยาแพร่หลายในต่างประเทศ ทั้งที่กระท่อมเป็นต้นไม้ประจำถิ่นของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ถิ่นที่อยู่หลัก ๆ คือ ประเทศไทยและ

มาเลเซีย แต่จากการห้ามใช้ตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ คือเมื่อ ๗๘ ปีที่แล้ว กฎหมายห้ามใช้และห้ามเสพยากระท่อมอย่างเข้มงวดและมีโทษรุนแรง ทำให้ชาวบ้านทั่วไปไม่สามารถใช้กระท่อมเป็นยาได้ ทำให้การวิจัยในประเทศถูกปิดกั้นโอกาส แต่ในต่างประเทศกลับมีการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับพืชกระท่อมก้าวหน้าไปมากในช่วง ๑๐๘ ปี (พ.ศ. ๒๔๔๐-๒๕๔๘) นับแต่ชาวต่างชาติมาพบการใช้กระท่อมของคนไทยและมาเลเซีย มีนักวิทยาศาสตร์นำไปศึกษาจนเกิดผลงานวิจัยถึงกว่า ๖๐ ชิ้น ปัจจุบันมีการศึกษาที่พบว่าสามารถจะนำสารสกัดจากกระท่อมไปพัฒนาเป็นยาแก้ปวดชนิดใหม่ในอนาคต ส่วนใหญ่เป็นผลงานการวิจัยของนักวิจัยอังกฤษและญี่ปุ่น ที่เห็นคุณค่าของกระท่อมในฐานะที่เป็นยา โดยพบว่า สารสกัดจากกระท่อม 7-hydroxymitragynine มีฤทธิ์ในการระงับปวดดีกว่ามอร์ฟีน ๑๗ เท่า (Horic S;Koyama F;Takayama H;etal.๒๐๐๕) งานวิจัยซึ่งเป็นผลมาจากการต่อยอดภูมิปัญญาและความหลากหลายทางชีวภาพของพืชในประเทศไทยถูกจดสิทธิบัตรแล้วโดยบริษัทมหาวิทยาลัยชิบะ และกำลังถูกพัฒนาเป็นยาที่ทดแทนมอร์ฟีน ซึ่งมีมูลค่าตลาดมากถึง ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท/ปี นั้นหมายความว่า หลังจากพืชกระท่อมถูกถอดออกจากการเป็นยาเสพติดให้โทษ ประเภทที่ ๕ ตาม พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นโอกาสสำคัญของกระท่อมในฐานะพืชเศรษฐกิจชนิดใหม่ เพราะกระท่อมคือพืชที่ถูกปลูกและบริโภคกันตามวิถีชาวบ้านอย่างแพร่หลายในภาคใต้อยู่แล้ว เช่น สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตรัง สตูล พัทลุง

สงขลา ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส เพื่อบำรุงกำลัง โดยมักนิยมกินก่อนไปทำงานที่ต้องใช้แรงอย่างหนัก นั้นหมายความว่า หลังจากนั้นประเทศไทยมีโอกาสที่จะส่งออกกระท่อมสู่ตลาดระดับโลกในหลายประเทศในฐานะพืชสมุนไพรที่มีสรรพคุณทางยาสูง เมื่อพิจารณาบริบทโลกการส่งออกพืชกระท่อมในระดับโลกยังมีอยู่จำกัดเพราะแม้กระท่อมจะเป็นพืชท้องถิ่นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แต่มีเพียงอินโดนีเซียเท่านั้นที่สามารถส่งออกได้อย่างถูกกฎหมาย ทำให้ตอนนี้การส่งออกกระท่อม ๙๐% - ๙๕% เป็นของอินโดนีเซีย ๖,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี ปัจจุบันตลาดกระท่อมไม่ต่ำกว่า ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท ส่วนใหญ่ใช้เพื่อช่วยรักษาโรคซึมเศร้า บำบัดยาเสพติดและเพิ่มสมรรถภาพทางเพศ ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ทำจากกระท่อมมีจำหน่ายในรูปแบบต่าง ๆ มากมาย เช่น อาหารเสริม ยาต้ม ชา เป็นต้น การปลดล็อกพืชกระท่อม จะเป็นก้าวสำคัญที่ทำให้ไทยสามารถแข่งขันในตลาดพืชกระท่อมได้เป็นอย่างดี เพราะเมล็ดกระท่อมไทยจัดว่าดีที่สุดในโลก ส่วนประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาค ยังทำได้จำกัด มาเลเซีย ห้ามส่งออกใบกระท่อม (มีเพียงบางฟาร์มที่ส่งออกใบไม้แปรรูป แต่ก็มีปริมาณจำกัด) ดังนั้นด้วยความที่ทั่วโลกมีความต้องการกระท่อมอยู่ไม่น้อย แลตลาดกระท่อมเป็นตลาดใหม่ ยังมีผู้แข่งขันไม่มาก ธุรกิจกระท่อมในไทยจึงมีโอกาสเติบโตได้ในระดับโลก

กระท่อมกับการควบคุมตามกฎหมาย

ในอดีตพืชกระท่อมถูกจัดเป็นยาเสพติดให้โทษ ประเภทที่ ๕ ชนิดเดียวกับกัญชา ฝิ่น และเห็ดขี้ควาย ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษปี ๒๕๒๒ มาตรา ๗ เป็นที่รู้กันว่า เมื่อ ๓๘ ปีก่อนปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ประเทศไทยเป็นประเทศแรกที่ประกาศควบคุมการใช้พืชกระท่อมกลายเป็นพืชต้องห้ามตามกฎหมายเป็นครั้งแรก โดยตราพระราชบัญญัติ

พืชกระท่อม พ.ศ.๒๕๕๖ ระบุห้ามปลูกและครอบครองทั้งห้ามจำหน่ายและเสพใบกระท่อม นอกจากนี้ พ.ร.บ. ป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. ป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้กำหนดให้ต้นกระท่อมเป็นพืชหวงห้าม จะตัดฟันต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน ทำให้เกิดปัญหาว่าหากประชาชนมีต้นกระท่อมอยู่ในสวนหรือที่ดินก็จะไปตัดโดยพลการไม่ได้ แต่ขณะเดียวกันการครอบครองกระท่อมก็ผิดกฎหมายตาม พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นพืชเสพติดให้โทษประเภท ๕ “ผู้ใดผลิต จำหน่าย นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่ ๒-๑๕ ปี และปรับตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐-๑๕๐,๐๐๐ บาท ครอบครองโดยมิได้รับอนุญาตต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ หรือทั้งจำทั้งปรับ”

กระท่อมเพิ่งปรากฏเป็นยาเสพติดต้องห้ามตามกฎหมายเป็นครั้งแรกในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อานันทมหิดล (รัชกาลที่ ๘) ซึ่งเหตุผลที่แท้จริงของการออก พ.ร.บ. พืชกระท่อม พ.ศ. ๒๕๕๖ เนื่องจากฝิ่นที่รัฐเป็นผู้ผูกขาดผลิต ทั้งฝิ่นสุก และฝิ่นดิบมีราคาแพง ทำให้คนหันมาสูบบุหรี่แทนฝิ่น ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าแท้จริงการตรา พ.ร.บ. พืชกระท่อม พ.ศ. ๒๕๕๖ และใช้สืบเนื่องมาจนทุกวันนี้มีเหตุผลและหลักการทางการค้า ทางภาษีของรัฐบาลใช้เพราะเหตุที่พืชกระท่อมเป็นพืชเสพติดเองไม่ ซึ่งหลักเกณฑ์ที่องค์การอนามัยโลกกำหนดเป็นแนวทางในการพิจารณาเพื่อจัดให้เป็นยาเสพติดที่จะต้องควบคุม นั้น มีดังนี้

๑. เมื่อไม่ได้เสพแล้วก่อให้เกิดอาการขาดยา
๒. มีประโยชน์ทางการแพทย์น้อยหรือไม่มีเลย
๓. ก่อให้เกิดปัญหาทางสาธารณสุข
๔. ก่อให้เกิดปัญหาทางสังคม

การควบคุมในต่างประเทศ

จากการศึกษาและสอบถามประเทศเพื่อนบ้านกับประเทศไทย คือ ลาว เขมร มาเลเซีย อินโดนีเซียพบว่า พืชกระท่อมที่อยู่ในรูปต้น ใบ ราก ไม่เป็นสิ่งผิดกฎหมายของประเทศเหล่านี้ และประชาชนบางกลุ่มที่นิยมบริโภคในรูปของใบสดเพื่อกระตุ้นในการทำงาน อีกทั้งในข้อตกลงของสหประชาชาติ (UN) ก็ไม่ได้กำหนดให้กระท่อมเป็นสิ่งเสพติดหรือผิดกฎหมายตามอนุสัญญาระหว่างประเทศ แต่จาก World Drug Report ๒๐๑๓ ของสำนักงานควบคุมยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UN-ODC) ได้มีการขอความร่วมมือให้ประเทศสมาชิกเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ของสารออกฤทธิ์ตัวใหม่ ๆ ซึ่งมีพืชกระท่อมรวมอยู่ด้วย ซึ่งจากการสืบค้นข้อมูลพบว่ากลุ่มประเทศสหภาพยุโรป เช่น เดนมาร์ก ลัตเวีย ลิทัวเนีย โปแลนด์ โรมานี สวีเดน มีการควบคุมพืชกระท่อม สาร mitragynine และ 7-hydroxymitragynine เป็นยาควบคุม คงมีแต่ประเทศไทย ประเทศเดียวเท่านั้นที่กำหนดให้กระท่อมเป็นพืชที่ผิดกฎหมาย ในประเทศมาเลเซียกระท่อมเป็นพืชที่ถูกกฎหมาย จนกระทั่งปี ๒๕๔๖ ได้จัดกระท่อมให้อยู่ในพระราชบัญญัติยาพิษ และแม้ว่าจะผิดกฎหมายแต่ยังมีการใช้อย่างแพร่หลาย เพราะหาซื้อได้ง่าย ส่วนในประเทศออสเตรเลียและเมียนมาร์มีการควบคุมกระท่อมภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้องยาเสพติด ส่วนนิวซีแลนด์ ควบคุมพืชกระท่อมและสาร mitragynine ภายใต้กฎหมาย Medicine Amendment Regulation ยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UNODC) ให้ข้อมูลการแพร่ระบาดของพืชกระท่อมว่า พืชกระท่อมมีการใช้อย่างแพร่หลายในประเทศแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และมีการรายงานการใช้ในประเทศเกาหลีใต้ ซึ่งในปี ค.ศ. ๒๐๑๑ ยุโรปเริ่มการซื้อขายพืชกระท่อมทางอินเทอร์เน็ตอย่าง

แพร่หลาย อย่างไรก็ตามในหลายประเทศมีการซื้อขายกระท่อมได้อย่างถูกกฎหมาย เช่น ในประเทศอินโดนีเซีย ยุโรป และอเมริกาเหนือ ส่วนในประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ และเยอรมัน ไม่ได้มีกฎหมายควบคุมการใช้กระท่อม มีเพียงแต่การเฝ้าระวัง ในประเทศอังกฤษมีการขายกระท่อมในหลายรูปแบบ เช่น ใบสด ใบแห้ง ผง และสารสกัดเรซิน เป็นต้น โดยผู้บริโภคสามารถซื้อได้ตามร้านกาแฟต่าง ๆ หรือทางอินเทอร์เน็ต โดยไม่ต้องมีใบสั่งแพทย์

ปี ๒๕๖๒ มีการแก้ไขปรับปรุง พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษเพื่อปลดล็อกให้มีการใช้กัญชาและพืชกระท่อมในทางการแพทย์ โดย พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๗) ระบุว่า ห้ามมิให้ผู้ใดเสพยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ “เว้นแต่การเสพนั้นเป็นการเสพเพื่อการรักษาโรค ตามคำสั่งของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์หรือหมอพื้นบ้านตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ที่ได้รับใบอนุญาต หรือเป็นการเสพเพื่อการศึกษาวิจัย” แต่การเสพรอบครอง ขาย นำเข้าหรือส่งออกพืชกระท่อมที่นอกเหนือจากนี้ยังถือว่าเป็นความผิดมิให้โทษทั้งจำคุกและปรับ เมื่อ ๒๖ พ.ค. ๒๕๖๔ ที่ผ่านมาได้เผยแพร่ พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๔ และประกาศกระทรวงสาธารณสุขเรื่องระบุชื่อยาเสพติดให้โทษในประเภทที่ ๕ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นการกำหนดยกเลิกพืชกระท่อมจากการเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภทที่ ๕ ซึ่งมีผลใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป ซึ่งจะมีผลให้พืชกระท่อมไม่ถูกควบคุมเป็นยาเสพติดให้โทษ โดยกระทรวงยุติธรรมได้มีการยกร่างพระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ... เพื่อควบคุมพืชกระท่อมเป็นการเฉพาะซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของวุฒิสภา ทั้งนี้ การนำพืชกระท่อม

ประสบการณ์ นนร. ไทยในต่างแดน เสาวดารพระรัฐเกาหลี

ตอนที่ ๓

ร้อยโท ธนบูรณ์ เชื้อมสันเทียะ

ในฉบับที่แล้ว ผู้เขียนได้เล่าถึงประสบการณ์ การฝึกนักเรียนนายร้อยใหม่ (อีกครั้ง) รวมถึง การศึกษาของชั้นปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ ในฉบับนี้ก็จะ มาเริ่มที่การฝึกภาคสนามฤดูร้อน (จริง) ชั้นปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ พร้อมปิดเทอมภาคฤดูร้อนกับ การกลับไปไทยครั้งแรก การศึกษาแบบบูรณาการ ของโรงเรียนนายร้อย ๓ สถาบันในภาคเรียนที่ ๒ และปิดเทอมภาคฤดูหนาวกับการเป็นไกด์นำ เทียวครั้งแรก ขอเชิญทุกท่านอ่านประสบการณ์ สนุกสนาน โหด มัน ของผมกันต่อครับ

ฝึกภาคสนามฤดูร้อน (จริง)

หลังจากที่สอบปลายภาคเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็จะเข้าสู่ช่วงฤดูฝึกภาคสนาม ก่อนที่จะออกไป นั้นก็จะมีเวลาสำหรับการเตรียมของประมาณ ๑ สัปดาห์ แล้วตอนนั้นก็มีการระแวงจะปล่อย ให้นักเรียนชั้นปีที่ ๑ ซึ่งไม่ได้ออกไปพักข้างนอก โรงเรียนเลยตลอดภาคเรียนที่ ๑ ออกไปพักข้าง นอกเพื่อที่จะเตรียมข้าวของสำหรับการฝึกภาค สนาม แต่ก็โชคร้ายที่เกิดโรคเมอร์สระบาดขึ้น พอดี ทำให้โรงเรียนไม่ปล่อยพัก ต้องอยู่เตรียม ของที่โรงเรียนแทน

เป้าหมายหลักในการฝึกสำหรับนักเรียนนายร้อย

ชั้นปีที่ ๑ คือ ฝึกให้เข้าใจในภารกิจทหารทั่วไป และทำความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้อาวุธของ หน่วยในระดับหมู่และหมวด ศึกษาเกี่ยวกับสิ่ง กีดขวางเพื่อกำหนดความรู้พื้นฐานทางทหารที่ สามารถนำไปใช้ในสนามรบ สถานที่สำหรับการ ฝึกสำหรับนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ ๑ มีทั้งหมด ๒ แห่งด้วยกัน คือ ศูนย์ฝึกทหารบก (Korea Army Training Center) และโรงเรียนนายสิบทหารบก (Non-Commissioned Officer Academy)

การเดินทางนั้นเริ่มในวันอาทิตย์ที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๘ โดยนั่งรถบัสจาก Korea Military Academy (KMA) ไปลงที่สถานีรถไฟ ที่ใกล้ที่สุด แล้วนั่งรถไฟต่อไปลงที่สถานีรถไฟ บริเวณศูนย์ฝึกทหารบก จากนั้นก็มีรถบัสของ

ศูนย์ฝึกทหารบกมารับไปเข้าที่พัก สำหรับที่พักนั้น หากเคยดูรายการโทรทัศน์หรือละครซีรีส์ที่เกี่ยวกับกองทัพเกาหลีก็คงน่าจะพอนึกภาพออก ในบริเวณพื้นที่ส่วนตัวก็มีตู้ส่วนตัว ๑ ตู้ กับฟูกพับ ๑ ผืน นอนรวมกันห้องละประมาณ ๑๐-๑๒ คน ภายในห้องมีโทรทัศน์ ฮีตเตอร์และตู้เก็บอาวุธประจำกาย การฝึกที่ศูนย์ฝึกทหารบกมีระยะเวลา ๓ สัปดาห์ ตั้งแต่วันจันทร์ที่ ๒๒ มิถุนายน - วันศุกร์ที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ วิชาการฝึกประกอบด้วย การป้องกัน คชนร. (เคมี ชีวะ รังสี นิวเคลียร์) การใช้ลูกระเบิดขว้าง การปฐมพยาบาลเบื้องต้น การรบระดับหมู่ทหารราบ การใช้อาวุธประจำกาย

(K2) และการเดินทางไกล ๑๐ กิโลเมตร ในระหว่างการฝึกการรบระดับหมู่ทหารราบก็มีประสบการณ์ที่ผมจำได้ไม่ลืมอยู่ คือ ภูมิประเทศส่วนใหญ่ของสาธารณรัฐเกาหลี (๗๐%) เป็นภูเขา แล้วในระหว่างการฝึกก็จะมีภารกิจโดยให้ใส่หน้ากากกันแก๊สแล้วเคลื่อนที่ด้วยการวิ่ง ซึ่งปกติแค่ใส่หน้ากากกันแก๊สแล้วเคลื่อนที่ด้วยการวิ่งในแนวราบก็ว่าเหนื่อยแล้ว แต่พอมาเจอแบบให้ใส่หน้ากากกันแก๊สแล้วเคลื่อนที่ด้วยการวิ่งขึ้นเขานี้แทบแย่เลย หายใจแทบไม่ทัน จนต้องมีแอบอู๋บ้างโดยการแอบเปิดหน้ากากกันแก๊สเมื่อคลาดสายตาจากครูฝึกแต่ก็โดนครูจับได้ ครูฝึกก็ตำหนิไปแต่จังหวะนั้นไม่สน ไม่ไหวแล้ว ถ้าไม่แอบอู๋อาจ

จะเป็นลมได้ ดังสโลแกนที่ว่า ไม่หลบไม่อู๋สู้ไม่ไหว หลบ ๆ อู๋ ๆ สู้จนตาย

วันเสาร์ที่ ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เริ่มเดินทางออกจากศูนย์ฝึกทหารบกโดยรถบัสของโรงเรียนนายสิบทหารบก ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๔๐ นาที หลังจากถึงที่พักแล้วก็เป็นเวลาส่วนตัว จัดข้าวของให้เข้าที่และเตรียมพร้อมสำหรับการฝึกในวันจันทร์ที่จะมาถึง การฝึกที่โรงเรียนนายสิบทหารบกมีระยะเวลา ๒ สัปดาห์ ตั้งแต่วันจันทร์ที่ ๑๓ กรกฎาคม - วันศุกร์ที่ ๒๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ วิชาการฝึกประกอบด้วย การใช้อาวุธประจำกาย (K3) ครุฑทหาร แผนที่เข็มทิศ การติดต่อสื่อสาร วัตถุประสงค์และการทำลายเครื่องกีดขวาง และการเดินทางไกล ๔๐ กิโลเมตร หลังจากรเรียนการสอนแต่ละวิชาจะมีการทดสอบประเมินผลตลอดเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนนายร้อยตั้งใจฝึกและให้เกรดวิชาฝึกภาคสนาม ซึ่งหน่วยกิตของวิชาฝึกภาคสนาม ค่อนข้างเยอะ จึงมีผลต่อเกรดรวมมาก ดังนั้นทุกคนจะตั้งใจฝึกกันมาก ส่วนวันเสาร์อาทิตย์เป็นวันพักผ่อนไม่มีการฝึก และในบางสัปดาห์ก็จะมีภารกิจไปดูงานทัศนศึกษาสถานที่สำคัญบริเวณรอบ ๆ ด้วย

หลังจากฝึกเสร็จ Korea Military Academy

พาพวกเราไปดูงานทัศนศึกษาที่เกาะทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นระยะเวลาประมาณ ๑ สัปดาห์ เพื่อเป็นการผ่อนคลายจากการฝึกที่ยาวนานถึง ๕ สัปดาห์ เกาะนั้นมีชื่อว่า เกาะอูลึง (Ulleungdo) และเกาะด็อก (Dokdo) หรือญี่ปุ่นเรียกเกาะนี้ว่า เกาะทาเคชิมะ เพราะว่าเกาะนี้ยังเป็นพื้นที่พิพาทกันระหว่างสาธารณรัฐเกาหลีและญี่ปุ่นในเรื่องของความขัดแย้งของทางของผู้นิยมอิทธิพลเหนือเกาะนี้ ทางรัฐบาลญี่ปุ่นยังยืนยันการความเป็นเจ้าของโดยไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้และประกาศให้มีวันทาเคชิมะโดยเริ่มตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งในขณะนั้นมีการประท้วงจากฝั่งเกาหลีต่อการประกาศวันทาเคชิมะของญี่ปุ่น ปัจจุบัน เกาะด็อกมีการควบคุมโดยเกาหลี แม้ว่าทั้งสองประเทศจะอ้างสิทธิ์เหนือเกาะนี้ตามประวัติศาสตร์ย้อนหลังเป็น ๑๐๐ ปี ซึ่งมีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของทั้งสองฝ่าย ส่วนเกาหลีเหนือสนับสนุนการอ้างสิทธิ์ของเกาหลีใต้ สำหรับเกาะอูลึงเป็นสถานที่พักผ่อนอีกหนึ่งแห่งซึ่งเป็นที่นิยมของชาวเกาหลีและเป็นพื้นที่ประมงสำคัญของชายฝั่งทะเลตะวันออก โดยเฉพาะการจับปลาหมึกทำให้สินค้าแปรรูปของที่นี่อย่างปลาหมึกแห้งกลายเป็นสินค้าที่มีชื่อ

เสียงเป็นอย่างมาก และเป็นเกาะที่เต็มไปด้วยภูเขาไฟ ถ้ำ น้ำตก หน้าผาสูงชันที่มีหินมีรูปร่างประหลาดอยู่มากมาย ต้นไม้โบราณนานาพรรณ ตอนที่ผมไปเกาะด็อกนั้นพอดีเผชิญกับสภาพอากาศที่เลวร้ายเนื่องจากลมตะวันตกเฉียงเหนือก่อให้เกิดคลื่นทะเลที่รุนแรง ทำให้ผมและเพื่อนอีกหลายคนเมาเรือ และเรือไม่สามารถเข้าเทียบจอดได้ จึงไม่สามารถขึ้นไปชมบรรยากาศที่เกาะได้แต่อยู่บนเรือแล้วชมบรรยากาศรอบเกาะจากบนเรือแทน

ปิดเทอมภาคฤดูร้อนกับการกลับไทยครั้งแรก หลังจากที่เราจบการฝึกภาคสนามก็เป็นเวลาที่พวกเราเหล่านักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ ๑ รอคอยมาแสนเนิ่นนาน คือ ปิดเทอมภาคฤดูร้อน สำหรับปิดเทอมนี้ผมก็ได้กลับไทยครั้งแรกหลังจากที่นั่งเครื่องออกจากไทยเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๗ เรื่องตัวเครื่องบินนั้น Korea Military Academy เป็นผู้ดูแลค่าใช้จ่ายให้สำหรับนักเรียนนายร้อยต่างชาติเท่านั้น งบประมาณไม่เกิน

๑ ล้านบาทหรือประมาณ ๓ หมื่นบาทโดยได้รับปีละ ๑ ครั้ง ผมก็นั่งเครื่องบินจากสนามบินนานาชาติอินชอนไปลงที่สนามบินดอนเมืองเพราะบ้านผมอยู่ที่จังหวัดนครราชสีมา จะใกล้กว่าไปลงที่สนามบินสุวรรณภูมิ ตอนที่ออกจากประตูสนามบินก็มี

ครอบครัวมารอรับ ผมใช้เวลาอยู่ที่ไทยประมาณ ๒ สัปดาห์กว่า ๆ หลังจากนั้นผมก็กลับมาใช้เวลาช่วงปิดภาคเรียนที่เหลือประมาณสัปดาห์กว่า ๆ ที่เกาหลีใต้ โดยเริ่มต้นจากนั่งรถไฟ KTX จากสถานีโซลพร้อมกับเพื่อนเกาหลีที่เป็นบัดดี้ไปลงที่สถานีปูซานซึ่งเป็นเมืองที่ใหญ่ที่สุดในเกาหลีใต้ รองจากกรุงโซล ห้อมล้อมไปด้วยทัศนียภาพที่สวยงามกับเทือกเขาสูงและแม่น้ำต่าง ๆ อากาศจึงดีสามารถท่องเที่ยวได้

ตลอดทั้งปี และด้วยความสวยงามของธรรมชาติจึงไม่แปลกที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากมาย และที่ปูซาน ผมก็ได้นัดหมายกับเพื่อนซึ่งเป็นคนปูซานโดยกำเนิดไว้อีก ๑ คน ที่จะคอยเป็นไกด์นำเที่ยวให้กับพวกเรา โดยเพื่อนของผมก็พาเราไปสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมต่าง ๆ ของปูซาน โดยปูซานจะโด่งดังเรื่องชายหาดที่สวยงาม เพราะเป็นเมืองท่าที่สำคัญ โดยเฉพาะชายหาดแฮอินแด (Haeundae Beach) ที่มีชื่อเสียงโด่งดังเป็นหาดทรายสีขาวแนวชายฝั่งที่มีความสวยงามมาก นอกจากนี้บริเวณริมชายหาดแฮอินแดก็มีชื่อเสียงในด้านการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมและเทศกาลต่าง ๆ ที่จัดขึ้นตลอดทั้งปีด้วย ทำให้เป็นหาดที่ไม่เคยเงียบเหงาเลย ถือเป็นแหล่ง

ท่องเที่ยวยอดนิยม เหมาะสำหรับท่องเที่ยวตอนกลางวัน และชายหาดควานอัลลี (Gwangalli Beach) เป็นหาดที่มีชื่อเสียงในด้านความสวยงามและเม็ดทรายที่มีความละเอียด มีบรรยากาศดี บริเวณชายหาดเต็มไปด้วยร้านอาหาร คาเฟ่ แหล่งช้อปปิ้งเสื้อผ้า หาดทรายสวย น้ำใส เป็นที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างแดนได้มากมาย เหมาะสำหรับการมาเดินชมวิวตอนกลางคืน และเป็นจุดที่สามารถมองเห็นสะพานควางอันแดเคียว (Busan Gwangandaegyo Bridge) ได้ชัดเจนที่สุดด้วย สำหรับสะพานควางอันแดเคียว หรือสะพานเพชร นั้นเป็นสะพานข้ามแม่น้ำที่ยาวที่สุดในเกาหลีใต้ที่สามารถมองเห็นทิวทัศน์สถานที่ท่องเที่ยวบริเวณใกล้เคียงได้หลายแห่ง ในยามค่ำคืนจะมีการเปิดไฟบนสะพานหลายพันดวงทำให้สะพานมีความสวยงามสว่างไสวสวยงามแพรวพราวเหมือนเพชรที่สะท้อนกับผิวน้ำจึงเป็นที่มาของชื่อที่เรียกกันว่า สะพานเพชร นั้นเอง นอกจากชายหาดแล้วก็ยังมี นูริมารูเอเปคเฮาส์ (Nurimaru APEC House) ตั้งอยู่บนเกาะ Dongbaekseom Island ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของเมืองปูซาน โดยเฉพาะการเป็นจุดชมทิวทัศน์ที่สวยงาม เป็นอาคารสูง ๓ ชั้นสามารถมองเห็นวิวที่อยู่โดยรอบได้แบบ ๓๖๐ องศา สวนสาธารณะ ยงดูซาน (Yongdusan Park) เป็นสวนที่เหมาะกับการมาเที่ยวพักผ่อน ชมวิวสวย ๆ อยู่กับธรรมชาติที่สวยงามตลอดทั้งวันโดยมีหอคอยปูซาน (Busan Tower) ที่สวยโดดเด่นเป็นที่ชื่นชอบของนักท่องเที่ยว และยังสามารถขึ้นไปชมวิวได้ที่จุดชมวิบบนหอคอยก็จะได้ทั้งบรรยากาศและอารมณ์อีกแนวหนึ่ง รวมถึงย่านอาหารบริเวณถนนคังบ็อกดอง (Gwangbokdong Food Street) ซึ่งเป็นหนึ่งในสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมใจกลางเมืองปูซานที่มีร้านอาหาร

Street Food มากมาย ทั้งยังมีความหลากหลายของอาหารให้เลือกชิม ที่สำคัญมีราคาถูกมาก จึงเป็นย่านที่คึกคักและเต็มไปด้วยนักท่องเที่ยวที่ติดใจในรสชาติ ราคา และความหลากหลายของอาหาร การท่องเที่ยวเมืองปูซานครั้งนี้จะออกแนวชมสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยม เน้นดื่มด่ำบรรยากาศกับของกินเป็นส่วนใหญ่ การเที่ยวปูซานของผมนั้นยังมีอีก ๑ ครั้งซึ่งจะแตกต่างจากครั้งนี้มาก ส่วนจะแตกต่างกันอย่างไรนั้น ไว้คอยติดตามกันต่อไปครับ

การศึกษาแบบบูรณาการของโรงเรียนนายร้อย ๓ สถาบัน

Korea Military Academy (KMA) จะมีเปลี่ยนตำแหน่งนักเรียนบังคับบัญชาทุกภาคเรียน เพื่อให้นักเรียนนายร้อยมีโอกาสปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่หลากหลาย เช่น ภาคเรียนที่ ๑ เป็นหัวหน้านักเรียน ภาคเรียนที่ ๒ ก็จะเป็นหัวหน้าหมู่หรือฝ่ายอำนวยการ หรือภาคเรียนที่ ๑ เป็นหัวหน้าหมู่ ภาคเรียนที่ ๒ ก็อาจจะไปเป็นหัวหน้านักเรียน หัวหน้ากองพัน หัวหน้ากองร้อยหรือฝ่ายอำนวยการก็ได้ โดยส่วนใหญ่แล้วจะเลือกเป็นตำแหน่งบังคับบัญชา ๑ ครั้ง และเป็นฝ่ายอำนวยการ ๑ ครั้ง โดยก่อนเริ่มภาคเรียนที่ ๒ ก็จะมีพิธีเปลี่ยนหน้าที่นักเรียนบังคับบัญชาก่อนเสมอ

สำหรับการเรียนในภาคเรียนที่ ๒ นั้นจะแตกต่างออกไปจากภาคเรียนที่ ๑ เพราะว่ามีมีการเรียนรวมเหล่าทัพกัน (ทหารบก ทหารเรือ และทหารอากาศ) โดยจะแบ่งกลุ่มย่อยเป็น ๓ กลุ่มแล้วเรียนหมุนเวียนตามโรงเรียนนายร้อย ๓ เหล่าทัพ การแบ่งระยเวลานั้นจะนำจำนวนสัปดาห์ที่เรียนในภาคเรียนที่ ๒ มาหาร ๓ แล้วแบ่งเฉลี่ยให้เท่ากัน ยกตัวอย่างเช่น กลุ่มที่ ๑ เริ่มเรียนที่ Korea Military Academy (KMA) ต่อด้วย Korea

Air Force Academy (KAFA) และสุดท้ายที่ Republic of Korea Naval Academy (ROKNA) กลุ่มที่ ๒ เริ่มเรียนที่ KAFA ต่อด้วย ROKNA และสุดท้ายที่ KMA เป็นต้น จุดประสงค์เพื่อเพิ่มความสนิทสนมกลมเกลียวและความร่วมมือของนักเรียนนายร้อยแต่ละเหล่าสำหรับนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ ๑ นอกจากนี้นักเรียนนายร้อยรุ่นพี่ก็จะได้รับการเสริมสร้างความเข้าใจในกองทัพอื่นโดยสะท้อนเนื้อหาการศึกษาร่วมกันในวิชาที่เกี่ยวข้อง มีการบรรยายพิเศษโดยผู้เชี่ยวชาญจากกองทัพอื่นและมีการจัดระบบการศึกษาและกิจกรรมแบบบูรณาการเพื่อความเป็นมืออาชีพและความหลากหลาย สำหรับตัวผมนั้นไม่ได้มีโอกาสไปเรียนที่ KAFA และ ROKNA เหมือนเพื่อนเกาหลีคนอื่น ๆ เพราะว่าเคยมีนักเรียนนายร้อยต่างชาติไปเรียนต่างโรงเรียนแล้วเกิดความลำบาก มีปัญหาในการปรับตัวให้เข้ากับ

วัฒนธรรมของแต่ละโรงเรียน จึงมีมติว่าไม่ให้ นักเรียนนายร้อยต่างชาติไปเรียนที่โรงเรียนนายร้อยที่อื่น ข้อดีข้อแรกก็คือไม่ต้องขนย้ายของบ่อย เพื่อนเกาหลีของผมเวลาที่ข้าย้ายโรงเรียนก็จะต้องเก็บของแล้วขนไปขบวนมาอยู่อย่างนั้นจนกว่าจะจบภาคเรียนที่ ๒ ซึ่งค่อนข้างจะลำบากและน่ารำคาญอยู่ไม่น้อยเลยทีเดียว ข้อดีข้อต่อมาคือ ได้รู้จักเพื่อนต่างเหล่าเยอะเพราะว่าไม่ได้ย้ายโรงเรียน ถ้าเป็นคนเกาหลีเมื่อกำหนดกลุ่มแล้วจะไม่สามารถ เปลี่ยนกลุ่มได้ ต้องอยู่กลุ่มนี้ไปจนจบภาคเรียนที่ ๒ เช่นเดียวกับนักเรียนนายร้อยเหล่าอื่น เช่น เลขที่ ๑-๑๐ ของแต่ละโรงเรียนอยู่กลุ่มที่ ๑ นักเรียนนายร้อยของแต่ละโรงเรียนเลขที่ ๑-๑๐ ก็จะรู้จักกันแค่นั้น ไม่มีโอกาสทำความรู้จักกับนักเรียนนายร้อยต่างเหล่าเลขที่ถัดจากนั้นไป แต่ข้อเสียก็คือไม่ได้รับรู้วัฒนธรรมของเหล่าอื่นอย่างลึกซึ้ง ได้แต่รับฟังจากเพื่อนคนเกาหลีเท่านั้น

ในระหว่างภาคเรียนที่ ๒ ก็มีงานกิจกรรมที่สำคัญ คือ งานเทศกาลฮวารัง (Hwarang Festival) ปกติจะจัดขึ้นในช่วงกลางเดือนตุลาคม ในคืนก่อนเทศกาลจะมีพิธีเปิดไฟชิงฮวาแด (Seunghwadae Lighting Ceremony) เพื่อเป็นสัญญาณบอกว่างานเทศกาลได้เริ่มขึ้นแล้ว ภายในเทศกาลจะมีการจัดนิทรรศการงานศิลปะ เช่น ชมรมถ่ายภาพ ชมรมจิตรกรรมตะวันออก ชมรมจิตรกรรมตะวันตก เป็นต้น การสาธิตและการแสดงจากชมรมต่าง ๆ เช่น ชมรมเทควันโด ชมรมยูโด ชมรมเคนโด ชมรมฮับกิโด ชมรมดนตรีต่าง ๆ ในขณะที่โซนงานและโซนอาหารจะมีการจัดบูธโดยเหล่านักเรียนนายร้อยทั้ง ๔ ชั้นปี เทศกาลฮวารังถือเป็นงานเทศกาลสุดท้ายสำหรับนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ ๔ ซึ่งจะจบการศึกษาในช่วงต้นปีถัดไป ตอนนั้นผมซึ่งอยู่ชมรม

ถ่ายภาพจึงมีโอกาสนำรูปที่ได้ถ่ายไว้มาจัดในงานนิทรรศการเช่นกัน สำหรับการแสดงของชมรมต่าง ๆ ก็จะจัดขึ้นในคืนก่อนวันสุดท้ายของงานเทศกาล นอกจากการแสดงของเหล่านักเรียนนายร้อยแล้วก็ยังมี การแสดงของกองดุริยางค์ที่เป็นหน่วยขึ้นตรงของ KMA ด้วย และวันสุดท้ายของเทศกาลก็จะเป็นงานสำหรับนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ ๔ โดยเฉพาะ คือ งานเลี้ยงปาร์ตี้ดินเนอร์นักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ ๔ ส่วนใหญ่ก็จะมาร่วมงานพร้อมกับคุ้รัก ถ้าใครไม่มีคู่มาก็จะนั่งโต๊ะแยกสำหรับคนโสดด้วยกัน

ปิดเทอมภาคฤดูหนาวกับการเป็นไกด์นำเที่ยวครั้งแรกและการผจญภัยบนเขาซอร์คซาน (Seoraksan)

ช่วงปิดเทอมภาคฤดูหนาวครั้งนี้เป็นปิดเทอมครั้งสุดท้ายของรุ่นพี่ชั้นปีที่ ๔ ในชีวิตการเป็นนักเรียนนายร้อย จึงมีรุ่นพี่ ๓ คนซึ่งสนิทกันเดินทางมาเที่ยวที่ประเทศไทยในพื้นที่กรุงเทพฯ กับพัทยา ผมเป็นไกด์นำเที่ยวให้ในส่วนพื้นที่กรุงเทพฯ ส่วนพื้นที่พทยานั้นให้รุ่นพี่ไปเที่ยวกันเองเพราะผมต้องกลับไปใช้เวลากับครอบครัวบ้าง ส่วนใหญ่สถานที่ที่ผมพาเที่ยวก็เป็นสถานที่ใหม่สำหรับผมเหมือนกันเนื่องจากผมก็ไม่ใช้คนกรุงเทพฯ ไม่ว่าจะเป็นวัดต่าง ๆ เช่น วัดพระแก้ว วัดโพธิ์ วัดสระเกศ เป็นต้น หรือสถานที่ท่องเที่ยว

ที่มีชื่อเสียง เช่น ถนนข้าวสาร ห้างสรรพสินค้าสยามพารากอน พิพิธภัณฑ์ภาพวาด ๓ มิติ Art in Paradise จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยท่ามหาราช รวมถึงการนั่งเรือข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา และการทานก๋วยเตี๋ยวชามเล็กที่บริเวณอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิซึ่งเป็นครั้งแรกของผมเช่นเดียวกัน ตลอดเวลาที่ผมเป็นไกด์นำเที่ยวนั้น รุ่นพี่ก็ออกค่าใช้จ่ายให้ทั้งหมดเหมือนเป็นค่าช่วยนำท่องเที่ยว ในระหว่างที่เป็นไกด์นำเที่ยวนั้นก็ได้มีประสบการณ์สนุกสนานและตกเกิดขึ้น เช่นเวลาที่รุ่นพี่ซื้อของริมทาง ผมต้องคอยช่วยแปลภาษา รวมถึงต่อราคาให้ด้วย ในบางจังหวัดนั้นเมื่อทั้งสองฝ่ายพูดเร็วขึ้น ผมในฐานะไกด์และล่ามก็จะเริ่มสับสนระหว่างภาษาไทยและภาษาเกาหลี จนในบางครั้งก็พูดภาษาเกาหลีกับพ่อค้าแม่ค้าคนไทยหรือพูดภาษาไทยกับรุ่นพี่ชาวเกาหลี หลังจากสนุกสนานที่กรุงเทพฯ แล้ว เหล่ารุ่นพี่ของผมก็ไปเที่ยวต่อที่พัทยาส่วนผมก็กลับบ้านไปใช้เวลาอยู่กับครอบครัวอีกสักพักก่อนที่จะเดินทางกลับไปที่สาธารณรัฐเกาหลี

ในช่วงระหว่างที่ผมพักผ่อนอยู่ที่บ้านนั้นก็ได้ติดต่อกับเพื่อนคนเกาหลีอย่างสม่ำเสมอ จนมีเพื่อนคนหนึ่งถามว่า ก่อนจะไปเปิดภาคเรียนฤดูหนาว สนใจไปเดินเขาด้วยกันไหม ปกติผมก็ชอบกิจกรรมเดินเขาอยู่แล้ว ก็เลยตอบตกลงอย่างไม่คิดอะไรมาก หลังจากที่กลับมาที่สาธารณรัฐเกาหลีแล้วผมก็ได้จัดเตรียมข้าวของสำหรับการเดินเขา นั่งรถบัสเพื่อลงไปหาเพื่อนที่เมืองอิซอน (Icheon) พอถึงบ้านเพื่อน พ่อของเพื่อนก็ได้ตรวจเช็คสิ่งของอุปกรณ์ที่ผมเตรียมมา สรุปคือเตรียมมาไม่พร้อมเท่าที่ควรเพราะว่าผมยังไม่เคยมีประสบการณ์เดินเขาในฤดูหนาวมาก่อน พ่อของเพื่อนจึงไปจัดหาอุปกรณ์ที่ขาดเหลือ

เพิ่มเติมมาให้ และช่วงค่าก็ได้ทานข้าวเย็นด้วยกัน โดยสมาชิกที่จะไป มีผม เพื่อนผม พ่อของเพื่อน และเพื่อนของเพื่อน รวมเป็น ๔ คน ในระหว่างทานข้าวเย็น พ่อของเพื่อนก็ได้เล่าประสบการณ์การเดินทางมากมายให้พวกเราฟัง และก่อนนอนเราก็ได้จัดเตรียมอุปกรณ์สิ่งของไม่ว่าจะเป็น แก๊สเตาแก๊ส อาหารสด อาหารแห้ง เครื่องครัว เช่น จานชามกระดาด ช้อน ตะเกียบ และเครื่องแต่งกายต่าง ๆ เป็นครั้งสุดท้ายเพื่อที่ว่าตอนเช้าเราจะสามารถออกเดินทางได้เลย

เมื่อผู้อ่านได้อ่านจบฉบับนี้แล้วก็ใกล้จะจบชั้นปีที่ ๑ อันแสนยาวนานแล้ว มาถึงช่วงปิดภาคเรียนฤดูหนาวชั้นปีที่ ๑ ในฉบับหน้าก็จะมาเริ่มที่ประสบการณ์สุดโหดกับการลุยเขาซอร์คซาน (Seoraksan) การเรียนภาคฤดูหนาว รวมถึงบทบาทใหม่ของรุ่นพี่ชั้นปีที่ ๒ แล้วพบกันฉบับหน้านะครับ สวัสดีครับ

(โปรดติดตามตอนต่อไป)

ช่องเวลาหด

คำปับ อักษรวิไลย เรียบเรียง

พระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงตลอด ๔๕ พรรชานั้น ไม่ว่าจะเป็นส่วนใดของคำสอน ล้วนเป็นคำจริง เป็นคำอนุเคราะห์ที่เกื้อกูลเป็นคำหวังดี เป็นเครื่องเตือนที่ดีในชีวิตประจำวัน เพื่อให้ผู้ที่ได้ฟังได้ศึกษามีความเข้าใจถูกต้องเห็นถูกต้อง มีความประพฤติที่ดียิ่งงามทั้งทางกาย ทางวาจา และทางใจ ขัดเกลากิเลสซึ่งเป็นเครื่องเศร้าหมองของจิต จนกระทั่งสามารถดับกิเลสได้ตามลำดับขั้น

ชีวิตของแต่ละบุคคลในแต่ละภพในแต่ละชาตินั้น แสนสั้นมาก เกิดมาแล้วในที่สุดก็ต้องละจากโลกนี้ไปด้วยกันทั้งนั้น แต่ก็ไม่สามารถที่จะทราบได้ว่า จะเป็นวันใด เวลาใด และตามความเป็นจริงแล้ว แต่ละขณะของชีวิตเป็นธรรมคือ เป็นสิ่งที่มีจริงทั้งหมด ธรรมเกิดขึ้นแล้วดับไปอย่างรวดเร็ว ไม่หวนกลับมาได้อีก

ความตายจากความเป็นบุคคลนี้เป็นสภาพธรรมที่มีจริง เป็นจิตที่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียวเท่านั้นในชาติหนึ่ง ๆ ซึ่งเป็นจิตขณะสุดท้ายที่

เกิดขึ้นแล้วดับไป จิตขณะสุดท้ายของภพนี้ชาตินี้ทำกิจจุติ คือ ทำกิจเคลื่อนหรือพรากให้สิ้นสุดสภาพความเป็นบุคคลนี้ในชาตินี้ จะกลับมาสู่ความเป็นบุคคลนี้อีกไม่ได้เลย เป็นการตายในชาติหนึ่ง จึงรู้ได้ว่าเป็นคนนั้นตาย คนนี้ตาย ซึ่งแท้ที่จริงแล้วไม่มีสัตว์ ไม่มีบุคคล ไม่มีตัวตนเลย มีแต่ธรรมเท่านั้นที่เกิดขึ้นทำกิจหน้าที่ ข้อความในพระสูตรตันตปิฎก ขุททกนิกาย สุตตนิบาต สัลลสูตร แสดงความเป็นจริงของชีวิต ว่า เมื่อเกิดมาแล้วต้องตายด้วยกันทั้งนั้น ดังนี้

“ภาชนะดินที่นายช่างทำแล้วทุกชนิด มีความแตกเป็นที่สุด แม้ฉันใด ชีวิตของสัตว์ทั้งหลาย ก็ฉันนั้น ทั้งเด็ก ทั้งผู้ใหญ่ ทั้งคนเขลา ทั้งคนฉลาด ล้วนไปสู่อำนาจของความตาย มีความตายเป็นที่ไปในเบื้องหน้าด้วยกันทั้งหมด”

ทุกคนเกิดมาแล้วก็ต้องตาย ไม่ว่าจะไปไหน อยู่ ณ ที่ใดก็ไม่พ้น เพราะว่าสัตว์โลก

ถูกความตายครอบงำไว้ และจะต้องพลัดพรากจากสิ่งที่เป็นที่รักทั้งปวงนี้คือ ความจริงที่ทุกคนควรรู้ ควรที่จะได้พิจารณาว่า การได้เกิดมาเป็นมนุษย์ พร้อมทั้งมีโอกาสได้ฟังพระธรรม ได้พบกัลยาณมิตรที่ให้ความเข้าใจพระธรรมที่ถูกต้องนั้น เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ยาก เป็นสิ่งที่ได้โดยยาก แสบนยากในสังสารวัฏฏ์ เมื่อเทียบกับการได้รูป เสียง กลิ่น รส และสิ่งที่กระทบสัมผัสภายในชีวิตประจำวัน

เมื่อเป็นเช่นนี้ ทุก ๆ วัน ควรที่จะได้เตือนตนเองอยู่เสมอว่า ชีวิตอาจจะอยู่ไม่ถึงพรุ่งนี้ก็ได้ อาจจะสิ้นชีวิตในวันนี้ก็ว่าได้ มีโอกาสที่จะฟังพระธรรม ก็ควรรีบฟัง รีบสะสมปัญญาในทันที มีโอกาสที่จะได้สะสมกุศล ก็สะสมทันที เป็นคนดีทันที ทุกที่ ทุกเวลา ทุกสถานการณ์ เป็นการเต็มกุศลทุก ๆ วัน เพื่อชำระล้างอกุศล เพราะถ้าไม่คอยเต็มกุศล ก็ย่อมเป็นเหตุให้ออกุศลพอกพูนขึ้นเรื่อย ๆ และเมื่อได้สะสมเหตุที่ดี คือ ได้สะสมความดีไว้ ผลที่ดีก็ย่อมจะเกิดขึ้น ตามควรแก่เหตุ ทั้งหมดนั้น เป็นความเกิดขึ้นเป็นไปของธรรมที่ไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาของใครทั้งสิ้น

ความดีทุกอย่างทุกประการ เป็นสิ่งที่ควรกระทำ ควรอบรมเจริญให้มีขึ้นทั้งนั้น โดยไม่ได้มีการบังคับว่าให้ทำอย่างนั้นอย่างนี้ ทุกอย่างเป็นไปตามเหตุตามปัจจัย ความดี เป็นความดี เป็นกุศลธรรม เป็นสิ่งที่ถูกต้อง พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงเพื่อให้ชาวพุทธได้เข้าใจตามความเป็นจริง ได้เห็นคุณของกุศลธรรมว่าเป็นธรรมที่เป็นไปเพื่อ

ขัดเกลากิเลสของตนเอง เป็นธรรมที่ให้ผลเป็นสุข ไม่นำมาซึ่งทุกข์โศกภัยใด ๆ และอกุศลธรรมทั้งหลาย พระองค์ก็ทรงแสดงไว้อย่างมากเช่นเดียวกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่แต่ละคนก็มีมากด้วยกันทั้งนั้น เพื่อให้ได้เข้าใจตามความเป็นจริง ได้เห็นโทษเห็นภัยของอกุศลธรรมโดยประการทั้งปวง แล้วถอยกลับจากอกุศลธรรม ขัดเกลาด้วยกุศลธรรมทั้งหมดนั้นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงไปตามความเป็นจริง ขึ้นอยู่กับว่าจะเห็นคุณของกุศลธรรม และเห็นโทษของอกุศลธรรม มากน้อยแค่ไหน ตามการสะสมของแต่ละบุคคลจริง ๆ

ไม่ว่าความดีจะเกิดขึ้น ในขณะใด เวลาใด ขณะนั้น เวลานั้น ก็เป็นเวลาที่ดี ยกตัวอย่างเช่น ถ้าความดีเกิดขึ้น ในเวลาเช้า เวลาเช้านั้น ก็เป็นเวลาเช้าที่ดี ในเวลาอื่น ๆ ขณะอื่น ๆ ก็โดยนัยเดียวกัน ตามข้อความในพระสูตรตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ติกนิบาต สุปุพพนิสสูตร ดังนี้

“ดูกร ภิกษุทั้งหลาย สัตว์เหล่าใดประพฤติดุจจรีต ด้วยกาย ด้วยวาจา ด้วยใจ ในเวลาเช้า เวลาเช้านั้น ก็เป็นเวลาดีของสัตว์เหล่านั้น, สัตว์เหล่าใดประพฤติดุจจรีต ด้วยกาย ด้วยวาจา ด้วยใจ ในเวลากลางวัน เวลากลางวันนั้น ก็เป็นเวลาดีของสัตว์เหล่านั้น, สัตว์เหล่าใด ประพฤติ

สุจริต ด้วยกาย ด้วยวาจา ด้วยใจ ในเวลาเย็น เวลาเย็นนั้น ก็เป็นเวลาดีของสัตว์เหล่านั้น”

พระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง เป็นคำอนุเคราะห์ที่เกื้อกูลทุกคำ เป็นไปเพื่อความเข้าใจถูกเห็นถูก เป็นไปเพื่อความเจริญขึ้นของ กุศลธรรม แสดงความเป็นเหตุเป็นผลของธรรม เป็นคำที่ควรฟัง ควรศึกษาเป็นอย่างยิ่ง แม้แต่ในเรื่องของช่วงเวลาที่ดีนั้น ก็แสดงถึงความเป็นจริงของธรรมที่เกิดขึ้น โดยมุ่งหมายถึงขณะที่เป็น กุศล ขณะใดที่กุศลจิตเกิดขึ้น ขณะนั้น เป็นช่วงเวลาที่ดีสำหรับบุคคลนั้น ซึ่งจะเห็นได้ว่า ความเห็นของชาวโลกผู้ไม่รู้ ย่อมต่างจากพระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้ทรงตรัสรู้ เพราะว่า คนส่วนใหญ่หาเวลาดี สำหรับที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด แต่ผู้ทรงตรัสรู้ คือ พระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระองค์ตรัสว่าการกระทำดีเมื่อไร ก็เป็นเวลาดีเมื่อนั้น

ตามความเป็นจริงแล้ว ชีวิตของคนเรา มีอยู่ ๒ ส่วนใหญ่ ๆ คือ ส่วนหนึ่ง เป็นการได้รับผลของกรรม เช่น ขณะที่ได้เห็น ได้ยิน ได้กลิ่น ลิ้มรส รู้สิ่งที่กระทบสัมผัสกาย ถ้าไม่มีกรรมที่ได้กระทำแล้วในอดีตเป็นปัจจัย วิบากจิตซึ่งเป็นการได้รับผลของกรรมก็เกิดขึ้นไม่ได้แสดงถึงความจริงของธรรมที่เกิดขึ้นเป็นไปตาม

เหตุปัจจัย และอีกส่วนหนึ่ง เป็นส่วนของการสะสมเหตุ คือ เป็นกุศลกับ อกุศล ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับ การสะสมมาของแต่ละบุคคล ไม่มีใครกำหนด ไม่มีใครบังคับ แต่เป็นไปตามเหตุตามปัจจัย ถ้าสะสมอกุศลมามาก ก็เป็นเครื่องปรุงแต่งให้จิตเกิดขึ้น เป็นไปในทางที่เป็นอกุศลมาก ถ้าได้สะสมกุศลธรรมมามาก ก็เป็นเหตุให้จิตน้อมไปในทางที่เป็นกุศลได้มาก ซึ่งก็พอจะสังเกตเห็นได้ในชีวิตประจำวันว่าแต่ละคน เป็นแต่ละหนึ่ง ไม่เหมือนกันเลย ทั้งการกระทำ คำพูด รวมถึงความคิด ล้วนเป็นไปตามการสะสมของแต่ละคนจริง ๆ ซึ่งทั้งหมดนั้น ก็คือ ความเกิดขึ้นเป็นไปของธรรมนั่นเอง ไม่ใช่สัตว์ ไม่ใช่บุคคล ไม่ใช่ตัวตน

แต่ละคนก็เคยเกิดมาแล้วนับชาติไม่ถ้วน เป็นมาแล้วทุกอย่าง และในชาตินี้ก็เป็นอีกชาติหนึ่งในสังสารวัฏฏ์ ที่ได้เกิดมาเป็นมนุษย์ ซึ่งเป็นผลของกุศลกรรม วันเวลาที่ผ่านไป ที่หมายรู้กันว่า เป็นวัน เป็นเดือน เป็นปี นั้น ไม่มีส่วนทำให้บุคคลนั้นเป็นคนดี เป็นคนไม่ดี หรือได้รับสิ่งที่ดีและไม่ดี ได้ เพราะการที่จะเป็นคนดีหรือไม่ดี อยู่ที่การกระทำ อยู่ที่สภาพจิต เป็นสำคัญว่าสะสมอะไรมาบ้าง ถ้ากระทำในสิ่งที่ไม่ดี ประพฤติทุจริตประการต่าง ๆ ก็เป็นคนไม่ดีด้วยอกุศลธรรม เป็นเรื่องของการสะสมของผู้นั้น ไม่เกี่ยวกับเรื่องวันเดือนปีเลย ในทางตรงกันข้าม ถ้าประพฤตินในสิ่งที่ดีงาม คิดดี พูดดี และกระทำสิ่งที่ดี ก็เป็นคนดีด้วยกุศลธรรม โดยที่ไม่เกี่ยวกับวันเดือนปี ส่วนการจะได้รับสิ่งที่ดี นำปรารถนา นำใครนำพอใจนั้น เป็นผลของกุศลกรรมที่ได้กระทำแล้วในอดีต และถ้าหากได้รับสิ่งที่ไม่ดี

ไม่น่าปรารถนา ไม่น่าใครไม่น่าพอใจ นั่นก็เป็นผลของอกุศลกรรมที่ได้กระทำแล้วในอดีต ซึ่งก็ไม่เกี่ยวกับวันเดือนปีอีกเหมือนกัน

เป็นที่น่าพิจารณาว่า ในอดีตชาติที่ผ่าน ๆ มารวมถึงชาติปัจจุบันนี้ด้วย แต่ละคนก็มีอกุศลมากด้วยกันทั้งนั้น แต่ส่วนที่ดี คือ กุศล ก็มีเหมือนกัน ที่เห็นได้ชัด คือ ในชาตินี้ได้เกิดมาเป็นมนุษย์ซึ่งการได้เกิดมาเป็นมนุษย์นั้นเป็นผลของกุศลกรรม ก็แสดงให้เห็นว่า ต้องเคยได้สะสมกุศลมาแล้วจึงทำให้ได้เกิดมาเป็นมนุษย์ ความตริคนึกคิด การกระทำและคำพูด ของแต่ละคนก็แตกต่างกันออกไปไม่เหมือนกันเลย ตามการสะสมของแต่ละคน แต่ถ้ามีโอกาสได้ฟังพระธรรมได้ศึกษาพระธรรมที่ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง ก็จะทำให้เห็นคุณค่าของกุศล เห็นโทษของอกุศล ทำให้เป็นผู้มีความอดทนมีความเพียรที่จะเจริญกุศลสะสมความดีและอบรมเจริญปัญญาต่อไป เพราะกุศลธรรมเท่านั้นที่จะเป็นที่พึ่งได้อย่างแท้จริง ส่วนอกุศลธรรมเป็นที่พึ่งไม่ได้เลย เนื่องจากว่าอกุศลธรรมมีแต่นำมาซึ่งทุกข์โทษภัยโดยส่วนตัวเท่านั้น

ในสังสารวัฏฏ์อันยาวนาน หาเบื้องต้น เบื้องปลายไม่ได้ แต่ละคนก็ได้เกิดมาแล้ว นับชาติไม่ถ้วนด้วยกันทั้งนั้น เวลาที่เราท่องเที่ยวไปในสังสารวัฏฏ์อย่างยาวนานนี้ เรามีมือและเท้าไว้ทำกุศลหรืออกุศลมากมายในแต่ละชาติ? ซึ่งจะเห็นได้ว่าบางคนมีมือและเท้าไว้สำหรับทำอกุศลกรรมอย่างมากที่สุด เช่น ทำร้ายผู้อื่น เบียดเบียนผู้อื่น ฆ่าสัตว์ ลักทรัพย์ ประพฤติในสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ เป็นต้น แต่บางคนมีไว้สำหรับเจริญกุศล ทำความดีประการต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

ชวนชวยกระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ เช่น ให้ทาน ทยอยยื่นสละวัตถุสิ่งของเพื่อประโยชน์สุขแก่ผู้อื่น เดินไปฟังพระธรรมที่บุคคลผู้มีปัญญาแสดงตามที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง เพื่อความเข้าใจถูกเห็นถูกตามความเป็นจริง มีมือไว้กราบไหว้พระรัตนตรัยน้อมระลึกถึงพระคุณของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระธรรม และพระอริยสงฆ์ เป็นต้น แล้วในชาตินี้เราได้เกิดมาเป็นมนุษย์ ซึ่งเป็นการได้ที่ยากอย่างยิ่ง ควรที่จะได้เตือนตนเองอยู่เสมอว่า **เรามีมือและเท้าไว้สำหรับทำอะไร เพื่อจักเดินทางต่อไปในภพหน้า? จักใช้มือและเท้าให้ตนเองเดินทางไปสู่อบายภูมิ ด้วยการกระทำอกุศลกรรมประการต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่สมควรอย่างยิ่ง หรือว่า จักใช้มือและเท้าเพื่อทำให้ตนเองออกไปจากวัฏฏะ หลุดพ้นจากทุกข์ทั้งปวงได้ในที่สุด ด้วยการฟังพระธรรม ศึกษาพระธรรม สะสมปัญญาซึ่งเป็นความเข้าใจถูกเห็นถูกไปตามลำดับ พร้อมทั้งเป็นผู้ไม่ประมาทในการเจริญกุศล สะสมความดีทุกประการด้วย**

เป็นการดำเนินชีวิตอย่างคุ่มค่า เป็นประโยชน์ เป็นการกระทำในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม ซึ่งควรจะได้พิจารณาเป็นอย่างยิ่ง

บุคคลผู้ที่เป็นชาวพุทธที่แท้จริง ต้องมีความ

เข้าใจถูกเห็นถูก มีความมั่นคงในพระธรรมคำสอน
ที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง มั่นคงใน
ความเป็นจริง มั่นคงในเหตุในผล เห็นประโยชน์
สูงสุดของการเกิดมาเป็นมนุษย์ คือ การมีโอกาส
ได้ฟังพระธรรม ศึกษาพระธรรม เพื่อเข้าใจธรรม
ที่กำลังมีกำลังปรากฏในขณะนี้ ตรงตามความเป็น
จริง ซึ่งไม่เคยรู้มาก่อนว่าเป็นธรรม ค่อย ๆ สะสม
ความเข้าใจถูกเห็นถูกไปที่ละเล็กทีละน้อย

ดังนั้น มีชีวิตอยู่ก็เพื่อสะสมความดีและ
อบรมเจริญปัญญาต่อไป ซึ่งจะเป็นช่วงเวลาที่ดี
สำหรับชีวิต เพราะเหตุว่า ช่วงเวลาที่ตินั้น

ก็คือขณะที่จิตเป็นกุศลเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
กุศลที่เป็นไปพร้อมกับปัญญาความเข้าใจถูก
เห็นถูกในสิ่งที่มีจริงตามความเป็นจริง ซึ่ง
ปัญญาจะเกิดขึ้นได้ ต้องได้ฟังได้ศึกษาพระธรรม
ที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง ให้ความรู้กับ
สิ่งที่ประเสริฐที่สุด คือ พระธรรมที่พระสัมมา
สัมพุทธเจ้าได้ทรงแสดงไว้ดีแล้ว เมื่อปัญญา
เกิดขึ้น เจริญขึ้น ก็ย่อมจะเกื้อกูลให้คุณความดี
ทั้งหลายเจริญขึ้น เป็นประโยชน์ทั้งกับตนเอง
และผู้อื่น เป็นเหตุนำมาซึ่งความสงบสุขในสังคม
ชาติบ้านเมืองอย่างแท้จริง

ธรรมเตือนใจ

“บุคคล ไม่ควรดูหมิ่นบุญว่า บุญมีประมาณน้อย จักไม่มาถึง
แม้หม้อน้ำ ยังเต็มด้วยหยาดน้ำที่ตกลงมา (ที่ละหยาด ๆ) ได้ฉันใด
ธีรชน (ชนผู้มีปัญญา) สัมสมบุญแม้ทีละน้อย ๆ ย่อมเต็มด้วยบุญได้
ฉันนั้น”

(พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย คาถาธรรมบท)

**ขอเชิญศึกษาพระธรรมเพิ่มเติมได้ที่
มูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา**

* www.dhammadhome.com

[www.dhammadhome.com มีหลากหลายหมวดหมู่ให้ได้ศึกษา เช่น
กระดานสนทนา ถาม-ตอบปัญหาธรรม, ฟังธรรม, หนังสือธรรม เป็นต้น]

* YouTube : มูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา

[พิมพ์ค้นหาเพิ่มเติมด้วยคำว่า บ้านธัมมะ, ธรรม อ.สุจินต์

มีพระธรรมหลากหลายประเด็นให้ได้ศึกษาเพื่อความเข้าใจถูกเห็นถูกต้องตามความเป็นจริง]

* Facebook : ชมรมบ้านธัมมะ มศพ.

ใคร อะไร ที่ไหน

นายทหารย้ายออก

ลำดับ ยศ, ชื่อ - สกุล

๑. พ.อ. สุทธิพันธ์	ขอสุข
๒. พ.อ. อมรฤทธิ์	แผ้วสกุล
๓. พ.ท. พงศ์กรณ์	อบมา
๔. พ.ท. วรสิทธิ์	เกตุเจริญ
๕. พ.ท. ธนกฤต	วิทยากาญจน์
๖. พ.ท.หญิง เสาวภา	กระจำงเมฆ
๗. พ.ท. ประวิทย์	ทองพูน
๘. พ.ท. ศุภสิทธิ์	สังวรวงษ์
๙. พ.ต. นวพล	วรรณายก
๑๐. พ.ต. ศุภกิจ	โพธิ์ทอง
๑๑. พ.ต. สหภัทร	คงเทียน
๑๒. พ.ต. สิทธิพลพัฒน์	ละแมนชัย
๑๓. พ.ต. กฤษฏา	ศรีโพธิ์อ่อน
๑๔. พ.ต.หญิง อรรัมภา	เศรษฐนันท์
๑๕. ร.ท. กริธา	สินทวี

นายทหารย้ายเข้า

ลำดับ ยศ, ชื่อ - สกุล

๑. พ.อ. กฤติ	เนื่องจำนงค์
๒. พ.อ. ชัยอนันต์	สงวนพงษ์
๓. พ.ท.หญิง เสาวภา	กระจำงเมฆ
๔. พ.ท. นิพนธ์	กรรณแก้ว
๕. พ.ท. ณเดชน์	บุณนาค
๖. พ.ท. วีรพงษ์	สุทธการ
๗. พ.ท. ขจรพล	บุญยจริ์สพงศ์
๘. พ.ท. อาทิตย์	ดวงจิตร
๙. ร.อ. ภัคพล	ปัญญาประดิษฐ์
๑๐. ร.อ. ณัฐพิสร์	สุขสมสถาน

ปรับตำแหน่ง

ลำดับ ยศ, ชื่อ - สกุล

๑. พ.ท. รณภัทร	เชวานเกต
๒. ร.อ. ชญาณิน	แกสูงเนิน
๓. ร.อ. ศิริลาภ	ศิริเลิศ
๔. ร.อ. ชุมพร	สิงห์งาม

ตำแหน่งเดิม

ทก.รพ.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
ทน.นกง.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
ผบ.พัน.กรม นนร.ร.ร.จปร.(อัตรา พ.ท.)
ผบ.พัน.กรม นนร.ร.ร.จปร.(อัตรา พ.ท.)
ผบ.พัน.กรม นนร.ร.ร.จปร.(อัตรา พ.ท.)
รอง ทก.รพ.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
อจ.สกศ.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
อจ.สวท.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
ผบ.ร้อย.พัน.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
ผบ.ร้อย.พัน.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
อจ.สกศ.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
อจ.สกศ.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
อจ.สกศ.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
อจ.สกศ.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
อจ.สกศ.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
รรก.อจ.สกศ.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ต.)

ตำแหน่งเดิม

ผอ.รพ.ค่ายสุรสิงหนาท
ผอ.รพ.ค่ายนวมินทราชินี (อัตรา พ.อ.)
นายทหารประจำผู้บังคับบัญชา(อัตรา พ.อ.)
ทน.นกง.สพช.ทบ. (อัตรา พ.ท.)
ทน.กช. (อัตรา พ.ท.)
ทน.ฝกม.พล.ร.๒ รอ. (อัตรา พ.ท.)
ผช.ทน.ฝกพ.พล.๑ รอ. (อัตรา พ.ท.)
รอง ผบ.พัน.ปจว. (อัตรา พ.ท.)
ประจำ รร.สธ.ทบ.
ประจำ ยศ.ทบ.

ตำแหน่งเดิม

ผบ.พัน.กรม นนร.ร.ร.จปร.(อัตรา พ.ท.)
รรก.ผบ.ร้อย.กรม นนร.ร.ร.จปร.(อัตรา พ.ต.)
รรก.ผบ.ร้อย.กรม นนร.ร.ร.จปร.(อัตรา พ.ต.)
รรก.ประจำแผนก สบร.ร.ร.จปร.(อัตรา พ.ต.)

ตำแหน่งใหม่

ผอ.รพ.ค่ายสุรสิงหนาท
ทน.นกง.สพ.ทบ. (อัตรา พ.อ.)
ผบ.ป.พัน.๒ รอ. (อัตรา พ.ท.)
ผบ.ม.๑ พัน.๑ รอ. (อัตรา พ.ท.)
ผบ.ร.๒๙ พัน.๓ (อัตรา พ.ท.)
นายทหารประจำผู้บังคับบัญชา (อัตรา พ.อ.)
ประจำ รร.สธ.ทบ.
ประจำ รร.สธ.ทบ.
ประจำ รร.สธ.ทบ.
ประจำ รร.สธ.ทบ.
ประจำ รร.สธ.ทบ.
ประจำ รร.สธ.ทบ.
ประจำ ยศ.ทบ.
ประจำ ยศ.ทบ.
ประจำ ยศ.ทบ.

ตำแหน่งใหม่

รอง ผอ.รพ.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
ทก.รพ.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
ประจำ รร.จปร.
ทน.นกง.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
ผบ.พัน.กรม นนร.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
ผบ.พัน.กรม นนร.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
ผบ.พัน.กรม นนร.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
ผบ.พัน.กรม นนร.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
รรก.ทน.กทบ.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
รรก.อจ.สกศ.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ต.)

ตำแหน่งใหม่

อจ.ทน.สวท.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
ผบ.ร้อย.กรม นนร.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
ผบ.ร้อย.กรม นนร.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
ประจำแผนก สบร.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ต.)

นายทหารบรรจุใหม่

ลำดับ ยศ, ชื่อ - สกุล

๑. นนร. เดชาธร สุวรรณคีรี
๒. นนร. พรเทพ ไชยสังข์
๓. นนร. กิตติธัช แยมพลอย
๔. นาย ภูฤทธิ ชัยสงคราม

คุณวุฒิ

นนร.รับทุน กท.
นนร.รับทุน กท.
นนร.รับทุน กท.
ปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต
(วิศวกรรมโยธา)
แห่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ตำแหน่งบรรจุ

รรก.อจ.สวท.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
รรก.อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
รรก.อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
ประจำแผนก สบร.รร.จปร. (อัตรา ร.อ.)

เลื่อนฐานะเป็นนายทหารสัญญาบัตร

ลำดับ ยศ, ชื่อ - สกุล

๑. จ.ส.อ. พิรัชย์ศักดิ์ อรัญมิ่ง

คุณวุฒิ

เลื่อนฐานะฯ (ไม่ใช่คุณวุฒิ)

ตำแหน่งใหม่

ผก.พัน.รร.จปร. (อัตรา ร.อ.)

เลื่อนฐานะเป็นนายทหารสัญญาบัตร

ลำดับ ยศ, ชื่อ - สกุล

๑. จ.ส.อ. พรภิรมย์ พวงสุนทร
๒. จ.ส.อ. สุเนตร พัทธินี
๓. จ.ส.อ. เสกสรร เหม่นแหลม
๔. จ.ส.อ. อติเรก เจริญผล
๕. จ.ส.อ. เฉลิมชัย แจ่มนาค
๖. จ.ส.อ. ชานู กลิ่นสุคนธ์
๗. จ.ส.อ. วันรบ แสนสุข

ตำแหน่งเดิม

เสมียน กทพ.รร.จปร.
เสมียน กสพ.รร.จปร.
นายสิบสุทกรรม สบร.รร.จปร.
นายสิบคลัง สบร.รร.จปร.
จ่ากองพัน พัน.รร.จปร.
รอง ผบ.มว.พัน.รร.จปร.
รอง ผบ.มว.พัน.รร.จปร.

ตำแหน่งใหม่

นชง.รร.จปร. (อัตรา ร.ท.)
นชง.รร.จปร. (อัตรา ร.ท.)
นชง.สบร.รร.จปร. (อัตรา ร.ท.)
นชง.สบร.รร.จปร. (อัตรา ร.ท.)
นชง.รร.จปร. (อัตรา ร.ท.)
นชง.รร.จปร. (อัตรา ร.ท.)
นชง.รร.จปร. (อัตรา ร.ท.)

พลโท ปิยพงศ์ กลิ่นพันธุ์ ผบ.ร.จปร. ประกอบพิธีอัญเชิญ รูปปั้น
 เจ้าพ่อขุนด่าน องค์เดิม ลงมาประดิษฐาน ณ อาคารด้านล่างเป็นการชั่วคราว
 เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๔ เพื่อปั้นและหล่อรูปปั้น เจ้าพ่อขุนด่าน องค์ใหม่
 ให้สวยงาม และคงทนสมเกียรติ อีกทั้งได้สร้างศาลหลังใหม่ทดแทนหลังเดิม
 ต่อมา วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๔ ได้เป็นประธานในพิธีอัญเชิญรูปปั้นองค์
 เดิม และรูปหล่อองค์ใหม่ขึ้นประดิษฐาน ณ ศาลหลังใหม่ พร้อมทั้งประกอบ
 พิธีบวงสรวงและสมโภช

ประวัติเจ้าพ่อขุนด่าน

ขุนด่าน เป็นนายด่านเมืองนครนายก สมัยกรุงศรีอยุธยา
 ในรัชสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ปี พ.ศ. ๒๑๓๐
 ขณะที่ไทยกำลังทำศึกกับพม่า เขมรได้บุกเข้ามาตีเมือง
 ปราจีนบุรี และเมืองนครนายก กวาดต้อนผู้คนกลับไป
 เขมร ขุนด่านได้รวบรวมชาวเมืองนครนายกมาปักหลัก
 ที่เขาชะโงก แล้วยกกำลังเข้าตีขับไล่เขมรจนถอยร่นไป
 ชาวเมืองนครนายกจึงได้สร้างศาลนี้ขึ้นเพื่อเป็นที่ระลึก

เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และประชาชน
For Country, Religions, Monarchy and People

Home of Leaders

ตามนโยบายผู้บังคับบัญชาตำรวจให้ กรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ทำการปรับปรุง สโมสร นักเรียนนายร้อย ซึ่งเป็นแหล่งสมาคมของนักเรียนนายร้อย ให้มีความสวยงามเหมาะสมสวยงาม ในการเป็นสถานที่รับรองผู้บังคับบัญชา ผู้ปกครองของนักเรียนนายร้อย และใช้เป็นสถานที่ให้การต้อนรับแขกที่มาเยี่ยมเยือน โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยทำการปรับปรุง ห้องศาลเกียรติศักดิ์ ห้องเกียรติยศ และห้องแสดงเครื่องแต่งกายนักเรียนนายร้อย